

Anuari Econòmic Comarcal 2019

Presentació

El 2018, el PIB català va continuar reforçant i estenent la recuperació que es va encetar el segon semestre del 2013, augmentant d'un prou sòlid 2,6 %, tot i que per sota del 3,3 % del 2017. Els efectes dels xocs sobre la confiança provocats pels atemptats terroristes de Barcelona i Cambrils d'agost i les tensions polítiques del setembre i octubre del 2017 es van estendre parcialment als primers mesos del 2018, tot i que, a mesura que l'any avançava, es van anar esmoreint, en un context general de moderada reducció de l'avenç del PIB. D'aquesta manera, el creixement mitjà del primer semestre de l'any (de 3,1 % anual) va donar pas a una segona part menys expansiva (avenç del 2,2 %). En conjunt, l'increment de l'activitat el 2018 permet sumar ja sis anys de millora, acumulant-se una prou forta expansió del PIB durant els anys 2013-18 del 15,9 % (i del 14,9 % en VAB), superant ja els registres assolits el 2007 en un 5,8 % (i en un 6,2 % en VAB). Tot i això, en el mercat de treball resta temps encara per recuperar els màxims cíclics del 2007 (en termes d'EPA, aproximadament uns 200.000 llocs de treball, un -6,0 % dels d'aquell any, i un -1,3 % en afiliats a la Seguretat Social).

Aquesta dinàmica del 2018 s'ha reflectit en un mercat de treball que ha continuat presentant taxes d'avenç molt elevades, tot i que menors que les del bienni 2016/2017. Així, l'ocupació del 2018 (mesurada per l'EPA), va augmentar en uns notables 87.000 nous llocs de treball (un 2,7 %), una xifra que segueix els elevats 91.000 del 2017 (i un increment d'un 2,9 %). D'aquesta manera, entre el primer trimestre del 2014, el mínim cíclic de l'ocupació, i el primer del 2019, s'han creat un total de 430.000 nous llocs de treball, un avenç relatiu acumulat d'un més que notable 14,5 %. D'aquesta dinàmica laboral cal destacar el paper creixent d'aquells nascuts fora d'Espanya en la nova ocupació, un fet distintiu dels darrers anys i, en particular, del 2018: a la recuperació, han absorbit un 47 % dels llocs de treball generats i, el 2018, un insòlit 72,8 %, amb un augment anual del 10,8 %, que ultrapassa, i molt, al creixement dels nadius (0,9 %). Aquesta nova onada immigratòria, que s'encetà el 2017, és, certament, un

dels factors distintius del 2018. Com sempre en les edicions d'aquests treballs, cada estimació anual incorpora les millores estadístiques de l'exercici i reestima les magnituds territorials d'acord amb les actualitzacions efectuades pels organismes de l'estadística econòmica oficial. Així, per exemple, en l'àmbit de la construcció, les dades més definitives d'Idescat han reduït moderadament la davallada del 2014 i, en canvi, han incrementat de forma prou rellevant els creixements del sector del 2015 al 2017,¹ mentre que pel primari també s'han realitzat notables revisions del període 2015-17.² Igualment, el DARPA va publicar, la segona meitat del 2018, l'avenç de macromagnituds del primari del 2017, de manera que s'han recalculat els creixements dels diferents subsectors d'aquesta branca per a cadascuna de les comarques i eixos per aquell exercici. Addicionalment, en el moment de tancar aquest volum, el DARPA encara no ha subministrat les macromagnituds del primari pel 2018, de manera que l'estimació del creixement sectorial i la seva distribució comarcal inclou una inevitable provisionalitat. En l'àmbit industrial, aquesta edició incorpora el creixement de la productivitat de les seves diferents branques pel 2016, que es deriven de l'*Estadística Estructural d'Empreses, Sector Industrial*, els valors de les quals per Catalunya no van aparèixer fins a finals del 2017; atès que, pel 2018, el calendari de l'INE i l'Idescat per l'*Estadística Estructural d'Empreses, Sector Industrial* és similar al del passat exercici, els avenços de la productivitat dels diferents sectors industrials s'han estimat provisionalment a partir de la sèrie històrica disponible.

BBVA regracia a totes les persones que han col·laborat en la preparació i elaboració de l'anuari, la professionalitat i l'esforç esmerçats, en especial el curós treball de Marc Costa i Carcereny de l'equip de recerca del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel catedràtic emèrit d'aquesta universitat, Josep Oliver i Alonso, recolzat pels pertinents comentaris sobre la dinàmica econòmica catalana i de les seves demarcacions i les curoses revisions finals de tot el material per part de Pep Ruiz, de BBVA Research.

Novembre del 2019

1: Específicament, un -1,1 % pel 2014 (front el -1,3 % anterior), un 4,5 %, un 5,2 % i un 5,8 % d'augment del VAB sectorial pel 2015, 2016 i 2017 (davant d'increments menors, del 2,3 %, 3,2 % i 4,7 %, respectivament).

2: Pel 2015, des de la caiguda anterior del -2,9 % al -3,4 % actual; del 6,1 % al 4,1 % pel 2016; i, finalment i amb canvi de signe pel 2017, del -3,1 % al 3,7 %.

Títols de crèdit

Anuari Econòmic Comarcal BBVA 2019

Direcció:

Josep Oliver i Alonso, catedràtic emèrit d'Economia Aplicada (UAB)

Equip de treball:

Marc Costa i Carcereny (Departament d'Economia Aplicada, UAB)

Pep Ruiz Aguirre (BBVA Research)

Introducció

Els resultats econòmics del 2018 reflecteixen, simultàniament, elements de continuïtat i de canvi respecte de la recuperació que es va iniciar la segona meitat del 2013, quan va començar l'etapa d'avenços de l'activitat posterior a la crisi. De continuïtat, perquè el creixement del PIB i del VAB continuen elevats (augments del 2,6 % per ambdues magnituds)³ i, en el cas de l'ocupació, de forma particularment positiva; de canvi, tant perquè apunten a l'inici d'una etapa de creixements més moderats, com perquè s'han modificat, de forma notable, els factors que des de la demanda i l'oferta l'empenten. Ambdós elements estan parcialment vinculats, ja que en el moment en què el sector exterior comença a reduir la seva aportació a l'avenç de l'activitat, la demanda interna, empentada per la millora ocupacional i de la renda de les llars, està tibant amb més força.

D'aquesta manera, el 2018 ha contemplat una modificació no menor de l'oferta: l'alentiment de les vendes exteriors de mercaderies ha tingut el seu reflex en el menor creixement de la indústria, al temps que l'empenta de la demanda interna i la continuïtat de la demanda de turisme estranger donen raó dels millors registres terciaris. Addicionalment, cal destacar, en l'àmbit ocupacional, el notable repunt de la immigració en la provisió de la força de treball del país, amb augments que excedeixen sensiblement als dels nadius i pesos sobre els nous llocs de treball que recorden els de l'expansió dels anys dos mil.

Juntament amb aquestes modificacions, un altre aspecte rellevant del 2018 ha estat la consolidació de la superació, en termes del VAB generat, dels estralls de la crisi. Ja l'any 2017, i tant en PIB com en VAB constants, finalment, es van assolir els valors del 2007. El nou increment del 2018 ha reforçat, així, la superació de la crisi. Tanmateix, ni tots els sectors ni tots els territoris la reflecteixen de la mateixa manera. Així, i pel que fa a l'oferta, ni les produccions manufactureres ni, lògicament, la construcció han assolit els nivells del 2007, mentre que tant els serveis privats com els col·lectius ja fa temps que la superen. Territorialment, la diferent composició del VAB a les demarcacions, els eixos territorials i les comarques subministra un ampli gradient d'avenços acumulats de l'activitat a partir del 2013, amb àrees

en les quals la crisi està ja del tot superada i altres en les quals encara falten alguns exercicis de creixement per aconseguir-ho. A més a més, i atesos els augments de productivitat, encara no ha estat possible recuperar els registres ocupacionals previs a la crisi ni en relació al total ni, en particular, en alguns sectors (com la indústria o la construcció) o en determinades branques (en particular, les manufactures).

En definitiva, tot i que Catalunya ja està generant un volum de VAB més elevat que el de 2007, ocupacionalment encara resta un temps per reabsorbir els efectes de la recessió. Aquest manteniment d'alguns dels impactes negatius de la crisi, bé sobre l'activitat o sobre el mercat de treball, donen raó del perquè, en aquesta nova edició, continui l'anàlisi tant dels resultats del 2018 com dels efectes de la recuperació 2013-18 i del balanç de la crisi i recuperació, és a dir, del conjunt del període 2007-18. Aquesta va ser una aproximació encetada ja a l'edició del 2018 que, per les raons esmentades, sembla del tot pertinent mantenir i ampliar. Finalment, els registres del 2018 han de considerar-se a la llum dels efectes dels xocs sobre la confiança econòmica, cada cop més esmorteïts a mesura que l'any avançava, que van tenir els dramàtics esdeveniments de l'agost a Barcelona i Cambrils (atemptats terroristes) i les tensions polítiques del setembre/octubre del 2017.

Per totes aquestes raons, l'apartat primer d'aquest volum (*Capítol 1. El PIB català el 2018: creixement més moderat en activitat i ocupació, i nou paper de la demanda interna*) passa revisió tant a la dinàmica trimestral de l'activitat, que mostra la tendència a la superació d'aquells xocs sobre la confiança, com als canvis a la demanda i l'oferta característics del 2018. El balanç de les diverses branques productives efectuat en aquest apartat constitueix la base de l'estimació que s'ofereix en el següent apartat (*Capítol 2. El creixement del 2018 i la seva distribució territorial: increments del VAB més forts a l'AMB*). Els resultats de demarcacions i eixos, que es presenten en aquest punt, constitueixen el marc de la dinàmica econòmica analitzada per a cadascuna de les 42 comarques, que és objecte d'anàlisi a l'apartat tercer (*Capítol 3. El creixement comarcal el 2018*). Unes conclusions finals tanquen el volum, a les quals

3: L'avenç del VAB a preus bàsics (VAB pb) a Catalunya el 2018 (2,6 %), resultà idèntic al del PIB a preus de mercat, perquè el component impositiu del PIB ha crescut a un ritme força similar al del valor afegit (2,5 %).

segueix un annex estadístic i una síntesi de les fonts d'informació estadística utilitzades.

En l'elaboració d'aquesta monografia, cal destacar la col·laboració d'un ampli conjunt d'institucions i persones sense les quals el treball efectuat no hauria estat possible. Cal agrair, en primer lloc, l'ajuda prestada per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i, en particular, les de Francesc Xavier Cuadras Morató, Lourdes Alonso Serra, M. Carme Saborit i Vidal i M. Cristina Rovira i Trepal. D'altra banda, l'ajut de l'Observatori del Treball i Model Productiu ha estat, com sempre, imprescindible per a la disponibilitat d'informació relativa a l'evolució del mercat de treball comarcal. En l'àmbit sectorial, i pel que fa al primari, ha estat inestimable l'ajut del Gabinet Tècnic del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Pel sector energètic, tan decisiu en certes comarques del sud o dels Pirineus, cal agrair el suport del Sr. David Villar, de l'Institut Català de l'Energia.

Pel que fa a la construcció, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha facilitat la informació necessària sobre l'evolució de l'activitat residencial, mentre que les estimacions sobre la distribució de la producció entre les seves principals branques es basen en les dades de VAB per ocupat de cada branca en l'àmbit espanyol del Ministeri de Foment (Subdirecció General d'Estudis Econòmics i Estadístiques). El director és, a més, deutor dels esforços de molta altra gent. Entre ells, cal destacar el treball rigorós i, en especial, la capacitat de procés de la informació del meu col·laborador els darrers anys, el professor de la UAB Marc Costa Carcereny. I, per descomptat, en el resultat final tenen molt a veure els comentaris, els suggeriments, les matisacions i l'avaluació final de tot el material de Pep Ruiz, de BBVA Research.

Capítol 1. El PIB català el 2018: creixement més moderat en activitat i ocupació, i nou paper de la demanda interna

Les excepcionals condicions de la darrera part del 2017 (atemptats terroristes a Barcelona i Cambrils a l'agost i tensions polítiques al setembre/octubre) van tenir un efecte palpable en la dinàmica econòmica dels darrers mesos d'aquell exercici. Des d'aleshores, els seus efectes van anar perdent impacte, de forma que a partir dels primers mesos del 2018 aquell xoc es va anar esvaint suaument, tot i que en alguns segments del mercat immobiliari o del turisme el seu efecte ha continuat durant més temps. Per això, en el primer punt (1.1. *El creixement el 2018 i la seva dinàmica trimestral: un balanç*) s'analitza l'evolució del PIB català a la llum d'aquest procés i de la tendència més general a un cert alentiment de l'activitat catalana, compartida per la resta d'Espanya i també de l'eurozona. Ubicats aquests elements, l'apartat següent passa revisió a aquells factors que, des de la demanda, van impulsar el PIB i, en particular, els canvis operats en la seva composició el 2018 (1.2. *Davallada de l'aportació del sector exterior i substitució parcial per la demanda interna*). Comentats aquests, el punt tercer (1.3. *L'oferta el 2018: tot i el menor avenç industrial, el VAB creix d'un 2,6 %, empenyat pels serveis i la construcció*) analitza la dinàmica dels diferents sectors i subsectors que, des de l'oferta, han respost a la demanda.

1.1. El creixement del 2018 i la seva dinàmica trimestral: un balanç

La dinàmica econòmica de Catalunya el 2018 reflecteix una combinació de factors de demanda, interiors i exteriors, derivats de la confluència de, fonamentalment, tres elements distints. En primer lloc, els impactes, cada cop més febles, del xoc sobre la confiança dels atemptats terroristes d'agost i dels esdeveniments polítics de setembre/octubre. En segon terme, l'inici, en particular a partir de l'estiu de 2018, d'una marcada desacceleració de l'economia

europea, liderada per la frenada alemanya, directament afectada per les incerteses creades pel *Brexit*, les guerres comercials dels EUA amb la Xina i la desacceleració del gegant asiàtic. Finalment, l'anunci del BCE de que, a partir de l'1 de gener del 2019, finalitzava el programa de compra d'actius, al mateix temps que s'apuntava que els tipus d'interès, en cas que s'elevessin, no ho farien fins després de l'estiu del 2019.

Aquests esdeveniments es van traduir en un tret comú: l'increment de la incertesa respecte al creixement futur de l'economia, catalana, espanyola i europea. Per això, no és d'estranyar que 2018 sigui un exercici en el qual l'augment del valor afegit i l'ocupació comencés a mostrar una certa flexió sobre els elevats ritmes del 2016 i 2017 (Taula 1.1.), empesos aquests dos darrers exercicis per una combinació d'elements particularment positiva. A continuació es resumeix breument la dinàmica de l'activitat i l'ocupació del 2018.

En primer lloc, i pel que fa als xocs dels fets terroristes i del conflicte polític de setembre/octubre del 2017, els elements disponibles suggereixen un cert impacte sobre el creixement de l'economia catalana: el 2018, i segons les dades de la Comptabilitat Regional de l'INE, l'avenç del PIB català en volum va ser de 2,25 %, per sota el 2,58 % mitjà d'Espanya, situant-se Catalunya com l'onzena CCAA per avenç del PIB i lluny del 3,68 % de la Comunitat de Madrid, o dels creixements per sobre de la mitjana espanyola de Cantàbria, Navarra, Castella-La Manxa o Galícia. Aquests resultats reflecteixen un comportament que no ha estat el dels anys previs: la mitjana d'avenç del PIB en volum entre 2010 i 2018, segons l'INE, va ser per Catalunya de l'1,04 %, per sobre el 0,99 % mitjà d'Espanya, tot i que també inferior als millors registres d'altres CCAA com les de Madrid, les Balears, Murcia, Navarra o el País Basc. De ben segur que aquest canvi del 2018 s'ha vist afectat per l'alentiment de la producció i les exportacions industrials, un sector que aporta més pes que la mitjana espanyola a la generació de la renda catalana; tanmateix, altres indicadors semblen suggerir que, tot i que no són massa elevats, els efectes dels esdeveniments del 2017 es van deixar sentir parcialment en el 2018. On potser s'observa amb més claredat l'impacte dels xocs de la tardor va ser a transaccions immobiliàries, que van presentar una estabilització notable: de les 43.800 i 40.000 dels dos semestres del 2017, respectivament, a les 44.500 i 43.500 dels dos del 2018. Cal destacar que aquest

canvi va ser particularment perceptible a la ciutat de Barcelona i els principals municipis de l'AMB, que s'havien vist més reforçats per la demanda d'habitatges de luxe per part d'estrangers.⁴

En l'àmbit de variables directament vinculades al consum de les llars (nacionals o estrangeres), els efectes d'aquests xocs sobre la confiança van començar a dissipar-se a principis del 2018, tot i que en algunes variables han adquirit un caràcter més permanent, recolzat també per les noves destinacions turístiques del nord d'Àfrica i l'est de la Mediterrània. Així, en relació a les pernoctacions, després de la punció experimentada l'últim trimestre del 2017, tant per part de turistes estrangers com espanyols, el primer semestre del 2018 va continuar la seva davallada (d'un -2,4 % respecte al mateix període del 2017), des dels 24,4 milions als 23,8 milions, mentre que al segon semestre pràcticament es van estancar (augment d'un 0,2 %), tot i que la despesa va millorar.⁵ Per al conjunt de l'any, les pernoctacions de turistes espanyols es van reduir en un -4,3 % (força per sobre del -0,5 % del 2017), mentre que les de turistes estrangers, en canvi, van presentar una lleu millora (augment del 0,8 %, tot i que sensiblement menor que el 4,5 % del 2017).

En segon lloc, la influència dels altres factors citats (la desconexió de la Gran Bretanya i l'inici de la desacceleració alemanya, vinculada a la guerra comercial xinesa-americana i a la reducció del creixement xinès) és, certament, molt més difícil d'avaluar. Tot i això, el consens apunta a que en el decurs del 2018 aquests impactes es van deixar sentir en el ritme de creixement de les exportacions de béns a l'exterior i, com a derivada, en l'afebliment de la producció industrial, reforçada addicionalment pel lligam de bona part d'aquesta producció catalana a les cadenes de valor globals. En particular, en l'àmbit de les manufactures va començar a experimentar-se un marcat canvi de tendència a partir de la segona meitat del 2018, amb una clara moderació en l'increment de l'IPI de manufactures (0,3 % i -2,2 % anual en el tercer i el quart trimestre, respectivament). Igualment, el mateix procés va començar a deixar-se sentir en el sector exterior a partir del quart trimestre de 2017: el saldo positiu de

les respostes sobre la cartera de comandes que ofereix el clima exportador es va reduir del 18,4 % del quart trimestre del 2017 al 2,4 % del quart del 2018. En definitiva, i després del fort creixement del PIB del darrer quart del 2017 (un 1 % intertrimestral), el primer trimestre del 2018 va contemplar una moderació clara en el seu avenç, fins el 0,6 % (i al 0,5 % els dos trimestres següents), finalitzant l'exercici amb un 0,4 % intertrimestral. En conjunt, l'avenç del PIB català va ser del 2,6 %, per sota del 3,3 % de mitjana dels anys més expansius 2015-17.

1.2. Davallada de l'aportació del sector exterior i substitució parcial per la demanda interna

La conjunció dels factors esmentats es va traduir en un cert canvi de la dinàmica dels elements que, des de la demanda, van impulsar més el creixement del PIB el 2018. Succintament, es va observar una clara disminució de la contribució del sector exterior i, en canvi, una important aportació de la demanda interna (Taula 1.2.), en un context de suau desacceleració dels elevats ritmes d'avenç anteriors.

Tot i això, i malgrat la moderació en l'avenç de l'activitat del 2018, l'augment del VAB a la fase de recuperació de l'economia catalana 2013-18 (acumuladament, del 14,9 %) (Taula 1.3.) ha permès superar totalment la contracció 2007-13 (del -7,6 %), de manera que el VAB, mesurat en volum, es va situar el 2018 un 6,2 % per sobre el del 2007 (un 5,8 % en termes de PIB).

Aquesta mateixa positiva dinàmica l'ha presentat l'ocupació (Taula 1.3.), encara que amb diferències sectorials substancials, apuntant a un notable canvi, probablement estructural, en els sectors que més aporten al creixement dels llocs de treball de l'economia catalana. Així, en termes de l'EPA, els 87.000 nous ocupats (augment anual del 2,7 %) situen els registres del 2018 com els del tercer any més expansiu des de l'inici de la recuperació el 2014. Tot i això, i acumulant els resultats des del 2007, l'ocupació mesurada per l'EPA continua per sota del màxim cíclic anterior: uns 3,4 milions el 2018, a comparar amb els 3,6 milions del 2007. En suma, en

4: Així, a la ciutat de Barcelona, les transaccions d'habitatge lliure (dades del Ministeri de Foment) van caure des de les 9.300 del primer semestre a les 7.250 del segon (una davallada superior al -22 %), mentre que en el 2018 s'ha mantingut en valors a l'entorn de les 7.400 en els dos semestres. Aquest mateix perfil s'observa a Sabadell i, en menor mesura, també a Terrassa.

5: Així, tot i la reducció en pernoctacions, la despesa declarada segons dades d'Idescat dels turistes estrangers el primer semestre del 2018 va

incrementar un 7,7 % (dels 8.200 als 8.900 milions d'euros), mentre que en el segon semestre creixé un 6,2 % anual (dels 11.000 als 11.700 milions d'euros); pel que fa al turisme dels catalans i dels residents a la resta d'Espanya, la despesa declarada va augmentar un 22,6 % en el primer semestre de 2018, dels 3.700 milions als 4.600 milions, i un 4,2 % al segon, dels 6000 milions als 6.200 milions.

el mercat de treball, la reducció acumulada entre 2007 i 2018 (del -6 %) reflecteix una dinàmica contraposada entre el fort avenç 2013-18 (del 13,2 %), que ha compensat, encara que no totalment, la intensa contracció 2007-13 (del -17,0 %). En termes d'afiliació a la Seguretat Social, els registres presenten la mateixa seqüència, tot i que amb un to més favorable: una pèrdua acumulada 2007-18 de només el -1,3 %, resultat d'una caiguda a la crisi (-16,5 %) que s'ha compensat en part per la forta recuperació 2013-18 (18,2 %).

Com en altres exercicis, les raons exteriors d'aquest creixement relativament intens, sensiblement per sobre la mitjana de l'Eurozona (el 2018, de l'1,8 %), es troben en la suma dels vents de cua que han impulsat l'economia catalana des de l'inici de la recuperació: la política monetària del Banc Central, el desviament de turisme internacional des del nord d'Àfrica i l'est d'Europa cap a Catalunya i, finalment, uns preus del petroli relativament continguts, tot i que la fortalesa d'aquests elements ha disminuït marcadament. En efecte, el barril de cru va cotitzar al llarg del 2018 a l'entorn dels 70,9 \$/barril, una xifra que, encara que més elevada que la del 2017 (uns 54,3 \$/barril), continua allunyada dels valors superiors als 100 \$/barril típics de l'economia mundial els anys 2011-14. Pel que fa al turisme internacional, el 2018 va contemplar, per primera vegada des de l'inici de la recuperació, una certa moderació en l'increment de volum de turistes estrangers: les seves pernoctacions hoteleres van augmentar dels 40,7 als 40,9 milions (un moderat 0,7 %), reflectint la millora de la situació política de Tunísia, Egipte i Turquia, que van començar a experimentar creixements en la seva demanda molt superiors als dels anys anteriors.⁶ Finalment, tot i que el BCE va iniciar una suau reducció en algunes de les mesures d'expansió monetària (la compra d'actius va caure des dels 58.000 milions d'euros al mes de setembre a desembre de 2017, als 28.000 milions d'euros de gener a agost de 2018 i, finalment, als 18.000 milions de setembre/desembre del 2018), no va ser fins la tardor del 2018 quan va anunciar que, a partir de l'1 de gener del 2019, les modificaria. Tanmateix, els efectes benèfics de la laxa política del BCE, mesurats pels tipus d'interès del deute públic a 10 anys de l'Estat espanyol i pel diferencial amb la prima de risc del bo alemany d'igual maduració, van continuar sent

molt evidents: en el decurs del 2018, la mitjana d'aquest tipus d'interès es va situar en un molt reduït 1,4 %, mentre que la prima de risc, tot i veure's parcialment afectada pels resultats de les eleccions italianes de març i per la incertesa interna, es va mantenir entre els 70 i els 125 punts bàsics en el decurs del 2018.⁷

Aquest conjunt de positius factors exteriors expliquen, parcialment, el fet que la demanda interna es mantingués amb un creixement prou sòlid (avenç anual el 2018 del 2,5 %), encara que es va moderar respecte del fort ritme d'avenç del 2017 (un 2,9 %) afectada, també, per elements d'incertesa interior. L'increment del 2018 reflectia, en particular, la forta expansió de la formació bruta de capital (d'un elevat 4,6 %), amb xifres relativament semblants per la FBCF en béns d'equip i altres actius (4,7 %), i una notable expansió de la inversió en construcció, encara que a un ritme una mica inferior (4,2 %). Per la seva banda, el consum de les llars va créixer d'un prou notable 2,0 %, mentre que el de les AAPP va assolir una xifra relativament similar (1,9 %). Aquesta expansió del consum privat, encara que també inferior a la del 2017, reflecteix l'efecte conjunt del fort avenç de l'ocupació i la millora salarial, de manera que les rendes del treball de les famílies van augmentar d'un prou elevat 3,3 %.

Aquests creixements han consolidat i ampliat la millora iniciada el 2013 de forma que, en algunes importants variables de la demanda, s'han superat ja els registres previs a la crisi, tot i que continua present en d'altres. En l'àmbit de la inversió, els valors assolits el 2018 l'han situat un 30,8 % per sobre els del 2013; tanmateix, la molt notable caiguda 2007-13 (-41,4 %) encara continua afectant el volum de la formació bruta de capital del 2018, de forma que en aquest darrer any és un -23,3 % inferior a la que, en termes constants, es va efectuar el 2007.

Tanmateix, els registres de la inversió, al igual que el d'altres magnituds de la demanda, no van presentar ni la mateixa davallada a la crisi ni han mostrat idèntiques millores a la recuperació. En particular, hi ha diferències sensibles entre la inversió més directament vinculada a l'activitat productiva i l'efectuada en construcció. En relació a la FBCF en maquinària, material de transport, béns d'equip i

6: Segons l'OMT (Organització Mundial del Turisme), el 2017 l'arribada de turistes estrangers a Tunísia va augmentar dels 5,7 de 2016 als 7,1 milions, dels 5,4 als 8,3 milions en el cas d'Egipte i dels 30,9 als 38,0 milions a Turquia. Tot i que encara no es disposa de xifres tancades del 2018, les

tendències observades en aquests mercats en aquest exercici han estat, també, a l'alça.

7: A partir dels 100 punts del gener de 2018, va caure al mínim de 73 punts l'abril, i després va augmentant fins el màxim de novembre de 128 punts, per reduir-se de nou fins els 123 a desembre.

altres productes, l'avenç del 2018 se suma als forts increments dels anys anteriors, de forma que, entre el 2013 i el 2018, acumula una molt notable millora (augment del 30,4 %), cosa que ha permès situar aquesta magnitud un 3,6 % per sobre la que es va efectuar el 2007. En l'àmbit de la inversió en construcció, l'augment del 2018 se suma a una recuperació que, tot i que ha estat més tardana que en béns d'equip i altres productes, va situar el creixement 2013-18 en un prou elevat 22,7 %, tot i que del tot insuficient per recuperar el col·lapse 2007-13 (-53,8 %): mesurada en termes constants, encara està molt allunyada de l'efectuada el 2007 (un -43,3 % per sota). En suma, si mentre que pel que fa a la inversió en maquinària, la crisi es pot considerar ja totalment superada, pel que fa a la construcció residencial caldrà esperar un llarg període de temps abans no s'assoleixin valors com els previs a la recessió financera; del seu costat, la inversió en construcció en activitats productives (oficines, factors, etc.), tot i que no es disposa d'una estimació efectiva, apunta a que el seu creixement ha de ser prou rellevant, cosa que explicaria l'avenç del conjunt de la construcció.

Pel que fa al consum públic, el 2018 va presentar un increment de l'1,9 %, acumulant amb aquest augment una millora 2013-18 de l'11,3 % que, sumada als notables increments dels anys de la crisi 2007-13 (un 6,9 % en total), han situat l'augment acumulat 2007-18 en un important 18,9 %. Finalment, i pel que fa al consum privat, el 2,0 % d'increment del 2018 va reforçar l'alça iniciada el 2014, després de la forta punició dels exercicis de 2012 i 2013, de manera que amb la recuperació 2013-18 s'ha aconseguit acumular una millora de l'11,8 %; tot i això, la forta davallada 2008-13 (-14,6 %) continua deixant-se sentir en el volum de consum del 2018 que, mesurat en termes constants, encara està un -4,5 % per sota el registrat el 2007.

Quant a la demanda exterior (Taula 1.4.), i com s'ha indicat anteriorment, el 2018 va significar un canvi de certa entitat en el comportament de les magnituds de compres i vendes amb la resta del món. Pel que fa a aquestes darreres, les exportacions de béns i serveis han reduït intensament el seu creixement: mesurades en termes reals, han passat d'un avenç del 4,9 % el 2017 a l'1,4 % del 2018; al mateix temps, tot i que amb menor mesura, s'ha reduït la progressió de la despesa de consum dels estrangers al territori (del 6,4 % del 2017 al 5,2 % del 2018). Tanmateix, les importacions també es van afeblir (del 5,6 al 3,6 % les

de béns i serveis), tot i que la despesa dels residents a l'estranger va augmentar considerablement.

D'aquesta manera, mentre a 2016 i 2017 l'aportació al creixement del PIB del saldo amb l'exterior (amb la resta d'Espanya i la resta del món) va ser prou elevada (1,2 i 0,8 punts percentuals de l'augment del PIB del 3,4 % i 3,3 % d'aquells dos exercicis, respectivament), a 2018 el sector exterior va reduir la seva contribució a només 0,4 punts percentuals (del citat avenç del 2,6 %). En aquesta evolució cal considerar també que l'aportació del saldo amb Espanya es va reduir (dels 0,2 punts el 2017 als -0,4 del 2018).

1.3. L'oferta el 2018: tot i el menor avenç industrial, el VAB creix d'un 2,6 %, empenyat pels serveis i la construcció

Catalunya va presentar el 2018 un augment del VAB del 2,6 %, reflectint el fort creixement dels serveis (2,9 %) i, en part, tot i la seva menor contribució, l'empenya de la construcció (creixement anual del 4,7 %). En canvi, la indústria, que havia estat el motor de la recuperació fins el 2017, va començar a patir els negatius efectes de la desaceleració industrial alemanya i de l'enrarament exterior global, i només va avançar un modest 1,1 %; finalment, el primari tampoc contribuïa a l'avenç agregat de l'activitat (caiguda de -0,4 %).

D'aquesta manera, els motors del creixement des de l'oferta van experimentar un canvi prou substancial el 2018 que, potser, podria estar anticipant una modificació pels propers anys (atesos els factors que es troben sota l'alentiment de la indústria) i, en conseqüència, una nova empenya en el procés de creixent terciarització de l'activitat i de l'ocupació del país. En efecte, en mitjana 2014-17, la indústria havia estat augmentant d'un 4,3 % per any, una xifra sensiblement superior al 2,5 % terciari, acompanyada també per una marcada recuperació de la construcció des dels molt baixos valors amb els quals va arribar al final de la crisi (augment mitjà 2014-17 del 3,6 %). Amb aquests increments de la indústria i la construcció, l'aportació dels serveis al total del VAB nominal s'havia reduït un tant: si en el 2013 assolía un 73,9 % del total, en el 2017 havia passat al 72,7 %, mentre la indústria i la construcció recuperaven posicions (la primera des del 20,1 al 21,0 %, i la segona del 4,9 al 5,2 %). És aquesta tendència la que s'ha trencat el 2018 i els primers

trimestres del 2019, reforçant i intensificant altre cop la terciarització de la renda generada.

Tanmateix, i tot i la substitució parcial en els elements impulsors del creixement, de la demanda exterior per la interna, no s'ha operat un alentiment en l'intens increment dels serveis privats. Així, l'augment del 2,9 % del VAB terciari s'explica, en primer lloc, per la més intensa pulsio d'aquells estrictament adreçats a famílies i empreses (els privats), que van créixer d'un 3,0 %, mentre els col·lectius (AAPP, sanitat i educació) avançaven menys (2,5 %). Cal destacar com a particularment rellevant aquest augment de l'activitat terciària privada, perquè tant el comerç (0,6 %) com les activitats immobiliàries (1,7 %) van augmentar per sota la mitjana, mentre que els sectors més dinàmics van ser les d'activitats professionals, científiques i administratives (que van avançar a un sufocant 10,3 % anual) i els transports i magatzematge (4,1 %), mentre l'hostaleria es mantenia (2,2 %).

Amb aquests registres del 2018, quin és el balanç agregat de la recuperació i la crisi? Els últims resultats han consolidat la sortida de la recessió dels anys 2007-13, que ja el 2017 van ser superiors, per primer cop, als del 2007. I aquest procés s'ha reforçat amb l'avenç del 2018. D'aquesta manera, la fortalesa de la recuperació 2013-18 (augment acumulat del VAB del 14,9 %) ha compensat del tot la davallada de 2007-13 (caiguda del -7,6 %), cosa que ha permès situar el VAB del 2018, mesurat en termes constants, un 6,2 % per sobre el generat el 2007. Tanmateix, si en termes d'activitat la crisi és ja passat, en relació al mercat de treball encara s'està per sota dels valors finals de l'expansió dels dos mil: un -1,3 % en termes d'afiliats (que han assolit els 3,3 milions el 2018), però una xifra superior en relació a l'EPA, que acumula encara una davallada en llocs de treball del -6,0 %.

Sectorialment, la branca dominant a Catalunya és la dels serveis, que aportava quasi el 73 % del VAB nominal el 2017, una xifra sensiblement per sobre el 21,0 % de la indústria i, lògicament, molt allunyada del 5,2 % de la construcció i l'1,1 % del primari. Aquest domini terciari s'ha reforçat el 2018 (Taula 1.5.) amb un creixement més intens que la mitjana. D'aquesta manera, no ha de sorprendre que els serveis superin, el 2018, en quasi el 16 % el VAB del

sector del 2007 i en vora l'11,1 % en afiliació: 2.306.900 afiliats del 2007 a comparar amb els 2.562.600 del 2018.

Si desagreguem els resultats d'aquesta branca entre els serveis privats i els col·lectius, el 2018 mostra un augment del VAB dels primers més intens (3,0 %) i un tant més contingut pels oferts per les AAPP (2,5 %), reforçant la trajectòria experimentada a la recuperació: entre 2013 i 2018, el VAB generat pel terciari privat ha crescut més del 14 %, mentre que el dels serveis col·lectius ho ha fet a un ritme sensiblement inferior (augment acumulat del 10,4 %). Aquesta diferència reflecteix els problemes pressupostaris i els ajustos que s'han operat en l'oferta de serveis d'administració general, sanitat i educació els darrers anys. Tanmateix, acumulant els registres de la crisi i la recuperació (2007-18), la dinàmica dels serveis col·lectius és molt més positiva (increment acumulat proper al 22 %) que en el cas dels privats (avenç proper al 15 %). Aquesta disparitat reflecteix com, malgrat els processos d'ajustament de la despesa pública, a l'etapa de crisi el sector públic va presentar un resultat final millor que el conjunt dels serveis privats i, fins i tot, el seu VAB va créixer (per sobre el 10 % entre 2007 i 2013), mentre que els serveis privats van presentar de forma agregada un avenç pràcticament nul.

En l'àmbit del terciari privat, el 2018 destaca el contingut augment del comerç, la seva principal branca (amb vora el 20 % del VAB nominal del sector), que tot just va créixer d'un modest 0,6 %. Atès el fort augment dels transports i l'emmagatzematge (del 4,1 %), aquesta dinàmica sembla apuntar a una creixent substitució d'ocupació i de VAB des d'aquell generat en el comerç al detall, a l'ofert des de l'Internet i els transports, un element clau de la nova activitat comercial. De fet, acumulant el creixement de l'afiliació a la recuperació 2013-18 (del 19 % als serveis privats), l'intens increment al sector dels transports de mercaderies per carretera i serveis de mudances (d'un molt més elevat 25,6 %) contrasta amb la moderació que ha mostrat en el comerç (d'un 11,0 %). El menor avenç reflecteix el que sembla un canvi estructural en els serveis vinculats a l'activitat comercial: aquesta és una recuperació en la qual les activitats comercials no lideren el creixement de l'ocupació dels serveis privats.⁸ Del seu costat, l'hostaleria, reflectint

8: De fet, a Catalunya i a la recuperació 1985-91, de magnitud comparable a l'actual, els serveis comercials van generar (mesurats per l'EPA) vora el 38 % del total de la nova ocupació (uns 90.000 dels 240.000 generats),

mentre que a 2013-18 només han aportat aproximadament el 18 % (escassament 40.000 d'un augment de 210.000).

l'empenta turística, va continuar augmentant prou sòlidament (2,2 %). Tanmateix, la branca que més va empenyar l'avenç dels serveis privats va ser l'agregat d'activitats professionals, científiques i administratives que, amb un pes superior al 13 % del VAB terciari i un increment del seu VAB superior al 10 %, va aportar 1,3 punts percentuals (a l'entorn del 33 %) del creixement del sector.

Aquesta dinàmica productiva del 2018, i les tendències anteriors, tradueixen notables diferències entre l'avenç ocupacional dels serveis privats i col·lectius. En el darrer any, destaca el baix increment de l'afiliació al comerç i, en part, a l'hostaleria i les activitats immobiliàries, mentre que va avançar amb força en el transport i, en particular, a les activitats professionals, científiques i administratives.⁹ Considerant la totalitat del període de crisi i recuperació, els serveis privats van perdre ocupació de forma notable a 2008-13 (un -9,3 %), compensada amb un creixement posterior, del 19,1 %, entre 2013 i 2018, incloent-hi el 3,2 % d'increment del 2018. Pel que fa als serveis col·lectius, van resistir prou la crisi i van augmentar la seva afiliació a 2008-13 d'un 2,7 %, mentre que el seu avenç 2013-18 ha estat d'un 21,0 %.

Del seu costat, amb el modest creixement del VAB industrial del 2018 (Taula 1.6.), la recuperació del sector entre el mínim del 2013 i el 2018 se situa en un prou rellevant 19,5 %, reflectint, en particular, la forta expansió industrial dels anys 2014 a 2017 (d'un elevat 4,3 % anual). Per això, i tot i la moderació del 2018, per primer cop s'ha superat la forta contracció 2007-13 aquest 2018, assolint-se un VAB industrial que, pel conjunt dels exercicis 2007-18, supera marginalment al del 2007 (en un 0,8 %). Tanmateix, aquestes xifres agregades no reflecteixen prou bé la dinàmica de les manufactures o la del conjunt de l'energia, aigua, gas i reciclatge. De fet, aquestes darreres indústries, que pesaven només un 11,3 % del VAB nominal del sector industrial el 2007, han augmentat d'un notable 18,4 % en termes reals entre

9: El 2018, l'augment de l'afiliació als serveis privats va ser, en termes absoluts, de 59.000 nous afiliats, amb una distribució sectorial que continua primat les activitats professionals, científiques i administratives (19.000 afiliats i un avenç del 4,0 %), el comerç (un augment del 1,5 % i un total de 9.000 afiliats), seguit de transport i emmagatzematge, i hostaleria (8.000 de nous afiliats per cadascuna d'aquestes branques, un 5,1 % i 3,2 % respectivament) i, finalment i entre els grans sectors de serveis privats, els de la informació i comunicacions (7,0 % d'augment i un augment de 7.000 afiliats el 2018).

10: Part d'aquesta millora recull l'entrada en funcionament de nous tipus de producció d'energia elèctrica, o l'ampliació d'anteriors. Aquest és el cas de les produccions més destacades, com les eòliques de l'antic règim no ordinari, que van passar d'una energia venuda de 516 GWh el 2007 al màxim de 3.232 de 2013, i als 2.734 GWh del 2018. Igualment, les de cogeneració s'han incrementat des dels 3.450 GWh del 2007 al màxim de 5.253 GWh del 2012 i als 4.961 GWh del 2018. En canvi, les produccions de

2007 i 2018; en canvi, les manufactures continuaven amb un VAB en termes reals, a l'alçada del 2018, per sota el 2007 (-1,3 %).

Aquesta dinàmica tant positiva de l'energia, gas, aigua i reciclatge expressa com, en els anys de la crisi 2007-13, el seu VAB experimentà un augment rellevant (10,5 %), reflectint forts creixements, en particular, de les produccions estrictament energètiques,¹⁰ uns avenços que van continuar, a ritmes menors, a la recuperació 2013-18 (augment acumulat del 7,1 %). En canvi, les manufactures van presentar una marcada sensibilitat cíclica, enfonsant-se fortament a les dues recessions (caiguda acumulada del -19,0 %) i recuperant-se, també de forma intensa, els anys 2013-18 (avenç del 21,8 %), resultant en aquella contracció del -1,3 % quan es compara el VAB manufacturer en termes reals del 2018 amb el del 2007.¹¹

Els resultats de les manufactures el 2018 van expressar augments rellevants en algunes de les branques més importants, avenços moderats en altres i fins i tot contraccions de l'activitat. Entre les primeres, cal citar els casos de la maquinària i equip mecànic, la fabricació de material de transport, la metal·lúrgia i productes metàl·lics. Del seu costat, amb increments modestos, destaquen els productes farmacèutics i la important branca de l'alimentació, begudes i tabac, mentre que a la química es va operar una contracció del seu VAB el 2018. Finalment, el mercat de treball del sector industrial de Catalunya va presentar el 2018 un increment dels seus afiliats del 2,7 %, una xifra sensiblement superior als registres de 2017;¹² tot i això, la forta contracció 2007-13 continua pesant sobre el nivell d'ocupació industrial, de manera que els 484.000 afiliats del 2018 es troben encara un -19,8 % per sota els 604.000 del 2007.

El fort creixement de la construcció el 2018 (Taula 1.7.) segueix el d'un conjunt d'anys, encetats amb l'avenç del 4,5 % del 2015, en els quals el VAB ha

l'antic règim ordinari mostren diferents tendències: mentre la hidroelèctrica ha oscil·lat entre els 2.960 GWh de 2007, els 4.600 GWh de 2013 i els 4.300 de 2018, el cicle combinat va davallar des dels 11.267 GWh del 2007 als 7.407 de 2018, i la nuclear es manté vora els 20.000 GWh.

11: Acumulant la recuperació 2013-17, l'augment del VAB de la química va ser d'un molt elevat 68 %. En canvi, les produccions alimentàries sumen un creixement 2013-17 d'escassament el 10,3 %, mentre que altres branques importants han avançat més: a l'entorn del 30,2 % la metal·lúrgia i productes metàl·lics, més del 22,2 % la fabricació de material de transport i vora el 18,0 % els productes farmacèutics.

12: El 2018, i amb increments de l'afiliació superiors al 2,7 % de les manufactures, destaquen els avenços de la fabricació de productes farmacèutics (4,8 %), alimentació, begudes i tabac, la química i refinació de petroli, i la maquinària i equips (totes elles amb un increment del 2,9 %), mentre el material de transport creixia com la mitjana (2,7 %).

anat augmentant a una elevada taxa mitjana 2014-18 del 5,1 %, cosa que ha permès al sector recuperar-se parcialment de la davallada generada per la crisi. En termes de VAB, el col·lapse el 2014 respecte del VAB generat el 2007 va ser d'un extraordinari -52,1 %, només molt parcialment compensat per la recuperació del 21,8 % de 2014-18, de manera que el VAB, en valors constants, estava el 2018 encara un -41,6 % per sota el previ a la crisi. A més, i atesa l'elevada elasticitat-producte de l'ocupació en el sector, no ha d'estranyar que els anys de la crisi l'afiliació a la Seguretat Social del sector s'enfonsés espectacularment (d'un -58,0 %) i que, malgrat la recuperació 2014-18 (avenç del 23,3 %), en el 2018 els aproximadament 200.000 afiliats a la construcció encara se situessin un -48,2 % per sota els existents el 2007.¹³

Subsectorialment, la molt intensa pulsio de l'activitat a partir de 2015 ha tingut, en la branca de l'edificació i la promoció immobiliària, un subsector rellevant (amb un 32,4 % del VAB sectorial el 2017), un creixement mitjà 2014-18 d'un molt intens 7,6 %. Particularment, és destacable la millora en els habitatges iniciats que, després de d'extraordinària caiguda 2007-13 (dels 86.000 als 3.000), a partir d'aquest mínim van començar lentament a augmentar, fins assolir els 15.000 el 2018. Tanmateix, la branca amb més pes en la generació del VAB de la construcció, la d'instal·lació i acabats (una aportació del 43,9 % al VAB nominal de la construcció el 2017), va créixer menys, a raó d'un 3,1 % els anys 2015-18, mentre que la de demolició i preparació de terrenys avançava amb intensitat i l'obra civil era la que menys progressava.

13: De fet, el creixement a la construcció dels afiliats al Règim General a la Seguretat Social i de l'especial d'autònoms ha estat d'uns notables 9.800 nous afiliats (avenç del 5,2 %), un augment empentat pel fort increment a les activitats d'edificació i promoció immobiliària (4.700 nous afiliats, un avenç relatiu del 7,6 % en el RGSS i autònoms) i l'obra civil (increment del 5,8 %, uns 500 nous afiliats); del seu costat, les activitats de demolició i preparació de terrenys i les d'instal·lació i acabats d'edificis van mostrar augmentos elevats en l'afiliació al Règim General (8,8 % i 5,5 %, respectivament), mentre que els autònoms d'aquestes dues branques creixien agregadament d'un baix 0,1 %.

14: En la data de l'elaboració d'aquest estudi, no es disposa de l'avenç de la renda agrària per 2018. Per aquest motiu, els creixements del VAB són provisionals i s'estimen, en el cas agrícola, a partir de l'evolució de les diferents produccions comarcals i, pel que fa a la ramaderia, de les places

Pel que fa al primari (Taula 1.8.), la reduïda davallada del VAB el 2018 reflecteix els resultats en les seves principals branques,¹⁴ la ramaderia (amb vora el 56 % del VAB nominal del sector el 2017), que va créixer d'un lleu 0,2 %, reflectint l'avenç de l'aviram (2,2 %), el baix augment del porquí (0,3 %) i la davallada del boví (-2,0 %); del seu costat, l'agricultura queia d'un destacat (-2,2 %), arrossegada per la important reducció de la fruita fresca (caiguda del seu VAB propera al -20,2 %),¹⁵ tot i els millors registres dels cereals (13,6 %) i les plantes farratgeres (13,9 %).

comarcals i sacrificis de bestiar per demarcacions, ajustant-se els resultats obtinguts a les taxes agregades del sector primari de l'Idescat. Els pesos sobre el VAB nominal del primari de les principals branques de la ramaderia a Catalunya el 2017 (del 29,2 % pel porquí, del 16,3 % per l'aviram i del 5,5 % pel boví) són els factors de ponderació del creixement 2018 del porcí, l'aviram i el boví que, atenent als increments a les places (del 2,0 %, 2,6 % i 2,3 %, respectivament) i del sacrifici (pes total del canal en tones), del 4,9 %, del 6,8 % i del 2,5 %, respectivament, es traduïren en creixements sectorials del 0,3 % pel porcí, del 2,2 % per l'aviram i del -2,0 % pel boví.

15: En la fruita fresca, els registres de producció van ser força diferents, atenent a les diverses tipologies. Així, la producció de préssec va davallar d'un -24,6 % (de 311.000 a 235.000 tones), la de poma d'un -2,6 % (de 277.000 a 270.000 tones), la de nectarina d'un -30,7 % (de 251.000 a 174.000 tones) i la de pera d'un -15,0 % (de 152.000 a 129.000 tones).

TAULA 1.1. PIB PM TRIMESTRAL I ANUAL PER COMPONENTS D'OFERTA I DEMANDA A CATALUNYA. 2017-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN % I APORTACIONS EN PUNTS PERCENTUALS. BASE 2010)

	2017				2018				Anuals	
	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	2017	2018
Oferta										
Sector primari	5,5	3,8	3,4	2,2	0,4	0,1	-0,9	-1,2	3,7	-0,4
Indústria	3,7	4,3	5,1	6,0	3,8	2,5	0,8	-2,4	4,8	1,1
Construcció	2,9	6,8	7,0	6,4	6,4	3,9	3,5	5,2	5,8	4,7
Serveis	2,6	2,4	2,7	2,6	2,9	3,1	2,9	2,9	2,6	2,9
Impostos	1,6	6,6	4,7	7,6	4,5	0,9	3,2	1,4	5,1	2,5
PIB pm	2,7	3,3	3,5	3,8	3,3	2,8	2,5	1,8	3,3	2,6
Consum privat	1,6	2,8	2,9	2,2	3,1	1,6	1,7	1,5	2,4	2,0
Consum públic	0,7	3,1	2,7	1,9	2,2	1,4	1,8	2,3	2,1	1,9
Inversió total ¹	7,7	3,8	5,3	4,2	2,8	6,9	3,9	4,7	5,2	4,6
Inversió en béns d'equipament	10,2	1,6	4,6	2,7	-0,1	8,9	4,2	6,1	4,7	4,7
Inversió en construcció	3,6	5,8	5,1	5,2	6,3	4,2	3,5	3,0	4,9	4,2
Demanda interna	2,7	3,1	3,4	2,6	2,8	2,7	2,2	2,4	2,9	2,5
Demanda exterior										
Exportacions de béns i serveis	6,1	3,9	3,8	5,8	4,4	1,7	0,8	-1,1	4,9	1,4
Importacions de béns i serveis	3,2	3,7	8,7	5,8	4,3	4,4	1,6	2,0	5,3	3,1
Saldo exterior internacional ²	1,3	0,7	-1,1	0,0	0,1	-0,8	-0,3	-0,6	0,2	-0,4
Saldo exterior amb Espanya ²	-0,9	-0,1	1,7	1,6	0,8	1,2	0,9	0,4	0,6	0,8
Saldo exterior total ²	0,4	0,6	0,6	1,6	0,9	0,4	0,6	-0,2	0,8	0,4

1: Inclou la variació d'existències. 2: Els saldos es mesuren en punts percentuals d'aportació al creixement del PIB.
Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat.

TAULA 1.2. DEMANDA INTERNA DE CATALUNYA PER COMPONENTS. 2012-2018
(TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL I PES SOBRE EL PIB PM EN %. BASE 2010)

	Consum			Inversió			Demanda
	Privat	Públic	Total ¹	Béns d'equip	Construcció	Total ²	Interna
Taxes de creixement interanual							
2012	-3,6	-3,6	-3,6	-1,7	-18,2	-11,0	-5,2
2013	-4,8	-2,8	-4,4	-0,6	-8,5	-4,1	-4,3
2014	1,4	0,1	1,1	4,7	2,5	4,7	1,8
2015	3,4	5,6	3,9	8,9	4,2	8,4	4,8
2016	2,1	1,2	1,9	4,3	5,1	4,7	2,5
2017	2,4	2,1	2,3	4,7	4,9	5,2	2,9
2018	2,0	1,9	2,0	4,7	4,2	4,6	2,5
Pes sobre el PIB pm							
2012	56,2	16,2	72,4	9,8	8,1	17,8	90,3
2013	54,4	15,9	70,3	9,7	7,2	16,9	87,2
2014	54,3	15,7	70,0	9,9	7,2	17,2	87,3
2015	53,9	16,1	70,0	10,5	7,2	18,1	88,1
2016	52,9	15,7	68,6	10,6	7,4	18,3	86,9
2017	52,9	15,4	68,2	10,7	7,7	18,8	87,0
2018	53,2	15,3	68,5	10,9	7,9	19,3	87,8

1: Consum total com a resultat de ponderar els creixements dels seus components. 2: Addicionalment, inclou la variació d'existències.
Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat.

TAULA 1.3. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A CATALUNYA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL, % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	1,1	-0,4	-2,6	4,7	2,0
Indústria	21,0	1,1	-15,7	19,5	0,8
Energia, aigua i gas	3,1	-2,6	10,5	7,1	18,4
Manufactures	17,9	1,7	-19,0	21,8	-1,3
Construcció	5,2	4,7	-51,5	20,4	-41,6
Serveis (privats i col·lectius)	72,7	2,9	2,2	13,5	15,9
Privats	58,4	3,0	0,3	14,2	14,6
Col·lectius	14,3	2,5	10,2	10,4	21,7
VAB total	100	2,6	-7,6	14,9	6,2

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	26,2	-0,2	-0,1	23,2	1,1	24,6
Indústria	603,8	2,7	12,5	-27,8	11,1	-19,8
Construcció	385,6	5,2	9,8	-57,4	21,6	-48,2
Serveis	2.306,9	3,7	90,3	-7,1	19,6	11,1
Total	3.322,6	3,6	112,6	-16,5	18,2	-1,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 1.4. BALANÇA COMERCIAL DE MERCADERIES DE CATALUNYA AMB L'ESTRANGER. 2015-2018

(MILIONS D'EUROS CORRENTS, I TAXES DE VARIACIÓ I TAXA DE COBERTURA EN %)

	Exportacions	Importacions	Saldo	Taxa de cobertura ¹	Taxes de variació	
					Exportacions	Importacions
2015	63.885	76.178	-12.293	83,9	6,0	5,5
2016	65.142	77.627	-12.485	83,9	2,0	1,9
2017	69.647	84.606	-14.959	82,3	6,9	9,0
2018	71.624	90.178	-18.554	79,4	2,8	6,6

1. Proporció d'exportacions respecte les importacions.
Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA 1.5. INDICADORS D'ACTIVITAT TERCIÀRIA A CATALUNYA. 2016-2018
 (TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL I GRAU D'OCUPACIÓ EN %, ATURATS EN MILERS)

	2016	2017	2018
Vendes en grans superfícies			
Total	0,8	-0,7	-2,7
Alimentació	1,0	-0,9	-2,7
Resta	0,7	-0,6	-2,7
Establiments hotelers			
Pernoctacions a Catalunya	6,9	3,0	-0,7
Viatgers	8,0	3,5	1,6
Grau d'ocupació	67,1	68,8	68,1
Grau d'ocupació ¹	3,7	1,7	-0,7
Transport de viatgers²			
Aeri	10,5	7,7	5,9
Marítim	6,8	5,4	9,6
Transport de mercaderies per vaixell (t)			
Port de Barcelona	3,5	26,4	9,9
Port de Tarragona	-4,9	7,3	-4,8
Mercat de treball			
Ocupació (EPA) ³	4,4	2,4	1,8
Afiliació (SS) ⁴	4,0	4,2	3,7
Atur registrat ⁵	321,1	291,5	278,8

1: Canvi en punts percentuals en relació al mateix període de l'any anterior. 2: Trànsit de viatgers. 3: Ocupats EPA als serveis (públics i privats) de totes les edats.

4: Afiliats assignables a alguna comarca al Règim General i Autònoms de la Seguretat Social al sector serveis, amb discrepàncies respecte el total de Catalunya degut a l'afiliació no comarcalitzable. 5: Atur del sector serveis, activitat en què treballa el demandant o que va treballar en la seva darrera feina.

Font: BBVA a partir de dades d'Idescat i de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA 1.6. IPI PER SECCIONS I DIVISIONS A CATALUNYA. 2016-2018
 (TAXES DE CREIXEMENT ANUAL EN %)

Any	2016	2017	2018
Índex general (IPI)	3,1	3,7	0,8
Indústries manufactureres	3,3	3,6	1,7
Aliments begudes i tabac	1,5	-1,4	1,4
Tèxtil, confecció, cuir, calçat	14,8	9,7	0,8
Paper, arts gràfiques i suports d'enregistrament	-3,6	-1,1	-3,0
Química	1,7	4,6	-0,5
Farmacèutics	7,0	5,6	2,3
Cautxú i plàstic	4,8	4,5	-0,7
Minerals no metàl·lics	1,1	5,7	-8,0
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	3,5	8,3	3,9
Equips elèctrics, electrònics i òptics	2,9	4,3	2,8
Maquinària i equips mecànics	8,6	3,2	7,3
Material de transport	2,2	-1,1	3,3
Altres indústries manufactureres	1,3	8,3	3,8
Indústries extractives	-9,8	4,7	2,8
Energia elèctrica, gas, vapor d'aigua i aire cond.	0,1	3,5	-6,9
Subministrament d'aigua	8,7	8,2	-5,7

Font: Idescat.

TAULA 1.7. INDICADORS D'ACTIVITAT DE LA CONSTRUCCIÓ A CATALUNYA. 2017-2018
(TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN % I NOMBRE D'ATURATS EN MILERS)

	2017	2018
Habitatges iniciats	36,3	28,0
Habitatges acabats	24,5	8,7
Habitatges en construcció ¹	35,6	31,5
Consum de ciment ²	16,4	-2,0
Ocupació (EPA) ³	13,1	1,9
Afiliació (SS) ⁴	6,2	5,2
Atur registrat ⁵	38,9	33,6

1: Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual. 2: Dades anuals acumulades fins octubre de 2018. 3: Ocupats EPA a la construcció totes les edats. 4: Afiliats al Règim General i Autònoms de la Seguretat Social al sector de la construcció assignables a alguna comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable. 5. Aturats que surten de la construcció comarcalitzables en milers. Observatori d'Empresa i Ocupació.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat, de l'Idescat i de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA 1.8. VAB PB DEL SECTOR PRIMARI. 2017-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Any	2017	2018
Cereals	-8,8	13,6
Plantes industrials	-4,2	25,7
Plantes farratgeres	6,7	13,9
Hortalisses	-1,3	-7,4
Plantes i flors	-2,4	5,3
Patates	-1,3	-10,2
Fruites fresques	18,0	-20,2
Fruita seca	18,0	-16,5
Cítrics	1,9	10,8
Raïm	-1,2	12,0
Oliva	10,5	-33,8
Vi i most	-2,4	10,2
Oli d'oliva	-1,3	-42,4
Boví	8,4	-2,0
Porquí	4,2	0,3
Equí	-4,1	-17,7
Oví i cabrum	-0,9	1,9
Aviram	3,1	2,2
Altres productes agrícoles i ramaders	7,4	-3,4
Agrícola	4,1	-2,2
Ramader	4,4	0,2
Forestal	-1,0	3,6
Pesca	-4,8	5,9
Primari	3,7	-0,4

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (dades provisionals de setembre de 2018) i Idescat.

Capítol 2. El creixement del 2018 i la seva distribució territorial: increments del VAB més forts a l'AMB

El distint comportament sectorial el 2018, amb un marcat canvi en el qual la indústria ha cedit el protagonisme als serveis, té impactes notables sobre la distribució territorial del creixement. Com més endavant es veurà, si al 2017 destacaven les Comarques Centrals, l'AMB i el Camp de Tarragona i Pla de Lleida com els eixos més expansius, la substitució de la indústria pel terciari com a motors de l'augment de l'activitat ha implicat que, el 2018, l'AMB destaquï per sobre la resta del país, mentre que els resultats de les Comarques Centrals, del Camp de Tarragona i del Pla de Lleida han estat molt allunyats. Per analitzar aquests canvis i situar les grans línies de la dinàmica del VAB a les diferents comarques del país, aquest apartat passa revisió als impactes d'aquests avenços sectorials sobre agrupacions territorials més àmplies: primer, les demarcacions i, posteriorment, els eixos comarcals. Per això, a continuació es presenten succintament els trets que expliquen els diferencials en la dinàmica del VAB de les quatre províncies catalanes (2.1. *El predomini terciari reforça el lideratge de la demarcació de Barcelona*), que és el pòrtic de la dels grans agregats de comarques, que s'analitza a continuació a l'apartat següent (2.2. *El terciari privat impulsa el creixement més intens de l'AMB, seguit de les Comarques Centrals i les de Muntanya per l'empenta manufacturera i de l'energia*).

2.1. El predomini terciari reforça el lideratge de la demarcació de Barcelona

En l'àmbit de les demarcacions, cal recordar, un cop més, el crític pes que té la de Barcelona en la generació del VAB total català. Una aportació que, reforçada per l'expansió de la indústria de 2015-17, ha anat guanyant posicions, des del 76,4 % del VAB nominal del 2013 al 76,8 % del 2017. S'entendrà, doncs, que Barcelona acabi determinant el perfil i la dinàmica de creixement del VAB català.

Tanmateix, l'activitat econòmica té fronteres que excedeixen els límits de les unitats administratives en les quals es divideix el país. Per tenir una visió més

precisa de com els ritmes de canvi sectorials repercuteixen en el creixement territorial, és necessari, en primer lloc, oferir una perspectiva agregada de com es distribueixen les diferents especialitzacions productives. Aquest exercici, que permet comprendre millor la dinàmica dels diferents eixos comarcals, és l'objecte del primer punt d'aquest segon apartat (2.1.1. *La translació territorial de la recuperació 2013-18: el domini industrial prima la llesca del país que s'estén des de les Comarques Centrals al Camp de Tarragona, passant per l'AMB*). Aquest aspecte té rellevància per ajudar a respondre a la pregunta sobre quin és l'àmbit territorial que més s'està beneficiant de la recuperació. Amb aquests elements, es podrà comprendre millor la dinàmica de l'activitat de les demarcacions catalanes el 2018, que s'analitza a l'apartat següent (2.1.2. *El 2018, notables diferències entre el creixement del 2,9 % del VAB de Barcelona i els menors avenços del de Girona (1,7 %), Lleida (1,8 %) i Tarragona (1,6 %)*).

2.1.1. La translació territorial de la recuperació 2013-18: el domini industrial prima la llesca del país que s'estén des de les Comarques Centrals al Camp de Tarragona, passant per l'AMB

La recuperació iniciada el 2014 té un particular interès pel que fa a l'equilibri territorial. És una constant preocupació, que emergeix sovint en el debat públic a Catalunya, el fet que la distribució territorial de l'activitat i l'ocupació sigui marcadament desigual. Una preocupació que es reforça per la tendència a la seva concentració en la línia de la costa, seguint el perfil de l'autopista AP-7 i, més particularment, en els àmbits centrals d'aquesta via de comunicació, directament vinculats amb la potència de les comarques de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Però una qüestió és el volum absolut del valor afegit i, per tant, el seu pes sobre el total, i una altra, molt diferent i que és la que s'analitza a continuació, quina és la seva dinàmica en el curt termini.

Així, tot i que la demarcació de Barcelona, o el conjunt de les comarques metropolitanes, generen el gruix del PIB del país, hi ha creixements sectorials que reforcen o afebleixen aquesta concentració. A continuació, per comprendre millor els resultats del 2018 i amb quina òptica d'equilibri territorial caldria considerar-los, s'analitzen els trets més bàsics de l'equilibri/desequilibri en el creixement català des de mitjans dels 90.

Començant per la llarga expansió 1997-07, en aquesta es va operar un cert reequilibri. Aquest derivava tant de la dinàmica més intensa de la construcció residencial, directament relacionada amb la del turisme interior,

com dels processos de deslocalització industrial¹⁶ que generaven creixements menys intensos en àmbits més especialitzats en manufactures. D'aquesta manera i de forma molt succinta, podria afirmar-se que, entre finals dels 90 i 2007/08, la llesca de territori de màxim creixement s'estenia des de les comarques turístiques de Girona a l'est, seguint els faldars dels Pirineus, enllaçant amb les de Lleida i, de la mà de la construcció i també en alguns exercicis de les produccions primàries, baixant cap al sud. És cert que, atesos els pesos de les comarques de l'AMB en el VAB català, aquest reequilibri tenia una importància relativa, però no per això cal deixar de destacar que el predomini dels sectors citats (construcció i turisme intern, tant català com espanyol, als Pirineus i a Ponent; i turisme interior i exterior a la costa mediterrània) van estar a la base d'un creixement més intens d'aquestes comarques que a les del nucli central de Catalunya. A més, juntament als elements citats, s'ha d'afegir el paper, relativament rellevant per algunes comarques dels Pirineus o del sud del país de la producció d'energia elèctrica, que va contribuir a reforçar aquest mapa de majors creixements. En resum, les comarques amb avenços més importants els anys 2000-07 integraven un ampli conjunt de 31, entre les quals destacaven el Gironès, la Cerdanya, el Pallars Sobirà, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, la Noguera, el Segrià, el Pla d'Urgell, el Baix Penedès, el Baix Camp, la Ribera d'Ebre o el Montsià, amb la excepció de les de l'AMB, el Priorat i l'Alt Penedès.

A partir de la crisi, s'operà un procés diferent. En efecte, els anys 2007-13 contemplaren la caiguda més intensa del valor afegit i l'ocupació mai contemplada a l'economia catalana, una contracció empentada per l'enfonsament de la construcció, així com per la crisi de les manufactures; al mateix temps, en l'àmbit dels serveis, els col·lectius (oferts pel sector públic o privat en educació, sanitat o els de les administracions públiques), tot i els efectes de les polítiques d'austeritat, van resistir millor, mentre que els estrictament privats també presentaven caigudes de certa entitat.¹⁷

16: De fet, després del màxim assolit pel VAB i l'ocupació (EPA) industrial els anys 2000/01, empentats per les devaluacions de principi dels noranta i els processos d'ajust de la demanda interna posats en marxa per aconseguir entrar a l'euro, tant el VAB generat com l'ocupació industrial començaren a perdre pes: en VAB, des del 26,6 % del 2001 al 21,0 % del 2007 i, en ocupació (EPA), del 30,0 % al 21,7 %.

17: De fet, en relació al VAB generat en termes constants, el de la construcció va caure entre 2007 i 2013 d'un insòlit -51,5 %, una crisi que en l'àmbit de les manufactures també va ser molt rellevant (contracció del -19,0 %), mentre que els serveis privats creixien moderadament (0,3 %) i els col·lectius aconseguïen avançar de forma destacada (10,2 %).

Aquestes dinàmiques van tenir impactes diferenciats relativament importants per territoris. Així, pel que fa a la caiguda de la construcció, tot i que totes les comarques van patir una intensa frenada de l'activitat, en aquelles més directament vinculades a l'activitat turística (interna o exterior) i on a la demanda d'habitatge per efecte de la demografia s'hi sumava la de segones residències, es van veure afectades de forma particularment severa.¹⁸ I això va ocórrer tant perquè el 2007 el pes d'aquesta activitat era més elevat en la seva activitat que la mitjana,¹⁹ com perquè les davallades van ser particularment rellevants, en part perquè els àmbits més allunyats de l'AMB es van incorporar més tard al *boom* de la construcció i, per tant, el seu cicle estava en plena expansió quan va arribar la crisi, aportant una part rellevant al creixement del VAB d'aquestes comarques. Addicionalment, i tot i que la caiguda de la indústria, tant a les Comarques Centrals de Catalunya com a les de l'AMB i del Camp de Tarragona, va ser severa, va ser menys intensa que la de la construcció. Finalment, els serveis privats també es van contreure, mentre que les comarques amb una major especialització en els col·lectius (bàsicament, les capitals de demarcació) van presentar una major resistència a la crisi. En suma, per una combinació diversa de pesos sectorials i diferents dinàmiques territorials, el procés de relativa convergència operat a l'expansió es va aturar. D'aquesta manera, en els anys 2007-13, la davallada del VAB va ser més severa a part de l'AMB, les Comarques Centrals, el nord de Lleida i a les de ponent de Tarragona.

Finalment, els anys de la recuperació 2013-17 van significar un nou canvi en la dinàmica de equilibri territorial. En aquests anys, el sector dominant en creixement ha estat, justament i fins el 2017, la indústria, en particular la manufacturera, directament vinculada a l'expansió de les exportacions; a aquesta branca cal sumar-hi la dels sectors del terciari privat més entrellaçada amb el teixit industrial (transports, comunicacions, logística, serveis a les empreses, entre d'altres) i, finalment, la notable empena de la demanda turística exterior. En canvi, la construcció es va afegir més tardanament a la recuperació, amb una aportació

18: Per exemple, entre el 2007 i el 2013, a les comarques de les Terres de l'Ebre, els habitatges iniciats es van contreure extraordinàriament (dels 6.400 als 129); caigudes de magnitud similar també es van observar a les Comarques de Muntanya (dels 1.900 als 80) o a les de l'eix de Girona (dels 14.300 als 500).

19: Front a uns pesos de la construcció a Catalunya el 2007 de l'11,6 %, tant a VAB com en afiliació, a les Terres de l'Ebre la seva contribució era força superior (el 9,8 % i el 21,4 %, respectivament, uns valors molt elevats que també es trobaven, per exemple a les Comarques de Muntanya (un 21,9 % i un 25,3 %) o de l'eix de Girona (15,7 % i 15,9 %, respectivament).

al VAB total que assolí un mínim històric el 2014, així com la demanda de turisme interior (de la qual se'n beneficien particularment les comarques de muntanya i les del sud del país), que també va trigar més en començar a recuperar-se.

Amb aquesta dinàmica sectorial, no ha de sorprendre que l'àrea de major creixement fins el 2017 des de l'inici de la recuperació el 2013 hagi estat la de les comarques amb una més gran presència manufacturera, és a dir, l'AMB, les Comarques Centrals i algunes comarques del Camp de Tarragona. En els tres casos, i més particularment en el de l'AMB, ha estat aquesta combinació de creixement industrial vinculat a l'exportació i l'avenç de serveis privats relacionats amb la producció industrial i l'exportació aquella que explica la distribució territorial del creixement els anys de recuperació posteriors a la crisi; i, en el cas de l'AMB, el creixement de la demanda turística, amb augments acumulats de les pernoctacions hoteleres (2013-17) del 18,7 % a la marca turística de Barcelona. Des d'aquest punt de vista, podria considerar-se que la millora 2013-17 ha reforçat l'eix de l'AP-7, però ara amb el protagonisme de l'AMB i enllaçant cap al rerepaís de Barcelona i parts del Camp de Tarragona.

Finalment, 2018 ha significat un reforçament parcial d'aquestes tendències de major desequilibri territorial, però ara per raons diferents, ja que el sector que explica el gruix del creixement és el dels serveis privats, que presenten una marcada concentració a l'AMB i el Camp de Tarragona, àrees a les quals cal afegir zones d'expansió addicional turística, també presents a l'AMB.²⁰

2.1.2. El 2018, notables diferències entre el creixement del VAB de Barcelona (2,9 %) i els de Girona (1,7 %), Lleida (1,8 %) i Tarragona (1,6 %)

La dinàmica sectorial del 2018, un augment del VAB basat fonamentalment en els serveis, amb un baix increment industrial i una fortalesa de la construcció, té traduccions per demarcacions més diferenciades que les habituals: la de Barcelona va augmentar d'un 2,9 %, força per sobre els avenços de Lleida, que creixia d'un 1,8 %, Girona d'un 1,7 % i Tarragona d'un

1,6 % (Taula 2.1.1.). Aquests resultats reflecteixen dinàmiques i pesos distints dels serveis. Així, a Barcelona, la combinació d'una elevada aportació dels serveis (propera al 76 % del VAB nominal del 2018) i un augment del 3,1 %, es va traduir en una contribució del terciari al creixement de la demarcació d'uns més que notables 2,3 punts. Per contra, a la resta de demarcacions, el menor pes del sector en l'activitat dona lloc a menors contribucions a l'augment del VAB.²¹ És el cas de Tarragona (increment del 3,1 %), i de Girona i Lleida, on, a més, es combinen també increments menors dels serveis privats (de l'1,4 % i de l'1,9 %, respectivament) (Taula 2.1.2.).²²

Adicionalment, les branques del terciari que han empentat el creixement a cada demarcació també són prou diferents: els serveis privats van créixer d'un 3,3 % a la de Barcelona (empentades per les activitats professionals, científiques i administratives, juntament amb les d'informació i comunicacions), 0,7 % a la de Girona (tot i el fort augment de l'hostaleria), un contingut 1,1 % a la de Lleida i d'un 3,0 % a la de Tarragona (també amb les activitats professionals i científiques liderant aquest avenç, al qual cal sumar l'hostaleria i els transports) (Taula 2.1.3.). Del seu costat, en un context de recuperació paulatina dels serveis col·lectius, en particular els oferts per les AAPP i la sanitat (privada i pública), a Barcelona aquests avançaren d'un menor 2,1 %, front els més elevats 4,4 % de Girona, 4,0 % de Lleida i 3,6 % de Tarragona, en tots els casos amb forts avenços de les AAPP i dels serveis sanitaris i baixos augments dels educatius.

²⁰: De fet, tot i que l'afiliació a hostaleria va créixer a Catalunya el 2018 d'un 2,2 %, el seu impacte territorial va ser molt diferenciat segons marques turístiques. Així, prenent les pernoctacions hoteleres com un indicador, la davallada -0,7 % observada a Catalunya al 2018 (dels 57,2 del 2017 als 56,7 milions del 2018), es va traduir en avenços a Terres de Lleida (13,1 %), Val d'Aran (8,3 %) i Barcelona (2,9 %) i increments moderats a la Costa Brava (0,5 %), mentre es mantenien als Pirineus (0,0 %) i queien a la Costa de

Barcelona (-4,1 %), la Costa Daurada (-4,9 %), les Terres de l'Ebre (-9,2 %) i els Paisatges de Barcelona (-21,6 %).

²¹: Un 58,5 % a la de Tarragona, un 64,0 % a la de Lleida i un 68,1 % a la de Girona.

²²: De fet, a Tarragona, tot i el creixement similar al de Barcelona, el seu menor pes en el VAB total es tradueix en una contribució al creixement del VAB de la demarcació d'1 punt percentual; igualment, les aportacions a Lleida van ser d'1,2 punts i a Girona, també d'un punt percentual.

Si les diferències en la dinàmica terciària entre demarcacions el 2018 van ser prou rellevants, no es pot dir el mateix del VAB industrial. En aquesta branca, el moderat creixement agregat reflecteix avenços entre l'1,4 % i el 2,0 % a les de Barcelona, Girona i Lleida,²³ i caigudes a la de Tarragona (del -1,3 %). Aquestes dinàmiques tant dissímils expressen resultats, i pesos, molt diferents de les branques manufactureres i de les d'energia, aigua, gas i reciclatge. De fet, la davallada del VAB industrial a Tarragona va ser el resultat directe de la contracció de les produccions d'energia (-3,9 %), en una demarcació en la qual aporten quasi el 39 % del VAB industrial; en canvi, a l'altre on aquesta branca és rellevant (la de Lleida, amb un 23 % del VAB del sector), el seu creixement, tot i que moderat, ha contribuït al del VAB industrial.

Pel que fa a la construcció (Taula 2.1.4.), els resultats del 2018 van ser prou positius arreu del territori: augment del 3,9 % a la demarcació de Tarragona, del 4,0 % a Girona i Lleida, i d'un més elevat 5,0 % a la de Barcelona. L'increment més substantiu a Barcelona reflecteix la forta empena de l'edificació i promoció immobiliària (amb un sufocant avenç del 9,9 % i un total d'11.400 habitatges iniciats el 2018) i, en general, és també un dels sectors responsables, amb diferent aportació, dels forts augments de la construcció a Girona, Lleida i Tarragona;²⁴ en aquestes demarcacions. A més, els habitatges iniciats van augmentar d'un 37,7 % a la de Girona (i un total de 1.500 habitatges iniciats), d'un 126,4 % a la de Lleida (i 652 nous habitatges iniciats) i un 90,8 % a la de Tarragona (i 931 habitatges).

Finalment, en l'àmbit del primari, la demarcació de Girona és aquella que va presentar major creixement (2,8 %), empentada per l'avenç ramader (basat en el porquí), i en plantes i flors, ja que la fruita fresca es va contreure. De la seva banda, Barcelona va créixer moderadament (0,8 %), i tant Lleida (-2,5 %) com Tarragona (-3,6 %) van presentar reduccions en el VAB del sector.

23: Un 1,4 % a la de Barcelona, 1,8 % a la de Girona i un 2,0 % a la de Lleida.
24: L'afiliació a l'edificació i la promoció immobiliàries va augmentar a Barcelona d'un 8,4 % (fins els 43.000 afiliats), per sobre el 7,6 % de creixement

mitjà català, mentre que a Girona, Lleida i Tarragona avançava de 6,8 %, 4,1 % i 6,5 %, respectivament (i fins un total de 11.000, 4.600 i 7.300 afiliats, respectivament).

TAULA 2.1.1. EVOLUCIÓ DEL VAB PB DE LES DEMARCACIONS CATALANES. 2015-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Any	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
2015	3,0	4,0	2,0	6,9	3,4
2016	3,2	3,1	2,0	4,1	3,2
2017	3,3	3,0	3,6	2,8	3,2
2018	2,9	1,7	1,8	1,6	2,6

Font: Dades de Catalunya a partir de dades de l'Idescat, demarcacions estimació BBVA.

TAULA 2.1.2. VAB PB PER COMPONENTS DE L'OFERTA A LES DEMARCACIONS CATALANES
(TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	0,8	1,4	5,0	3,1	2,9
Girona	2,8	1,8	4,0	1,4	1,7
Lleida	-2,5	2,0	4,0	1,9	1,8
Tarragona	-3,6	-1,3	3,9	3,1	1,6
Catalunya	-0,4	1,1	4,7	2,9	2,6

Font: Dades de Catalunya a partir de dades de l'Idescat, demarcacions estimació BBVA.

TAULA 2.1.3. VIATGERS, PERNOCACIONS I ESTADA MITJANA EN ESTABLIMENTS HOTELERS DE CATALUNYA PER MARQUES TURÍSTIQUES. 2018
(TAXES DE CREIXEMENT MITJÀ EN % I ESTADA MITJANA EN DIES)

	Viatgers	Pernoctacions	Estada mitjana
Barcelona	5,6	2,9	2,5
Costa Brava	5,1	0,5	3,2
Costa Daurada	-6,8	-4,9	3,8
Costa de Barcelona	-3,0	-4,1	2,9
Paisatges de Barcelona	-20,2	-21,6	1,8
Pirineus	1,1	0,0	2,0
Terres de Lleida	12,6	13,1	1,5
Terres de l'Ebre	-5,4	-9,2	2,4
Val d'Aran	9,9	8,3	2,9
Catalunya	1,6	-0,7	2,8

Agregació de marques turístiques segons comarques; consultar nota metodològica en: Idescat Indicadors anuals, Sectors econòmics, Turisme, Establiments hotelers. Pernoctacions. Per marques turístiques.

Barcelona: Barcelonès.

Costa Brava: Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva.

Costa Daurada: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.

Costa de Barcelona: Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf i Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

Paisatges de Barcelona: Anoia, Bages i Osona.

Pirineus: Alt Urgell, Alta Ribagorça, Berguedà, Cerdanya, Garrotxa, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Solsonès.

Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Val d'Aran: Val d'Aran.

Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat.

TAULA 2.1.4. INDICADORS D'ACTIVITAT DE LA CONSTRUCCIÓ A LES DEMARCACIONS CATALANES. 2018
(TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

	Habitatges en construcció ¹	Habitatges iniciats ²	Habitatges acabats ²	Aturats (SOC)	Afiliats (SS) ³
Barcelona	32,2	20,7	22,9	-13,6	5,4
Girona	16,6	37,7	-28,6	-12,7	5,0
Lleida	55,1	126,4	-21,7	-13,0	4,9
Tarragona	39,7	90,8	-10,1	-15,6	4,3
Catalunya	31,5	28,0	8,7	-13,7	5,2

1: Habitatges en construcció com a estimació pròpia a partir de la suma dels iniciats a l'any anterior més l'any actual. 2: Distribució dels habitatges iniciats i acabats per demarcacions a partir d'assignar cada comarca a una única demarcació, amb discrepàncies si el criteri de distribució és assignar municipis a demarcacions. 3: Afiliats al Règim General i Autònoms de la Seguretat Social al sector de la construcció assignables a una comarca, que no coincideix amb el total de Catalunya per l'existència d'afiliació no comarcalitzable.

Font: BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat i l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA 2.1.5. OCUPACIÓ EPA PER DEMARCACIONS. 2016-2018
(VALORS ABSOLUTS EN MILERS DE PERSONES I TAXES DE CREIXEMENT I PES SOBRE CATALUNYA EN %.
OCUPATS DE TOTES LES EDATS)

Demarcació	Valors absoluts			Taxes de creixement			Pes sobre Catalunya		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Barcelona	2.365	2.435	2.497	4,4	3,0	2,5	74,3	74,4	74,3
Girona	316	327	340	3,0	3,5	4,0	9,9	10,0	10,1
Lleida	188	185	189	-0,3	-1,3	1,9	5,9	5,7	5,6
Tarragona	315	327	336	-0,5	3,9	2,7	9,9	10,0	10,0
Catalunya	3.184	3.275	3.362	3,4	2,9	2,7	100,0	100,0	100,0

Font: BBVA a partir de dades de l'INE.

TAULA 2.1.6. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	0,4	0,8	-15,9	-1,7	-17,3
Indústria	19,3	1,4	-17,2	20,6	-0,2
Energia, aigua i gas	1,9	-2,0	11,5	9,9	22,6
Manufactures	17,5	1,8	-19,4	21,8	-1,9
Construcció	4,6	5,0	-50,2	24,7	-38,0
Serveis (privats i col·lectius)	75,6	3,1	2,8	13,9	17,1
Privats	61,3	3,3	1,3	14,9	16,4
Col·lectius	14,3	2,1	9,8	9,5	20,3
VAB total	100	2,9	-7,2	15,5	7,2

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	10,5	-0,8	-0,1	-24,8	4,1	-21,7
Indústria	467,7	2,4	8,4	-30,6	10,5	-23,3
Construcció	250,5	5,4	7,0	-56,1	24,6	-45,3
Serveis	1.782,3	3,7	70,6	-6,9	20,1	11,8
Total	2.511,0	3,6	85,9	-16,3	18,8	-0,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.1.7. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA DEMARCACIÓ DE GIRONA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	2,8	2,8	9,7	9,9	20,6
Indústria	21,5	1,8	-12,4	14,9	0,6
Energia, aigua i gas	2,2	-0,9	23,9	10,7	37,2
Manufactures	19,3	2,1	-16,2	15,4	-3,3
Construcció	7,6	4,0	-49,4	17,7	-40,4
Serveis (privats i col·lectius)	68,1	1,4	0,6	11,2	11,9
Privats	54,7	0,7	-1,7	10,5	8,5
Col·lectius	13,4	4,4	10,3	14,2	26,0
VAB total	100	1,7	-9,6	12,5	1,7

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	3,8	-0,1	0,0	28,5	-2,0	25,9
Indústria	56,5	3,3	1,6	-18,8	12,8	-8,4
Construcció	51,9	5,0	1,3	-56,4	19,2	-48,1
Serveis	207,9	3,8	8,5	-7,8	19,5	10,1
Total	320,1	3,8	11,4	-17,2	17,9	-2,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.1.8. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	6,3	-2,5	5,9	5,7	11,9
Indústria	22,4	2,0	-14,3	14,1	-2,2
Energia, aigua i gas	5,2	1,4	30,5	4,0	35,6
Manufactures	17,2	2,2	-18,5	17,8	-4,0
Construcció	7,3	4,0	-51,1	0,4	-50,9
Serveis (privats i col·lectius)	64,0	1,9	-0,2	9,7	9,4
Privats	47,1	1,1	-3,4	9,4	5,7
Col·lectius	16,9	4,0	9,4	10,3	20,7
VAB total	100	1,8	-10,4	9,6	-1,7

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	7,3	0,0	0,0	72,8	1,8	76,0
Indústria	28,2	5,2	1,3	-20,8	19,3	-5,6
Construcció	29,3	4,9	0,6	-57,6	10,2	-53,3
Serveis	114,2	2,5	3,0	-5,9	13,1	6,4
Total	179,0	2,9	4,9	-13,5	12,9	-2,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.1.9. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA DEMARCACIÓ DE TARRAGONA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	1,9	-3,6	-25,2	-2,2	-26,8
Indústria	33,3	-1,3	-8,4	19,0	9,0
Energia, aigua i gas	13,0	-3,9	6,7	4,9	11,9
Manufactures	20,3	0,3	-17,1	30,2	7,9
Construcció	6,3	3,9	-59,8	13,2	-54,5
Serveis (privats i col·lectius)	58,5	3,1	-0,8	13,6	12,7
Privats	44,3	3,0	-4,4	13,4	8,4
Col·lectius	14,1	3,6	12,8	13,9	28,4
VAB total	100	1,6	-11,7	15,0	1,6

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	4,6	-0,1	0,0	49,6	-1,3	47,6
Indústria	51,4	2,6	1,2	-16,5	9,6	-8,4
Construcció	54,0	4,3	0,9	-64,1	14,6	-58,9
Serveis	202,5	3,9	8,2	-8,7	18,9	8,6
Total	312,5	3,6	10,3	-18,7	16,5	-5,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

2.2. El terciari privat impulsa el creixement més intens de l'AMB, seguit de les Comarques Centrals i les de Muntanya per l'empenta manufacturera i de l'energia

Si en l'àmbit de les demarcacions, les diferències de creixement són marcades, reflectint els pesos i les dinàmiques dels diferents sectors productius, quan es davalla a les vegueries, o dels eixos comarcals, es fan més grans. Succintament, i a diferència dels anys anteriors en els quals la indústria era el sector que més avançava, ja s'ha indicat que el 2018 han estat els serveis privats els més importants en l'explicació del creixement agregat. Això implica que en aquells eixos en els quals el pes d'aquests darrers és més rellevant, cal esperar increments més substancials del VAB, tot i que també han operat els registres de la resta de sectors. Addicionalment, com s'ha vist més amunt, dins dels serveis privats hi ha diferències notables entre els avenços, molt modestos, d'importants branques com la del comerç, i augments molt substancials d'altres. En suma, el pes més elevat dels serveis privats a l'AMB i el seu creixement el 2018 expliquen que aquestes comarques hagin liderat el creixement català, amb un increment agregat del 2,9 %. Aquesta situació (major pes i major augment) situa la resta d'agregacions territorials lluny dels registres assolits per les comarques de l'AMB. Així, les Comarques de Muntanya (2,2 %), les Terres de l'Ebre (1,8 %), el Pla de Lleida (1,7 %) i les comarques de l'eix de Girona (1,7 %) situen el seu avenç en una estreta franja, força inferior a l'assolida per l'AMB; finalment, el Camp de Tarragona tanca la relació, amb un increment agregat de l'1,5 %.

Sectorialment, ja s'ha indicat la rellevància dels serveis en la dinàmica agregada del VAB. En aquest àmbit, tant l'eix Metropolità com el Camp de Tarragona van mostrar augments notables del 3,2 % (per sobre la mitjana catalana del 2,9 %), mentre que les Terres de l'Ebre creixen vora la mitjana (2,8 %) i per sota es situen les Comarques de Muntanya (2,3 %), el Pla de Lleida (1,8 %), les Comarques Centrals (1,7 %) i l'eix Gironí (1,4 %). De la seva banda, la indústria avançà amb més força a les Comarques Centrals (2,8 %), així com a les Comarques de Muntanya (2,1 %, empentada pels bons resultats de la branca d'energia, amb un pes a 2017 sobre el VAB industrial del 66,6 %), reflectint l'augment de l'energia hidroelèctrica (augment a

Catalunya del 44,9 % d'aquesta font). Per sobre la mitjana d'increment del VAB industrial a Catalunya (1,1 %), cal citar també el Pla de Lleida (1,9 %), l'Eix Gironí (1,8 %) i les Terres de l'Ebre (1,4 %), mentre que la indústria a les comarques de l'Eix Metropolità (1,2 %) va avançar de forma similar a la mitjana; del seu costat, van mostrar una evolució menys favorable les comarques del Camp de Tarragona (caiguda del -2,5 %), pel baix creixement manufacturer (0,3 %) i, en particular, la forta davallada de l'energia, el gas i l'aigua (-10,1 %).²⁵

Pel que fa a la construcció, el VAB va créixer per sobre la mitjana de Catalunya (4,7 %) només a l'Eix Metropolità (5,1 %), mentre que el Pla de Lleida també avançà amb força (4,3 %), al temps que van presentar increments destacats l'Eix Gironí, les Comarques Centrals i el Camp de Tarragona (idèntic increment del 4,1 %), tancant la relació les Terres de l'Ebre (3,2 %) i les Comarques de Muntanya (1,5 %). Finalment, en l'àmbit del sector primari, destaquen els increments de l'Eix Metropolità (3,4 %), l'Eix Gironí (2,9 %) i les Comarques de Muntanya (2,8 %), front les lleus davallades de les Comarques Centrals (-0,4 %) i les pèrdues més intenses de les Terres de l'Ebre (-3,0 %) i del Pla de Lleida (-3,2 %).

Fort creixement a l'eix Metropolità de Barcelona (2,9 %), empentat per l'avenç dels serveis (3,2 %) i la recuperació de la construcció (5,1 %)

L'Eix Metropolità de Barcelona va presentar el 2018 un augment del VAB del 2,9 %, superior al de Catalunya (del 2,6 %), reflectint la fortalesa dels serveis (3,2 %) i de la construcció (5,1 %), mentre la indústria s'alentia (fins l'1,2 %) i el primari creixia amb força (3,4 %) (Taula 2.2.1.). Amb aquests registres, l'Eix Metropolità de Barcelona consolida la recuperació iniciada el 2014 (avenç acumulat a l'entorn del 15 %), compensant la caiguda 2007-13 (d'un -6,5 %), de forma que el 2018 el VAB, en termes constants, s'ha situat un 8,0 % per sobre el del 2007, un registre millor que el 6,2 % de la mitjana catalana (del 6,2 %). En termes ocupacionals, i tot i la forta contracció a la crisi (caiguda superior al -16 %), la intensitat en treball de la recuperació 2013-18 ha elevat el total d'afiliats a aquestes comarques més d'un 18 %, fins els 2,3 milions, una xifra pràcticament idèntica a la registrada el 2007, uns resultats força millors que la mitjana catalana (davallada 2007-18 del -1,3 %).

²⁵: La producció d'energia nuclear a Catalunya va caure el 2018 d'un -13,1%.

Els positius resultats del terciari el 2018 expressen el fort creixement dels serveis privats (3,4 %), un avenç que s'afegeix a la millora dels col·lectius (2,0 %), una branca que aporta un 20 % del total del terciari. Amb aquesta dinàmica del 2018, el VAB dels oferts pel sector privat, en termes constants, supera ja el del 2007 en aproximadament el 17 %, reflectint augments fins i tot en els anys de crisi 2007-13 (1,5 %) i, lògicament, la substancial millora 2013-18 (14,9 %). Del seu costat, el VAB dels serveis col·lectius, que va mostrar increments a 2007-13 (9,6 %) i també avenços a la recuperació 2013-18 (9,3 %), es va situar el 2018 un 19,8 % per sobre el del 2007.

Sectorialment, els bons resultats del 2018 en l'àmbit dels serveis privats reflecteixen un patró comú a tot el país: moderat avenç de la principal branca (el comerç), compensat per rellevants increments en aquells subsectors directament vinculats al procés productiu (activitats professionals, científiques i administratives, informació i comunicacions, transport i emmagatzematge) i, finalment, avenços modestos a les immobiliàries i l'hostaleria. En l'àmbit dels serveis col·lectius, destaca l'augment dels de sanitat i serveis socials, mentre que els oferts per l'administració pública i els educatius van créixer sensiblement menys.

Aquesta dinàmica productiva del 2018 s'ha traduït en un avenç prou notable de l'ocupació terciària, amb un d'augment d'afiliats d'un sòlid 3,7 %, ²⁶ continuant la millora iniciada el 2013/14. D'aquesta manera, els 1,88 milions d'afiliats als serveis el 2018 se situen ja un 11,4 % per sobre els registrats el 2007. Tot i això, els resultats agregats tradueixen notables diferències entre l'avenç ocupacional dels serveis privats i dels col·lectius. Així, l'afiliació d'aquests darrers va resistir prou la crisi (augment d'un 2,4 %) i ha crescut amb intensitat a la recuperació 2013-18 (19,7 %), cosa que ha situat el balanç final 2008-18 en un notable increment de l'afiliació del 22,5 %; de la seva banda, l'afiliació al terciari privat va retrocedir de forma notable a 2008-13 (d'un -9,1 %), al temps que el notable increment 2013-18 (19,8 %) permetia saldar la crisi i la recuperació amb un avenç agregat 2008-18 del 8,9 %.

26: El 2018, la dinàmica de les activitats als diferents sectors dels serveis privats a l'eix Metropolità es va traduir en avenços molt diferenciats de l'afiliació, amb un modest increment de l'1,7 % pel comerç, més elevat a l'hostaleria (3,2 %) i més important encara a les activitats immobiliàries (5,0 %), a les professionals, científiques i administratives (un 4,5 %), la informació i comunicacions (6,9 %) i el transport i emmagatzematge (5,5 %).

En l'àmbit industrial, el modest avenç del 2018 recull el de les produccions manufactureres (1,7 %), combinades amb un descens de les d'energia, aigua, gas i reciclatge (-2,5 %). A les primeres, i amb importants impactes en termes de localització del creixement, l'augment nul de la química o el molt baix avenç de l'alimentària van ser parcialment compensats pels increments, prou rellevants i per sobre la mitjana de les manufactures, dels productes farmacèutics, la fabricació de material de transport i la metal·lúrgia i els productes metàl·lics. Tot i aquest moderat creixement industrial del 2018, els bons registres dels anys anteriors han impulsat un avenç del VAB real del sector a la recuperació 2013-18 d'un rellevant 20,9 %, cosa que ha permès compensar la caiguda de la crisi (superior al -17 %), de manera que el 2018 el VAB industrial ja ha assolit finalment el generat el 2007.

El balanç nul del VAB industrial dels anys 2007-18 a l'AMB va ser el resultat de comportaments molt diferenciats de les manufactures i les produccions d'energia, aigua, gas i reciclatge. Aquestes darreres branques (amb un 7,3 % del VAB industrial de l'AMB el 2007) han guanyat pes: els anys de crisi es van superar positivament i els de recuperació han vist augments rellevants. D'aquesta manera, el VAB real del 2018 d'aquestes branques se situa un elevat 22,5 % per sobre el del 2007. En canvi, les manufactures han presentat una fluctuació cíclica molt aguda, caient molt intensament a la recessió (més del -19 %) i augmentant amb força a la recuperació (21,5 %), de manera que, de forma acumulada, el VAB manufacturer del 2018 es troba encara un -1,7 % per sota el del 2007.

Finalment, en l'àmbit laboral, la forta contracció 2007-13 de l'ocupació industrial i els augments de productivitat d'aquestes branques continuen afectant negativament el volum d'ocupació del sector: el 2018, i tot i l'augment de l'afiliació sectorial del 2,3 %, els 306.000 afiliats assolits a la indústria estan encara un -25 % per sota els registrats el 2007, ja que la molt elevada pèrdua de la crisi (un retrocés d'un insòlit -31,1 %, uns 127.000 afiliats menys) només ha estat molt parcialment compensada per la recuperació 2013-18 (augment del 8,9 %, uns 25.000 nous afiliats).²⁷

27: El relativament intens augment de la productivitat del treball a la indústria és una característica destacable de la recuperació del sector els darrers anys. Pel conjunt d'Espanya, les dades de la comptabilitat nacional assenyalen que, entre 2013 i 2018, l'augment dels ocupats equivalents a temps sencer va ser d'un 2,0 % anual, mentre el VAB del sector va

La prou rellevant empenta de la construcció a l'eix Metropolità de Barcelona el 2018 (el citat augment del 5,1 %) reflecteix, en particular, la notable expansió de la branca d'edificació i promoció immobiliària, l'avenç de la qual i el seu elevat pes en el VAB del sector (aportació del 3 %) explica més de 3 punts percentuals del creixement de la construcció a l'AMB. En aquesta branca destaca la recuperació en la producció d'habitatges: els iniciats el 2018 ja van superar els 11.000, un registre molt superior al mínim proper als 1.800 del 2013, tot i que continua molt lluny dels més de 52.000 iniciats el 2006. Amb un fort augment del seu VAB el 2018, destaca també la branca de demolició i preparació de terrenys, tot i que el seu pes és sensiblement inferior. Finalment, la principal sub branca, la d'instal·lació i acabats, amb més del 45 % del VAB sectorial, només va créixer moderadament, al temps que l'obra civil es va recuperar parcialment. Tot i aquesta millora del 2018, el canvi a 2007-18 continua encara en un terreny molt negatiu (contracció acumulada del -36,3 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la recuperació 2014-18. En termes ocupacionals, l'alça del VAB el 2018 es va traduir en un fort augment de l'afiliació sectorial, del 5,6 %, ²⁸ continuant amb la progressió observada des del 2015. Tot i això, l'afiliació al sector només ha recuperat una petita part de les pèrdues generades per l'esclat de la bombolla del sector: la contracció d'afiliats 2007-14 (caiguda de 126.000) només s'ha recuperat molt suaument (augment 2015-18 de 20.000), cosa que situa la reducció acumulada fins el 2018 en un molt elevat -44,7 % dels efectius existents el 2007. Pel que fa al primari, la millora del 2018 reflecteix augments del VAB agrícola, per l'increment experimentat a les produccions de plantes i flors i, també, de la pesca, mentre que la ramaderia es contreia. ²⁹

Malgrat la fortalesa industrial (2,8 %), el VAB de les Comarques Centrals avança moderadament (2,2 %) pel contingut creixement dels serveis (1,7 %)

Les Comarques Centrals va presentar el 2018 un augment del VAB del 2,2 %, per sota el 2,6 % català, tot i que la indústria va progressar prou intensament (2,8 %), així com la construcció (4,1 %), perquè la principal branca d'aquestes comarques, els serveis (amb un 53,1 % del VAB de l'eix el 2017), va avançar només d'un 1,7 %, al temps que el primari es contreia lleument (-0,4 %) (Taula 2.2.2.). Amb aquests registres del 2018, les Comarques Centrals consoliden la millora encetada el 2014, tot i que no de forma suficient com per compensar la caiguda de la crisi 2007-13, de manera que el VAB generat el 2018 (mesurat en termes constants) encara es troba un -1,5 % per sota el del 2007. Amb aquest retrocés, els registres en el mercat de treball són similars: l'elevada caiguda de l'afiliació a la crisi (per sobre el -19 %) quasi ha estat compensada per la fortalesa de la recuperació 2013-18 (augment del 22,4 %), cosa que ha situat els aproximadament 191.000 afiliats del 2018 només un -1,0 % per sota els del 2007.

El moderat increment dels serveis a les Comarques Centrals el 2018 és el reflex de l'avenç contingut dels privats (1,2 %), els dominants a aquestes comarques (amb tres quartes parts del VAB terciari), en part compensat per la fortalesa dels col·lectius (3,1 %). L'augment del terciari el 2018 situa el VAB generat en un elevat 14,6 % per sobre el del 2007, tot i que l'augment dels serveis col·lectius més que dobla el dels privats. Així, encara que el 2018 el VAB d'aquests darrers supera en més de l'11 % el del 2007 (la davallada del -4,0 % de 2007-13 ha estat més que compensada per l'augment proper al 16 % de 2013-18), els serveis col·lectius han deixat enrere els registres de 2007 de forma més substancial, amb un augment 2007-18 del 26,3 % (van créixer més del 12 % els anys de la recessió 2007-13 i una xifra similar els de la recuperació 2013-18).

créixer, en volum, d'un 3,2 % per any, cosa que implica un increment de la productivitat aparent del treball de l'1,2 % anual.

²⁸: Aquest intens increment recull els importants avenços de l'afiliació al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i construcció d'edificis (8,9 %) i també obra civil (5,1 %), mentre que l'afiliació al Règim General de la SS va créixer amb força tant a preparació de terrenys i demolició (9,2 %) com a instal·lacions i acabats d'edificis (5,1 %).

²⁹: En particular, les produccions de clavells han caigut d'un -40,0 % (dels 510 als 306 milers de dotzenes), les roses s'han mantingut en els 137 milers

de dotzenes i altres flors han augmentat un 15,0 % (de les 6.000 als 6.900 milers de dotzenes), mentre que la producció de plantes ornamentals ha crescut d'un 0,5 %; en l'àmbit de la pesca, les captures al Barcelonès (Badalona i Barcelona) van créixer d'un 7,7 % (de 2.955 a 3.181 tones) d'un 18,2 % a Vilanova i la Geltrú (de 3.067 a 3.624 tones), mentre que a Arenys de Mar pràcticament es mantingueren (caiguda d'un -0,8 %, de les 1.967 a les 1.951 tones). Pel que fa a la principal producció ramadera, l'aviram, el nombre de places davallà d'un -0,6 %, mentre que els sacrificis a la demarcació de Barcelona augmentaren d'un 1,7 %.

Sectorialment, els resultats del 2018 en l'àmbit del terciari privat reflecteixen un increment rellevant en transports i emmagatzematge, avenços moderats en hostaleria, activitats professionals, científiques i administratives i comerç i creixements nuls a immobiliàries; pel que fa als serveis col·lectius, destaca l'augment intens dels d'administració pública i els moderats avenços dels educatius i sanitaris.

La continguda dinàmica productiva en el terciari ha tingut, tanmateix, un reflex millor en el mercat de treball: el 2018, el nombre d'afiliats dels serveis va créixer d'un 3,9 %, ³⁰ de manera que s'han recuperat totalment dels estralls de la crisi: els 118.000 afiliats del 2018 se situen un 18,0 % per sobre els del 2007. Els resultats agregats del mercat de treball terciari tradueixen notables diferències entre els serveis privats i col·lectius. Aquests darrers van resistir prou la duresa dels anys 2008-13 (augment d'un 9,0 %), de forma que el seu augment 2013-18 (d'un extraordinari 30,5 %) ha situat l'afiliació un 42,3 % per sobre la del 2008; de la seva banda, els privats van perdre ocupació a 2008-13 (un -9,6 %), però l'increment posterior 2013-18 (22,2 %) ha permès que els 84.000 afiliats del 2018 en els serveis privats siguin ja un 10,6 % superiors als del 2008.

A la indústria, l'avenç del 2018 recull l'empenta de les produccions manufactureres (avenç del 2,9 %) i el menor increment de les d'energia, aigua, gas i reciclatge. La forta expansió de les manufactures el 2018 va ser el resultat d'augment rellevants en algunes de les seves branques més importants, com la maquinària i equip mecànic, la metal·lúrgia i productes metàl·lics, i la fabricació de material de transport, i d'increments més moderats al principal sector, el de les indústries de l'alimentació, begudes i tabac (augment del 2,2 %), mentre el tèxtil, confecció, cuir i calçat, i el paper i arts gràfiques creixien a l'entorn de l'1,0 %. Amb aquests registres, la recuperació del VAB del conjunt del sector industrial, entre el mínim del 2013 i el 2018, ha estat d'un rellevant 18,3 %; tanmateix, tot i aquesta notable millora, la forta contracció 2007-13 continua present, de manera que el VAB industrial del 2018, en termes reals, encara es troba un -2,2 % per sota el generat el 2007. En l'àmbit més específic de les

manufactures, el VAB del 2018, mesurat en termes constants, encara mostra els senyals de la forta contracció 2007-13 (caiguda del -21,8 %) i, tot i l'avenç 2013-18 (del 23,6 %), el resultat a l'augment del 2018 és encara un -2,2 % inferior al del 2007.

Finalment, el mercat de treball de la indústria a les Comarques Centrals va presentar el 2018 un augment prou notable dels seus afiliats (del 3,1 %), tot i que la molt intensa contracció de la crisi (superior al -27 % dels seus efectius) no ha pogut compensar-se per la millora 2013-18 (augment proper al 21 %), de manera que els 54.000 afiliats a la indústria el 2018 encara es troben un -12,2 % per sota els del 2007.

L'elevat creixement agregat de la construcció el 2018 (el 4,1 % citat) reflecteix l'empenta de l'edificació i promoció immobiliària, una branca que aporta vora el 34 % del VAB del sector, i que va augmentar d'un elevat 5,2 %, recolzada en part per l'inici de nous habitatges. Aquests, després de l'extraordinària caiguda 2006-13 (dels més de 14.000 a escassament un centenar), s'han recuperat un tant a partir del 2015, de forma que els habitatges iniciats el 2018 han augmentat fins els 355. Als positius resultats de l'edificació del 2018 s'hi van sumar els de la demolició i preparació de terrenys, així com de l'obra civil, mentre que la principal branca de la construcció a aquestes comarques (la d'instal·lació i acabats, ³¹ amb vora el 42 % del VAB sectorial) s'estancava.

Quan s'acumulen els canvis 2007-18, com ocorre a a la resta de Catalunya, el VAB de la construcció continua encara en un terreny extraordinàriament negatiu (contracció acumulada del -50,6 %), reflectint la profunditat del col·lapse 2007-14 (propera al -56 %), que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la recuperació 2014-18. L'activitat productiva del 2018 es va traduir en un augment de l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) d'un elevat 3,6 %, ³² acumulant una millora 2014-18 del 19,0 %. Tot i que, atès que la destrucció 2007-14 va ser particularment severa (pèrdua de 16.000 afiliats), la davallada acumulada fins el 2018 se situa encara per sobre el -50 % dels efectius

³⁰: El 2018, la dinàmica dels diferents sectors dels serveis privats a les Comarques Centrals reflectí un increment de l'afiliació de l'1,6 % pel comerç, d'un 1,2 % per les activitats professionals, científiques i administratives (que aporten vora el 15 % de l'afiliació terciària), d'un 5,8 % a les immobiliàries, d'un 1,9 % a l'hostaleria i el 6,4 % als transports.

³¹: Inclou, a tres dígits de la CNAE-2009, les branques d'instal·lacions elèctriques, de fontaneria i altres instal·lacions en obres de construcció (codi 432), on l'afiliació va créixer, el 2018, d'un 2,3 %, i la d'acabat d'edificis (codi 433), amb un augment del 0,3 % en els afiliats. A quatre dígits de la classificació de la CNAE-2009, la branca d'instal·lacions elèctriques, de fontaneria i altres instal·lacions en obres de construcció (codi 432) inclou les

subbranques d'instal·lacions elèctriques, fontaneria, instal·lacions de sistemes de calefacció i aire condicionat, i altres instal·lacions en obres de construcció; mentre que la d'acabat d'edificis (codi 433) està integrada per les de revocament, instal·lació de fusteria, revestiment de sòls i parets, pintura i vidre, altre acabat d'edificis.

³²: Aquest intens increment recull els importants avenços de totes les branques que integren la construcció, llevat del més contingut 2,0 % del Règim general a la d'instal·lacions i acabat d'edificis, amb un notable increment del 17,7 % al RGSS a la branca de demolició i preparació de terrenys, d'un destacat 13,8 % a l'obra civil (RGSS i autònoms) i d'un 4,3 % a immobiliària i edificació.

registrats el 2007. Pel que fa al primari, la lleu reducció del -0,4 % del VAB del sector el 2018 reflecteix la caiguda de la ramaderia (90 % del VAB), empentada a la baixa pel porquí, mentre que el VAB agrícola creixia recolzat en l'increment dels cereals.³³

El VAB de les Comarques de Muntanya avança d'un 2,2 % el 2018, recolzat en els serveis (2,3 %) i la indústria (2,1 %)

Les Comarques de Muntanya van presentar el 2018 un augment del VAB del 2,2 %, inferior al 2,6 % català, reflectint, malgrat l'avenç terciari (2,3 %), el contingut creixement industrial (2,1 %) i, en particular, de la construcció (1,5 %), mentre que el primari augmentava d'un 2,8 % (Taula 2.2.3.). Amb aquests registres del 2018, els efectes de la recessió 2007-13 encara es continuen deixant sentir, tant en termes d'activitat com d'ocupació. Així, i en relació al VAB, la forta contracció de la crisi (pèrdua superior al -11 %) no ha pogut ser superada per les millores 2013-18 (augment del 8,0 %), de manera que el 2018 el VAB en termes reals està encara un -4,5 % per sota el produït el 2007; del seu costat, en termes ocupacionals, la situació és similar: la davallada 2007-13 (propera al -17 %) no ha estat encara compensada per la recuperació 2013-18 (increment del 15,1 %), de forma que els 26.000 afiliats de 2018 se situen un 2,6 % per sota els del 2007.

L'ascens del 2018 dels serveis a les Comarques de Muntanya expressa creixements similars dels privats (2,3 %) i dels col·lectius (2,2 %). Amb aquest avenç, el VAB terciari ja ultrapassa en més del 13 % el del 2007, tot i que les diferències en aquest balanç entre els privats i els col·lectius són més que notables, ja que aquests darrers més que dupliquen l'augment dels primers. Així, el terciari privat ha assolit el 2018 un VAB, en termes constants, que supera en vora del 10 % el del 2007, com a resultat de les caigudes 2007-13 (-1,6 %) i dels augments 2013-18 (11,6 %). Del seu costat, els serveis col·lectius van mostrar increments intensos 2007-13 (13,0 %) i d'un 10,9 % entre 2013 i 2018, de manera que el seu VAB el 2018 supera ja en més del 25 % el del 2007.

Sectorialment, els bons resultats del 2018 en l'àmbit del terciari privat reflecteixen increments prou rellevants en algunes de les branques més importants: a l'hostaleria, amb un 23 % del VAB

terciari, l'augment ha estat del 3,0 %, acompanyat pels increments a activitats professionals, científiques i administratives, transports i emmagatzematge i activitats artístiques, recreatives i altres serveis. Del seu costat, el comerç creixia modestament i les activitats immobiliàries retrocedien. En l'àmbit dels serveis col·lectius, destaca l'augment dels oferts per l'administració pública i la caiguda dels sanitaris.

Aquesta dinàmica productiva es va traduir en un notable augment en l'ocupació: el 2018, el nombre d'afiliats del terciari a aquestes comarques es va incrementar d'un sòlid 3,0 %, ³⁴ cosa que ha permès superar llargament la davallada de la crisi: els 19.700 afiliats del 2018 se situen un 12,4 % per sobre els registrats el 2007, tot i que amb profundes diferències entre l'avenç ocupacional dels serveis privats i dels col·lectius. Aquests darrers van resistir prou la crisi (augment del 4,2 % a 2008-13) i, sumant-hi la molt intensa progressió 2013-18 (28,8 %), els 5.000 afiliats del 2018 se situen més d'un 34 % per sobre els de 2008; de la seva banda, els serveis privats van perdre ocupació de forma notable a la crisi 2008-13 (-8,4 %), tot i que l'increment a la recuperació 2013-18 (d'un elevat 15,9 %), ha permès que els 14.500 afiliats del 2018 superin ja en un 6,2 % els del 2008.

Del seu costat, el creixement industrial del 2,1 % a les Comarques de Muntanya el 2018 reflecteix l'avenç de les produccions d'energia, aigua, gas i reciclatge (3,5 %), la principal branca, amb més del 66 % del VAB del sector, ja que les manufactures es van contreure (-0,8 %). Amb això, la forta pèrdua 2007-13 continua afectant, de manera que el VAB industrial el 2018 se situa encara un -3,5 % per sota el del 2007. Els resultats dels sectors manufacturers el 2018 reflecteixen augments moderats en alimentació, begudes i tabac i caigudes en els altres productes minerals no metàl·lics, la metal·lúrgia i productes metàl·lics, l'equip electrònic i òptic i el paper i arts gràfiques.

Com en el 2018, la dinàmica 2007-18 del VAB de manufactures i de les produccions energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat molt distinta, com a resultat de la forta vinculació d'aquestes darreres al

³³: En particular, les places de porcí davallen d'un -1,5 % en les Comarques Centrals, mentre que els sacrificis a la demarcació de Barcelona es mantenen en les 826.000 tones. Pel que fa als cereals, la producció de blat va augmentar de les 89.414 a les 124.387 tones (un 39,1 %), mentre que la d'ordi va passar de les 125.774 a les 164.045 tones (increment del 30,4 %).

³⁴: El 2018, el fort avenç de l'afiliació terciària a les comarques de Muntanya va ser el reflex dels intensos augments de l'hostaleria, la principal branca del sector a aquestes comarques (vora un 27 % de l'afiliació terciària), que va créixer d'un 3,9 %, a la que van acompanyar les activitats recreatives i artístiques (7,5 % d'augment) i les professionals, científiques i administratives (3,0 %), mentre l'afiliació al comerç pràcticament es va estancar (0,7 %).

comportament de les diferents fonts d'energia, de forma que aquestes han evolucionat a banda del cicle, guanyant VAB els anys de crisi i, fins i tot, perdent-lo a 2013-18. D'aquesta manera, el VAB d'aquestes produccions el 2018 es troba més del 28 % per sobre el del 2007; en canvi, les manufactures van mostrar pèrdues rellevants a la doble recessió 2007-13 i, tot i que milloraren notablement a la recuperació 2013-18, la contracció acumulada fins 2018 és encara del -15,8 % respecte del 2007.

Finalment, el mercat de treball del sector industrial de les Comarques de Muntanya va avançar modestament el 2018 (augment de l'afiliació del 0,8 %); amb això, la forta contracció dels pitjors anys de la crisi 2007-13 (pèrdua propera al -22 %) continua pesant sobre el nivell d'ocupació industrial, de manera que els 1.800 afiliats del 2018 es troben encara un -12,0 % per sota els registrats el 2007.

El moderat creixement de la construcció el 2018, situa el canvi del VAB acumulat el període 2007-18 encara en un terreny molt negatiu (contracció del -50,6 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que parcialment compensada per la recuperació 2014-18 (avenç del 5,7 %). El baix creixement del 2018 reflecteix les caigudes a la branca d'instal·lació i acabats d'edificis i el modest increment al més important subsector, el d'edificació i promoció immobiliària (amb vora el 40 % del VAB i un creixement del 0,9 %), reflectint el baix augment en habitatges iniciats. Aquests, després de la forta davallada 2006-16 (des dels més de 3.300 als 64), van començar a millorar lentament, assolint els 141 el 2018. Als anteriors sectors cal sumar-hi la davallada de l'obra civil. Amb aquest registres productius del 2018, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) es va reduir d'un -1,1 %.³⁵ A més, amb aquest resultat, la contracció d'afiliats 2007-14 (de -4.000) s'ha recuperat molt escassament (augment 2014-18 de només uns 160 afiliats), cosa que situa la reducció acumulada fins el 2018 en el -56,6 % dels efectius existents el 2007.

Pel que fa al primari, l'augment del 2018 va ser el resultat del creixement de l'agricultura (del 6,9 %), per l'augment de plantes farratgeres i cereals, malgrat la lleu contracció de la ramaderia, la principal

branca del sector (amb un 60 % del VAB total i una davallada del -0,1 %), empentada, malgrat l'augment del porquí, pel manteniment en la llet i el descens del boví; finalment, les produccions forestals van augmentar.³⁶

A les Terres de l'Ebre, el 2018 l'avenç del VAB va assolir l'1,8 %, amb un augment del terciari (2,8 %) insuficient per compensar el baix creixement industrial (1,4 %)

Les Terres de l'Ebre van presentar el 2018 un augment del VAB d'un 1,8 %, per sota el 2,6 % de Catalunya, reflectint el contingut increment de la indústria, la principal branca d'aquestes comarques (vora el 50 % del VAB), que només va incrementar-se d'1,4 %; a més, el primari es va contreure (-3,0 %) (Taula 2.2.4.). Aquests resultats poc favorables van ser compensats parcialment per la millora terciària (2,8 %) i de la construcció (3,2 %). Amb aquests registres del 2018, les Terres de l'Ebre continuen acostant-se a la situació prèvia a la crisi, tot i que, en termes de VAB real, el generat el 2018 encara estava un -5,5 % per sota del registrat el 2007. Aquesta és, també, una situació similar a la del mercat de treball: la substancial caiguda de l'afiliació a la recessió 2007-13 (del -23,4 %) no s'ha pogut més que compensar parcialment amb l'augment 2013-18 (del 15,6 %), cosa que resulta en què els vora de 53.000 afiliats de 2018 es trobin un -11,5 % per sota els registrats el 2007.

El prou elevat creixement del terciari el 2018 reflecteix tant l'avenç dels serveis privats (2,4 %) com, en particular, dels col·lectius (4,0 %), una branca que pesa en aquestes comarques més que la mitjana catalana (vora el 27 % del sector, front aproximadament el 20 % de Catalunya). La recuperació 2013-18 ha situat el VAB generat el 2018, mesurat en termes constants, a l'entorn d'un 9 % per sobre el del 2007, tot i que els resultats finals dels serveis privats i públics són força diferents. Així, en l'àmbit dels privats, el seu VAB se situa només un 3,3 % per sobre el del 2007, reflectint les caigudes a la recessió 2007-13 (-6,3 %) i els increments a la recuperació 2013-2018 (10,2 %). En canvi, els

³⁵: Aquesta davallada recull la de la branca d'obra civil en RGSS i autònoms (-2,6 %), el 2,6 % per l'edificació i la promoció immobiliària en RGSS i autònoms, un 3,6 % per la preparació de terrenys i la demolició en RGSS i un -8,5 % per les instal·lacions i acabats d'edificis en RGSS.

³⁶: En particular, la producció d'ordi va augmentar d'un 18,4 % (de les 25.610 a les 30.316 tones) i la de blat d'un 16,7 % (de les 11.046 a les 12.891 tones), mentre que, en els cultius farratgers, la producció d'alfals va créixer d'un 18,0 % (de les 70.507 a les 83.165 tones) i la de praderes polifites d'un 39,1 % (de les 43.571 a les

60.590 tones), mentre que l'àmbit ramader, les places de boví augmentaren un 2,9 %, amb els sacrificis a la demarcació de Lleida caient d'un -2,3 % i d'un -4,6 % a la de Girona; de la seva banda, les places de porquí augmentaren un 1,7 %, mentre que els sacrificis a Lleida creixeren d'un 7,3 % i a Girona d'un 9,5 %. Pel que fa a la llet, el pràctic manteniment en el VAB del 2018 (-0,5 %) reflecteix avenços per les comarques de Lleida amb un increment en els lliuraments del 2,3 % (Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà i Pallars Sobirà i Val d'Aran), mentre que davallava a les comarques de Girona (amb un descens en els lliuraments del -4,6 % a la Cerdanya).

serveis col·lectius van sumar als avenços de 2007-13 (11,4 %) els de 2013-18 (14,2 %), cosa que va resultar en què el seu VAB el 2018 se situés ja un 27,2 % per sobre el del 2007.

Sectorialment, els bons resultats del 2018 en l'àmbit dels serveis privats reflecteixen increments rellevants a les activitats professionals, científiques i administratives i l'hostaleria, i avenços moderats en comerç, transports i emmagatzematge i activitats immobiliàries, mentre que, en els serveis col·lectius, destaca l'intens augment dels de l'administració pública.

La dinàmica productiva comentada s'ha traduït en una prou intensa expansió de l'ocupació terciària: el 2018, els afiliats al sector van créixer d'un sòlid 4,6 %, ³⁷ reforçant la millora de la recuperació 2013-18 (del 18,4 %) i recuperant les pèrdues de la crisi (vora del -10 %), cosa que ha situat els 35.300 afiliats al sector el 2018 un 6,0 % per sobre els del 2007. Aquesta millora agregada, tanmateix, tradueix notables diferències entre l'avenç ocupacional dels serveis privats i dels col·lectius. Aquests darrers van resistir els anys de crisi, amb una pràctica estabilitat de la seva afiliació entre 2008 y 2013, mentre que el seu avenç 2013-18 ha estat d'un sufocant 35,0 %, de manera que el resultat global 2008-18 acumula un augment d'un elevat 36,0 %; en canvi, i atesa la forta pèrdua dels serveis privats a 2008-13 (un -14,3 %) i el seu contingut increment 2013-18 (del 12,6 %), no ha de sorprendre que l'afiliació a aquestes branques el 2018 encara se situï un 3,5 % per sota la del 2008.

Del seu costat, tot i el modest creixement industrial a les Terres de l'Ebre el 2018, la recuperació del sector des del mínim assolit el 2013 és d'un rellevant 11,4 %; tot i aquesta millora, la forta contracció 2007-13 (-11,6 %) continua deixant-se sentir, de manera que el VAB industrial el 2018 està encara un -1,6 % per sota el del 2007. Des d'un punt de vista sectorial, el creixement del 2018 recull l'empenta de les produccions d'energia, gas, aigua i reciclatge (avenç de l'1,7 %), les més rellevants d'aquestes comarques (amb unes dues terceres parts del VAB sectorial) i un modest 0,7 % de les manufactures. Aquest baix creixement manufacturer reflecteix augments prou rellevants en alimentació, begudes i tabac (2,3 %), reduïts per les davallades de la química i del paper i arts gràfiques.

Com en el 2018, la dinàmica acumulada entre el 2007 i el 2018 del VAB de manufactures i produccions energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat sensiblement diferent, una dinàmica que reflecteix la forta vinculació dels resultats del VAB d'aquestes darreres a les distintes fonts d'energia. Així, mentre les manufactures van retrocedir intensament a la crisi (contracció propera al -25 %) i s'han recuperat un tant els anys 2013-18 (augment de quasi el 19 %), les branques energètiques van augmentar suaument a 2007-13 (1,3 %) i han continuat fent-ho a 2013-18 (8,4 %). Amb aquests registres, el VAB real de les manufactures el 2018 es troba encara un -10,6 % per sota el del 2007, mentre el de l'energia està proper al 10 % per sobre.

Finalment, el mercat de treball del sector industrial a les Terres de l'Ebre va presentar un increment de l'afiliació el 2018 del 3,3 % que, malgrat els avenços de la recuperació (del 12,5 %), no permet encara reabsorbir les fortes pèrdues de la crisi (properes al -30 %), de manera que els 9.000 afiliats al sector el 2018 encara estaven un -21,2 % per sota dels registrats el 2007.

La millora de la construcció el 2018 reflecteix, com en general ha succeït a Catalunya, la de la principal branca del sector, la d'edificació i promoció immobiliàries (augment del 6,5 %), que recull, entre altres elements, una certa recuperació en habitatges iniciats. Aquests, després de la forta davallada 2006-14 (quan van caure dels més de 8.700 a solament 50), van començar a augmentar suaument i, el 2018, han assolit els 207. Juntament amb l'edificació, la branca d'instal·lació i acabats també va créixer prou, mentre que la de demolició i preparació de terrenys queia, i l'obra civil avançava per sota l'1 %. Amb aquest resultat, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un prou elevat 3,5 %. ³⁸

L'elevat augment de la construcció a les Terres de l'Ebre el 2018 situa encara el canvi acumulat 2007-18 en un terreny molt negatiu (contracció del -53,5 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14, que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la recuperació 2014-18 (del 12,5 %). Amb aquestes tendències, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part reduïda de les pèrdues de la crisi: la contracció d'afiliats 2007-14 (caiguda de 9.000 afiliats) ha estat reemplaçada per

³⁷: El 2018, l'augment de l'afiliació als serveis privats de les Terres de l'Ebre va ser la suma d'un increment del 0,4 % pel comerç, d'un prou elevat 4,1 % a l'hostaleria i del 4,5 % a activitats professionals, científiques i administratives.

³⁸: Aquest avenç recull els importants augments de l'afiliació a la promoció immobiliària i construcció d'edificis (increment en el RGSS i autònoms del

5,5 %), mentre que els afiliats al RGSS a instal·lacions elèctriques i acabats d'edificis van augmentar d'un 8,4 % mentre que a la demolició i preparació de terrenys van caure d'un -1,2 %; finalment, els afiliats a l'obra civil al RGSS i autònoms van créixer d'un 2,7 %.

un modest increment 2014-18 (de 647 afiliats), cosa que situa la reducció acumulada fins el 2018 en el -62,6 % dels registrats el 2007. Pel que fa al primari, la negativa evolució del VAB d'aquest sector el 2018 reflecteix descensos a l'agricultura (57 % del VAB sectorial i caiguda del -4,1 %), tot i la millora dels cítrics, per la davallada de l'oli d'oliva, hortalisses i fruita fresca; del seu costat, la ramaderia també es va contreure pel descens de l'aviram; finalment, la pesca va créixer d'un 7,8 %.³⁹

A l'eix de Girona, tot i el fort avenç de la construcció (4,1 %), el modest creixement dels serveis (1,4 %) i de la indústria (1,8 %) situen l'avenç del VAB el 2018 en l'1,7 %

L'avenç del VAB el 2018 a les comarques de Girona reflecteix, de forma més aguda que la mitjana del país, l'alentiment del VAB, des del 3,0 % del 2017 a l'1,7 % del 2018. Aquesta moderació, a diferència del que ha succeït al conjunt català, no expressa tant la frenada de la indústria, que, tot i això, va ser marcada (augment d'un 1,8 %, comparat amb el 3,8 % del 2017) com, particularment, la dels serveis (1,4 %), amb un elevat pes en el VAB (vora el 68 % del total el 2017); en canvi, la construcció va créixer amb força (4,1 %), i el primari ho va fer també de forma destacada (2,9 %) (Taula 2.2.5.).

Tot i la moderació en l'avenç agregat del VAB, l'increment de l'1,7 % del 2018 ha permès, finalment, superar els estralls de la crisi: després de la forta caiguda del VAB a 2007-13 (-9,6 %) i de la intensa recuperació 2013-18 (12,4 %), el darrer any supera ja en un 1,7 % el del 2007, una xifra menys positiva que la mitjana de Catalunya (6,2 %). Tot i això, en el mercat de treball encara no s'han reabsorbit els xocs de la crisi: la molt forta davallada 2007-13, superior al -17 % dels afiliats a aquestes comarques, no ha estat compensada amb la notable millora de la recuperació 2013-18 (propera al 18 %), de manera que els vora de 305.000 afiliats del 2018 encara se situen un 2,6 % per sota els del 2007.

Sectorialment, el contingut creixement dels serveis el 2018 reflecteix el dels privats (0,6 %), dominants a la comarca amb més del 80 % del valor afegit terciari, ja que els col·lectius van avançar prou intensament (4,6 %). Amb aquests resultats de 2018, el valor afegit dels serveis supera de manera substancial els registres de 2007 (en un 11,7 %), encara que amb resultats clarament diferenciats entre el terciari privat (que va caure moderadament a la crisi i que ha crescut de manera important a la recuperació), i el col·lectiu, que presentà una trajectòria més uniforme. En aquest darrer cas, el valor afegit en termes constants el 2018 supera ja en gairebé el 26 % l'existent el 2007, mentre que els serveis privats només han millorat a l'entorn del 8 % els registres previs a la crisi.

Específicament pel 2018, els registres del terciari privat van reflectir, entre aquelles branques amb major pes, el molt baix augment del comerç i el nul avenç de les activitats immobiliàries, mentre que els transports van créixer a taxes properes al 3 %, i el sector d'activitats professionals científiques i administratives va retrocedir. En l'àmbit dels col·lectius, són els oferts per l'administració pública els que més van avançar, seguits de la sanitat i els serveis socials, mentre que els educatius es van incrementar de forma moderada. La dinàmica terciària del 2018 s'ha traduït en un prou notable augment de l'ocupació: el 2018, el nombre d'afiliats del terciari a les comarques de l'eix de Girona va créixer d'un elevat 3,9 %, tot i que amb profundes diferències subsectorials, en particular amb un baix creixement del comerç i una davallada significativa de la important branca d'activitats professionals, científiques i administratives.⁴⁰ Aquest avenç del 2018 ha permès situar els 223.000 afiliats un 9,6 % per sobre els existents el 2007. Tanmateix, aquests resultats amaguen notables diferències entre l'avenç ocupacional dels serveis privats i dels col·lectius. Aquests darrers ja van augmentar la seva afiliació els anys 2008-13 (d'un 2,1 %), cosa que, sumat a l'avenç 2013-18 (d'un elevat 27,3 %), ha permès que els afiliats del 2018 superin en un 29,9 % els del 2008. Del seu costat, tot i que el terciari privat va perdre ocupació de forma prou intensa a 2008-13 (un

³⁹: Els increments a cítrics, com mandarina (del 17,4 %, de 85.384 a 100.247 tones) i taronja (d'un 11,0 %, de 26.838 a 29.803 tones), no van poder compensar la davallada en oliva per a oli (del -37,1 %, de 75.665 a 47.611 tones) i la de les hortalisses (d'un -19,7 % pel tomàquet, de 6.736 a les 5.409 tones, i del -4,7 % per la carxofa, de 5.430 a 5.175 tones); del seu costat, la fruita fresca també va davallar (un -35,3 % pel préssec, de 21.353 a 13.821 tones, i del -37,3 % a nectarina, de 9.573 a 6.003 tones). En l'àmbit del ramader, les places d'aviram a l'eix de les Terres de l'Ebre van augmentar d'un 1,5 %, tot i que els sacrificis a la demarcació de Tarragona van caure d'un -1,1 %. Finalment, les captures als ports del Baix Ebre es van incrementar d'un 4,1 % (de les 1.521 a les 1.584 tones), amb avenços a

l'Ametlla de Mar (1,8 %), Deltebre (7,8 %) i, en particular, l'Ampolla (17,2 %), mentre que als del Montsià cresqueren d'un 6,6 % (de les 2.707 a les 2.885 tones), amb creixements tant a Alcanar (3,0 %) com a Sant Carles de la Ràpita (6,9 %).

⁴⁰: El 2018, la distinta dinàmica de les activitats als sectors dels serveis privats a les comarques de l'eix de Girona va reflectir un increment del 2,2 % als afiliats del comerç, d'un intens 5,0 % a l'hostaleria i del 3,3 % al transport i magatzematge; en canvi, la important branca d'activitats professionals, científiques i administratives (que aporta el 15 % de l'afiliació terciària) va presentar una contracció del -1,7 %.

-9,2 %), el posterior increment 2013-18 (16,7 %) situa els 168.000 afiliats del 2018 un 5,9 % per sobre els del 2008.

En l'àmbit industrial, i des d'un punt de vista sectorial, el creixement del 2018 recull un comportament prou positiu de les manufactures (2,1 %), arrossegat a la baixa pel descens de les produccions no manufactureres (-1,0 %). Els resultats manufacturers reflecteixen augments rellevants en algunes de les branques més importants d'aquestes comarques, com la maquinària i equip mecànic i metal·lúrgia i productes metàl·lics, juntament amb avenços moderats a productes farmacèutics i l'alimentació, i caigudes a la química i el paper i arts gràfiques. Tot i el moderat creixement industrial a l'eix gironí, la recuperació del sector entre el mínim del 2013 i el 2018 se situa en un prou rellevant 15,0 %, aconseguint situar el VAB constant generat aquest darrer any ja una mica per sobre el del 2007 (en un 0,7 %). Tanmateix, malgrat el fort avenç de les manufactures a la recuperació (superior al 15 % entre 2013 i 2018) aquestes branques no han pogut encara reabsorbir la forta contracció de la crisi (-16,1 %), de manera que el VAB manufacturer del 2018 encara es troba un -3,2 % per sota el generat el 2007. La duresa dels pitjors anys de la crisi és encara més notable en l'àmbit laboral, on les millores de productivitat fan més difícil recuperar l'ocupació anterior. Així, el 2018, tot i l'increment del 3,3 % de l'afiliació industrial, la contracció de la crisi (d'un important -18,8 % dels efectius del 2007) continua ben present, de manera que, malgrat l'augment proper al 13 % a la recuperació 2013-18, els 51.000 afiliats del sector el 2018 es troben un -8,5 % per sota els del 2007.

A la construcció, els registres positius el 2018 reflecteixen, en primer lloc, la fortalesa del subsector més important de l'eix de Girona (el d'edificació i promoció immobiliària) que, amb una aportació al VAB de la construcció propera al 43 %, va créixer d'un intens 7,8 %, empenyat, entre altres variables, per la recuperació dels habitatges iniciats. Aquests començaren a augmentar a partir del 2014 i, després de l'extraordinària caiguda operada entre 2006 i 2014 (dels més de 21.500 als 472), s'han recuperat una mica fins assolir, el 2018, els 1.449. Juntament a aquesta branca, el sector va estar recolzat també per

la millora del de demolició i preparació de terrenys i pel moderat creixement del d'instal·lació i acabat d'edificis, mentre que l'obra civil davallava un any més.

Tot i la forta empenta de la construcció a l'eix gironí el 2018, el balanç de la crisi i la recuperació continuen sent, en termes del VAB constant generat, molt negatius (contracció 2007-18 del -40,1 %) i reflecteixen la profunditat de la davallada del VAB els anys 2007-14 (propera al -50 %), que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per les millores 2014-16 (augment del VAB real a la construcció del 15,0 %). Amb aquests resultats del 2018, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un prou intens 5,2 %, ⁴¹ continuant amb la progressió dels anys 2014 a 2018. Tanmateix, l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part reduïda de les pèrdues de la crisi, amb una millora 2015-18 del 21,3 %, cosa que, atesa la duresa de la destrucció 2007-14 (reducció de 28.000 afiliats), situa els afiliats el 2018 encara en un -47,8 % dels efectius existents el 2007. Pel que fa al primari, la positiva evolució del VAB d'aquest sector el 2018 reflecteix l'increment del 2,1 % de la ramaderia, on destaca la millora del porquí i del VAB agrícola, per un augment a plantes i flors, mentre que la pesca va créixer d'un 3,0 %. ⁴²

El VAB del Pla de Lleida el 2018 avança moderadament (1,7 %), reflectint el contingut creixement del serveis (1,8 %) i de la indústria (1,9 %)

El contingut increment de l'1,7 % del VAB del Pla de Lleida el 2018 reflecteix directament el moderat avenç del terciari (1,8 %), el sector predominant a aquestes comarques (amb dues terceres parts de tot el VAB), així com el baix avenç de la indústria (1,9 %), juntament amb la contracció del primari (-3,2 %); en canvi, la construcció va créixer amb força (4,3 %) (Taula 2.2.6.). Amb aquests registres del 2018, les comarques del Pla de Lleida, pràcticament, han reabsorbir la davallada de 2007-13, de forma que el 2018 el VAB en termes constants està només un -0,9 % per sota el del 2007. Una situació similar és la que presenta el mercat de treball: la forta contracció 2007-13 de l'afiliació (del -12,8 %) quasi

41: Aquest increment recull els avenços de totes les branques que integren la construcció, llevat del menor increment de l'obra civil en el RGSS i autònoms (0,8 %), amb un notable 7,1 % per l'edificació i la promoció immobiliària en el RGSS i autònoms, mentre que a preparació de terrenys i demolició i instal·lacions i acabat d'edificis, els afiliats al règim general creixeran, respectivament, d'un 4,6 % i d'un 7,4 %.

42: En particular, les places de porquí van augmentar d'un 1,7 % a les comarques de l'eix gironí al temps que els sacrificis augmentaren d'un

9,5 % a la demarcació. Pel que fa a les plantes i flors, la producció va créixer d'un 57,1 % a la Garrotxa, d'un 5,0 % al Baix Empordà i d'un 2,6 % al Gironès, mentre que va davallar d'un -40,9 % a la Selva. En l'àmbit de la pesca, les captures a l'Alt Empordà van caure d'un -8,7 % (de les 3.734 a les 3.408 tones), per les contraccions experimentades a l'Escala (-19,1 %) i Roses (-7,2 %), tot i els augments de Llançà (10,4 %) i de Port de la Selva (26,5 %).

ha estat reabsorbida per la millora 2013-18 (del 13,2 %), de forma que els 151.000 afiliats del 2018 se situen un 1,2 % per sota els del 2007.

El moderat ascens del serveis al Pla de Lleida va ser el reflex directe de l'escassa pulsio dels privats (augment de l'1,0 %), ja que els col·lectius van avançar amb intensitat (4,1 %). Aquests registres del 2018 situen el creixement acumulat 2007-18 del terciari en un elevat 9,3 %, tot i que les dinàmiques dels dos tipus de serveis han estat prou diferents. Així, mentre els privats superen en un 5,8 % el VAB del 2007, reflectint descensos a la recessió 2007-13 (-3,3 %) i millores a la recuperació 2013-2018 (9,4 %), els col·lectius l'ultrapassen en un 20,0 %, gràcies a l'augment experimentat a la crisi i a la seva fortalesa els anys de la recuperació.

Sectorialment, el contingut avenç dels serveis privats el 2018 és el resultat d'avenços prou rellevants a activitats professionals, científiques i administratives, immobiliàries i transport i emmagatzematge, mentre l'hostaleria va créixer menys i el comerç es va estancar; del seu costat, en l'àmbit dels col·lectius, destaca l'augment dels d'administració pública i dels de sanitat i serveis socials.

L'activitat terciària del 2018 reflecteix un increment prou rellevant de l'ocupació: el 2018, el nombre d'afiliats va avançar d'un 2,4 %, ⁴³ continuant la recuperació encetada el 2013/14. Amb aquestes millores, els serveis s'han recuperat de les davallades ocupacionals de la crisi: els 104.800 afiliats del 2018 se situen ja un 6,6 % per sobre els registrats el 2007. Aquests resultats agregats tradueixen notables diferències entre l'avenç ocupacional del terciari privat i col·lectiu. Aquest darrer va augmentar l'afiliació d'un 1,1 % a 2008-13, mentre que el seu avenç 2013-18 ha estat d'un 17,2 %, cosa que ha situat els vora de 33.000 afiliats del 2018 un 18,6 % per sobre els del 2008. De la seva banda, els privats van perdre ocupació de forma notable a 2008-13 (un -9,6 %), amb un increment 2013-18 del 11,4 %, cosa que permet arribar als 72.000 afiliats aquest darrer exercici, un 0,7 % per sobre els del 2008.

El creixement industrial al Pla de Lleida el 2018 situa la recuperació del sector entre el mínim del 2013 i el 2018 en un prou rellevant 16,6 %; tanmateix, la forta

contracció del 2007-13 continua deixant-se sentir, de manera que el VAB industrial el 2018 encara està un -1,3 % per sota el generat el 2007. Des d'un punt de vista sectorial, el creixement del 2018 recull l'empenta de les produccions manufactureres (2,2 %), amb rellevants augments en algunes de les branques més importants, com maquinària i equip mecànic i metal·lúrgia i productes metàl·lics, combinats amb avenços més continguts de les indústries d'alimentació, begudes i tabac (la principal branca, amb un 37 % del VAB industrial) i caigudes a d'altres productes minerals no metàl·lics.

Al igual que el 2018, les dinàmiques 2007-18 del VAB de les manufactures i de les produccions energètiques, d'aigua i reciclatge han estat sensiblement diferents. Així, les primeres van mostrar una pèrdua rellevant els exercicis de la doble recessió 2007-13 i, tot i que van millorar notablement a la recuperació posterior de 2013-18, la contracció acumulada en l'últim any és encara del -2,9 % respecte 2007; en canvi, la branca d'energia, aigua, gas i reciclatge va créixer fortament els anys de la recessió i ha avançat també des del 2013, acumulant el 2018 un VAB d'un 38,0 % superior al del 2007. Finalment, el mercat de treball del sector industrial del Pla de Lleida va presentar una important alça dels seus afiliats del 5,3 %; ⁴⁴ tot i això, la forta contracció dels pitjors anys de la crisi 2007-13 continua pesant sobre l'ocupació industrial, de manera que els 24.000 afiliats del 2018 es troben encara un -3,2 % per sota els del 2007.

El fort avenç del VAB de la construcció el 2018 expressa, en particular, l'empenta de l'edificació i promoció immobiliària (amb un pes proper al 34 % i un creixement del 4,8 % ha generat 1,6 punts percentuals de l'avenç agregat del 4,3 %), que recull la millora en els habitatges iniciats. Aquests, després de la intensa contracció 2006-13 (quan van caure de vora els 11.000 a només 137), han començat a recuperar-se lentament i el 2018 han assolit els 544. A l'edificació cal sumar-hi la branca de demolició i preparació de terrenys i l'obra civil i, amb un avenç menor del 2,7 % el del principal subsector, instal·lació i acabat d'edificis. Amb aquests resultats, l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un intens 6,3 %, ⁴⁵ continuant amb la progressió observada ja a 2017.

⁴³: El 2018, la dinàmica de l'afiliació als serveis privats al Pla de Lleida va reflectir la contracció de la principal branca d'aquestes comarques, el comerç (amb vora el 29 % de l'afiliació terciària i un retrocés del -0,7 %), compensada parcialment per l'avenç de l'1,8 % de les activitats professionals, científiques i administratives (que aporta el 13 % de l'afiliació dels serveis) i augments prou rellevants a transports i magatzematge (3,0 %) i hostaleria (2,3 %).

⁴⁴: Un intens creixement que reflecteix el del 6,7 % de l'afiliació a les indústries alimentàries, del 7,6 % a les de metal·lúrgia i productes metàl·lics, del 7,7 % a altres productes de minerals no metàl·lics i d'un 5,2 % a la maquinària i equip mecànic.

⁴⁵: El fort avenç de l'afiliació a l'obra civil recull l'important increment en el RGSS i autònoms (14,2 %), tot i que amb fortes diferències comarcals: avenç d'un 19,1 % pel Segrià i davallada del -8,5 % per la resta comarques

La fortalesa de la construcció el 2018 al Pla de Lleida ha permès eixugar una mica les enormes pèrdues del VAB de 2007-15 (contracció del -53,5 %), però el canvi acumulat 2007-18 continua encara en un terreny molt negatiu (del -50,3 %), reflectint com la profunditat de la davallada 2007-15 no ha pogut ser més que molt parcialment reabsorbida a la recuperació 2015-18 (del 6,9 %). En l'àmbit laboral, i tot i aquests positius registres del 2018, tampoc l'afiliació a la construcció ha reabsorbit les pèrdues de la crisi: la contracció d'afiliats 2007-14 (caiguda de 14.000 afiliats) només s'ha recuperat suaument (augment 2014-18 de 1.300), cosa que situa la reducció acumulada fins el 2018 en un -52,2 % dels efectius existents el 2007. Pel que fa al primari, la caiguda del -3,2 % del VAB del sector el 2018 reflecteix la de l'agricultura (un 56 % del VAB sectorial i una contracció del -8,7 %), empentada a la baixa per les fruites fresques; la ramaderia, del seu costat, va mostrar creixements.⁴⁶

Tot i la fortalesa terciària (3,2 %), el VAB del Camp de Tarragona el 2018 avança moderadament (1,5 %), empentat a la baixa per la caiguda industrial (-2,3 %)

El Camp de Tarragona va presentar el 2018 un augment del VAB de l'1,5 %, reflex de la davallada de la indústria (-2,5 %), un sector que aporta quasi el 30 % del VAB d'aquestes comarques, a la qual s'hi va sumar la del primari (-4,6 %). Aquestes negatives dinàmiques només es van poder compensar per la fortalesa dels serveis, el principal sector (dues terceres parts del VAB total), que va créixer intensament (3,2 %) amb el recolzament de la construcció (4,1 %) (Taula 2.2.7.). Amb aquests registres del 2018, el Camp de Tarragona consolida la recuperació encetada el 2014, superant ja la caiguda de la crisi 2007-13 (davallada del VAB del -10,8 %) atès el fort creixement 2013-18 (d'un elevat 16,2 %); d'aquesta manera, el VAB de l'eix el 2018 (mesurat en termes constants) s'ha situat ja un 3,7 % per sobre el del 2007. Malgrat aquesta millora, el mercat de treball no ha pogut reabsorbir totalment els negatius efectes de les recessions de 2008/09 i de 2011/13: la caiguda del -17,6 % de 2007-13 no ha estat compensada més que parcialment amb

l'augment de la recuperació (16,7 %), cosa que situa els 243.000 afiliats del 2018 un -3,8 % per sota els del 2007.

La fortalesa que han mostrat aquestes comarques en l'activitat terciària el 2018 expressa l'acció combinada tant dels avenços dels privats (que aporten tres quartes parts del VAB terciari), i que van augmentar d'un 3,1 %, com dels col·lectius, que es van incrementar d'un 3,5 %. Amb aquests registres del 2018, el VAB terciari al Camp de Tarragona acumula, respecte del generat el 2007, una notable millora del 13,4 %, tot i que els registres dels serveis privats i públics són molt diferents. Així, en l'àmbit del terciari privat, i reflectint tant les davallades de 2007-13 (-4,1 %) com les alces de la recuperació 2013-18 (14,0 %), el VAB d'aquestes branques el 2018 superava el del 2007 en un 9,3 %; del seu costat, els resultats dels serveis col·lectius han estat, com ha succeït en general a tot el país, més positius: van mostrar increments a 2007-13 (del 13,1 %) que van continuar a 2013-18 (13,9 %), cosa que s'ha traduït en un VAB d'aquests serveis que el 2018 se situa ja un 28,7 % per sobre el del 2007.

Sectorialment, l'avenç del 2018 en l'àmbit dels serveis privats reflecteix increments rellevants en algunes branques importants, com les activitats professionals, científiques i administratives, l'hostaleria i els transports i l'emmagatzematge, avenços moderats en el comerç, i caigudes a les activitats immobiliàries; del seu costat, i pel que fa als col·lectius, destaca l'augment intens dels d'administració pública i el menor avenç de la sanitat i serveis socials. La positiva dinàmica productiva terciària del 2018 es va traduir en un notable augment en l'ocupació, amb un augment dels afiliats al sector d'un elevat 3,7 %, ⁴⁷ de manera que els 184.550 afiliats assolits el 2018 se situen ja un 9,1 % per sobre els registrats el 2007. Aquests resultats agregats tradueixen notables diferències entre l'avenç ocupacional del terciari privat i del col·lectiu: mentre que aquest darrer va augmentar a la crisi (3,9 %) i la recuperació 2013-18 (19,4 %), els serveis privats van perdre ocupació de forma notable els anys de la recessió (d'un -10,7 %), tot i que es van recuperar fortament a 2013-18 (un 18,8 %). D'aquesta manera, els 52.000 afiliats als serveis

de l'eix. També van mostrar creixements dispars els afiliats en instal·lació i acabat d'edificis, i demolició i preparació de terrenys: augment pel RGSS d'un 12,7 % i d'un 9,7 %, respectivament, mentre que en autònoms van davallar d'un -1,8 % conjuntament. Finalment, promoció immobiliària i edificació mostrà un increment en els afiliats al RGSS i autònoms del 4,1 %.

46: En particular, les produccions de poma van davallar d'un -2,8 % (de les 193.502 a les 188.071 tones), les de pera d'un -15,2 % (de les 145.845 a les 123.704 tones) i les de nectarina d'un -30,5 % (de les 240.658 tones a

les 167.356 tones), mentre que en l'àmbit ramader, les places d'aviram augmentaren d'un 2,3 % i els sacrificis de la demarcació ho feren d'un 5,7 %.

47: El 2018, l'afiliació als principals sectors dels serveis privats al Camp de Tarragona va reflectir un baix increment del 0,6 % pel comerç, d'un elevat 5,1 % a l'hostaleria, del 3,8 % als transport i magatzematge i d'un més intens 6,6 % a les activitats professionals, científiques i administratives (una branca que aporta el 16 % de l'afiliació terciària).

col·lectius superen ja en un 24,0 % els del 2008, mentre que els 133.000 dels privats els ultrapassen en un 6,1 %.

En l'àmbit industrial, la prou important contracció del VAB al Camp de Tarragona el 2018 (el citat -2,5 %) reflecteix, en particular, la forta davallada de les produccions d'energia, gas, aigua i reciclatge (del -10,1 %),⁴⁸ i un baix increment de les manufactures (0,3 %). Amb aquests registres del darrer any, el saldo acumulat del VAB entre 2007 i 2018 continua sent molt positiu (augment proper al 15 %), perquè els efectes de la crisi van ser relativament continguts (davallada propera al -7 %) i la recuperació 2013-18 ha estat intensa (augment del 22,9 %), cosa que situa el VAB real del sector el 2018 un 14,6 % per sobre el del 2007.

Específicament per les branques manufactureres, l'augment pràcticament nul del seu VAB el 2018 reflecteix la davallada de la química (amb vora el 30 % del VAB industrial), només compensada parcialment pels augments de la fabricació de material de transport i la metal·lúrgia i els productes metàl·lics, i el creixement més contingut en les indústries de l'alimentació, begudes i tabac.

Com el 2018, la dinàmica 2007-18 del VAB manufacturer i de les produccions energètiques, d'aigua i reciclatge ha estat força dissímil, una diferència que reflecteix la vinculació d'aquestes darreres a les dinàmiques de les distintes fonts d'energia. Així, les produccions manufactureres van mostrar una pèrdua rellevant els exercicis de la doble recessió 2007-13, tot i que van millorar notablement a la recuperació posterior de 2013-18, amb un ascens del 13,4 % respecte el 2007, mentre que les energètiques presentaren un perfil pràcticament oposat, de creixements a la crisi i lleugera millora a la recuperació, de manera que el 2018 acumulaven un increment sobre el VAB generat el 2007 del 13,0 %.⁴⁹

Finalment, el 2018 el mercat de treball del sector industrial del Camp de Tarragona va presentar un creixement prou intens dels afiliats (del 2,4 %), que consolida la considerable recuperació de l'afiliació del sector els anys de recuperació 2013-18 (augment

del 9,0 %), tot i que insuficient per compensar la forta contracció 2007-13 (del -12,7 %). Amb això, els 38.000 afiliats assolits el 2018 es troben encara un -4,8 % per sota els registrats el 2007.

L'augment del VAB de la construcció el 2018 reflecteix, en particular, la molt positiva dinàmica de la branca d'edificació i promoció immobiliària que, amb un pes del 29 % del VAB del sector i un avenç del 7,2 %, ha generat, aproximadament, la meitat de l'increment del VAB sectorial (2,1 punts percentuals del 4,1 % assolit el 2018). Part d'aquesta notable expansió recull la paulatina recuperació residencial: els habitatges iniciats el 2018 han assolit els 724, una xifra que implica una certa millora des del mínim de 176 del 2014, tot i que encara continua molt allunyada dels vora 16.100 del 2006. A l'edificació s'hi va sumar el bon comportament de les branques de demolició i preparació de terrenys i, també, de l'obra civil, mentre que el principal subsector de la construcció (el d'instal·lació i acabat d'edificis, amb més del 45 % del VAB del sector) va avançar modestament.

Tot i la relativament intensa empena de la construcció al Camp de Tarragona del 2018, el canvi 2007-18 continua encara en un terreny molt negatiu (contracció acumulada del -54,6 %), reflectint la profunditat de la davallada 2007-14 (retrocés del VAB del sector proper al -61 %), cosa que no ha pogut ser més que molt parcialment compensada per la millora 2014-18 (augment del 15,7 %). Amb aquests resultats productius, i tot i que el 2018 l'ocupació al sector (mesurada per l'afiliació) va créixer d'un prou intens 4,5 %, ⁵⁰ l'afiliació a la construcció només ha recuperat una part petita de les pèrdues de la crisi: la contracció 2007-14 (pèrdua de -27.000 afiliats) només s'ha recuperat molt suauement (augment 2014-18 de 3.000), cosa que situa la reducció 2007-18 en el -57,7 % dels efectius existents el 2007. Pel que fa al primari, la caiguda del -4,6 % del seu VAB el 2018 expressa tant la de l'agricultura (amb més del 58 % del VAB sectorial i una contracció del -5,8 %) com de la ramaderia, per la caiguda de l'aviram; finalment, la pesca va augmentar d'un 4,2 %.

⁴⁸: A Catalunya, el 2018 la generació d'energia elèctrica d'origen nuclear va caure d'un -13,1 % i d'un -9,6 % la de tèrmiques convencionals, mentre que també van caure les produccions energètiques vinculades a l'antic règim no ordinari (-9,5 %), la solar (-9,5 %), l'eòlica (-4,1 %) i la biomassa (-6,1 %), al temps que van augmentar amb força la hidroelèctrica de l'antic règim ordinari (44,9 %), la del règim no ordinari (32,3 %), d'un 3,0 % la de cogeneració i d'un 22,5 % la de tractament de residus.

⁴⁹: A la crisi 2007-13, la dinàmica de les produccions manufactureres va ser la contrària de les energètiques: mentre les primeres van experimentar una forta caiguda (del -14,6 %), les d'energia, gas, aigua i reciclatge, pel

contrari, van augmentar els anys de crisi (d'un 11,6 %); en canvi, a la recuperació 2013-18, l'avenç energètic va ser molt moderat (1,2 % en total), mentre que les branques manufactureres van créixer amb força (un 32,8 % acumulat).

⁵⁰: Aquest intens increment recull els importants avenços de totes les branques que integren la construcció, llevat del menor augment a instal·lacions i acabat d'edificis (4,9 % al RGSS), amb un notable 7,4 % en el RGSS per demolició i preparació de terrenys, mentre que l'afiliació al RGSS i autònoms de l'edificació i promoció immobiliària va créixer d'un 6,8 % i en obra civil d'un 74 %.

TAULA 2.2.1. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ DE L'EIX METROPOLITÀ DE BARCELONA. 2007-2018
(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	0,2	3,4	-28,7	-13,9	-38,6
Indústria	18,1	1,2	-17,2	20,9	0,0
Energia, aigua i gas	1,8	-2,5	6,4	15,2	22,5
Manufactures	16,3	1,7	-19,1	21,5	-1,7
Construcció	4,5	5,1	-49,4	25,9	-36,3
Serveis (privats i col·lectius)	77,2	3,2	2,9	13,8	17,2
Privats	62,9	3,4	1,5	14,9	16,7
Col·lectius	14,3	2,0	9,6	9,3	19,8
VAB total	100	2,9	-6,5	15,5	8,0

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	7,5	-2,7	-0,1	-47,5	0,8	-47,1
Indústria	407,4	2,3	6,8	-31,1	8,9	-25,0
Construcció	224,1	5,6	6,5	-55,9	25,4	-44,7
Serveis	1.685,0	3,7	66,3	-7,0	19,8	11,4
Total	2.324,0	3,6	79,5	-16,1	18,5	-0,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.2 CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ DE LES COMARQUES CENTRALS. 2007-2018
(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	4,2	-0,4	-4,7	7,6	2,6
Indústria	36,3	2,8	-17,3	18,3	-2,2
Energia, aigua i gas	3,3	1,7	39,1	-15,1	18,0
Manufactures	32,9	2,9	-21,8	23,6	-3,4
Construcció	6,4	4,1	-56,0	12,5	-50,6
Serveis (privats i col·lectius)	53,1	1,7	-0,3	14,9	14,6
Privats	39,6	1,2	-4,0	15,8	11,1
Col·lectius	13,5	3,1	12,2	12,5	26,3
VAB total	100	2,2	-14,9	15,8	-1,5

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	3,4	1,4	0,1	30,6	8,8	42,1
Indústria	61,8	3,1	1,6	-27,3	20,7	-12,2
Construcció	27,6	3,6	0,5	-57,7	16,9	-50,6
Serveis	100,0	3,9	4,4	-5,2	24,5	18,0
Total	192,8	3,6	6,6	-19,1	22,4	-1,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.3. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ DE LES COMARQUES DE MUNTANYA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	2,9	2,8	15,7	5,9	22,6
Indústria	18,5	2,1	-3,6	0,1	-3,5
Energia, aigua i gas	12,3	3,5	31,4	-2,5	28,1
Manufactures	6,2	-0,8	-21,3	6,9	-15,8
Construcció	11,3	1,5	-52,3	3,5	-50,6
Serveis (privats i col·lectius)	67,3	2,3	1,6	11,5	13,3
Privats	51,1	2,3	-1,6	11,6	9,8
Col·lectius	16,3	2,2	13,0	10,9	25,4
VAB total	100	2,2	-11,5	8,0	-4,5

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	0,8	-1,2	0,0	101,9	-1,3	99,2
Indústria	2,0	0,8	0,0	-21,8	12,5	-12,0
Construcció	6,9	-1,1	0,0	-57,9	3,1	-56,6
Serveis	17,6	3,0	0,6	-5,6	19,1	12,4
Total	27,3	2,1	0,5	-16,9	15,1	-4,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.4. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ DE LES TERRES DE L'EBRE. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	5,5	-3,0	-25,0	0,9	-24,3
Indústria	48,6	1,4	-11,6	11,4	-1,6
Energia, aigua i gas	32,6	1,7	1,3	8,4	9,9
Manufactures	16,0	0,7	-24,7	18,7	-10,6
Construcció	6,3	3,2	-58,0	10,8	-53,5
Serveis (privats i col·lectius)	39,6	2,8	-2,3	11,3	8,7
Privats	29,0	2,4	-6,3	10,2	3,3
Col·lectius	10,6	4,0	11,4	14,2	27,2
VAB total	100	1,8	-14,6	10,7	-5,5

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	2,3	0,1	0,0	64,8	1,6	67,5
Indústria	11,3	3,3	0,3	-29,9	12,5	-21,2
Construcció	12,8	3,5	0,2	-67,0	13,2	-62,6
Serveis	33,3	4,6	1,6	-10,5	18,4	6,0
Total	59,7	4,0	2,0	-23,4	15,6	-11,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.5. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A L'EIX GIRONÍ. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	2,8	2,9	9,7	10,0	20,7
Indústria	21,9	1,8	-12,4	15,0	0,7
Energia, aigua i gas	2,2	-1,0	23,9	10,8	37,2
Manufactures	19,7	2,1	-16,1	15,5	-3,2
Construcció	7,4	4,1	-49,4	18,3	-40,1
Serveis (privats i col·lectius)	67,9	1,4	0,5	11,1	11,7
Privats	54,6	0,6	-1,9	10,3	8,2
Col·lectius	13,2	4,6	10,2	14,2	25,9
VAB total	100	1,7	-9,6	12,4	1,7

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	3,6	-0,2	0,0	27,4	-1,6	25,3
Indústria	56,2	3,3	1,6	-18,8	12,7	-8,5
Construcció	49,6	5,2	1,3	-56,3	19,4	-47,8
Serveis	203,5	3,9	8,4	-8,0	19,2	9,6
Total	312,9	3,8	11,3	-17,2	17,7	-2,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.6. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ DEL PLA DE LLEIDA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	6,7	-3,2	5,4	5,6	11,2
Indústria	22,1	1,9	-15,4	16,6	-1,3
Energia, aigua i gas	4,0	0,3	27,1	8,6	38,0
Manufactures	18,1	2,2	-18,1	18,6	-2,9
Construcció	6,8	4,3	-50,2	-0,3	-50,3
Serveis (privats i col·lectius)	64,4	1,8	-0,3	9,7	9,3
Privats	47,3	1,0	-3,3	9,4	5,8
Col·lectius	17,1	4,1	8,7	10,4	20,0
VAB total	100	1,7	-10,0	10,1	-0,9

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	6,4	0,1	0,0	71,2	1,2	73,3
Indústria	24,9	5,3	1,2	-19,3	19,9	-3,2
Construcció	23,4	6,3	0,7	-57,6	12,9	-52,2
Serveis	98,3	2,4	2,5	-5,8	13,2	6,6
Total	153,0	3,0	4,4	-12,8	13,2	-1,2

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

TAULA 2.2.7. CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ AL CAMP DE TARRAGONA. 2007-2018

(PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT PER PERÍODES DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 (%)	Canvi 2017-18 (%)	Crisi i recuperació		
			2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
A. VAB	1	2	3	4	5
Primari	1,0	-4,6	-26,2	-6,8	-31,2
Indústria	29,3	-2,5	-6,7	22,9	14,6
Energia, aigua i gas	7,8	-10,1	11,6	1,2	13,0
Manufactures	21,5	0,3	-14,6	32,8	13,4
Construcció	6,3	4,1	-60,1	13,8	-54,6
Serveis (privats i col·lectius)	63,4	3,2	-0,5	14,0	13,4
Privats	48,4	3,1	-4,1	14,0	9,3
Col·lectius	15,1	3,5	13,1	13,9	28,7
VAB total	100	1,5	-10,8	16,2	3,7

	2007 (milers)	Canvi 2017-18 (%)	2017-18 (milers)	Crisi i recuperació		
				2007-13 (%)	2013-18 (%)	2007-18 (%)
B. Afiliació	1	2	3	4	5	6
Primari	2,3	-0,3	0,0	34,5	-4,9	28,0
Indústria	40,1	2,4	0,9	-12,7	9,0	-4,8
Construcció	41,2	4,5	0,8	-63,3	15,0	-57,7
Serveis	169,2	3,7	6,7	-8,3	19,0	9,1
Total	252,8	3,5	8,3	-17,6	16,7	-3,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

Capítol 3. El creixement comarcal el 2018

ALT CAMP

Tot i el contingut avenç de la indústria (0,5 %), el VAB de l'Alt Camp el 2018 va créixer d'un 2,4 % per la forta empenta terciària (4,5 %) i de la construcció (3,9 %), mentre que el primari augmentava prou (1,8 %). Amb aquests resultats del 2018, la davallada del VAB a la crisi 2007-12 (-11,4 %) ha estat pràcticament superada per la millora 2012-18 (creixement acumulat del 13,8 %), de forma que el registrat el 2018, en termes constants, es troba ja a la ratlla del generat el 2007. Malgrat aquesta recuperació, i amb l'augment de l'afiliació del 3,8 % el 2018, els 18.000 afiliats estan encara un -2,8 % per sota els del 2007, un registre pitjor que la mitjana catalana (caiguda 2007-18 del -1,3 %).

La molt forta empenta del terciari va ser el resultat directe de la intensa expansió dels serveis privats (5,0 %), acompanyats per l'expansió del VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), que va créixer (d'un 2,5 %). L'augment tan rellevant dels serveis privats va ser el resultat del molt fort increment de les activitats professionals, científiques i administratives, i de la branca dels transports i emmagatzematge, mentre que els col·lectius reflectiren els augments del VAB als serveis oferts per l'AAPP i dels educatius. Amb la millora del 2018, el VAB terciari ha deixat ja molt enrere els registres del 2007 (superant el VAB en termes constants en un 16,3 %), mentre que, pel que fa al mercat de treball del sector, i després del fort augment de l'afiliació del 2018 (6,5 %), els 10.000 afiliats del 2018 són ja un 13 % superiors als del 2007.

El moderat ascens del VAB industrial expressa el retrocés d'una de les seves principals branques, la de fabricació de material de transport, i la més important caiguda del paper i les arts gràfiques, mentre que el tercer sector manufacturer per pes a la indústria, la química, va augmentar prou. En aquest context, i atesos els creixements de productivitat del sector, els 6.300 afiliats a la indústria continuaven el 2018 un -12,4 % per sota els del 2007, mentre que el VAB supera ja en un 0,5 % els valors previs a la crisi.

A la construcció, destaca la davallada en l'edificació i la promoció immobiliària, una branca que, després de l'enfonsament 2005-16 en habitatges iniciats (dels 882 als 7), només s'ha recuperat marginalment (el 2018 només se n'iniciaren 9); malgrat la caiguda d'aquesta branca, el conjunt del sector va créixer prou per l'efecte a l'alça de l'obra civil, la demolició i preparació de terrenys i la instal·lació i acabat d'edificis.⁵¹ Amb aquests registres del 2018 a la construcció, tant el VAB (-61,6 %) com l'afiliació (-50,2 %) es troben encara molt allunyats dels valors previs a la crisi. Finalment, l'augment del primari va ser el reflex de l'increment de la seva principal branca, l'agrícola, on destaca l'important increment del raïm, mentre que el VAB ramader va caure, empentat en part pel descens de l'aviram.⁵²

⁵¹: Entre les branques més rellevants pel volum d'afiliats, el total al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i edificació caigué d'un -4,2 %, mentre que els afiliats al RGSS a instal·lacions i acabat d'edificis creixé d'un 1,5 %.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALT CAMP. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,5	1,8	0,0	-0,1	-11,3
Indústria	49,5	0,5	0,3	14,6	8,0
Construcció	4,5	3,9	0,2	-5,7	4,7
Serveis (privats i col·lectius)	43,6	4,5	1,9	15,6	21,3
VAB total	100	2,4	2,4	13,3	14,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	74,3	4,1	3,0	-0,8	--
Raïm	29,0	14,7	4,2	14,3	--
Ramaderia	25,2	-5,0	-1,3	-1,4	--
Aviram	22,0	-4,9	-1,1	-0,3	--
Ous	1,9	0,9	0,0	11,4	--
Forestal i aqüícola	0,5	-4,5	0,0	7,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	1,8	1,8	-0,1	-11,3
Indústries manufactureres	96,2	0,7	0,6	17,6	8,1
Paper i arts gràfiques	19,9	-2,8	-0,5	-2,9	10,7
Indústria química	17,9	2,3	0,4	58,4	17,9
Fabricació de material de transport	16,3	-1,7	-0,3	1,4	-24,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	9,4	7,8	0,7	47,9	20,4
Altres productes minerals no metàl·lics	8,9	0,2	0,0	34,2	22,6
Energia, aigua i gas	3,8	-2,9	-0,1	-29,0	6,3
2. Total VAB indústria i energia	100	0,5	0,5	14,6	8,0
Edificació i promoció immobiliària	16,8	-4,8	-0,8	1,4	--
Instal·lació i acabats	47,2	0,3	0,2	-4,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	16,5	11,6	1,9	23,5	--
Obra civil	19,5	13,3	2,6	-48,6	--
3. Total VAB construcció	100	3,9	3,9	-5,7	4,7
Comerç	24,6	2,6	0,6	12,8	24,2
Transport i magatzematge	17,8	6,8	1,2	20,1	43,6
Profes. cient. admin.	13,0	14,1	1,8	37,7	30,7
Immobil·liàries	9,1	6,4	0,6	12,4	60,3
Hostaleria	8,6	-1,3	-0,1	15,1	12,1
Total serveis privats	78,8	5,0	3,9	17,8	24,6
Administració pública	4,4	6,2	0,3	10,1	7,3
Educació	6,0	0,5	0,0	11,2	26,1
Sanitat i serveis socials	10,8	2,2	0,2	5,8	7,5
Total serveis col·lectius	21,2	2,5	0,5	8,0	11,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,5	4,5	15,6	21,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁵²: A l'Alt Camp la producció de raïm per a vi va passar de les 49.720 a les 55.713 tones, un increment del 12,1 %, mentre que les places d'aviram van davallar un suau -0,3 % i els sacrificis van retrocedir un -1,1 % a la demarcació de Tarragona.

ALT EMPORDÀ

El 2018, el VAB de l'Alt Empordà va créixer d'un prou elevat 2,7 %, recolzat en la forta empena dels serveis (3,3 %) i també de la construcció (3,5 %), mentre que la indústria queia moderadament (-0,3 %) i el primari també contribuïa al creixement agregat (2,5 %). Amb l'ascens del 2018, l'avenç acumulat a la recuperació ha permès superar els negatius efectes de la crisi en activitat (el VAB comarcal supera en un 1,9 % el del 2007), però no en ocupació. En aquest àmbit, tot i l'increment del VAB del 2018, que es va traduir en un augment del 2,7 % de l'afiliació, la forta contracció 2007-14 (del -18,0 %) situa els 48.000 afiliats del 2018 un -7,7 % per sota els 52.000 del 2007, una caiguda força superior a aquella que encara presenta Catalunya (davallada 2007-18 del -1,3 %).

L'important increment del VAB terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (3,3 %), als quals s'hi van sumar les activitats públiques (educació, sanitat i AAPP), que van créixer d'un 2,7 %. En l'àmbit privat, la principal branca (el comerç) va augmentar modestament, però tant les immobiliàries com l'hostaleria van créixer amb força; del seu costat, i pel que fa al terciari públic o parapúblic, els serveis oferts per les AAPP i les activitats educatives van ser els més expansius. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera ja llargament (en un 12,5 %) els registres assolits en termes constants el 2007, mentre que pel que fa al mercat de treball i després del creixement del 3,0 % de l'afiliació el 2018, els 37.000 afiliats han permès deixar ja darrere la crisi, de forma que superen lleument (0,4 %) els registrats el 2007.

El descens industrial del 2018 reflecteix la moderada caiguda de la principal branca manufacturera, la d'alimentació, begudes i tabac, a la que s'hi van sumar les de la maquinària i metal·lúrgia. Amb aquests registres del 2018, el VAB del sector supera ja en un 3,8 % el del 2007, mentre que, en el mercat de treball, els 6.400 afiliats a la indústria el 2018, tot i els augments de productivitat del sector, han assolit ja els registres previs a la crisi.

El prou intens increment de la construcció expressa l'efecte combinat dels augments de les branques d'edificació i promoció immobiliària, una branca que, després de la intensa davallada 2006-14 dels habitatges iniciats (dels vora de 4.350 als 134), continua recuperant-se (assolint el 2018 els 321), i de la millora de la demolició i preparació de terrenys i instal·lació i acabat d'edificis; en canvi, restava creixement la davallada de l'obra civil.⁵³ Tot i els resultats del 2018, la construcció acumula, entre 2007 i 2018, encara una contracció del VAB propera al -45 % i aproximadament del -50 % en afiliació. Finalment, el primari va créixer empenat pels resultats de la ramaderia, on destaca l'increment del porquí, i també de l'agricultura, amb augments a plantes farratgeres i plantes i flors, tot i el descens de la fruita fresca, mentre que va davallar en l'àmbit de la pesca.⁵⁴

⁵³: Reflectint, entre les branques més importants, l'augment del 5,8 % de l'afiliació al RGSS i autònoms a la promoció immobiliària i l'edificació i, només en el RGSS, l'1,6 % dels afiliats al RGSS a instal·lacions i acabat d'edificis i el 3,0 % a demolició i preparació de terrenys.

⁵⁴: Pel que fa a les produccions de cultius farratgers, els cereals d'hivern per a farratge, el blat de moro farratger i el margall augmentaren conjuntament d'un 20,1 % (de les 158.318 tones a les 190.150) i la producció de plantes ornamentals d'un 8,5 %, mentre que, a la fruita fresca,

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALT EMPORDÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,5	2,5	0,1	11,6	-5,5
Indústria	13,8	-0,3	0,0	14,7	14,9
Construcció	10,4	3,5	0,4	18,2	11,4
Serveis (privats i col·lectius)	70,2	3,3	2,3	11,0	14,5
VAB total	100	2,7	2,7	12,2	13,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	16,1	5,1	0,8	-2,3	--
Fruites fresques	4,0	-7,3	-0,3	-9,3	--
Ramaderia	77,0	2,7	2,1	20,4	--
Porquí	66,2	3,1	2,1	21,0	--
Boví	4,8	-4,6	-0,2	1,4	--
Forestal i aqüícola	1,0	0,0	0,0	-25,2	--
Pesca marítima	6,0	-6,4	-0,4	-8,1	--
1. Total VAB primari	100	2,5	2,5	11,6	-5,5
Indústries manufactureres	72,3	0,5	0,4	13,7	14,3
Alimentació, begudes i tabac	23,4	-0,3	-0,1	17,0	13,4
Maquinària i equip mecànic	8,6	-2,5	-0,2	-10,3	-6,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,6	-6,5	-0,5	29,7	14,6
Indústries manufactureres diverses	7,0	5,6	0,4	7,8	26,6
Paper i arts gràfiques	6,0	5,5	0,3	7,1	15,9
Energia, aigua i gas	27,7	-2,6	-0,7	17,1	17,7
2. Total VAB indústria i energia	100	-0,3	-0,3	14,7	14,9
Edificació i promoció immobiliària	61,3	6,6	4,0	17,4	--
Instal·lació i acabats	20,2	0,4	0,1	16,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	10,0	3,0	0,3	29,4	--
Obra civil	8,5	-10,7	-0,9	20,3	--
3. Total VAB construcció	100	3,5	3,5	18,2	11,4
Comerç	26,5	0,4	0,1	4,8	7,2
Immobiliàries	19,9	6,3	1,2	7,0	39,5
Hostaleria	19,6	3,0	0,6	20,5	18,2
Profes. cient. admin.	6,3	12,9	0,8	31,4	20,4
Artístiques, recreatives i altres serveis	6,1	-0,7	0,0	5,9	9,9
Total serveis privats	87,6	3,3	2,9	11,0	14,0
Administració pública	4,9	5,0	0,2	25,5	23,7
Educació	2,8	1,4	0,0	4,0	14,8
Sanitat i serveis socials	4,6	1,2	0,1	2,7	11,6
Total serveis col·lectius	12,4	2,7	0,3	11,6	16,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,3	3,3	11,0	14,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

la producció de poma caigué d'un -3,3 % (de 46.127 a 44.583 tones). Pel que fa al porquí, les places a la comarca van augmentar d'un 1,7 % i els sacrificis a la demarcació de Girona d'un 9,5 %; mentre que en la pesca, les captures als ports de la comarca van davallar en un -8,7 % (de les 3.733 a les 3.408 tones), per descensos a l'Escala (del -19,1 %) i a Roses (-7,2 %), només compensats parcialment pels increments de Llançà (10,4 %) i Port de la Selva (26,5 %).

ALT PENEDÈS

El 2018, el VAB de l'Alt Penedès va créixer d'un moderat 1,6 %, tot i la fortalesa de la construcció (4,3 %), pels continguts avenços dels serveis (1,6 %) i la indústria (0,6 %), mentre que el primari va augmentar amb força (9,5 %). Tot i el lleu increment del 2018, els estralls de la crisi disten d'haver-se reabsorbit, en particular a la construcció, però també a la indústria. Així, mentre a Catalunya el VAB del 2018 ja supera en un 6,2 % l'assolit, en termes constants, el 2007, a l'Alt Penedès continua un -8,2 % per sota, reflectint la important davallada dels anys 2007-14 (pèrdua acumulada del -17,1 %). A més, i pel que fa al mercat de treball, i atesos els guanys de productivitat a la indústria, els registres d'ocupació avancen més lentament, de manera que, després de l'augment del 2018 (2,8 %), els 39.000 afiliats a la comarca d'aquest any se situen encara un -8,4 % per davall dels del 2007, una contracció acumulada que ultrapassa en molt la mitjana catalana (del -1,3 %).

L'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (1,2 %), els dominants a la comarca, empenyats per l'hostaleria i les activitats professionals, científiques i administratives. De la seva banda, el VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP) va créixer més (d'un 3,1 %), reflectint en particular l'augment del de les AAPP i dels serveis d'educació. Amb la millora del 2018, i la seva evolució els anys previs, el VAB terciari se situa proper als registres del 2007 (un 0,2 % per sobre), mentre que en el mercat de treball, i després del creixement del 2018 (un 3,5 %), els 23.000 afiliats del 2018 també estan ja en línia amb els del 2007.

El moderat ascens del VAB industrial el 2018 expressa el baix creixement de les manufactures i, en particular, entre les que tenen més pes, els moderats augments de l'alimentació, begudes i tabac i els descensos a la química i la fabricació de material de transport. En el context dels resultats del 2018, i amb la millora 2013-18, el VAB industrial està a punt de superar la crisi 2007-18 (està un -1,0 % per sota); en canvi, atesos els augments de productivitat del treball, els 12.700 afiliats a la indústria continuaven lluny dels registres del 2007 (-13,0 %).

L'increment de la construcció el 2018 recull l'efecte alcista de les branques de demolició i preparació de terrenys, edificació i promoció immobiliària i instal·lació i acabat d'edificis, mentre l'obra civil es contraïa.⁵⁵ En l'àmbit estrictament residencial, i després de la molt forta caiguda 2005-13 dels habitatges iniciats (de vora 3.250 a només 37), la recuperació els ha situat el 2018 en 335. A l'Alt Penedès, i amb aquests registres, el balanç 2007-18 a la construcció continua sent molt negatiu: davallada propera al -53 % en VAB i superior al -46 % en afiliació. Finalment, el primari va créixer destacadament, recolzat en l'increment de l'agricultura, la seva principal branca, per l'important ascens del raïm, així com pels resultats de la ramaderia, que creixia de forma més moderada, pel ascens de l'aviram.⁵⁶

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALT PENEDÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	3,0	9,5	0,3	1,1	-2,1
Indústria	42,0	0,6	0,2	14,6	10,5
Construcció	5,3	4,3	0,2	22,7	14,0
Serveis (privats i col·lectius)	49,8	1,6	0,8	4,1	11,8
VAB total	100	1,6	1,6	8,6	11,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	65,9	13,1	8,6	-4,0	--
Raïm	30,9	15,9	4,9	-4,1	--
Ramaderia	33,6	2,5	0,8	10,7	--
Aviram	27,8	2,8	0,8	10,6	--
Boví	2,7	2,1	0,1	16,5	--
Forestal i aqüícola	0,5	0,0	0,0	-2,6	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	9,5	9,5	1,1	-2,1
Indústries manufactureres	98,7	0,7	0,7	14,6	10,4
Alimentació, begudes i tabac	33,3	1,3	0,4	6,6	8,3
Indústria química	12,4	-2,6	-0,3	64,0	54,0
Fabricació de material de transport	12,3	-1,1	-0,1	25,0	4,8
Paper i arts gràfiques	11,5	-1,3	-0,1	-14,4	-1,1
Cautxú i plàstic	7,0	4,1	0,3	33,5	34,2
Energia, aigua i gas	1,3	-4,5	-0,1	11,9	27,5
2. Total VAB indústria i energia	100	0,6	0,6	14,6	10,5
Edificació i promoció immobiliària	33,0	7,1	2,3	19,3	--
Instal·lació i acabats	45,0	1,4	0,6	20,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	15,8	10,9	1,7	55,9	--
Obra civil	6,1	-5,7	-0,4	-8,7	--
3. Total VAB construcció	100	4,3	4,3	22,7	14,0
Comerç	29,3	1,3	0,4	7,1	14,7
Immobiliàries	11,9	1,4	0,2	-3,7	25,9
Transport i magatzematge	11,1	0,4	0,0	5,7	19,1
Profes. cient. admin.	8,4	2,4	0,2	11,2	7,3
Hostaleria	8,2	2,9	0,2	28,1	21,4
Total serveis privats	78,3	1,2	1,0	3,2	11,7
Administració pública	6,3	5,4	0,3	12,9	11,1
Educació	6,3	1,5	0,1	-3,1	3,9
Sanitat i serveis socials	9,1	2,7	0,2	11,2	17,0
Total serveis col·lectius	21,7	3,1	0,7	7,4	12,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,6	1,6	4,1	11,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

55: L'afiliació al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i edificació va créixer d'un 6,2 %, i d'un 6,4 % els afiliats al RGSS a instal·lacions i acabat d'edificis.

56: A l'Alt Penedès, la producció de raïm per a vi va augmentar d'un 29,2 % (de 135.308 a les 174.802 tones), mentre que les places d'aviram van créixer d'un 1,5 %.

ALT URGELL

El 2018, el VAB de l'Alt Urgell, tot i l'empenta de la construcció (4,6 %), va créixer d'un contingut 1,5 %, reflectint la dinàmica dels serveis (1,6 %) i, en particular, la davallada de la indústria (-0,3 %), i el fort increment del primari (4,8 %). Amb aquests registres, la recuperació 2013-18 no ha permès superar els efectes de la crisi (2007-13), ni en termes d'activitat ni, particularment, d'ocupació. D'aquesta manera, la duresa de la contracció 2007-13 (pèrdua del -11,8 % en el VAB comarcal) explica que el 2018 se situï encara un -4,7 % per sota el del 2007; en l'àmbit ocupacional, tot i l'augment de l'1,6 % de l'afiliació el 2018, la forta contracció 2007-13 (del -18,0 %) col·loca els 6.000 afiliats del 2018 encara un -11,4 % per sota els registres del 2007, una caiguda força pitjor que la mitjana catalana (d'un -1,3 %).

El contingut increment dels serveis va ser el resultat del baix augment dels privats (0,9 %), només en part compensat per la força del VAB dels col·lectius (3,7 %). El contingut increment dels primers va reflectir la pobre dinàmica del comerç, tot i els millors resultats de l'hostaleria i dels transports i emmagatzematge; en l'àmbit dels serveis col·lectius, el seu avenç expressa el del VAB de l'AAPP i de l'educació, contrarestat per la davallada dels serveis de sanitat i dels socials. Amb la millora del 2018, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 7,3 % mentre que, pel que fa a l'ocupació, i després de l'avenç del 2018 (1,9 %), els 4.000 afiliats als serveis encara estan un -2,5 % per sota els assolits el 2007.

El 2018, el descens del VAB industrial de l'Alt Urgell, front a l'augment de l'1,1 % de Catalunya, reflecteix el de les branques manufactureres i, en particular, la davallada de l'equip electrònic i òptic, no compensada pel lleu creixement de l'alimentació, begudes i tabac. En relació al 2007, mentre el VAB continua encara un -5,0 % per sota l'assoliment aleshores, sumat als increments de productivitat, situen els 900 afiliats a la indústria un -11,4 % per sota els registrats el 2007.

L'increment de la construcció expressa, en particular, els avenços de l'edificació i promoció immobiliària, un sector que, tot i la millora, continua amb una feble activitat (després de la caiguda d'habitatges iniciats dels anys 2006-16, dels 273 als 4, el 2018 se'n han iniciat només 4); també ha contribuït a la millora de la construcció els resultats de la demolició i preparació de terrenys, mentre que frenaven el seu avenç tant els baixos augments a instal·lacions i acabat d'edificis com la davallada en obra civil. Inclouent els resultats del 2018, la construcció a l'Alt Urgell entre 2007 i 2018 encara acumula una molt intensa contracció tant en VAB (propera al -46 %) com en afiliació (vora del -56 %). Finalment, l'avenç del primari va ser el reflex de la millora de la seva principal branca, la ramaderia, empentada pel lleu ascens de la llet i el més important increment de l'aviram, mentre que el VAB agrícola creixia més, recolzat en els augments de plantes farratgeres.⁵⁷

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALT URGELL. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,9	4,8	0,3	18,7	3,8
Indústria	24,3	-0,3	-0,1	4,1	7,0
Construcció	7,4	4,6	0,3	5,5	1,9
Serveis (privats i col·lectius)	62,4	1,6	1,0	9,1	9,9
VAB total	100	1,5	1,5	8,1	8,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	19,8	4,9	1,0	-16,7	--
Plantes Farratgeres	11,7	15,7	1,8	-14,3	--
Ramaderia	65,2	2,5	1,6	35,4	--
Llet	48,5	1,3	0,6	40,8	--
Aviram	6,3	-4,5	-0,3	37,3	--
Forestal i aqüícola	15,0	14,9	2,2	38,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	4,8	4,8	18,7	3,8
Indústries manufactureres	79,7	-1,4	-1,1	6,8	6,6
Equip electrònic i òptic	37,2	-2,8	-1,0	1,9	-0,3
Alimentació, begudes i tabac	30,3	0,9	0,3	12,6	11,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,8	-5,7	-0,3	12,8	32,6
Paper i arts gràfiques	3,2	-8,8	-0,3	-12,3	-9,7
Indústries manufactureres diverses	2,4	6,1	0,1	17,7	96,3
Energia, aigua i gas	20,3	4,1	0,8	-3,6	10,3
2. Total VAB indústria i energia	100	-0,3	-0,3	4,1	7,0
Edificació i promoció immobiliària	18,5	12,3	2,3	4,1	--
Instal·lació i acabats	49,0	1,4	0,7	29,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,1	10,3	2,0	3,3	--
Obra civil	13,5	-2,2	-0,3	-20,8	--
3. Total VAB construcció	100	4,6	4,6	5,5	1,9
Comerç	21,7	0,8	0,2	3,5	7,3
Hostaleria	17,5	1,3	0,2	14,2	6,9
Transport i magatzematge	13,9	3,0	0,4	24,7	21,8
Profes. cient. admin.	7,7	4,2	0,3	34,1	24,5
Artístiques, recreatives i altres serveis	6,1	-1,2	-0,1	3,2	5,1
Total serveis privats	75,1	0,9	0,7	9,6	10,4
Administració pública	10,3	6,8	0,7	20,7	17,2
Educació	4,9	-0,2	0,0	-6,0	-1,8
Sanitat i serveis socials	9,7	2,3	0,2	2,8	4,4
Total serveis col·lectius	24,9	3,7	0,9	7,8	8,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,6	1,6	9,1	9,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

57: Els lliuraments de llet a la demarcació de Lleida van créixer d'un 2,3 % el 2018, mentre que les places d'aviram van augmentar d'un destacat

14,9 %; del seu costat, en cultius farratgers, la producció d'alfals i praderes polifites es va incrementar d'un 17,3 % (de 44.094 a 51.709 tones).

ALTA RIBAGORÇA

El 2018, el VAB de l'Alta Ribagorça va créixer d'un prou rellevant 2,7 %, recolzat en l'evolució dels serveis (3,9 %) i, en menor mesura, del primari (2,3 %) i de la indústria (1,7 %), malgrat que la construcció (-5,4 %) frenava l'augment agregat. Amb aquest avenç del 2018, els estralls de la crisi en termes de VAB es troben a punt de ser superats, ja que, en el mercat de treball, els resultats acumulats 2007-18 són particularment desfavorables. Així, el VAB assolit el 2018 en termes constants es troba encara un -1,9 % per sota el registrat el 2007, un valor allunyat de la mitjana de Catalunya (que ja supera el VAB del 2007 en un 6,2 %). Del seu costat, i pel que fa al mercat de treball, els vora 1.000 afiliats a la comarca assolits el 2018, després del creixement del 2,8 % de l'exercici, encara estan molt allunyats (un -13,5 % per sota) dels de 2007, una contracció acumulada 2007-18 que ultrapassa llargament la mitjana catalana (-1,3 %).

El fort augment del terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (3,6 %), tot i la pràctica estabilitat de l'hostaleria, compensada per la positiva dinàmica de les activitats professionals i administratives i de les artístiques, recreatives i altres serveis. De la seva banda, el VAB del terciari col·lectiu també va créixer amb intensitat (5,8 %), empenyat pels serveis oferts per les AAPP i els serveis educatius, mentre els serveis sanitaris retrocedien. Amb la millora del 2018, el VAB terciari ultrapassa ja llargament (en un 10,5 %) els registres del 2007, mentre que, pel que fa a l'afiliació i després del fort augment del 2018 (6,5 %), els aproximadament 1.000 afiliats del 2018 estan encara un -4,5 % per sota els del 2007.

L'ascens del VAB industrial recull el moderat increment de les branques d'energia, gas i aigua, les dominants en la generació del VAB industrial, amb més del 85 % de tot el valor afegit i un avenç del 2,0 %, mentre que les principals produccions manufactureres (les de metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, i la d'indústries alimentàries) també van contribuir al creixement agregat del sector.

La davallada de la construcció expressa l'efecte combinat de les davallades a les branques d'edificació i promoció immobiliària (on els habitatges iniciats el 2018, després de la caiguda 2005-13, des dels 333 a 1, han estat només de 4), obra civil i demolició i preparació de terrenys, tot i l'increment de la branca d'instal·lació i acabat d'edificis.⁵⁸ Acumulant el canvi 2007-18 a la construcció de l'Alta Ribagorça, els efectes de la crisi són molt presents: un -38 % en VAB i un -63 % en afiliació. Finalment, el primari va créixer, malgrat la caiguda de la principal branca del sector, la ramaderia, pel descens del boví; mentre que el VAB agrícola creixia, empenyat, entre altres produccions, per l'increment de plantes farratgeres.⁵⁹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALTA RIBAGORÇA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,6	2,3	0,0	8,3	-3,8
Indústria	21,6	1,7	0,4	4,5	59,5
Construcció	7,5	-5,4	-0,4	9,1	-12,3
Serveis (privats i col·lectius)	69,3	3,9	2,7	21,5	21,9
VAB total	100	2,7	2,7	16,1	16,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	33,2	12,8	4,2	17,8	--
Plantes Farratgeres	22,6	17,8	4,0	13,5	--
Ramaderia	46,7	-4,1	-1,9	13,0	--
Boví	36,9	-4,4	-1,6	17,3	--
Oví i cabrum	7,9	-1,2	-0,1	51,2	--
Forestal i aquícola	20,1	0,0	0,0	2,7	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	2,3	2,3	8,3	-3,8
Indústries manufactureres	14,2	0,2	0,0	13,8	11,5
Alimentació, begudes i tabac	7,4	1,7	0,1	22,8	32,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,8	6,6	0,2	17,8	0,0
Indústria química	1,8	-8,2	-0,1	47,2	-12,5
Paper i arts gràfiques	1,1	-9,8	-0,1	-22,1	-50,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	0,7	-5,7	0,0	11,6	--
Energia, aigua i gas	85,8	2,0	1,7	3,1	127,6
2. Total VAB indústria i energia	100	1,7	1,7	4,5	59,5
Edificació i promoció immobiliària	30,7	-9,1	-2,8	-6,8	--
Instal·lació i acabats	35,2	3,8	1,4	20,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,9	-11,8	-3,2	12,1	--
Obra civil	7,2	-11,3	-0,8	-3,8	--
3. Total VAB construcció	100	-5,4	-5,4	9,1	-12,3
Hostaleria	37,0	0,2	0,1	32,7	29,2
Artístiques, recreatives i altres serv.	18,1	9,2	1,7	45,1	68,3
Comerç	14,6	0,2	0,0	1,4	1,5
Transport i magatzematge	7,3	2,3	0,2	16,1	30,3
Profes. cient. admin.	6,4	14,0	0,9	35,5	29,5
Total serveis privats	86,7	3,6	3,1	24,6	27,4
Administració pública	10,7	7,2	0,8	12,2	10,0
Educació	1,6	-3,6	-0,1	-10,4	-41,0
Sanitat i serveis socials	1,0	5,7	0,1	-1,3	-46,1
Total serveis col·lectius	13,3	5,8	0,8	7,5	-4,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,9	3,9	21,5	21,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

58: Una branca on l'afiliació al RGSS, tot i que els seus valors absoluts són molt baixos, ha augmentat el 2018 d'un 17,6 %, en contraposició al descens dels afiliats al total de la construcció a la comarca (del -12,3 %).

59: A l'Alta Ribagorça les places de boví augmentaren d'un 2,3 %; en plantes farratgeres, la producció d'alfals i de praderes polifites augmentà d'un 88,4 % (de 7 359 a les 13 864 tones).

ANOIA

El 2018, el VAB de l'Anoia va avançar d'un 1,5 %, reflectint el feble creixement industrial (0,6 %) i la moderada dinàmica terciària (1,9 %), mentre la construcció i el primari creixien més (3,8 % i 2,5 %). Amb aquest registre, els negatius efectes de la crisi disten d'haver-se reabsorbit. Així, mentre que el 2018 a Catalunya el VAB generat superava en un 6,2 % el del 2007, a l'Anoia continuava un -8,5 % per sota del d'aquell any; aquest resultat reflecteix la intensa caiguda de la recessió 2007-14 (-18,5 %), que no ha pogut compensar-se per la millora 2014-18 (del 12,2 %). En aquest context productiu, no ha de sorprendre que l'afiliació a la comarca, tot i el prou elevat creixement del 2018 (2,8 %), estigui força lluny de la del 2007: els aproximadament 34.000 afiliats assolits es troben un -13,7 % per sota, una contracció acumulada que ultrapassa llargament la mitjana catalana (del -1,3 %).

L'augment moderat del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (1,6 %), mentre que els públics o parapúblics (educació, sanitat i AAPP) avançaven de forma més intensa (d'un 3,1 %). Entre els primers, destaquen els creixements dels transports i emmagatzematge i l'hostaleria, mentre que, en l'àmbit dels públics, els motors van ser l'augment del VAB de l'AAPP i dels educatius. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera llargament el del 2007 (un 17,3 %), mentre que, en l'àmbit de l'afiliació, els 21.000 afiliats aconseguits el 2018 després del creixement del 3,5 % de l'any, són també més del 10 % superiors als registrats el 2007.

El moderat ascens del VAB industrial va ser el resultat del baix creixement de les branques manufactureres, pel contingut augment de la metal·lúrgia i els productes metàl·lics, el notable descens del paper i arts gràfiques i el baix avenç del tèxtil, confecció, cuir i calçat. El balanç de la crisi i la recuperació (2007-18) continua sent molt visible a la indústria: en VAB, el generat el 2018 és un -17,4 % inferior al del 2007, mentre que en afiliació, i ateses les millores de productivitat al sector, els vora 9.300 afiliats estan vora un -32 % per sota.

El relativament contingut increment de la construcció expressa els creixements en obra civil, edificació i promoció immobiliària i instal·lació i acabat d'edificis, mentre que la branca de demolició, preparació de terrenys i altres especialitzacions resten avenç al VAB del sector.⁶⁰ En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca, després de la intensa caiguda 2006-13 (dels més de 2.900 a només 22), van assolir els 74 a 2018. Amb aquests registres, tant el VAB (-57,5 %) com l'afiliació (-52,3 %) se situen molt lluny dels valors previs a l'esclat de la crisi. Finalment, el primari va créixer per la millora de la seva principal branca, la ramaderia, on destaca l'important augment del porquí, mentre que, en l'àmbit agrícola, el seu avenç resultà d'una forta empenta dels cereals.⁶¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ANOIA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,5	3,8	0,1	6,8	-7,6
Indústria	36,3	0,6	0,2	5,8	6,8
Construcció	7,2	2,5	0,2	17,2	27,1
Serveis (privats i col·lectius)	53,9	1,9	1,0	14,5	18,9
VAB total	100	1,5	1,5	11,4	15,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	21,2	6,7	1,4	-15,3	--
Cereals	7,2	17,4	1,2	-18,4	--
Ramaderia	77,9	3,0	2,3	16,3	--
Porquí	40,8	1,7	0,7	14,0	--
Aviram	30,8	5,1	1,6	19,4	--
Forestal i aqüícola	0,9	-1,2	0,0	-18,5	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	3,8	3,8	6,8	-7,6
Indústries manufactureres	87,0	0,6	0,6	6,5	6,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	19,0	1,8	0,3	30,7	11,7
Paper i arts gràfiques	18,7	-3,2	-0,6	-8,6	7,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	17,8	0,2	0,0	0,1	-6,4
Maquinària i equip mecànic	7,5	6,8	0,5	6,8	11,6
Alimentació, begudes i tabac	5,1	2,3	0,1	24,7	19,1
Energia, aigua i gas	13,0	0,0	0,0	1,6	26,5
2. Total VAB indústria i energia	100	0,6	0,6	5,8	6,8
Edificació i promoció immobiliària	35,2	3,9	1,4	41,2	--
Instal·lació i acabats	47,8	2,7	1,3	10,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	10,1	-10,0	-1,0	7,5	--
Obra civil	6,9	11,5	0,8	-21,9	--
3. Total VAB construcció	100	2,5	2,5	17,2	27,1
Comerç	27,2	1,1	0,3	13,7	14,0
Immobil·liàries	13,3	-0,8	-0,1	3,3	34,4
Profes. cient. admin.	11,7	-0,9	-0,1	13,1	16,2
Hostaleria	7,6	1,7	0,1	24,8	21,3
Transport i magatzematge	5,6	6,7	0,4	26,6	26,2
Total serveis privats	76,5	1,6	1,2	15,2	18,5
Administració pública	6,2	5,7	0,4	20,9	18,0
Educació	8,0	0,5	0,0	6,4	18,7
Sanitat i serveis socials	9,2	3,6	0,3	12,1	22,1
Total serveis col·lectius	23,5	3,1	0,7	12,6	20,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,9	1,9	14,5	18,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

60: L'afiliació al RGSS i autònoms a la branca de promoció immobiliària i edificació va créixer d'un 3,5 % i, només en el RGSS, d'un intens 12,5 % a la d'instal·lacions i acabat d'edificis.

61: A l'Anoia, la producció de blat i ordi va augmentar d'un 41,7 % (de 59.878 a les 84.847 tones), mentre que les places de porquí a la comarca van avançar d'un 4,4 %.

BAGES

El 2018, el VAB del Bages va créixer d'un notable 2,9 %, reflectint la molt positiva evolució tant dels serveis (3,1 %) com de la indústria (3,0 %), recolzats en el fort avenç de la construcció (4,9 %), mentre que el primari queia fortament (-6,0 %). En relació al balanç de la crisi i la recuperació, el VAB del 2018 encara se situava un -3,8 % per sota el del 2007, una reducció allunyada de la millora catalana (del 6,2 %). A més, pel que fa al mercat de treball, i atesos els guanys en productivitat de la indústria, els registres d'ocupació estan encara més allunyats dels valors previs a la crisi, de manera que, tot i el fort increment del 5,4 % de l'afiliació el 2018, els 68.000 afiliats se situen un -5,7 % per sota els del 2007, una pèrdua força més elevada que la que mostra la mitjana catalana (-1,3 %).

L'augment del terciari s'ha expressat en un intens avenç de l'afiliació sectorial (el 6,5 %) i, subsectorialment, reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (2,8 %), els dominants a la comarca, per l'efecte de les activitats professionals, científiques i administratives, tot i el molt baix augment del comerç. De la seva banda, el VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP) també va créixer fortament (d'un 3,9 %) per l'augment del VAB dels serveis oferts per les AAPP i dels educatius. Amb els resultats del 2018, el VAB terciari supera en més del 13 % els valors del 2007, mentre que, pel que fa a l'ocupació, els 45.000 afiliats dels serveis del 2018 ultrapassen ja molt llargament els assolits el 2007 (d'un 18,3 %).

El destacat ascens del VAB industrial reflecteix l'important creixement de les branques manufactureres, i també de les d'energia, gas, aigua i reciclatge; entre les primeres, destaca com, tot i el moderat augment de l'alimentació, begudes i tabac, els més intensos increments a la metal·lúrgia i productes metàl·lics i material de transport han empenyat aquestes produccions. Els resultats de la crisi i la recuperació s'han reflectit en què, a l'increment del 2018, el VAB industrial encara sigui un -4,6 % inferior al del 2007, mentre que, reflectint a més les millores de productivitat, els 17.600 afiliats a la indústria estan molt més allunyats dels registres previs a la crisi (-26,1 %).

El prou important avenç de la construcció va tenir lloc tot i la davallada de la principal branca de la comarca (la d'instal·lació i acabats), ja que tant l'obra civil, com la demolició i preparació de terrenys i l'edificació i promoció immobiliària creixen amb força. En aquesta darrera branca, i després del col·lapse en habitatges iniciats dels anys 2007-14 (de vora 6.400 a 24), el 2018 se'n van iniciar 51.⁶² El balanç 2007-18 a la construcció del Bages continua sent molt negatiu: un VAB que està vora el -52 % per sota el del 2007 i una afiliació a l'entorn del -54 %. Finalment, la forta davallada del primari va ser el resultat de la caiguda de la ramaderia, la principal branca, empenyada a la baixa pel porquí, mentre que el VAB agrícola creixia amb força, amb un notable increment dels cereals.⁶³

⁶²: El 2018, l'afiliació al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i edificació va créixer d'un 7 %; del seu costat, només pel que fa referència al RGSS, els afiliats a instal·lacions i acabat d'edificis van caure (d'un -4,6 %) i van augmentar intensament a demolició i preparació de terrenys (23,9 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAGES. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,7	-6,0	-0,2	-3,7	-0,8
Indústria	34,7	3,0	1,0	13,3	7,8
Construcció	6,5	4,9	0,3	8,3	7,3
Serveis (privats i col·lectius)	56,1	3,1	1,7	13,7	22,5
VAB total	100	2,9	2,9	12,8	16,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	5,4	12,6	0,7	-20,6	--
Cereals	3,1	16,5	0,5	-33,0	--
Ramaderia	92,4	-7,5	-6,9	-2,2	--
Porquí	59,0	-9,3	-5,5	-4,8	--
Aviram	19,3	-4,2	-0,8	0,3	--
Forestal i aqüícola	2,2	9,0	0,2	17,3	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-6,0	-6,0	-3,7	-0,8
Indústries manufactureres	86,4	2,9	2,5	24,2	8,9
Alimentació, begudes i tabac	14,8	1,6	0,2	19,2	7,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	14,5	3,0	0,4	45,1	8,6
Fabricació de material de transport	14,5	4,8	0,7	30,4	17,8
Indústria química	8,6	-0,1	0,0	66,5	16,9
Maquinària i equip mecànic	8,3	9,1	0,8	10,9	16,9
Energia, aigua i gas	13,6	3,0	0,4	-27,9	-2,7
2. Total VAB indústria i energia	100	3,0	3,0	13,3	7,8
Edificació i promoció immobiliària	20,3	8,0	1,6	19,5	--
Instal·lació i acabats	45,6	-1,0	-0,5	-4,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	28,0	10,9	3,1	16,0	--
Obra civil	6,0	11,1	0,7	45,3	--
3. Total VAB construcció	100	4,9	4,9	8,3	7,3
Comerç	28,3	0,4	0,1	9,0	5,2
Profes. cient. admin.	11,9	14,2	1,7	53,5	56,1
Immobiliàries	9,5	-1,9	-0,2	-2,9	29,0
Hostaleria	6,3	1,7	0,1	20,0	9,0
Transport i magatzematge	5,9	2,2	0,1	17,0	12,7
Total serveis privats	70,9	2,8	2,0	13,5	15,0
Administració pública	8,5	9,7	0,8	27,7	111,1
Educació	7,1	1,2	0,1	13,3	25,8
Sanitat i serveis socials	13,5	1,6	0,2	7,7	14,2
Total serveis col·lectius	29,1	3,9	1,1	14,1	39,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,1	3,1	13,7	22,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁶³: Al Bages, la producció de blat i ordi va augmentar d'un 27,3 % (de 54.583 a 69.459 tones); pel que fa al porcí, les places a la comarca van davallar d'un -12,9 %.

BAIX CAMP

El 2018, el VAB del Baix Camp va davallar d'un lleu -0,3 %, reflectint, fonamentalment, la caiguda de la indústria (-6,2 %), a la qual s'hi va sumar la del primari (-10,0 %), pèrdues que només es van compensar parcialment per l'increment dels serveis (2,3 %) i de la construcció (5,8 %). Tot i aquest descens del 2018, el VAB de la comarca continua superant els registres del 2007 en un 3,1 %, gràcies als bons resultats de la recuperació 2014-18 (augment del 13,8 %), inferior a la mitjana catalana (avenç del VAB 2007-18 del 6,2 %). Tot i això, ateses les millores de productivitat en particular a la indústria, i fins i tot computant l'augment del 2018 (3,1 %), els 65.000 afiliats a la comarca del 2018 se situen un -7,2 % per sota els del 2007, una contracció acumulada que ultrapassa llargament la mitjana catalana (-1,3 %).

L'augment del terciari reflecteix creixements prou similars tant dels serveis privats (2,2 %) com dels col·lectius (2,7 %). Entre els primers, tot i la pràctica estabilitat del comerç, el creixement s'explica per la fortalesa de l'hostaleria i les activitats professionals, científiques i administratives, mentre que en l'àmbit del terciari públic o parapúblic, reflecteix l'avenç dels serveis de les AAPP i educatius. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera en més del 15 % el generat, en termes constants, el 2007, mentre que, en ocupació, l'increment del 3,0 % de l'afiliació el 2018 ha situat els 49.000 afiliats del 2018 un 8,4 % per sobre els del 2007.

La forta davallada del VAB industrial (front l'augment experimentat pel sector a Catalunya) expressa, en particular, la dolenta dinàmica de les produccions energètiques (-12,7 %), una branca que aporta més del 55 % del VAB sectorial, només parcialment compensades per les contingudes millores de l'alimentació, begudes i tabac i de la química, i l'augment més important al material de transport. Malgrat la caiguda del 2018, els efectes de la crisi han estat ja superats en termes d'activitat, però no d'ocupació: en VAB, el de la indústria el 2018 està un 16,1 % per sobre el del 2007, mentre que els vora 9.300 afiliats es troben un -6,0 % per sota.

L'avenç de la construcció recull, fonamentalment, el de l'edificació i promoció immobiliària, i els continguts augments en obra civil, instal·lació i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys.⁶⁴ En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats, després del col·lapse 2003-15 (dels vora 6.100 als 67), el 2018 assoliren els 260. Amb aquests registres, el sector està molt lluny dels valors del 2007: un -58,6 % en VAB i per sobre del -60 % en afiliació. Finalment, la caiguda del primari expressa el descens de l'agricultura, la seva principal branca, arrossegada per la forta contracció de les hortalisses, mentre que el VAB ramader davallava per la caiguda de l'aviram.⁶⁵

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX CAMP. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,3	-10,0	-0,1	-12,6	-5,8
Indústria	31,5	-6,2	-2,0	9,9	5,9
Construcció	6,6	5,8	0,4	23,4	21,4
Serveis (privats i col·lectius)	60,7	2,3	1,4	14,6	17,4
VAB total	100	-0,3	-0,3	13,3	15,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	47,6	-15,8	-7,5	-26,7	--
Hortalisses	18,9	-9,4	-1,8	-22,9	--
Ramaderia	47,3	-6,5	-3,1	1,4	--
Aviram	41,6	-6,4	-2,7	1,2	--
Conills	2,8	-13,7	-0,4	2,2	--
Forestal i aqüícola	0,8	-1,5	0,0	8,1	--
Pesca marítima	4,3	12,8	0,6	9,9	--
1. Total VAB primari	100	-10,0	-10,0	-12,6	-5,8
Indústries manufactureres	43,6	2,2	1,0	20,3	5,8
Alimentació, begudes i tabac	11,3	1,2	0,1	4,5	2,6
Indústria química	7,0	2,2	0,2	95,1	36,9
Fabricació de material de transport	6,1	4,5	0,3	20,8	6,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,6	8,3	0,4	17,4	-19,1
Maquinària i equip mecànic	4,2	3,7	0,2	13,3	66,2
Energia, aigua i gas	56,4	-12,7	-7,2	2,0	6,1
2. Total VAB indústria i energia	100	-6,2	-6,2	9,9	5,9
Edificació i promoció immobiliària	37,5	12,1	4,5	32,1	--
Instal·lació i acabats	45,3	1,9	0,9	20,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,4	0,9	0,1	9,0	--
Obra civil	2,8	10,8	0,3	42,1	--
3. Total VAB construcció	100	5,8	5,8	23,4	21,4
Comerç	23,3	0,2	0,0	10,0	7,4
Hostaleria	13,2	3,6	0,5	28,2	26,5
Immobiliàries	11,6	-2,9	-0,3	-2,6	26,6
Profes. cient. admin.	10,8	13,3	1,4	27,6	20,1
Artístiques, recreatives i altres serveis	9,5	1,4	0,1	48,4	41,8
Total serveis privats	81,5	2,2	1,8	16,7	19,8
Administració pública	3,8	5,2	0,2	27,0	22,4
Educació	5,7	0,8	0,0	3,0	14,7
Sanitat i serveis socials	9,0	2,9	0,3	1,9	3,6
Total serveis col·lectius	18,5	2,7	0,5	6,8	9,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	14,6	17,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

64: El 2018, l'afiliació al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i edificació va créixer d'un molt elevat 13,7 %, mentre que, només en afiliació al RGSS, a instal·lacions i acabat d'edificis, l'augment va ser intens (8,7 %) i molt contingut a demolició i preparació de terrenys (0,9 %).

65: Les principals produccions d'hortalisses (entre les quals destaquen la col de cabdell, l'enciam, l'escarola, la síndria, carbassa i carbassó, el tomàquet i el pebrot) van caure d'un -15,1 %, (de 35.525 a 30.155 tones), mentre que les places d'aviram caigueren d'un -0,9 %.

BAIX EBRE

El 2018, el VAB del Baix Ebre va créixer d'un prou rellevant 2,5 %, recolzat en la forta empenta dels serveis (3,3 %) i de la construcció (6,2 %), resultats que es van veure frenats pel feble creixement de la indústria (0,5 %) i la caiguda del primari (-2,5 %). Amb aquests registres del 2018, la recuperació 2014-18 acumula un increment del VAB del 13,1 %, un avenç que, tot i això, encara no ha pogut compensar la forta contracció 2007-14 (del -16,1 %), força superior a l'experimentada pel conjunt de Catalunya, cosa que situa el VAB de la comarca encara un -5,1 % per sota el del 2007. En termes ocupacionals, tot i el fort augment de l'afiliació el 2018 (5,3 %), els 25.000 afiliats a la comarca estan encara vora un -12 % per sota els del 2007, una contracció acumulada que ultrapassa llargament la mitjana catalana (-1,3 %).

El prou elevat augment del terciari expressa l'increment del VAB dels serveis privats (3,0 %), els dominants a la comarca, recolzats també per la forta empenta dels col·lectius (4,1 %). Entre els primers, el seu increment se suporta en els avenços de l'hostaleria i les activitats immobiliàries, que més que compensen la pràctica estabilitat del comerç; en l'àmbit del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), la seva expansió va ser el resultat dels augments del VAB de l'AAPP i dels serveis educatius. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera ja els registres del 2007 en un 6,9 %, mentre que pel que fa al mercat de treball i incloent-hi l'intens avenç de l'afiliació el 2018 (del 6,0 %), els 18.000 afiliats també ultrapassen els del 2007 en un 4,9 %.

La pràctica estabilitat del VAB industrial reflecteix el baix creixement tant de les branques manufactureres com de les energètiques; entre les primeres, cal destacar el moderat augment del cautxú i plàstic, el lleu descens de la química i el fort retrocés del paper i arts gràfiques. Acumuladament des del 2007, el VAB del sector es troba encara un -4,7 % per sota, mentre que l'afiliació presenta una pèrdua força superior (-12,3 %), atesos els augments de productivitat del sector.

L'increment de la construcció recull, en particular, la forta empenta de l'edificació i promoció immobiliària, una branca que ha començat una lenta recuperació; mesurada pels habitatges iniciats, i després de la molt intensa davallada 2006-14 (dels vora 4.600 a només 31), els 2018 se'n van iniciar 53. Del seu costat, les branques d'instal·lació i acabat d'edificis pràcticament no van avançar i la de demolició i preparació de terrenys es va contreure, mentre que l'obra civil va créixer amb força.⁶⁶ Amb aquests registres del 2018, el VAB de la construcció es troba un -47 % per sota el del 2007, mentre que l'afiliació encara presenta registres pitjors (-61,1 %). Finalment, la moderada caiguda del primari reflecteix la contracció de l'aviram, que va arrossegar el conjunt de la ramaderia, la principal branca del sector, mentre que, en l'àmbit agrícola, l'augment dels cítrics no va poder compensar la davallada de les hortalisses i l'oliva.⁶⁷

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX EBRE. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,6	-2,5	-0,2	6,6	10,2
Indústria	22,7	0,5	0,1	8,0	9,8
Construcció	9,7	6,2	0,6	14,8	24,2
Serveis (privats i col·lectius)	59,9	3,3	2,0	10,0	16,3
VAB total	100	2,5	2,5	9,9	15,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	41,8	-2,1	-0,9	-3,3	--
Cítrics	19,3	11,0	2,1	13,5	--
Ramaderia	51,9	-3,9	-2,0	16,7	--
Aviram	47,6	-3,4	-1,6	19,6	--
Ous	2,2	0,9	0,0	3,8	--
Forestal i aqüícola	0,8	8,2	0,1	25,2	--
Pesca marítima	5,4	5,9	0,3	7,2	--
1. Total VAB primari	100	-2,5	-2,5	6,6	10,2
Indústries manufactureres	77,8	0,4	0,3	11,0	9,2
Cautxú i plàstic	20,6	0,5	0,1	11,2	2,7
Indústria química	14,8	-0,2	0,0	56,9	22,7
Paper i arts gràfiques	12,1	-7,8	-0,9	-18,1	-5,1
Alimentació, begudes i tabac	11,0	1,9	0,2	18,5	22,7
Indústries manufactureres diverses	8,4	5,5	0,5	-5,0	20,7
Energia, aigua i gas	22,2	0,8	0,2	-2,0	17,1
2. Total VAB indústria i energia	100	0,5	0,5	8,0	9,8
Edificació i promoció immobiliària	46,9	12,0	5,6	40,2	--
Instal·lació i acabats	33,0	0,4	0,1	2,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	13,2	-2,3	-0,3	16,8	--
Obra civil	6,9	11,4	0,8	-31,3	--
3. Total VAB construcció	100	6,2	6,2	14,8	24,2
Comerç	29,2	0,2	0,1	1,2	-1,6
Hostaleria	12,5	3,0	0,4	25,8	26,6
Immobiliàries	8,8	9,3	0,8	15,6	77,2
Profes. cient. admin.	7,0	13,1	0,9	27,7	16,8
Artístiques, recreatives i altres serveis	5,7	0,2	0,0	14,8	5,8
Total serveis privats	72,4	3,0	2,2	9,3	8,3
Administració pública	8,1	9,8	0,8	23,4	115,9
Educació	5,6	1,3	0,1	9,8	25,0
Sanitat i serveis socials	13,9	1,9	0,3	7,5	9,9
Total serveis col·lectius	27,6	4,1	1,1	12,1	36,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,3	3,3	10,0	16,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades l'Observatori de Treball i Model Productiu.

66: L'afiliació als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social a les branques de promoció immobiliària i edificació va augmentar d'un 12,5 % i d'un 1,8 %, respectivament.

67: Les places d'aviram a la comarca van caure d'un -0,8 %; pel que fa a l'agricultura, la producció de mandarina va augmentar d'un 18,3 % (de

43.290 a 51.226 tones), la de taronja d'un 13,7 % (de 14.762 a 16.783 tones), mentre que en hortalisses, les principals produccions van davallar d'un -9,8 % (de 23.911 a 21.577 tones) i l'oliva per a oli va caure de -18,7 %, (de 27.707 a 22.533 tones).

BAIX EMPORDÀ

El 2018, el VAB del Baix Empordà es va incrementar d'un 2,6 %, reflectint la dinàmica de la principal branca comarcal, la dels serveis, que va augmentar d'un 2,3 %, mentre que la indústria es va estancar pràcticament (0,1 %) i la construcció (6,3 %) i el primari (3,8 %) van augmentar prou intensament. Amb aquests resultats del 2018, la recuperació 2012-18 acumula un increment del VAB en termes constants del 12,4 % a la recuperació 2012-18, que pràcticament ha estat suficient com per compensar la davallada de la crisi 2007-12 (caiguda del VAB del -11,9 %), de forma que el VAB del 2018 està quasi en línia amb el del 2007 (un -1,0 % per sota); en canvi, en termes ocupacionals, tot i l'augment de l'afiliació del 2018 (del 3,8 %), els 45.000 afiliats de la comarca estan encara un -7,3 % per sota els del 2007.

L'augment del terciari expressa els prou notables avenços dels serveis privats (2,3 %) i, també, dels col·lectius (2,9 %); en l'àmbit dels primers, destaca la forta contribució al creixement de l'hostaleria, i el baix increment de les activitats immobiliàries. Pel que fa al VAB terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), el seu creixement reflecteix el de les AAPP i l'educació. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera ja llargament (en un 13,4 %) el del 2007 mentre que, pel que fa al mercat de treball, i amb el notable increment de l'afiliació del 3,6 % el 2018, els 34.000 afiliats ultrapassen els del 2007 en més de l'11 %.

El creixement pràcticament nul del VAB industrial reflecteix el baix avenç de les branques manufactureres i, entre les quals representen més pes, l'important descens del paper i arts gràfiques, parcialment compensades pel lleu increment de l'alimentació, begudes i tabac i l'augment, molt més intens, de la metal·lúrgia i els productes metàl·lics. Amb això, i acumulant els anys de la crisi i la recuperació (2007-18), el VAB industrial el 2018 se situa, en termes reals, encara un elevat -15,2 % inferior al del 2007, mentre que els 4.000 afiliats del sector a la comarca, reflectint a més els augments de productivitat, estan força més allunyats dels valors previs a la crisi (acumulant una davallada de vora un -27 %).

El fort augment del VAB de la construcció va resultar de l'empenta de la seva principal branca, la d'edificació i promoció immobiliària, i els relativament bons registres de demolició i preparació de terrenys.⁶⁸ En l'àmbit residencial i després de la forta reducció 2006-12 dels habitatges iniciats (dels vora 5.000 als 102), el 2018 es van assolir els 348. Amb això, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara a l'entorn del -45 % per sota dels valors del màxim cíclic del 2007. Finalment, el prou notable augment del primari va reflectir l'avenç de la ramaderia, la seva principal branca, empenyada pel porquí, mentre que el VAB agrícola va créixer també per l'increment de plantes i flors malgrat el descens en fruita fresca.⁶⁹

⁶⁸: L'afiliació al RGSS i d'autònoms a la branca de promoció immobiliària i edificació cresqué d'un 5,9 %, mentre que a d'instal·lacions i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys els afiliats al Règim General de la SS augmentaren d'un 10,8 % i d'un 12,6 %, respectivament.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX EMPORDÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,7	3,8	0,1	4,0	-5,7
Indústria	10,0	0,1	0,0	8,5	5,3
Construcció	11,2	6,3	0,7	27,6	27,8
Serveis (privats i col·lectius)	76,0	2,3	1,8	10,3	18,9
VAB total	100	2,6	2,6	11,7	18,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	23,6	5,8	1,4	-13,4	--
Plantes i flors	6,2	13,5	0,8	-28,9	--
Ramaderia	63,8	1,4	0,9	18,5	--
Porquí	54,9	2,3	1,2	18,6	--
Llet	3,0	-8,9	-0,3	17,7	--
Forestal i aqüícola	4,0	9,4	0,4	-21,0	--
Pesca marítima	8,5	12,8	1,1	24,6	--
1. Total VAB primari	100	3,8	3,8	4,0	-5,7
Indústries manufactureres	85,9	0,8	0,7	11,6	8,4
Paper i arts gràfiques	20,3	-4,0	-0,8	2,1	23,5
Alimentació, begudes i tabac	19,3	1,2	0,2	19,2	20,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,8	7,6	1,0	44,5	24,7
Altres productes minerals no metàl·lics	10,0	-1,9	-0,2	21,1	-1,6
Cautxú i plàstic	7,9	0,6	0,0	-21,8	-44,7
Energia, aigua i gas	14,1	-4,0	-0,6	-7,2	-21,9
2. Total VAB indústria i energia	100	0,1	0,1	8,5	5,3
Edificació i promoció immobiliària	47,9	6,8	3,2	28,4	--
Instal·lació i acabats	28,8	2,4	0,7	18,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	21,4	10,3	2,2	39,6	--
Obra civil	1,9	11,7	0,2	40,6	--
3. Total VAB construcció	100	6,3	6,3	27,6	27,8
Immobiliàries	29,1	0,6	0,2	-2,0	35,1
Hostaleria	23,2	2,3	0,5	26,2	26,6
Comerç	18,3	0,6	0,1	7,2	11,2
Profes. cient. admin.	6,9	13,6	0,9	31,7	25,4
Artístiques, recreatives i altres serv.	4,4	2,3	0,1	13,7	16,0
Total serveis privats	87,2	2,3	2,0	10,2	19,3
Administració pública	5,1	5,0	0,3	14,7	11,7
Educació	3,2	1,3	0,0	3,6	17,5
Sanitat i serveis socials	4,5	1,6	0,1	12,9	23,8
Total serveis col·lectius	12,8	2,9	0,4	11,1	17,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	10,3	18,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁶⁹: Les places de porcí a la comarca augmentaren d'un 0,4 %; pel que fa a plantes ornamentals, la producció augmentà d'un 5,0 %, mentre que, en fruita fresca, la producció de poma caigué d'un -3,5 % (de 31.387 a 30.273 tones).

BAIX LLOBREGAT

El 2018, el VAB del Baix Llobregat va avançar d'un elevat 4,0 %, resultat de la molt forta empena terciària (4,9 %), recolzada en un avenç prou rellevant de la construcció (5,4 %), ja que la indústria avançava moderadament (1,1 %) i el primari queia (-5,5 %). Amb aquest augment, la recuperació encetada el 2013 ha permès superar ja els negatius efectes de la crisi 2007-13, tant en activitat com, particularment, en ocupació. Així, tot i la duresa de la contracció 2007-13 (-10,4 %), el VAB del 2018 en termes constants es troba ja un 9,1 % per sobre el del 2007, un registre millor que el 6,2 % català; del seu costat, tot i l'increment vigorós de l'afiliació el 2018 (del 4,6 %), la forta contracció 2007-13 (del -16,2 %) situa els 308.000 afiliats assolits a l'entorn del 2,5 % per sobre els 2007, una xifra que també és sensiblement millor que la caiguda catalana (d'un -1,3 %).

L'elevat increment terciari reflecteix, en particular, la forta empena de la principal branca de la comarca, la dels serveis privats (5,3 %), acompanyada per menors augments dels col·lectius (2,7 %). Entre els primers, el seu augment ha tingut lloc per la fortalesa de les activitats immobiliàries, professionals, científiques i administratives i els transports i l'emmagatzematge, i malgrat la contenció en el comerç; del seu costat, el creixement del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP) va reflectir els avenços dels serveis de les AAPP i educatius, ja que la sanitat es va contreure. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera ja molt llargament (24,2 %) els registres del 2007, mentre que, pel que fa a l'ocupació i després del fort creixement de l'afiliació sectorial el 2018 (el 4,8 %), els 232.000 afiliats són ja més del 19 % superiors als del 2007.

El modest augment del VAB industrial recull el baix creixement de les branques manufactureres, entre les quals destaca el moderat descens de la indústria química, la més intensa caiguda de la metal·lúrgia i productes metàl·lics i el baix augment de l'alimentació, begudes i tabac. Amb aquests resultats, els efectes de la crisi encara no s'han absorbit plenament: acumuladament des del 2007, el VAB industrial se situava el 2018 un -2,9 % per sota, mentre que els vora 52.100 afiliats al sector, i ateses les millores de productivitat, estan molt més allunyats (d'un -21,7 %).

El relativament intens increment de la construcció expressa el moderat avenç de la principal branca (la d'instal·lació i acabat d'edificis) i els creixements més elevats de la resta (obra civil, demolició i preparació de terrenys i edificació i promoció immobiliària).⁷⁰ En l'àmbit estrictament residencial, els habitatges iniciats a la comarca van superar els 2.350, una xifra encara lluny de la del 2005 (propera als 5.800), tot i que substancialment superior al mínim de 2013 (vora 360). Amb aquests registres, el VAB generat a la construcció el 2018 continua un -25 % per sota el del 2007, mentre que l'afiliació està vora un -39 %. Finalment, la caiguda del primari reflecteix la de l'agricultura, empenada a la baixa pel descens de les hortalisses.⁷¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX LLOBREGAT. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2016 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2017		Canvi acumulat (%) 2013-2017	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,1	-5,5	0,0	1,4	5,3
Indústria	22,6	1,1	0,2	24,9	11,9
Construcció	6,2	5,4	0,3	34,8	27,8
Serveis (privats i col·lectius)	71,2	4,9	3,5	19,6	24,4
VAB total	100	4,0	4,0	21,8	22,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	80,5	-7,2	-5,8	-0,6	--
Hortalisses	60,9	-9,5	-5,8	1,0	--
Ramaderia	9,3	-5,0	-0,5	-5,3	--
Aviram	2,4	-7,8	-0,2	1,3	--
Boví	1,6	0,1	0,0	-21,2	--
Forestal i aqüícola	10,2	9,4	1,0	38,0	--
Pesca marítima	0,0	4,5	0,0	7,8	--
1. Total VAB primari	100	-5,5	-5,5	1,4	5,3
Indústries manufactureres	95,0	1,0	0,9	25,3	11,7
Indústria química	18,8	-1,5	-0,3	73,9	17,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,8	-6,2	-0,9	29,8	8,2
Alimentació, begudes i tabac	12,9	0,6	0,1	11,3	10,8
Productes farmacèutics	8,6	4,2	0,4	24,4	30,0
Fabricació de material de transport	7,6	7,1	0,5	21,4	-6,2
Energia, aigua i gas	5,0	3,0	0,1	18,7	20,3
2. Total VAB indústria i energia	100	1,1	1,1	24,9	11,9
Edificació i promoció immobiliària	19,7	7,7	1,5	39,2	--
Instal·lació i acabats	55,7	2,2	1,2	27,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,3	10,4	1,8	63,1	--
Obra civil	7,4	11,5	0,8	33,5	--
3. Total VAB construcció	100	5,4	5,4	34,8	27,8
Comerç	25,6	0,8	0,2	11,3	14,1
Immobiliàries	15,0	9,0	1,3	34,5	75,8
Transport i magatzematge	12,7	6,5	0,8	12,1	34,3
Profes. cient. admin.	11,4	13,1	1,5	30,4	22,6
Hostaleria	8,4	1,8	0,2	32,4	21,2
Total serveis privats	85,4	5,3	4,5	20,3	21,4
Administració pública	3,9	9,4	0,4	26,0	57,5
Educació	5,0	1,1	0,1	9,3	24,5
Sanitat i serveis socials	5,7	-0,5	0,0	14,7	35,2
Total serveis col·lectius	14,6	2,7	0,4	15,4	38,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,9	4,9	19,6	24,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

70: A les branques de promoció immobiliària i edificació i a la d'obra civil, els afiliats als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social van créixer amb força (d'un 6,8 % i d'un elevat 19,2 %, respectivament); del seu costat, i en l'àmbit del Règim General, també van augmentar fort els afiliats

a instal·lacions i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys (d'un 10,1 % i d'un 13,7 %, respectivament).

71: Les principals produccions d'hortalisses van caure d'un -21,8 % (de 32.631 a 25.513 tones).

BAIX Penedès

El 2018, el VAB del Baix Penedès va créixer d'un elevat 3,0 %, reflectint l'empenta dels serveis (2,9 %), amb l'ajut del fort augment de la construcció (6,4 %) i del primari (4,7 %), ja que la indústria va avançar de forma més continguda (2,1 %). Tot i aquesta millora, els efectes de la crisi no s'han reabsorbit del tot, ni en termes de VAB ni, en particular, d'ocupació. En relació al VAB, el del 2018 encara està un -3,9 % per sota del generat el 2007, ja que la fortalesa de la recuperació 2012-18 (increment superior al 16 %) no ha estat suficient per compensar la intensa contracció 2007-12 (del -17,4 %), força superior a la mitjana catalana; del seu costat, l'augment de l'afiliació del 3,7 % el 2018, situa els 25.000 afiliats vora el -10 % per sota del 2007, un registre també força pitjor que la davallada acumulada de l'afiliació al conjunt de Catalunya (-1,3 %).

El dinamisme del terciari reflecteix, fonamentalment, l'alça dels serveis privats (2,9 %), ajudats també per la dels col·lectius (3,2 %); en l'àmbit dels primers, el seu creixement expressa la fortalesa de les activitats professionals, científiques i administratives, que han compensat la davallada de les immobiliàries i el baix increment del comerç. De la seva banda, l'augment dels serveis col·lectius va ser el resultat, en particular, del de les AAPP i de les activitats educatives. Amb aquesta nova millora, i la positiva dinàmica anterior, el VAB terciari ha superat llargament els efectes de la crisi: en termes de VAB constant, el del 2018 ultrapassa en vora un 15 % el generat el 2007, mentre que, en relació al mercat de treball i incloent-hi el 3,4 % d'augment de l'afiliació el 2018, els 19.000 afiliats també superen en un 6,7 % els registrats el 2007.

El creixement industrial expressa el de les branques manufactureres, amb un fort augment de la metal·lúrgia i els productes metàl·lics, però amb una davallada de l'important sector d'altres productes de minerals no metàl·lics i un baix creixement de l'alimentació, begudes i tabac. Acumulant la crisi i la recuperació (2007-18), el VAB industrial ha assolit pràcticament el del 2007 (és només un -0,9 % inferior), tot i que, gràcies als guanys de productivitat, els 4.000 afiliats se situen encara un -5,6 % per sota.

L'augment de la construcció va ser el resultat dels avenços en edificació i promoció immobiliària, la branca més important de la comarca, i també de les de demolició i preparació de terrenys i d'instal·lació i acabat d'edificis, mentre l'obra civil restava avenç agregat.⁷² En l'àmbit residencial, la recuperació va agafant lentament empenta, amb 34 nous habitatges iniciats el 2018, una certa recuperació després del col·lapse 2005-14 (dels vora 3.900 als 28). Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara vora el -60 % dels valors assolits el 2007. Finalment, el notable increment del primari reflecteix el de l'agricultura, empençada per l'ascens del raïm, mentre que el VAB ramader davallava, arrossegat per la caiguda de l'aviram.⁷³

72: El 2018, l'afiliació als règims general i d'autònoms de la SS a branques de promoció immobiliària i edificació i a la d'instal·lacions i acabat d'edificis va créixer amb intensitat, d'un 7,1 % i d'un 10,9 %, respectivament.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BAIX Penedès. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,0	4,7	0,0	-0,4	10,5
Indústria	22,9	2,1	0,5	25,9	27,7
Construcció	6,7	6,4	0,4	24,9	33,3
Serveis (privats i col·lectius)	69,3	2,9	2,0	13,2	20,3
VAB total	100	3,0	3,0	16,2	22,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	83,7	6,3	5,3	-0,4	--
Raïm	33,3	15,2	5,1	10,2	--
Ramaderia	15,4	-4,7	-0,7	0,6	--
Aviram	13,2	-4,6	-0,6	0,5	--
Ous	0,7	0,9	0,0	6,2	--
Forestal i aqüícola	0,9	0,0	0,0	11,9	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	4,7	4,7	-0,4	10,5
Indústries manufactureres	89,7	2,0	1,8	29,6	28,2
Altres productes minerals no metàl·lics	23,3	-4,1	-1,0	29,7	6,1
Alimentació, begudes i tabac	14,6	1,3	0,2	23,7	17,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,9	7,7	1,0	58,6	29,8
Cautxú i plàstic	9,4	2,0	0,2	28,9	28,3
Indústries manufactureres diverses	8,4	5,4	0,5	45,3	172,5
Energia, aigua i gas	10,3	3,0	0,3	2,8	22,5
2. Total VAB indústria i energia	100	2,1	2,1	25,9	27,7
Edificació i promoció immobiliària	38,0	8,1	3,1	31,1	--
Instal·lació i acabats	31,3	2,4	0,7	32,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	25,4	10,4	2,6	46,8	--
Obra civil	5,3	-0,6	0,0	-49,4	--
3. Total VAB construcció	100	6,4	6,4	24,9	33,3
Immobiliàries	19,1	-0,7	-0,1	1,7	43,9
Comerç	18,9	0,4	0,1	-6,5	-1,9
Profes. cient. admin.	15,7	14,4	2,3	50,2	56,9
Hostaleria	14,6	1,0	0,1	20,1	16,9
Transport i magatzematge	8,3	-0,5	0,0	26,6	37,2
Total serveis privats	85,4	2,9	2,4	13,4	20,8
Administració pública	5,6	4,7	0,3	11,7	6,3
Educació	4,6	0,9	0,0	12,4	27,4
Sanitat i serveis socials	4,4	3,8	0,2	13,9	27,0
Total serveis col·lectius	14,6	3,2	0,5	12,4	17,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	13,2	20,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

73: El raïm per a vi va augmentar d'un 18,2 % (de 28.582 a 33.785 tones), mentre que les places d'aviram a la comarca es van mantenir.

BARCELONÈS

El 2018, el VAB del Barcelonès va avançar d'un elevat 2,7 %, malgrat la davallada de la indústria (-0,3 %), reflectint la dinàmica terciària (3,0 %), el sector dominant a la comarca amb el 85 % del VAB nominal, i també de la construcció (4,2 %), mentre que el primari augmentava suaument (2,6 %). Amb aquests resultats, s'han compensat ja totalment els efectes de la crisi 2007-13, tant en activitat com en ocupació. En VAB, la suavitat de la recessió 2007-13 (pèrdua de VAB del -1,7 %) i la fortalesa de la millora 2013-18 (augment del 13 %) expliquen que el VAB del 2018 es trobi ja un 11,0 % per sobre el del 2007, un resultat sensiblement millor que el 6,2 % català. En afiliació, també les pèrdues 2007-13 (-13,8 %) han estat compensades, de manera que amb l'augment del 3,0 % del 2018, els 1.261.000 afiliats de la comarca ja han assolit els registrats el 2007, un resultat també millor que la caiguda mitjana de Catalunya (del -1,3 %).

L'augment del terciari expressa el dels serveis privats (3,5 %), acompanyat per un menor increment dels col·lectius (1,3 %); entre els primers, van avançar sòlidament les activitats immobiliàries, les professionals, científiques i administratives i les d'informació i comunicacions. De la seva banda, el modest increment del VAB del terciari públic va reflectir el dels serveis de les AAPP i dels educatius. Amb la millora del 2018, el terciari supera llargament els valors assolits el 2007: en VAB, l'excideix en un molt notable 16,7 %, mentre que, amb el creixement del 3,1 % de l'afiliació terciària del 2018, els 1.117.000 afiliats assolits també superen llargament els del 2007 (vora d'un 9 %).

El descens del VAB industrial (front l'augment català de l'1,1 %) reflecteix el baix creixement de les manufactures, empentades a la baixa pel lleu increment dels productes farmacèutics i el retrocés de la química, i malgrat l'avenç de la fabricació de material de transport. Tot i la forta recuperació 2013-18, la indústria encara no ha pogut recuperar el nivell previ a la crisi, ni en activitat ni, en particular, en ocupació. En VAB constant, aquest es troba un -2,6 % per sota el generat el 2007, mentre que en afiliació i després de l'augment del 0,8 % del 2018, i ateses les millores de productivitat, els 94.800 afiliats encara acumulen una pèrdua del -33 % respecte del 2007.

El prou intens increment de la construcció recull, en particular, el baix avenç de la branca d'instal·lacions i acabats, més que compensat per les fortes progressions de les d'edificació i promoció immobiliària, demolició i preparació de terrenys i obra civil.⁷⁴ En l'àmbit residencial, i després de la molt intensa davallada en habitatges iniciats 2004-14 (de vora 8.500 a escassament 800), la recuperació ha estat prou intensa i el 2018 es van iniciar ja gairebé 3.600 habitatges. Tot i aquesta millora, el VAB de la construcció continua un -27 % per sota el del 2007, mentre que en afiliació la caiguda acumulada és propera al -46 %. Finalment, el creixement del primari reflecteix tant la millora de la pesca com la de l'agricultura.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BARCELONÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,0	2,6	0,0	3,4	11,3
Indústria	11,1	-0,3	0,0	15,3	2,6
Construcció	3,4	4,2	0,1	22,3	17,4
Serveis (privats i col·lectius)	85,4	3,0	2,6	12,4	17,1
VAB total	100	2,7	2,7	13,0	15,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	1,6	1,0	0,0	10,3	--
Hortalisses	1,4	0,7	0,0	18,2	--
Ramaderia	0,2	-11,8	0,0	-25,3	--
Equí	0,1	-20,8	0,0	-34,5	--
Altres productes animals	0,0	-5,3	0,0	-5,3	--
Forestal i aqüícola	59,4	-2,7	-1,6	-11,7	--
Pesca marítima	38,9	10,6	4,1	30,4	--
1. Total VAB primari	100	2,6	2,6	3,4	11,3
Indústries manufactureres	79,7	0,5	0,4	15,7	2,2
Fabricació de material de transport	18,0	2,7	0,5	36,9	20,6
Productes farmacèutics	14,9	1,6	0,2	17,9	17,0
Indústria química	12,6	-1,6	-0,2	47,8	-11,1
Alimentació, begudes i tabac	5,6	0,5	0,0	9,0	6,8
Equip electrònic i òptic	4,8	2,2	0,1	13,7	-0,7
Energia, aigua i gas	20,3	-3,4	-0,7	13,9	4,9
2. Total VAB indústria i energia	100	-0,3	-0,3	15,3	2,6
Edificació i promoció immobiliària	28,9	11,6	3,4	39,1	--
Instal·lació i acabats	48,8	0,2	0,1	8,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,2	3,5	0,5	37,5	--
Obra civil	8,1	3,4	0,3	27,7	--
3. Total VAB construcció	100	4,2	4,2	22,3	17,4
Immobiliàries	17,5	0,7	0,1	3,2	25,2
Profes. cient. admin.	14,8	12,9	1,9	40,9	28,7
Comerç	14,8	0,5	0,1	6,2	8,2
Inform. i comunica.	8,6	7,0	0,6	52,0	45,4
Hostaleria	7,8	1,8	0,1	30,4	23,8
Total serveis privats	80,5	3,5	2,8	13,5	18,3
Administració pública	5,5	-1,2	-0,1	4,5	1,8
Educació	6,6	1,1	0,1	4,3	18,5
Sanitat i serveis socials	7,4	3,2	0,2	13,4	20,3
Total serveis col·lectius	19,5	1,3	0,2	7,7	14,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,0	3,0	12,4	17,1

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

74: El 2018, l'augment del 4,1 % de l'afiliació a la construcció al Barcelonès reflecteix el fort avenç de l'afiliació a la Seguretat Social (Règim General i autònoms) a promoció immobiliària i edificació (8,8 %) i el menor increment

a la d'obra civil (3,2 %). Del seu costat, a les branques d'instal·lacions i acabats d'edificis i demolició i preparació de terrenys, els afiliats al Règim General avançaven d'un 1,1 % i d'un 3,6 %, respectivament.

BERGUEDÀ

El 2018, el VAB del Berguedà es va incrementar d'un 2,6 %, reflectint la més positiva dinàmica terciària (2,9 %), ja que tant la indústria (2,4 %) com la construcció (2,1 %) van avançar menys i el primari ho feia escassament (1,7 %). Amb aquest resultat, el Berguedà encara no ha superat els efectes de la crisi. En VAB, tot i la millora de la recuperació 2014-18 (de l'11,7 %), la intensa davallada de la crisi 2007-14 (-16,3 %) situa l'assolit el 2018 encara un -6,5 % per sota el del 2007, en contrast amb l'augment superior al 6 % de la mitjana catalana; en afiliació, i amb el creixement de l'1,6 % del 2018, els 11.000 afiliats també estan més d'un -12 % per sota els del 2007, un registre força pitjor que la caiguda 2007-18 catalana (-1,3 %).

L'augment del terciari expressa l'increment del VAB dels serveis privats (3,0 %) i un valor similar pels col·lectius (2,9 %); entre els primers, cal citar la moderada caiguda del comerç, que contrasta amb els forts creixements de les activitats professionals, científiques i administratives, l'hostaleria i les activitats immobiliàries. Del seu costat, en l'àmbit dels serveis col·lectius destaquen els augments dels de l'AAPP i la sanitat. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera amb escreix (13,5 %) els del 2007 mentre que, pel que fa a l'afiliació i amb l'1,6 % de creixement del 2018, els 7.000 afiliats són ja un 4,2 % superiors als registrats el 2007.

L'avenç del VAB industrial reflecteix el de les branques manufactureres i el més important increment de les d'energia, aigua, gas i reciclatge; a les primeres, destaca el moderat augment a les d'alimentació, begudes i tabac, el més elevat creixement de les del tèxtil, confecció, cuir i calçat, i l'intens avenç al paper i les arts gràfiques. Tot i aquesta nova millora, els efectes de les recessions generades per la crisi financera són encara molt evidents a la indústria del Berguedà, tant en activitat com en ocupació. De forma acumulada des del 2007, el VAB en termes constants continua un -10,6 % per sota, mentre que els 2.100 afiliats del 2018 (després de l'augment del 3,7 % aquest any), i gràcies als guanys de productivitat operats, encara reflecteixen amb més intensitat els efectes de la crisi (un -22,7 % inferior al valor del 2007).

El moderat increment de la construcció recull la davallada de la branca d'edificació i promoció immobiliària, i el baix creixement de la de demolició i preparació de terrenys, compensades pels augments en les d'instal·lació i acabat d'edificis i obra civil.⁷⁵ En l'àmbit residencial, i després de la forta davallada dels habitatges iniciats 2006-12 (de vora els 1.000 a escassament 4), el 2018 se'n van començar 11. Amb aquests registres del 2018, el VAB del sector al Berguedà continua un 53 % per sota el del 2007, una xifra similar a la de l'afiliació. Finalment, el modest augment del primari reflecteix l'increment moderat de la ramaderia, pel baix avenç del porquí, mentre que el VAB agrícola creixia de forma destacada, empenyat per les plantes farratgeres.⁷⁶

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL BERGUEDÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	11,6	1,7	0,2	12,7	2,3
Indústria	24,2	2,4	0,6	10,5	12,0
Construcció	10,0	2,1	0,2	7,4	17,7
Serveis (privats i col·lectius)	54,2	2,9	1,6	11,7	14,7
VAB total	100	2,6	2,6	11,1	13,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	3,7	16,9	0,6	22,6	--
Plantes Farratgeres	1,8	15,6	0,3	68,0	--
Ramaderia	92,0	1,2	1,1	13,4	--
Porquí	60,7	0,2	0,1	13,2	--
Boví	18,0	1,8	0,3	6,2	--
Forestal i aqüícola	4,3	-0,3	0,0	-2,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	1,7	1,7	12,7	2,3
Indústries manufactureres	89,0	2,1	1,8	11,2	12,0
Alimentació, begudes i tabac	21,9	1,2	0,3	-6,4	-5,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	20,8	2,5	0,5	13,7	9,9
Paper i arts gràfiques	15,8	4,9	0,8	11,4	19,4
Indústries manufactureres diverses	13,3	0,1	0,0	32,6	48,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,0	3,2	0,2	20,3	-8,2
Energia, aigua i gas	11,0	5,1	0,6	9,6	10,5
2. Total VAB indústria i energia	100	2,4	2,4	10,5	12,0
Edificació i promoció immobiliària	26,0	-5,3	-1,4	10,8	--
Instal·lació i acabats	43,2	0,7	0,3	3,3	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	22,7	10,0	2,3	3,1	--
Obra civil	8,1	11,3	0,9	59,3	--
3. Total VAB construcció	100	2,1	2,1	7,4	17,7
Comerç	22,8	-0,1	0,0	1,0	4,3
Profes. cient. admin.	17,5	5,5	1,0	42,9	38,8
Hostaleria	13,4	3,7	0,5	30,0	24,8
Immobiliàries	6,1	9,7	0,6	0,9	36,8
Artístiques, recreatives i altres serveis	4,9	0,5	0,0	3,1	4,0
Total serveis privats	72,2	3,0	2,1	12,3	14,5
Administració pública	8,5	6,5	0,6	23,3	25,7
Educació	7,2	0,7	0,0	0,6	3,3
Sanitat i serveis socials	12,0	1,7	0,2	7,7	14,0
Total serveis col·lectius	27,8	2,9	0,8	10,2	15,1
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	11,7	14,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁷⁵: Al Berguedà, el 2018 l'afiliació a la construcció va caure d'un -0,2 %, reflectint la davallada dels afiliats totals (Règim General i d'autònoms) a la promoció immobiliària i edificació (-4,6 %) i l'increment del Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis (3,3 %).

⁷⁶: Pel que fa a cultius farratgers, aquests augmentaren d'un 18,7 % (de 19.497 a 23.148 tones), mentre que les places de porcí creixeren d'un 1,9 %.

CERDANYA

El 2018, l'avenç del 2,2 % del VAB de la Cerdanya va reflectir, en particular, l'empenta terciària (2,6 %), ja que la indústria creixia menys (2,1 %), mentre la construcció s'estabilitzava (0,6 %) i el primari queia (-2,5 %). Amb aquest resultat del 2018, la Cerdanya ha pogut deixar ja enrere els efectes de la crisi 2007-14: en VAB, el generat el 2018 supera en un 1,6 % el del 2007, perquè la fortalesa de la recuperació 2014-18 (14,7 %) ha estat suficient per compensar les pèrdues de la crisi 2007-14 (caiguda del VAB de -11,4 %). També en afiliació, i incloent el creixement de l'1,6 % del 2018, els 8.000 afiliats assolits ultrapassen els del 2007 (en un 5,4 %), un resultat millor que el català (contracció 2007-18 del -1,3 %).

L'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (3,5 %) i la reducció dels col·lectius (-0,1 %), arrossegats a la baixa per la davallada de la sanitat. En l'àmbit dels primers, el seu fort avenç recull les alces de les activitats immobiliàries i l'hostaleria. Atès que, fins i tot en els anys de crisi 2007-13, el VAB terciari de la Cerdanya va créixer, l'empenta acumulada entre 2013 i 2018 ha permès que aquest darrer exercici el VAB del sector superi, en més del 23 %, el del 2007. Igualment, i malgrat el contingut avenç de l'afiliació el 2018 (1,9 %), els 6.000 assolits aquest any ultrapassen llargament els del 2007 (més del 36 %).

El contingut ascens del VAB industrial reflecteix, en particular, el baix creixement de les branques manufactureres, mentre que les d'energia i aigua (que aporten més del 50 % del VAB del sector) van augmentar notablement, compensant els baixos creixements de les indústries de l'alimentació, begudes i tabac i el destacat descens del paper i arts gràfiques. Amb això, la indústria a la comarca acumula un saldo de la crisi i recuperació (2007-18) encara negatiu: el VAB industrial, mesurat en termes constants, està encara un -11,2 % per sota el del 2007, per la molt intensa contracció manufacturera, ja que les produccions energètiques han augmentat amb força; aquests resultats productius s'han traduït en uns 300 afiliats el 2018, que continuen vora el -7 % per sota els registrats el 2007.

La pràctica estabilització de la construcció expressa l'efecte combinat dels increments de les branques de demolició i preparació de terrenys i edificació i promoció immobiliària, i les davallades en instal·lació i acabat d'edificis i en obra civil.⁷⁷ En l'àmbit residencial, i després del col·lapse en habitatges iniciats 2004-14 (dels vora 860 a 20), el 2018 se'n van iniciar 40. Amb aquests registres, tant en VAB (-48,4 %) com en afiliació (-54,5 %) el sector està molt lluny dels registres del 2007. Finalment, el primari va davallar moderadament, arrossegat per la contracció de la ramaderia, on destaquen les caigudes del boví i la llet, mentre que el VAB agrícola s'expandeix.⁷⁸

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA CERDANYA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,0	-2,5	0,0	4,8	-8,0
Indústria	4,6	2,1	0,1	5,9	27,9
Construcció	15,0	0,6	0,1	2,2	12,8
Serveis (privats i col·lectius)	78,4	2,6	2,0	16,1	34,0
VAB total	100	2,2	2,2	13,6	28,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	10,5	4,5	0,5	-20,4	--
Plantes Farratgeres	5,5	17,1	1,0	-9,1	--
Ramaderia	81,5	-4,5	-3,7	13,9	--
Boví	44,3	-3,7	-1,6	12,8	--
Llet	25,0	-8,9	-2,2	17,7	--
Forestal i aqüícola	8,1	8,8	0,7	-10,1	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,5	-2,5	4,8	-8,0
Indústries manufactureres	47,9	0,8	0,4	2,5	8,4
Alimentació, begudes i tabac	18,8	0,9	0,2	-0,4	5,4
Paper i arts gràfiques	12,5	-5,4	-0,7	-11,6	-1,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,4	7,4	0,6	45,4	29,6
Indústries manufactureres diverses	3,7	5,7	0,2	-3,5	19,1
Maquinària i equip mecànic	1,9	3,0	0,1	-1,9	25,0
Energia, aigua i gas	52,1	3,3	1,7	9,0	96,1
2. Total VAB indústria i energia	100	2,1	2,1	5,9	27,9
Edificació i promoció immobiliària	55,2	0,3	0,2	11,4	--
Instal·lació i acabats	28,5	-0,3	-0,1	-5,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	8,7	10,1	0,9	21,0	--
Obra civil	7,7	-4,9	-0,4	-49,2	--
3. Total VAB construcció	100	0,6	0,6	2,2	12,8
Immobiliàries	22,7	3,2	0,7	6,3	46,6
Hostaleria	19,3	2,7	0,5	26,2	21,9
Comerç	10,7	0,7	0,1	8,3	13,9
Profes. cient. admin.	9,2	5,0	0,5	24,9	29,8
Artístiques, recreatives i altres serveis	7,1	6,1	0,4	43,4	18,9
Total serveis privats	76,3	3,5	2,6	16,7	21,8
Administració pública	4,9	3,5	0,2	12,5	10,3
Educació	4,4	2,4	0,1	5,1	8,4
Sanitat i serveis socials	14,4	-2,1	-0,3	30,9	191,6
Total serveis col·lectius	23,7	-0,1	0,0	15,2	82,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,6	2,6	16,1	34,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

77: A la Cerdanya el 2018, l'avenç del 0,3 % del total d'afiliats a la construcció reflecteix, fonamentalment, el baix increment (0,3 %) de la promoció immobiliària i edificació.

78: El 2018, els lliuraments de llet a la demarcació de Girona van caure un -4,6 %, mentre que les places de boví a la comarca van créixer d'un 5 %; del seu costat, la producció de cultius farratgers quasi es va triplicar (de 5.529 a 15.896 tones).

CONCA DE BARBERÀ

El 2018, la Conca de Barberà va créixer d'un modest 1,3 %, reflectint la baixa pulsio tant de la indústria (1,6 %) com dels serveis (1,5 %), mentre que el primari queia fortament (-8,1 %) i la construcció avançava prou (2,8 %). Amb aquests resultats, la comarca continua sentint els estralls de la crisi 2007-13, tant en activitat com, particularment, en el mercat de treball. Així, tot i el sòlid creixement a la recuperació 2013-18 (del 14,9 % en VAB i 12,7 % en afiliació), la intensa davallada 2007-13 (del -19,0 % en VAB i del -18,5 % en afiliació) encara no ha estat recuperada, de forma que el VAB en termes constants es troba un -6,9 % per sota el del 2007, un resultat lluny del guany de Catalunya (que ultrapassa el 6,0 %). A més, aquesta pèrdua productiva es reflecteix en un mercat de treball a la Conca de Barberà que mostra resultats pitjors, atesos els augments experimentats per la productivitat en particular a la indústria, de forma que incloent el creixement de l'afiliació del 3,7 % del 2018, els 8.000 afiliats a la comarca estan vora un -8,2 % per sota els registrats el 2007.

L'augment de l'1,5 % del VAB dels serveis va ser el resultat d'un molt modest avenç dels privats (0,8 %) i de la forta empenta (3,5 %) dels col·lectius, empentats pels bons resultats de l'AAPP i l'educació. En l'àmbit privat, malgrat el baix increment del comerç, el seu creixement agregat reflecteix els de l'hostaleria i les activitats professionals, científiques i administratives. A diferència de la indústria, i amb la millora del 2018, el terciari supera ja llargament els registres assolits el 2007: en VAB, en termes constants, en un 11,8 % i en afiliació, amb l'augment del 2,8 % del 2018, els 3.000 afiliats assolits ja ultrapassen els del 2007 en vora el 10 %.

El moderat increment del VAB industrial, el principal sector de la comarca, reflecteix el baix creixement de les branques manufactureres i la davallada de les d'energia, gas i aigua; entre les primeres, destaquen pel seu augment el 2018 les indústries de l'alimentació, begudes i tabac i la fabricació de material de transport. Tot i això, el balanç dels anys de crisi i recuperació (2007-18) a la indústria continua sent força negatiu: contracció del -10,9 % en VAB i superior al -13 % en afiliació (amb 3.400 afiliats el 2018).

El creixement de la construcció expressa els creixements de l'obra civil i de la instal·lació i acabat d'edificis i les davallades en les branques de demolició i preparació de terrenys i de l'edificació i promoció immobiliària (els habitatges iniciats, després de la forta davallada 2006-14, des dels vora de 500 als 4, s'han recuperat una mica, assolint els 37 el 2018). Amb aquests registres, el sector està encara molt allunyat dels valors previs a la crisi, amb un VAB un -47 % per sota el del 2007 i una afiliació que encara acumula una caiguda propera al -59 %. Finalment, la prou intensa contracció del primari reflecteix el descens en la seva principal branca, l'agricultura, on destaca l'important contracció del raïm, mentre que a la ramaderia davalla de forma destacada l'aviram.⁷⁹

79: La producció de raïm per a vi va davallar d'un -10,6 % (de 28.097 a 25.110 tones), mentre que les places d'aviram a la comarca van retrocedir d'un -2,8 %.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA CONCA DE BARBERÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,0	-8,1	-0,3	-18,4	3,8
Indústria	57,3	1,6	0,9	18,8	16,1
Construcció	7,8	2,8	0,2	21,3	-10,5
Serveis (privats i col·lectius)	30,9	1,5	0,5	11,6	14,8
VAB total	100	1,3	1,3	14,9	12,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	63,4	-9,3	-5,9	-28,8	--
Raïm	23,2	-14,5	-3,4	-22,3	--
Ramaderia	35,9	-6,1	-2,2	4,6	--
Aviram	32,3	-7,5	-2,4	5,2	--
Ous	1,7	0,9	0,0	8,7	--
Forestal i aqüícola	0,7	5,3	0,0	-7,9	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-8,1	-8,1	-18,4	3,8
Indústries manufactureres	91,1	2,0	1,8	19,9	16,1
Alimentació, begudes i tabac	28,4	3,5	1,0	18,3	26,0
Fabricació de material de transport	23,4	6,4	1,5	14,8	0,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,3	0,6	0,1	40,1	27,1
Altres productes minerals no metàl·lics	10,0	-4,5	-0,5	19,3	-4,0
Indústries manufactureres diverses	5,0	-0,2	0,0	28,7	50,3
Energia, aigua i gas	8,9	-2,6	-0,2	7,9	17,8
2. Total VAB indústria i energia	100	1,6	1,6	18,8	16,1
Edificació i promoció immobiliària	33,8	-0,6	-0,2	21,0	--
Instal·lació i acabats	24,9	3,4	0,8	28,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	23,5	-0,2	-0,1	12,6	--
Obra civil	17,8	12,5	2,2	75,4	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	21,3	-10,5
Comerç	26,7	0,4	0,1	6,3	6,3
Hostaleria	15,6	1,6	0,2	14,2	10,9
Profes. cient. admin.	8,9	6,1	0,5	27,1	23,6
Artístiques, recreatives i altres serveis	8,7	0,3	0,0	40,0	25,4
Immobiliàries	6,4	-4,0	-0,3	5,4	204,5
Total serveis privats	73,2	0,8	0,6	12,6	12,8
Administració pública	8,9	6,0	0,5	12,5	11,5
Educació	8,1	1,6	0,1	-2,3	9,3
Sanitat i serveis socials	9,7	2,7	0,3	18,6	37,6
Total serveis col·lectius	26,8	3,5	0,9	9,0	20,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,5	1,5	11,6	14,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

GARRAF

El 2018, el VAB del Garraf va créixer d'un important 4,0 %, reflectint la positiva evolució dels serveis (4,5 %), la construcció (4,4 %) i, també, del primari (10,3 %), mentre la indústria (1,5 %) creixia moderadament. Tot i això, el balanç de la crisi i la recuperació 2007-18 en activitat i mercat de treball continua sent negatiu. Així, en l'àmbit del VAB, mesurat en termes constants, la fortalesa de la recuperació 2012-18 (un elevat increment del 16,9 %) no ha pogut compensar la intensa davallada de la crisi 2007-12 (del -16,6 %), de forma que, agregadament i pel conjunt del període 2007-18, continua situat un -2,4 % per sota el del 2007, una xifra clarament pitjor que la mitjana catalana (avenç superior al 6 %). En l'àmbit ocupacional, i incloent l'augment de l'afiliació del 2018 (4,1 %), tampoc s'han reabsorbit les pèrdues de la crisi, de forma que als 37.000 afiliats encara els hi manca un -8,5 % per assolir els registres del 2007, un valor també força pitjor que el de la mitjana catalana (-1,3 %).

L'augment del terciari reflecteix l'alça dels serveis privats (5,0 %) i, en menor mesura, dels col·lectius (d'un 2,3 %), per l'increment dels serveis oferts per les AAPP i els educatius; en l'àmbit del terciari privat, destaquen els avenços d'activitats immobiliàries i hostaleria, mentre que el comerç creixia modestament. Amb la millora del 2018, el terciari del Berguedà supera ja llargament els registres previs a la crisi: en VAB, està ja un 13,7 % per sobre el del 2007 i, en afiliació i després del fort avenç del 2018 (4,2 %), els 29.000 afiliats ultrapassen els del 2007 en un sòlid 8,2 %.

El baix avenç del VAB industrial expressa el de les branques manufactures, ja que les d'energia es van contreure; a les primeres, i entre les quals tenen més pes, la caiguda de l'equip electrònic i òptic i de la fabricació de material de transport han estat compensades pels forts avenços de la metal·lúrgia i productes metàl·lics i la maquinària i equip. A l'increment del 2018, el VAB industrial encara se situa un -8,6 % per sota el del 2007, mentre que en afiliació i donats els increments de productivitat del sector, els 4.100 assolits el 2018 continuaven amb unes pèrdues acumulades superiors al -25 % en relació als valors previs a la crisi.

El fort increment de la construcció recull, fonamentalment, els molt bons resultats de l'edificació i promoció immobiliàries, recolzats pels d'instal·lació i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys, mentre l'obra civil davallava.⁸⁰ Estrictament pel que fa a l'activitat de construcció residencial, després de la intensa caiguda en habitatges iniciats de 2006-12 (dels més de 3.000 als 51), el 2018 se'n van començar ja 459. Amb aquests registres, el VAB de la construcció continua un 59 % per sota el del 2007, una xifra similar a la de l'afiliació. Finalment, el fort avenç del primari expressa l'augment agrícola (en particular, del raïm).⁸¹

⁸⁰: Al Garraf, l'afiliació total a la construcció el 2018 va augmentar d'un 2,9 %, empençada pel creixement a promoció immobiliària i edificació (4,5 %) i l'avenç dels afiliats al Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis (1,8 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL GARRAF. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,4	10,3	0,0	20,9	8,5
Indústria	15,1	1,5	0,2	16,9	7,5
Construcció	10,7	4,4	0,5	32,9	39,5
Serveis (privats i col·lectius)	73,8	4,5	3,3	14,6	22,2
VAB total	100	4,0	4,0	16,4	21,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	28,9	7,3	2,1	-0,8	--
Raïm	10,6	15,6	1,7	8,3	--
Ramaderia	2,8	-3,8	-0,1	7,3	--
Equí	1,0	-18,1	-0,2	-28,5	--
Oví i cabrum	0,9	7,0	0,1	67,8	--
Forestal i aquícola	2,7	-3,3	-0,1	16,7	--
Pesca marítima	65,6	12,8	8,4	35,0	--
1. Total VAB primari	100	10,3	10,3	20,9	8,5
Indústries manufactures	90,5	1,8	1,7	17,6	15,4
Equip electrònic i òptic	22,9	-0,3	-0,1	12,1	6,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,6	9,9	1,3	21,6	7,6
Fabricació de material de transport	11,6	-0,1	0,0	7,9	-9,0
Indústries manufactures diverses	11,4	-5,7	-0,7	29,5	112,6
Maquinària i equip mecànic	8,4	9,0	0,8	29,0	41,3
Energia, aigua i gas	9,5	-1,8	-0,2	10,2	-69,8
2. Total VAB indústria i energia	100	1,5	1,5	16,9	7,5
Edificació i promoció immobiliària	70,3	5,1	3,6	55,6	--
Instal·lació i acabats	19,5	0,4	0,1	3,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	8,6	10,3	0,9	63,4	--
Obra civil	1,7	-11,5	-0,2	12,7	--
3. Total VAB construcció	100	4,4	4,4	32,9	39,5
Immobiliàries	21,6	8,2	1,8	2,3	35,5
Comerç	18,5	1,0	0,2	13,5	17,4
Hostaleria	17,6	4,5	0,8	32,3	32,2
Profes. cient. admin.	9,3	13,7	1,3	25,3	19,9
Artístiques, recreatives i altres serveis	5,8	-0,6	0,0	27,8	21,8
Total serveis privats	79,7	5,0	4,0	14,5	21,7
Administració pública	5,3	4,8	0,3	18,8	14,1
Educació	6,7	1,2	0,1	13,6	30,5
Sanitat i serveis socials	8,3	1,8	0,1	14,0	26,3
Total serveis col·lectius	20,3	2,3	0,5	15,0	23,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	4,5	4,5	14,6	22,2

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁸¹: La producció de raïm per a vi al Garraf va augmentar d'un 23,1 % (de 6.043 a 7.438 tones), mentre que les captures pesqueres a Vilanova i la Geltrú van créixer un 18,2 % (de 3.066 a 3.624 tones).

GARRIGUES

El 2018, el VAB de les Garrigues va avançar d'un modest 0,5 %, reflectint la baixa dinàmica dels serveis (1,2 %) i la indústria (0,5 %) i la caiguda del primari (d'un -1,7 %), mentre la construcció creixia amb força (3,4 %). Amb aquest resultat, les Garrigues no han aconseguit recuperar encara els registres previs a la crisi. En VAB, el moderat increment 2014-18 (del 9,8 %) ha estat insuficient per absorbir la forta davallada de la crisi 2007-14 (-14,6 %), cosa que resulta en un VAB encara un -6,3 % per sota el del 2007, molt lluny del guany mitjà català (superior al 6,0 %). En afiliació, i amb el creixement del 2018 (del 0,9 %), els 6.000 afiliats assolits continuen un -6,1 % per sota els registrats el 2007, també un registre força pitjor que la caiguda de Catalunya (del -1,3 %).

El baix augment del terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (1,1 %), els dominants a la comarca, per efecte de la caiguda del comerç, en part compensada pels augments en hostaleria i activitats professionals i administratives. De la seva banda, el VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP) també va créixer (d'un 1,4 %), reflectint en particular l'augment del VAB de l'AAPP i de l'educació i la davallada de la sanitat i els serveis socials. Amb la millora del 2018, el VAB dels serveis supera el del 2007 en un 7,5 %, mentre que, pel que fa a l'afiliació i després de la davallada del 2018 (-0,2 %), els 3.000 afiliats assolits aquest any ja ultrapassen en un 5,6 % els del 2007.

El baix creixement industrial va ser el reflex de la davallada de l'energia, gas i aigua, ja que les manufactures es van comportar prou positivament. En aquest àmbit destaquen els bons resultats de l'alimentació, begudes i tabac, el lleu creixement del tèxtil i el fort augment de la metal·lúrgia i productes metàl·lics. Amb aquests registres del 2018, el balanç 2007-18 a la indústria de les Garrigues continua sent força negatiu: en VAB constant, el 2018 està encara un -8,6 % per sota i, en termes d'afiliació, i amb l'augment del 6,1 % del 2018, els 1.200 afiliats assolits situen la pèrdua acumulada des del 2007 propera al -16 %.

El relativament elevat increment de la construcció expressa l'efecte combinat dels augments, prou intensos, a l'obra civil i demolició i preparació de terrenys, el baix avenç d'instal·lació i acabat d'edificis i la davallada en edificació i promoció immobiliària. En l'àmbit estrictament residencial, i després de la reducció en habitatges iniciats entre 2006 i 2016 (de 815 a 6), el 2018 se'n van iniciar 16. Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara lluny dels valors assolits el 2007: un -38 % en termes de VAB i un -62,4 % pel que fa a l'afiliació. La modesta caiguda del primari el 2018 reflecteix la forta contracció de l'agricultura i, en particular, de la fruita fresca, mentre que les produccions ramaderes (tant les d'aviram com les de porquí) van mostrar creixement.⁸²

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LES GARRIGUES. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	25,6	-1,7	-0,4	13,4	1,4
Indústria	29,2	0,5	0,1	10,3	12,7
Construcció	9,8	3,4	0,3	13,9	3,4
Serveis (privats i col·lectius)	35,4	1,2	0,4	6,4	6,2
VAB total	100	0,5	0,5	9,8	6,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	27,3	-17,8	-4,9	-19,3	--
Fruites fresques	7,6	-21,9	-1,7	-21,3	--
Ramaderia	72,7	4,3	3,1	27,0	--
Aviram	59,2	5,4	3,2	30,8	--
Porquí	7,4	0,6	0,0	4,6	--
Forestal i aquícola	0,1	0,0	0,0	-12,1	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,7	-1,7	13,4	1,4
Indústries manufactureres	60,4	2,5	1,5	13,1	15,1
Alimentació, begudes i tabac	20,2	2,6	0,5	8,1	9,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	8,7	1,4	0,1	-1,2	-11,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,3	8,1	0,7	62,9	68,9
Altres productes minerals no metàl·lics	7,3	0,0	0,0	18,8	4,7
Cautxú i plàstic	6,1	-2,4	-0,1	16,9	8,9
Energia, aigua i gas	39,6	-2,6	-1,0	8,6	-16,7
2. Total VAB indústria i energia	100	0,5	0,5	10,3	12,7
Edificació i promoció immobiliària	35,0	-0,7	-0,2	8,8	--
Instal·lació i acabats	33,1	0,7	0,2	17,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,8	10,6	2,1	2,7	--
Obra civil	12,0	11,1	1,3	41,2	--
3. Total VAB construcció	100	3,4	3,4	13,9	3,4
Comerç	22,9	-0,3	-0,1	-3,2	-5,9
Hostaleria	8,7	4,2	0,4	16,0	2,6
Profes. cient. admin.	8,6	4,3	0,4	25,6	18,8
Artístiques, recreatives i altres serveis	6,7	-2,6	-0,2	29,6	15,0
Immobil·liàries	6,5	8,8	0,6	2,2	19,6
Total serveis privats	63,1	1,1	0,7	4,5	1,8
Administració pública	12,5	4,1	0,5	14,3	11,3
Educació	7,1	-0,9	-0,1	4,4	17,5
Sanitat i serveis socials	17,3	0,3	0,1	9,7	16,1
Total serveis col·lectius	36,9	1,4	0,5	10,3	14,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,2	1,2	6,4	6,2

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

82: La producció de nectarines es va reduir d'un -36,0 % (de 6.344 a 4.059 tones), la de pera d'un -13,1 % (de 7.686 a 6.678 tones), la de poma d'un -10,2 % (de 14.015 a 12.588 tones) i la de préssec d'un -3,7 % (de 6.077 a

4.029 tones), mentre que les places d'aviram a la comarca van créixer d'un 1,9 %.

GARROTXA

El 2018, el VAB de la Garrotxa va créixer d'un 2,3 %, recolzat per increments de les principals branques a l'entorn del 2 % (la indústria va avançar d'un 2,3 % i els serveis d'un 2,0 %), mentre el primari (5,6 %) i la construcció (2,8 %) creixien per sobre la mitjana. Amb aquests resultats, s'han superat els negatius efectes de la crisi. Així, en VAB, tot i la forta caiguda de la crisi 2007-13 (-8,5 %), l'avenç 2013-18 (augment del 17,7 %) ha permès que el generat el 2018 sigui ja un 7,8 % superior al registrat el 2007, superior al de Catalunya. En afiliació, afegint l'intens augment del 4,1 % del 2018, i malgrat la forta caiguda 2007-13 (del -9,5 %), la recuperació 2013-18 (del 18,2 %) ha situat els 24.000 afiliats, assolint un 7,0 % per sobre els del 2007, un resultat molt millor que la caiguda mitjana catalana (del -1,3 %).

L'augment del terciari expressa un moderat avenç dels serveis privats (1,7 %), compensat en part per l'augment pels col·lectius (3,2 %). Entre els primers, cal destacar el modest increment del comerç, mentre que l'hostaleria i, en particular, les activitats professionals i administratives creixien força. De la seva banda, el creixement del terciari públic reflectí, en particular, l'augment dels serveis oferts per les AAPP i dels educatius. Amb la millora del 2018, i la seva evolució anterior, el VAB del sector ha superat els registres del 2007 d'un molt notable 20,8 %, mentre que, pel que fa a l'afiliació i amb el 3,5 % de creixement del 2018, els 13.000 afiliats registrats excedeixen en més del 25 % els del 2007.

El prou notable augment del VAB industrial reflecteix, en particular, el creixement de la principal branca manufacturera, la d'alimentació, begudes i tabac, a la qual s'hi va sumar el destacat avenç de la de maquinària i equip mecànic, permetent compensar els retrocessos de la química i el paper i arts gràfiques. En el balanç de la crisi i recuperació, el VAB industrial del 2018 supera (en un 6,2 %) el del 2007, mentre que els 9.100 afiliats a la indústria estan ja molt a prop d'assolir els nivells previs a la recessió (caiguda acumulada de només el -1,3 %).

L'increment de la construcció recull els avenços més continguts de les dues principals branques del sector a la comarca, les de demolició i preparació de terrenys i d'edificació i promoció immobiliària, mentre que en instal·lació i acabat d'edificis i en obra civil els creixements van ser menors.⁸³ En l'àmbit residencial, els 138 habitatges iniciats el 2018 han superat el mínim del 2013 (de 13), tot i que estan molt lluny encara dels registres del 2006 (vora els 1.550). Amb aquests registres, tant el VAB com l'afiliació de la construcció se situen encara en l'entorn del -40 % en relació als valors assolits abans de la crisi. Finalment, el primari va créixer impulsat per la ramaderia, amb un important ascens del porquí, mentre que el VAB agrícola va augmentar recolzat en la positiva dinàmica de les plantes farratgeres.⁸⁴

⁸³: A la Garrotxa, el 2018 l'afiliació a la seguretat social de la construcció avançà d'un 2,5 %, reflectint la positiva dinàmica de la promoció immobiliària i edificació, on els afiliats al règim general i d'autònoms creixerien d'un 2,2 %, mentre que a les instal·lacions i acabat d'edificis, l'afiliació al Règim General es va incrementar d'un elevat 5,3 %.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA GARROTXA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	3,0	5,6	0,2	12,8	4,4
Indústria	48,5	2,3	1,1	19,9	18,8
Construcció	4,7	2,8	0,1	9,3	4,5
Serveis (privats i col·lectius)	43,8	2,0	0,9	16,4	20,5
VAB total	100	2,3	2,3	17,7	18,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	11,4	14,7	1,7	-13,2	--
Plantes Farratgeres	7,2	16,0	1,2	-20,4	--
Ramaderia	77,4	3,8	3,0	25,5	--
Porquí	56,5	6,5	3,6	30,4	--
Boví	10,5	-5,5	-0,6	3,8	--
Forestal i aqüícola	11,2	8,2	0,9	-15,0	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	5,6	5,6	12,8	4,4
Indústries manufactureres	95,5	2,3	2,2	20,7	18,9
Alimentació, begudes i tabac	37,3	2,6	1,0	25,0	30,0
Maquinària i equip mecànic	9,4	9,5	0,9	24,5	50,3
Indústria química	8,9	-0,1	0,0	66,8	26,5
Paper i arts gràfiques	7,9	-7,6	-0,6	-23,0	-10,7
Cautxú i plàstic	7,4	2,4	0,2	24,0	5,5
Energia, aigua i gas	4,5	2,4	0,1	6,2	12,9
2. Total VAB indústria i energia	100	2,3	2,3	19,9	18,8
Edificació i promoció immobiliària	41,2	2,5	1,0	15,6	--
Instal·lació i acabats	46,2	1,2	0,5	10,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	11,3	10,4	1,2	25,5	--
Obra civil	1,3	1,0	0,0	-47,0	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	9,3	4,5
Comerç	31,0	0,6	0,2	15,2	13,5
Hostaleria	11,0	4,2	0,5	33,0	33,1
Profes. cient. admin.	9,8	9,5	0,9	39,6	34,0
Immobil·liàries	9,1	-3,7	-0,3	-6,3	14,4
Artístiques, recreatives i altres serveis	8,1	-0,8	-0,1	34,7	23,0
Total serveis privats	79,1	1,7	1,3	17,6	21,1
Administració pública	4,3	4,8	0,2	13,0	11,0
Educació	5,7	0,6	0,0	9,0	23,1
Sanitat i serveis socials	10,9	3,9	0,4	13,4	19,8
Total serveis col·lectius	20,9	3,2	0,7	12,1	18,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,0	2,0	16,4	20,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁸⁴: Les principals produccions farratgeres quasi es van doblar, (de 18 636 a 36 415 tones), mentre que les places d'aviram a la comarca van créixer d'un 2,0 %.

GIRONÈS

El 2018, el VAB del Gironès va créixer d'un reduït 0,4 %, reflectint la davallada dels serveis (-0,2 %),⁸⁵ compensada parcialment pels millors resultats de la indústria (2,2 %), la construcció (4,0 %) i el primari (5,4 %). Amb aquest registre, la recuperació del VAB 2014-18 acumula ja un notable increment del 10,1 % que pràcticament ha compensat la contracció 2007-14 (del -9,4 %), de manera que el VAB del 2018, en termes constants, només està un -0,3 % per sota el del 2007, un resultat pitjor que la mitjana catalana (augment superior al 6,0 %). Pel contrari, en termes ocupacionals, amb l'augment de l'afiliació del 4,1 % el 2018, els 106.000 afiliats han superat, molt lleugerament, els registrats el 2007 (es troben un 0,1 % per sobre), un canvi que és millor que la davallada mitjana de Catalunya (del -3,1 %).

La pràctica estabilitat del terciari expressa la caiguda dels serveis privats (-2,6 %), pel baix creixement del comerç i les davallades de les activitats professionals, científiques i administratives, immobiliàries i finances, mentre l'hostaleria avançava prou. De la seva banda, els col·lectius van créixer d'un 5,7 %, reflectint, en particular, l'augment dels oferts per les AAPP i els educatius. Tot i aquesta moderada davallada del 2018, la continguda caiguda 2007-13 (-3,1 %) i la fortalesa de la recuperació 2013-18 (8,8 % d'augment), situen el VAB terciari un 5,5 % per sobre el generat el 2007; igualment, en el mercat de treball del sector, i després del creixement del 4,1 % de l'afiliació el 2018, els 88.000 afiliats registrats ultrapassen en un 9,2 % els del 2007.

L'ascens del VAB industrial el 2018 reflecteix els moderats increments de la principal branca (alimentació, begudes i tabac) i dels productes farmacèutics, compensats pels millors resultats de la maquinària i equip mecànic i la metal·lúrgia. Acumulant els registres 2007-18, la forta crisi 2007-13 (pèrdua de VAB industrial del -10,7 %) ha estat ja superada per la fortalesa de la recuperació 2013-18 (augment del 13,4 %), de forma que el VAB del sector supera en un 1,2 % el del 2007. En l'àmbit laboral, en canvi, i reflectint els augments de productivitat del sector, els 11.300 afiliats registrats el 2018 encara estan un -9,8 % per sota els del 2007.

El notable increment de la construcció recull el prou intens creixement de l'edificació i la promoció immobiliària i el moderat avenç de la principal branca (instal·lació i acabat d'edificis), compensats per les davallades en demolició i preparació de terrenys i obra civil.⁸⁶ En l'àmbit residencial, la recuperació és lenta, tot i que els 442 habitatges iniciats el 2018 superen ja llargament el mínim de 70 del 2014, encara que continuen molt lluny dels vora de 4.400 iniciats el 2006. Amb aquests registres del 2018, tant el VAB (un -37 %) com l'afiliació (un -50 %) estan lluny dels valors del 2007. Finalment, el primari va mostrar un increment destacat pels augments en plantes i flors, i en porquí.⁸⁷

^{85:} El 2018, els serveis van restar dues dècimes al creixement del VAB comarcal; aquest resultat va reflectir la forta punció generada pels privats (-1,5 punts percentuals) mentre els col·lectius hi van afegir 1,3 punts. Aquests resultats en VAB reflecteixen la distinta dinàmica de l'afiliació: la del conjunt dels serveis va créixer prou (4,1 %), reflectint la davallada dels privats (d'un -0,4 %) i el fort augment dels col·lectius (12,8 %).

^{86:} Al Gironès, l'afiliació al RGSS i d'autònoms a la construcció avança d'un 5,7 %, com a resultat del fort increment a la branca de promoció

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL GIRONÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,2	5,4	0,1	10,3	-6,7
Indústria	13,9	2,2	0,3	13,4	14,5
Construcció	5,6	4,0	0,2	20,8	22,4
Serveis (privats i col·lectius)	79,2	-0,2	-0,2	8,8	21,6
VAB total	100	0,4	0,4	10,1	20,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	34,5	9,7	3,4	-3,8	--
Plantes i flors	19,9	9,7	1,9	-3,2	--
Ramaderia	59,6	2,6	1,6	22,7	--
Porquí	43,2	3,4	1,5	21,1	--
Llet	7,3	-8,9	-0,6	17,7	--
Forestal i aquícola	5,9	8,1	0,5	-23,1	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	5,4	5,4	10,3	-6,7
Indústries manufactureres	86,1	2,6	2,3	13,5	16,1
Alimentació, begudes i tabac	29,4	1,9	0,6	-1,6	9,8
Maquinària i equip mecànic	10,3	8,7	0,9	22,5	34,4
Productes farmacèutics	9,1	0,6	0,1	27,7	24,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	8,7	6,5	0,6	43,5	15,3
Paper i arts gràfiques	8,2	-1,5	-0,1	-9,0	-2,8
Energia, aigua i gas	13,9	-0,7	-0,1	12,7	2,2
2. Total VAB indústria i energia	100	2,2	2,2	13,4	14,5
Edificació i promoció immobiliària	34,7	11,7	4,0	20,9	--
Instal·lació i acabats	47,1	1,9	0,9	25,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	11,5	-1,5	-0,2	41,7	--
Obra civil	6,7	-11,8	-0,8	-57,0	--
3. Total VAB construcció	100	4,0	4,0	20,8	22,4
Comerç	18,2	0,8	0,1	12,5	14,9
Profes. cient. admin.	15,4	-13,6	-2,1	1,0	11,6
Immobiliàries	9,7	0,3	0,0	-1,0	29,4
Finances	7,6	-4,6	-0,4	-26,3	-14,8
Hostaleria	6,7	5,2	0,3	30,0	30,0
Total serveis privats	71,5	-2,6	-1,9	5,7	15,1
Administració pública	12,1	9,4	1,1	32,9	62,9
Educació	6,5	1,3	0,1	8,6	23,8
Sanitat i serveis socials	9,9	4,1	0,4	5,8	13,6
Total serveis col·lectius	28,5	5,7	1,6	16,6	34,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	-0,2	-0,2	8,8	21,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

immobiliària i edificació (9,4 %) i també de l'augment del 8,5 % dels afiliats al RGSS a instal·lacions i acabat, tot i la seva caiguda (-1,5 %) a la branca de demolició i preparació de terrenys.

^{87:} La producció de plantes ornamentals va créixer d'un 2,6 % a la comarca, mentre que les places de porcí a la comarca van augmentar d'un 2,2 %.

MARESME

El 2018, el VAB del Maresme va créixer d'un 3,3, reflectint els avenços de la construcció (7,5 %), el primari (3,7 %) i els serveis (3,5 %), tot i el modest augment de la indústria (0,9 %). Amb aquests resultats, el Maresme ha deixat ja al darrere la crisi, amb un VAB que el 2018 supera en un 2,6 % el del 2007, atès que la intensa millora 2013-18 (increment del 16,4 %) ha més que compensat la contracció 2007-13 (-11,9 %). Tot i això, el balanç agregat 2007-18 és pitjor que el de Catalunya (augment superior al 6 %). Del seu costat, en afiliació, i amb l'augment del 4,6 % del 2018, els 137.000 afiliats també ultrapassen els del 2007 (1,7 %), una xifra millor que el retrocés mitjà que encara presenta Catalunya (del -1,3 %).

L'augment del terciari expressa la notable alça del VAB dels serveis privats (3,4 %) i també el fort avenç dels públics o parapúblics (educació, sanitat i AAPP), que van créixer d'un 4,0 %. En l'àmbit dels primers, i tot i el pràctic estancament de la principal branca de la comarca, la del comerç, i el moderat increment a l'hostaleria, l'empenta agregada s'explica per la positiva dinàmica de les activitats immobiliàries i de les professionals, científiques i administratives, mentre que en el VAB dels serveis col·lectius destaquen els avenços dels oferts per les AAPP. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera llargament (en un 16,1 %) el del 2007, mentre que, pel que fa a l'afiliació i després del fort augment del 2018 (5,3 %), els 106.000 afiliats registrats es troben a l'entorn del 20 % per sobre els del 2007.

El moderat ascens del VAB industrial reflecteix el baix creixement de les branques manufactureres i la davallada de les d'energia, gas i aigua. Entre les primeres, les pèrdues de la química i l'alimentació van poder compensar-se pels avenços del tèxtil i els productes farmacèutics. Aquests resultats del 2018 han permès al VAB industrial del Maresme situar-se, pràcticament, al nivell del 2007, mentre que en el mercat de treball i pels increments de productivitat del sector, els 19.600 afiliats continuaven quasi un -21 % per sota els registres previs a la crisi.

L'avenç de la construcció recull l'efecte combinat de les seves principals branques, llevat de l'obra civil, amb augments per sobre el 10 % de l'edificació i promoció immobiliària (el 2018, al Maresme es van iniciar 1.020 habitatges, una xifra molt superior al mínim de 90 del 2013, tot i que molt allunyada dels més de 7.350 iniciats el 2006), i en demolició i preparació de terrenys, mentre que la branca d'instal·lació i acabat d'edificis avançava moderadament.⁸⁸ Tot i aquests registres, tant en activitat com en mercat de treball, la comarca continua lluny dels valors assolits abans de la crisi (amb caigudes entre el -40 % de l'afiliació i el -50 % del VAB). Finalment, l'augment en el primari reflecteix l'avenç de les plantes i flors malgrat el descens en hortalisses i les caigudes de l'aviram i porquí.⁸⁹

⁸⁸: L'afiliació al RGSS i autònoms en promoció immobiliària i edificació va avançar el 2018 d'un 8,4 %, molt per sobre el 0,1 % d'obra civil. En l'àmbit dels afiliats al Règim General, van augmentar intensament a instal·lacions i acabat d'edificis (6,3 %) i, en particular, a demolició i preparació de terrenys (18,7 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL MARESME. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,0	3,7	0,0	-34,3	-1,2
Indústria	19,3	0,9	0,2	19,7	11,1
Construcció	6,8	7,5	0,5	31,0	35,8
Serveis (privats i col·lectius)	72,9	3,5	2,6	15,4	23,3
VAB total	100	3,3	3,3	16,4	22,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	82,4	4,4	3,7	-40,4	--
Plantes i flors	59,5	8,9	5,3	-44,5	--
Ramaderia	9,9	-2,3	-0,2	4,3	--
Aviram	5,2	-2,0	-0,1	3,4	--
Porquí	1,9	-1,0	0,0	3,1	--
Forestal i aqüícola	2,3	8,4	0,2	33,4	--
Pesca marítima	5,4	1,7	0,1	23,4	--
1. Total VAB primari	100	3,7	3,7	-34,3	-1,2
Indústries manufactureres	95,2	1,3	1,2	20,1	10,7
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	23,5	1,6	0,4	11,1	9,8
Indústria química	15,3	-2,1	-0,3	63,2	1,8
Productes farmacèutics	13,3	1,8	0,2	10,1	0,7
Alimentació, begudes i tabac	10,2	-4,5	-0,5	18,9	5,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,1	6,9	0,7	42,8	19,5
Energia, aigua i gas	4,8	-7,8	-0,4	12,2	24,5
2. Total VAB indústria i energia	100	0,9	0,9	19,7	11,1
Edificació i promoció immobiliària	45,1	11,5	5,2	43,2	--
Instal·lació i acabats	34,1	1,4	0,5	12,6	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	16,9	10,7	1,8	59,2	--
Obra civil	3,9	0,1	0,0	13,5	--
3. Total VAB construcció	100	7,5	7,5	31,0	35,8
Comerç	21,9	0,5	0,1	8,5	9,1
Immobiliàries	17,5	6,3	1,1	8,1	37,1
Hostaleria	12,8	1,8	0,2	26,9	26,5
Profes. cient. admin.	8,6	13,1	1,1	41,3	26,6
Artístiques, recreatives i altres serveis	6,1	-3,1	-0,2	26,1	16,3
Total serveis privats	75,8	3,4	2,6	16,5	19,8
Administració pública	5,8	9,7	0,6	30,7	115,1
Educació	6,7	1,2	0,1	5,9	20,3
Sanitat i serveis socials	11,7	2,7	0,3	7,9	10,4
Total serveis col·lectius	24,2	4,0	1,0	11,8	32,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,5	3,5	15,4	23,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁸⁹: La producció de plantes ornamentals va créixer d'un 0,5 % i la d'altres flors d'un 14,1 %; del seu costat, mentre les places de porcí a la comarca es van mantenir, les d'aviram van davallar d'un -3 %.

MOIANÈS

El 2018, el VAB del Moianès va avançar d'un contingut 1,8 %, reflectint uns baixos resultats de la indústria (1,2 %), un sector que aporta més del 40 % del VAB, compensats parcialment pels avenços més intensos dels serveis (2,3 %) i del primari (3,8 %), al temps que la construcció creix moderadament (0,9 %). Amb aquests resultats, el Moianès acumula una recuperació el període 2012-18 d'un intens 18,7 %, cosa que, sumada a que la crisi 2007-12 va ser relativament continguda (davallada del VAB comarcal del -6,1 %), el del 2018 supera ja en un 11,4 % el generat el 2007; en afiliació, amb l'augment del 2,2 % del 2018, s'han assolit 4.000 afiliats a la comarca.

L'augment del terciari expressa, en particular, el moderat creixement dels serveis privats (1,6 %), parcialment compensats per l'auge dels col·lectius (4,0 %). Entre els primers, cal remarcar la lleu davallada del comerç, la principal branca terciària de la comarca i els augments de les activitats immobiliàries i l'hostaleria. De la seva banda, l'increment del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), que va augmentar d'un 4,0 %, reflecteix una bona dinàmica a totes les seves branques, en particular a les d'AAPP i l'educació. Amb la millora del 2018 i la seva positiva evolució els anys previs, el VAB terciari ha superat els registres del 2007 en un 12,1 %, mentre que pel que fa a l'afiliació, i després del creixement de l'1,6 % del 2018, els afiliats al sector són ja vora 2.000.

El moderat ascens del VAB industrial reflecteix el contingut creixement de la principal branca de la comarca, amb uns dos terços del VAB del sector, el de les indústries de l'alimentació, begudes i tabac, que va créixer només d'un 1,2 %, i el baix augment dels altres productes minerals no metàl·lics, parcialment compensats pel més elevat avenç del tèxtil, confecció, cuir i calçat. Acumuladament, el VAB del sector supera ja en més del 17 % el generat, en valors constants, el 2007, empenyat en particular per les branques manufactureres, ja que les d'energia, gas i aigua acumulen retrocessos prou rellevants. Tot plegat, el sector ha assolit el 2018 vora de 1.500 afiliats i, en relació al VAB generat el 2007, i gràcies a la forta empena manufacturera de la recuperació, el produït el 2018 està més d'un 17 % per sobre.

El baix increment de la construcció recull la caiguda, tot i que moderada, de la principal branca del sector (la d'edificació i promoció immobiliària, amb uns 18 habitatges iniciats el 2018, per sobre el mínim de 6 del 2016), els creixements modestos a les d'instal·lació i acabat d'edificis i obra civil i el més intens de la de demolició i preparació de terrenys.⁹⁰ Amb aquests registres, tant en VAB (-35 %) com en afiliació, la construcció se situa lluny dels valors assolits abans de la crisi. Finalment, el prou elevat augment del primari reflecteix el de la seva principal branca, la ramaderia, destacant l'important ascens del porquí.⁹¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL MOIANÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,4	3,8	0,3	0,6	--
Indústria	43,4	1,2	0,5	25,6	--
Construcció	8,5	0,9	0,1	18,2	--
Serveis (privats i col·lectius)	40,8	2,3	0,9	15,0	--
VAB total	100	1,8	1,8	18,2	--
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	5,4	17,4	0,9	-0,6	--
Cereals	2,7	15,7	0,4	-18,6	--
Ramaderia	93,3	3,0	2,8	0,9	--
Porquí	63,9	1,9	1,2	3,2	--
Boví	17,2	4,4	0,8	-8,6	--
Forestal i aqüícola	1,2	8,3	0,1	-8,6	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	3,8	3,8	0,6	--
Indústries manufactureres	99,1	1,2	1,2	26,3	--
Alimentació, begudes i tabac	65,0	1,2	0,8	32,4	--
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	19,8	2,3	0,5	25,4	--
Altres productes minerals no metàl·lics	2,9	0,4	0,0	52,6	--
Maquinària i equip mecànic	2,8	-2,7	-0,1	11,9	--
Indústries manufactureres diverses	2,1	-2,3	0,0	16,1	--
Energia, aigua i gas	0,9	-2,3	0,0	-12,9	--
2. Total VAB indústria i energia	100	1,2	1,2	25,6	--
Edificació i promoció immobiliària	66,5	-0,3	-0,2	32,6	--
Instal·lació i acabats	18,3	1,3	0,2	-4,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	14,7	5,9	0,9	21,6	--
Obra civil	0,5	0,0	0,0	33,2	--
3. Total VAB construcció	100	0,9	0,9	18,2	--
Comerç	24,0	-0,4	-0,1	0,8	--
Hostaleria	16,9	1,9	0,3	45,0	--
Immobiliàries	14,2	9,8	1,4	23,5	--
Profes. cient. admin.	5,7	1,8	0,1	20,1	--
Artístiques, recreatives i altres serveis	4,3	-4,1	-0,2	3,2	--
Total serveis privats	71,3	1,6	1,1	13,2	--
Administració pública	10,3	6,3	0,6	19,7	--
Educació	5,2	3,4	0,2	14,9	--
Sanitat i serveis socials	13,3	2,5	0,3	22,0	--
Total serveis col·lectius	28,7	4,0	1,2	19,4	--
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	15,0	--

1: Dades d'afiliació només disponibles a partir de 2016, doncs el projecte de llei de creació de la comarca va ser aprovat el 15 d'abril de 2015.

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu

90: L'afiliació es va reduir moderadament a l'edificació i promoció immobiliària (del -0,6 %) i es mantingué a obra civil (0,0 %).

91: Les places de porcí a la comarca creixeren d'un 4,9 %.

MONTSIÀ

El 2018, el VAB del Montsià va créixer d'un modest 1,7 %, reflectint creixements moderats dels principals sectors (un 2,3 % en els serveis, un 1,5 % al primari i un 1,2 % a la indústria) i caigudes a la construcció (-0,1 %). Amb aquest avenç, els estralls de la crisi disten d'haver-se reabsorbit, allunyant-se de la mitjana catalana. En VAB, el 2018 encara es troba un -10,4 % per sota el del 2007, atès que la davallada 2007-14 (superior al -22 %) no es va poder compensar amb la millora de la recuperació (15,6 %), un registre força pitjor que l'augment, per sobre el 6 %, de Catalunya. En afiliació, els registres d'ocupació encara estan més lluny de recuperar els valors anteriors a la crisi: en afiliats totals, i considerant l'augment d'aquest darrer exercici (3,2 %), els 19.000 de la comarca el 2018 se situen un -13,1 % per sota els del 2007, una contracció acumulada que ultrapassa llargament la mitjana catalana (del -1,3 %).

El contingut augment del terciari reflecteix l'alça del VAB dels serveis privats (1,9 %) i el més intens avenç dels col·lectius (3,5 %). En l'àmbit dels primers, la principal branca, la del comerç, va presentar un baix augment (0,3 %); en canvi, l'hostaleria, les activitats professionals, científiques i administratives i el transport i l'emmagatzematge van créixer substancialment. De la seva banda, l'augment del VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP) va recollir en particular l'empenta dels serveis oferts per l'administració pública. Amb l'augment del 2018, el VAB terciari supera ja els registres del 2007 en un 12,0 % mentre que, pel que fa a l'afiliació i després del creixement del 3,5 % del 2018, els 13.000 afiliats registrats aquest anys ultrapassen en un 8,0 % els del 2007.

El feble increment del VAB industrial el 2018 va ser el resultat, bàsicament, de la dinàmica de les branques manufactureres, amb augments prou notables a l'alimentació, la principal branca de la comarca, però amb davallades a la química i creixements molt lleus en altres productes de minerals no metàl·lics i metal·lúrgia i productes metàl·lics. En el balanç 2007-18, la indústria del Montsià mostra encara una pèrdua del -11,7 % en termes de VAB, i del -23,5 % pel que fa a l'afiliació (amb uns 4.200 afiliats el 2018).

La davallada de la construcció és el reflex de la caiguda de la principal branca del sector (la d'edificació i promoció immobiliària) i de l'obra civil, tot i els augments prou destacables a les d'instal·lació i acabat d'edificis i demolició i preparació de terrenys.⁹² En l'àmbit estrictament residencial, la recuperació continua, amb 137 habitatges iniciats el 2018, que superen llargament el mínim de 15 del 2014, tot i que continuen molt lluny dels més de 3.650 iniciats el 2005. Amb aquests registres, la construcció resta molt allunyada dels valors previs a la crisi: entre 2007 i 2018 el VAB acumula una davallada del -61 % i del -69 % l'afiliació. Finalment, el moderat creixement del primari deriva de la combinació d'augment de l'agricultura, empentada per l'ascens dels cítrics, mentre que el VAB ramader davallava de forma moderada, amb descensos de l'aviram.⁹³

⁹²: Al Montsià, el 2018 l'afiliació al RGSS i autònoms a la branca de promoció immobiliària i edificació va caure d'un -3,5 %.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL MONTSIÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	6,2	1,5	0,1	-3,2	4,2
Indústria	33,2	1,2	0,4	20,8	15,8
Construcció	7,0	-0,1	0,0	12,2	16,2
Serveis (privats i col·lectius)	53,6	2,3	1,2	14,8	22,6
VAB total	100	1,7	1,7	15,5	19,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	66,3	0,9	0,6	-8,8	--
Cítrics	28,7	10,7	3,1	14,0	--
Ramaderia	18,0	-1,8	-0,3	14,6	--
Aviram	15,8	-2,1	-0,3	18,0	--
Conills	0,9	2,0	0,0	-15,2	--
Forestal i aquícola	3,0	2,0	0,1	20,8	--
Pesca marítima	12,7	9,3	1,2	12,1	--
1. Total VAB primari	100	1,5	1,5	-3,2	4,2
Indústries manufactureres	92,4	1,2	1,1	24,0	17,3
Alimentació, begudes i tabac	24,0	2,4	0,6	10,5	14,8
Indústria química	23,4	-2,6	-0,6	85,6	14,6
Indústries manufactureres diverses	15,8	5,5	0,9	9,1	14,7
Paper i arts gràfiques	7,1	0,8	0,1	-3,7	5,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,0	0,1	0,0	47,4	32,5
Energia, aigua i gas	7,6	1,9	0,1	-10,1	-1,1
2. Total VAB indústria i energia	100	1,2	1,2	20,8	15,8
Edificació i promoció immobiliària	39,7	-4,0	-1,6	11,9	--
Instal·lació i acabats	36,4	4,1	1,5	24,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,2	2,9	0,5	22,9	--
Obra civil	6,8	-7,5	-0,5	-41,1	--
3. Total VAB construcció	100	-0,1	-0,1	12,2	16,2
Comerç	30,4	0,3	0,1	9,3	10,0
Hostaleria	14,2	4,2	0,6	32,9	37,9
Profes. cient. admin.	10,1	12,9	1,3	46,8	38,4
Immobil·liàries	10,0	-7,8	-0,8	-7,5	30,7
Transport i magatzematge	4,7	6,6	0,3	19,3	22,2
Total serveis privats	77,3	1,9	1,5	13,7	20,3
Administració pública	6,9	8,8	0,6	25,8	19,1
Educació	5,3	2,0	0,1	8,9	33,6
Sanitat i serveis socials	10,5	0,7	0,1	19,7	38,7
Total serveis col·lectius	22,7	3,5	0,8	18,4	30,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	14,8	22,6

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁹³: La producció de mandarina va créixer d'un 16,4 %, (de 41.503 a 48.312 tones), mentre que la de taronja va augmentar d'un 7,8 % (d'11.991 a 12.925 tones); pel que fa a places d'aviram, van augmentar d'un 2,6 %.

NOGUERA

El 2018, el VAB de la Noguera va créixer d'un 2,3 %, reflectint les positives dinàmiques dels serveis (2,9 %) i de la construcció (3,7 %) i del primari (2,6 %), mentre que la indústria (0,6 %) va augmentar moderadament. Amb aquest resultat, la Noguera acumula un creixement 2015-18 del 8,6 %, que no ha pogut compensar la davallada 2007-15 (del -10,5 %), de manera que el saldo de la crisi i la recuperació situa el seu VAB un -2,8 % per sota el del 2007, lluny del guany mitjà català. En afiliació, i incloent-hi l'augment de l'1,6 % del 2018, els 12.000 afiliats a la comarca també es troben per sota els del 2007 (un -2,1 %), un registre més en consonància amb la reducció catalana (del -1,3 %).

El prou important augment del terciari expressa l'alça del VAB dels serveis privats (2,7 %), recolzats pels bons registres dels col·lectius (3,7 %). Subsectorialment, i en l'àmbit dels primers, cal destacar la davallada del comerç, la principal branca de la comarca amb un terç del VAB del terciari, una caiguda que s'ha pogut compensar pels avenços dels transports, l'hostaleria, les immobiliàries i les activitats professionals, científiques i administratives. Pel que fa al VAB del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), el seu elevat creixement expressa el de totes les principals branques i, en particular, les de les AAPP. Amb la millora del 2018, el VAB terciari supera llargament (en un 18,1 %) els registres del 2007, mentre que, pel que fa a l'afiliació i incloent l'augment de l'1,0 % del 2018, els 7.000 afiliats registrats ultrapassen en més del 12 % els del 2007.

El moderat ascens del VAB industrial reflecteix, en particular, el de les manufactures (0,2 %), ja que les d'energia, gas i aigua van avançar prou (1,7 %). En l'àmbit de les primeres, ha estat el retrocés de la important branca d'altres productes de minerals no metàl·lics la responsable del baix avenç agregat, ja que les indústries alimentàries van créixer força. En el balanç 2007-18, els registres no són encara prou positius com per haver compensat els estralls de la crisi, ni en termes de VAB (-11,8 %) ni, en particular, en afiliació (-16,3 %, amb uns 2.100 afiliats a 2018).

El notable avenç de la construcció recull l'efecte alcista del gruix de les seves branques, llevat de l'obra civil, amb augments prou rellevants a edificació i promoció immobiliària i demolició i preparació de terrenys, i més continguts a instal·lació i acabat d'edificis.⁹⁴ Després de la intensa caiguda dels habitatges iniciats 2006-14 (dels vora 1.500 als 21), el 2018 se'n van començar només 10. Amb aquests registres, tant en VAB com en afiliació, la construcció mostra davallades 2007-18 que ultrapassen el 50 %. El creixement del primari va ser conseqüència de la positiva dinàmica dels cereals, la principal producció agrícola, tot i el descens en fruita fresca, mentre que a la ramaderia destaquen els avenços del porquí i l'aviram.⁹⁵

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA NOGUERA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	12,0	2,6	0,3	2,0	2,8
Indústria	27,4	0,6	0,2	10,3	15,0
Construcció	11,4	3,7	0,4	-21,3	2,9
Serveis (privats i col·lectius)	49,3	2,9	1,4	13,3	13,5
VAB total	100	2,3	2,3	6,4	10,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	53,7	0,6	0,3	-8,0	--
Cereals	18,4	15,2	2,8	-6,3	--
Ramaderia	46,1	5,0	2,3	19,7	--
Porquí	21,7	1,9	0,4	11,2	--
Aviram	14,4	14,5	2,1	26,9	--
Forestal i aquícola	0,2	7,4	0,0	9,0	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	2,6	2,6	2,0	2,8
Indústries manufactureres	74,8	0,2	0,2	15,5	19,1
Alimentació, begudes i tabac	21,6	1,8	0,4	17,2	21,0
Altres productes minerals no metàl·lics	21,0	-7,9	-1,6	19,9	1,6
Indústries manufactureres diverses	12,0	5,6	0,7	-9,8	9,5
Maquinària i equip mecànic	6,0	9,0	0,5	34,2	42,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,5	3,8	0,2	42,7	42,3
Energia, aigua i gas	25,2	1,7	0,4	-2,2	-48,4
2. Total VAB indústria i energia	100	0,6	0,6	10,3	15,0
Edificació i promoció immobiliària	45,1	4,0	1,8	13,7	--
Instal·lació i acabats	19,8	2,8	0,6	-3,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	24,8	9,9	2,5	-15,8	--
Obra civil	10,3	-11,0	-1,1	-55,4	--
3. Total VAB construcció	100	3,7	3,7	-21,3	2,9
Comerç	34,9	-1,4	-0,5	6,1	6,0
Transport i magatzematge	16,3	6,7	1,1	36,9	44,4
Hostaleria	9,5	3,3	0,3	27,2	18,5
Immobiliàries	7,2	9,0	0,6	12,4	34,2
Profes. cient. admin.	6,2	13,0	0,8	13,4	15,6
Total serveis privats	81,3	2,7	2,2	13,6	13,5
Administració pública	8,2	5,9	0,5	20,5	18,5
Educació	5,3	1,7	0,1	11,3	37,0
Sanitat i serveis socials	5,1	2,2	0,1	0,2	-4,6
Total serveis col·lectius	18,7	3,7	0,7	12,0	13,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	13,3	13,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁹⁴: A la Noguera, el 2018 l'afiliació als règims general i d'autònoms de la SS a la branca de promoció immobiliària i edificació va augmentar d'un 3,5 %.

⁹⁵: La producció de blat i ordi va créixer d'un 23,9 % (de 162.123 a 200.901 tones), mentre que a la fruita fresca, la producció de nectarina, pera, poma i

préssec agregadament va caure d'un -18,4 % (de 79.225 a 64.639 tones). Finalment, les places d'aviram a la comarca van avançar d'un 10,3 %.

OSONA

El 2018, i malgrat l'elevat augment de la indústria (3,8 %), el VAB de l'Osona va créixer d'un contingut 1,6 %, reflectint el pràctic estancament dels serveis (-0,3 %), mentre que la construcció (5,2 %) va créixer fortament i el primari va caure (-0,3 %). Tot i aquests resultats, l'Osona ha aconseguit superar ja, de forma agregada i tant en activitat com en llocs de treball, els estralls de la crisi financera. Així, en relació al VAB, el del 2018 mesurat en termes constants es troba un 5,7 % per sobre el del 2007: la davallada 2007-13 (-13,7 %) ha estat més que compensada per la recuperació 2013-18 (augment del 22,5 %). Del seu costat, i amb un increment de l'afiliació al terciari molt elevada, els 69.000 afiliats de la comarca el 2018, després de sumar-hi l'augment del 2,6 % d'aquest any, s'han situat un 9,2 % per sobre dels registrats el 2007, un registre molt més positiu que el que mostra la mitjana catalana (caiguda 2007-18 del -1,3 %).

La lleu caiguda del terciari expressa la dels serveis privats (-1,0 %), per la forta davallada de les activitats professionals, científiques i administratives, compensada en part per l'alça dels transports i els menors augments de les activitats immobiliàries i l'hostaleria. Del seu costat, el VAB del terciari parapúblic va créixer d'un 2,1 %, per l'augment dels serveis oferts per les AAPP. Tot i la lleu contracció del 2018, els forts increments de la recuperació han situat el VAB dels serveis, mesurat en termes reals, un 15,0 % per sobre el del 2007, mentre que els 40.000 afiliats del 2018, incloent-hi l'1,9 % d'augment d'aquest darrer any, superen en vora el 20 % els registrats el 2007.

L'augment industrial reflecteix el de les manufactures (3,9 %), pels elevats creixements de la principal branca de la comarca, la d'alimentació, begudes i tabac, i els més importants increments de la metal·lúrgia i productes metàl·lics i maquinària i equip mecànic. Amb aquests registres del 2018, i tot i les millores de productivitat, l'especialització de la comarca en sectors treball-intensius es reflecteix en un balanç 2007-18 en el qual, amb un augment del 9,1 % en VAB, els 22.700 afiliats al sector se situen un 13,4 % per sobre els del 2007.

El fort increment de la construcció el 2018 recull la millora de l'edificació i promoció immobiliària (més del 45 % del VAB del sector i creixement superior al 7 %) reflectint, entre altres àmbits, la producció de nous habitatges: els iniciats a la comarca el 2018, després de la forta davallada 2006-13 (quan van caure des dels més de 3 800 als 37), han assolit els 194. A l'edificació cal sumar-hi els avenços de la demolició i preparació de terrenys i l'obra civil, mentre que instal·lació i acabat d'edificis va presentar un creixement zero.⁹⁶ Tot i això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -49 % per sota de la registrada el 2007, mentre el VAB està un -43,5 %. Finalment, el primari va davallar moderadament, amb un descens de la seva principal branca, la ramaderia, pel descens del porquí.⁹⁷

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'OSONA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,1	-0,3	0,0	12,9	8,6
Indústria	39,6	3,8	1,5	31,0	32,5
Construcció	4,9	5,2	0,3	17,9	12,7
Serveis (privats i col·lectius)	50,4	-0,3	-0,1	17,5	26,7
VAB total	100	1,6	1,6	22,5	26,9
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	5,0	14,8	0,7	17,5	--
Plantes Farratgeres	3,1	17,2	0,5	39,1	--
Ramaderia	92,8	-1,1	-1,0	12,8	--
Porquí	69,5	-1,2	-0,8	13,7	--
Boví	14,2	1,5	0,2	9,0	--
Forestal i aqüícola	2,2	-0,6	0,0	15,5	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-0,3	-0,3	12,9	8,6
Indústries manufactureres	95,6	3,9	3,8	33,3	34,5
Alimentació, begudes i tabac	42,2	2,5	1,1	34,4	45,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	15,5	6,6	1,0	53,7	28,0
Maquinària i equip mecànic	12,5	6,9	0,9	28,8	31,0
Indústries manufactureres diverses	6,9	5,7	0,4	18,7	35,5
Indústria química	3,9	-1,3	-0,1	66,8	17,3
Energia, aigua i gas	4,4	-0,1	0,0	-2,8	-24,1
2. Total VAB indústria i energia	100	3,8	3,8	31,0	32,5
Edificació i promoció immobiliària	45,2	7,4	3,4	22,4	--
Instal·lació i acabats	38,1	0,0	0,0	19,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	12,1	11,1	1,3	14,3	--
Obra civil	4,6	10,9	0,5	-20,0	--
3. Total VAB construcció	100	5,2	5,2	17,9	12,7
Comerç	31,3	0,9	0,3	20,9	24,0
Profes. cient. admin.	11,4	-13,5	-1,5	20,9	36,1
Immobil·liàries	9,7	0,5	0,0	3,6	29,5
Hostaleria	7,5	1,3	0,1	44,3	32,8
Transport i magatzematge	6,5	7,1	0,5	28,5	52,2
Total serveis privats	77,9	-1,0	-0,7	19,9	28,9
Administració pública	4,2	5,4	0,2	20,3	17,5
Educació	9,6	1,6	0,1	8,5	24,1
Sanitat i serveis socials	8,3	1,0	0,1	8,3	18,0
Total serveis col·lectius	22,1	2,1	0,5	10,7	20,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	-0,3	-0,3	17,5	26,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁹⁶: A l'Osona, el 2018 l'afiliació al RGSS i d'autònoms a promoció immobiliària i edificació va créixer d'un 6,5 %, mentre que els afiliats al Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis es van estabilitzar (0,1 %).

⁹⁷: A l'Osona, les places de porcí van davallar d'un -0,2 %.

PALLARS JUSSÀ

El 2018, i malgrat la fortalesa industrial (augment del 3,4 %) i del primari (4,7 %), el VAB del Pallars Jussà va créixer d'un moderat 2,2 %, atès que els serveis, el principal sector de la comarca amb un 49 % del VAB agregat, van avançar modestament (1,1 %), acompanyats pels augments moderats de la construcció (2,4 %). Amb aquest avenç, el VAB generat al Pallars Jussà acumula encara una caiguda 2007-18 del -6,2 %, perquè la davallada de la crisi 2007-14 (-11,1 %) no ha pogut reabsorbir-se amb la millora de la recuperació 2014-18 (5,5 %), situant-se lluny de la millora experimentada per Catalunya (increment 2007-18 superior al 6 %). En aquest context, i comptabilitzant la davallada de l'afiliació del 2018 (-0,5 %), els 4.000 afiliats assolits, es troben a l'entorn del -6,0 % per sota els del 2007, un resultat força pitjor també que la mitjana catalana (-1,3 %).

El contingut augment del terciari reflecteix directament l'increment pràcticament nul de la principal branca del sector, els serveis privats, amb un augment del 0,1 %, compensat parcialment per l'alça dels col·lectius (2,4 %). Els dolents resultats dels primers s'expliquen pel modest increment del comerç i de les activitats professionals, científiques i administratives i les davallades de l'hostaleria i de les immobiliàries. De la seva banda, en els serveis col·lectius, van ser els oferts per les AAPP aquells que expliquen el gruix del seu avenç. Amb la millora del 2018, la crisi del sector està finalment superada: en VAB constant, el del 2018 ultrapassa en un 7,6 % el del 2007, mentre que, en afiliació i amb l'augment del 0,9 % del 2018, els 3.000 afiliats ultrapassen en un 1,6 % als registrats el 2007.

El destacat ascens del VAB industrial va ser el resultat de la fortalesa de les produccions d'energia, gas i aigua que, amb vora el 87 % del total de la indústria, van avançar d'un 3,7 %, aportant 3,2 punts percentuals al creixement del sector (del 3,4 %). A les manufactures, destaquen l'important augment de l'alimentació. Tot i aquests registres del 2018, l'afiliació a la indústria (uns 230 afiliats), està encara un -27,3 % per sota els del 2007, una contracció allunyada de la millora (10,3 %) del VAB, empenyat per l'energia.

L'increment de la construcció el 2018 expressa les millores de la branca de demolició i preparació de terrenys i l'obra civil, ja que tant l'edificació i promoció immobiliària com la d'instal·lació i acabat d'edificis i l'obra civil es van contreure. En l'àmbit residencial, els habitatges iniciats continuen la lenta recuperació després de la forta davallada 2006-12 (des dels més de 900 a només 1), iniciant-se'n 3 el 2018. Amb això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -53 % per sota de la registrada el 2007, mentre que en VAB la caiguda és notable, però menor (del -48 %). Finalment, el primari va créixer per l'increment de l'agricultura, la principal branca de la comarca, on destaca l'augment dels cereals, mentre que el VAB ramader avançava moderadament, amb un increment de l'aviram.⁹⁸

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PALLARS JUSSÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,0	4,7	0,2	-8,2	-1,4
Indústria	35,0	3,4	1,2	-2,3	-2,5
Construcció	11,1	2,4	0,3	1,2	3,0
Serveis (privats i col·lectius)	49,0	1,1	0,6	5,9	6,3
VAB total	100	2,2	2,2	1,7	4,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	48,5	9,3	4,5	-19,5	--
Cereals	16,5	15,8	2,6	-35,5	--
Ramaderia	44,4	0,9	0,4	11,3	--
Porquí	20,4	0,5	0,1	2,7	--
Aviram	11,7	5,1	0,6	10,4	--
Forestal i aqüícola	7,1	-3,1	-0,2	-20,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	4,7	4,7	-8,2	-1,4
Indústries manufactureres	13,2	1,5	0,2	12,0	0,6
Alimentació, begudes i tabac	8,6	3,2	0,3	14,1	-0,7
Paper i arts gràfiques	1,3	-3,8	-0,1	-15,5	-0,9
Indústries manufactureres diverses	1,2	5,9	0,1	34,1	97,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	1,1	-8,9	-0,1	1,1	-43,5
Altres productes minerals no metàl·lics	0,3	-0,1	0,0	24,9	-5,6
Energia, aigua i gas	86,8	3,7	3,2	-4,0	-27,9
2. Total VAB indústria i energia	100	3,4	3,4	-2,3	-2,5
Edificació i promoció immobiliària	10,8	-0,5	-0,1	14,9	--
Instal·lació i acabats	29,2	-7,4	-2,1	13,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	48,7	10,8	5,3	14,3	--
Obra civil	11,3	-6,2	-0,7	-50,9	--
3. Total VAB construcció	100	2,4	2,4	1,2	3,0
Comerç	18,6	0,3	0,1	-8,0	-3,5
Hostaleria	12,5	-0,4	-0,1	22,8	8,4
Profes. cient. admin.	8,1	1,6	0,1	12,2	10,6
Immobiliàries	6,7	-1,1	-0,1	-2,9	45,9
Artístiques, recre. altres serveis	3,6	-1,6	-0,1	3,1	7,0
Total serveis privats	54,9	0,1	0,1	2,3	3,0
Administració pública	12,5	6,9	0,9	27,3	20,3
Educació	5,7	1,4	0,1	15,8	44,7
Sanitat i serveis socials	27,0	0,5	0,1	3,1	3,3
Total serveis col·lectius	45,1	2,4	1,1	10,5	10,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,1	1,1	5,9	6,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

98: La producció de blat i ordi augmentà d'un 24,1 % (de 29.422 a 36.510 tones), mentre que les places d'aviram a la comarca cresqueren d'un 1,6 %.

PALLARS SOBIRÀ

El 2018, el VAB del Pallars Sobirà va créixer d'un contingut 1,8 %, perquè els avenços de la indústria (3,0 %) i dels serveis (2,0 %) han estat parcialment compensats per les davallades de la construcció (-2,4 %)⁹⁹ i del primari (-2,8 %). Amb el moderat ascens del VAB el 2018, la recuperació encetada el 2014 no ha permès superar encara els negatius efectes de la crisi 2007-14, ni en termes d'activitat ni, particularment, d'ocupació. A més, els registres 2007-18 són, en VAB, més negatius que els de Catalunya. Així, i en relació al 2007, el VAB del Pallars Sobirà el 2018 se situa, en termes constants, un -12,2 % per sota (front l'augment superior al 6 % de Catalunya), mentre que en afiliació, i comptabilitzant l'avenç del 2,9 % del 2018, els 2.000 afiliats assolits el 2018 són un -1,3 % inferiors, una xifra similar a la mitjana catalana.

L'augment del terciari el 2018 expressa el moderat increment dels serveis privats (1,6 %), als quals cal sumar-hi la fortalesa dels col·lectius (3,0 %). Entre els primers, l'hostaleria, un sector que aporta vora el 30 % de l'activitat terciària, destaca amb un notable avenç del 5,1 %;¹⁰⁰ aquest augment es va veure il·lustrat pel febles resultats del comerç i les davallades de les activitats artístiques i recreatives. En l'àmbit dels col·lectius, van ser els oferts per les AAPP aquells que van marcar el seu to expansiu. La fortalesa dels serveis, caient poc a la crisi i augmentant fortament a la recuperació, expliquen que el VAB terciari hagi superat els registres del 2007 en un 13,2 %, mentre que, pel que fa a l'afiliació i incloent-hi l'augment del 4,1 % del 2018, els 2.000 afiliats assolits superen ja en molt (un 17,8 %) els del 2007.

El destacat ascens del VAB industrial reflecteix l'augment de les d'energia, gas i aigua (3,6 %), les dominants a la indústria de la comarca, amb un 88,1 % del VAB del sector a 2017, que contrasta amb el lleu descens de les branques manufactureres (-1,1 %). Entre aquestes, destaquen l'important descens del paper i arts gràfiques i el lleu creixement de l'alimentació. Amb aquests registres del 2018, l'afiliació a la indústria continua lluny dels resultats del 2007 (caiguda acumulada del -19,7 %), mentre el VAB, empenyat per l'energia, es troba un 1,5 % per sobre.

La prou rellevant caiguda del VAB de la construcció el 2018 va ser el resultat de la davallada de la principal branca (demolició i preparació de terrenys, amb vora el 50 % de l'activitat), ja que tant la d'instal·lacions com l'edificació van créixer, reflectint, entre altres àmbits, la millora en habitatges iniciats que, després de la davallada 2006-13 (de 491 a 2), el 2018 han assolit els 35. Tot i això, l'afiliació i el VAB en termes constants el 2018 encara se situen vora un -61 % per sota dels registres del 2007. Finalment, la caiguda del primari va ser el resultat del descens de la ramaderia, la principal branca, empenyada a la baixa per la caiguda del boví, mentre que el VAB agrícola queia, tot i el lleu increment de les plantes farratgeres, per les contraccions d'hortalisses.¹⁰¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PALLARS SOBIRÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,6	-2,8	0,0	-2,8	-2,8
Indústria	32,0	3,0	1,0	-0,8	8,0
Construcció	9,2	-2,4	-0,2	-14,5	-8,0
Serveis (privats i col·lectius)	57,2	2,0	1,1	15,2	25,9
VAB total	100	1,8	1,8	5,3	17,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	31,7	-2,8	-0,9	-28,9	--
Plantes Farratgeres	19,4	1,3	0,3	-31,9	--
Ramaderia	56,1	-2,8	-1,5	26,1	--
Boví	30,3	-4,6	-1,4	25,4	--
Llet	18,8	1,3	0,2	40,8	--
Forestal i aquícola	12,2	-2,9	-0,4	-8,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Indústries manufactureres	11,9	-1,1	-0,1	6,1	11,4
Paper i arts gràfiques	5,3	-3,3	-0,2	-4,1	-0,4
Alimentació, begudes i tabac	3,6	0,6	0,0	25,6	20,2
Maquinària i equip mecànic	1,0	3,0	0,0	2,1	47,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,7	0,6	0,0	25,5	-3,8
Indústries manufactureres diverses	0,7	-5,6	0,0	-1,0	81,8
Energia, aigua i gas	88,1	3,6	3,2	-1,5	-37,5
2. Total VAB indústria i energia	100	3,0	3,0	-0,8	8,0
Edificació i promoció immobiliària	10,4	2,2	0,2	-0,3	--
Instal·lació i acabats	19,2	6,5	1,2	17,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	49,4	-7,8	-3,8	6,1	--
Obra civil	21,0	0,0	0,0	-50,4	--
3. Total VAB construcció	100	-2,4	-2,4	-14,5	-8,0
Hostaleria	29,7	5,1	1,5	29,0	26,2
Comerç	12,7	0,4	0,1	7,9	9,3
Artístiques, recre. altres serv.	12,6	-2,6	-0,3	20,1	7,3
Immobiliàries	8,1	-9,3	-0,8	-17,3	-35,8
Profes. cient. admin.	4,7	13,4	0,6	14,8	11,4
Total serveis privats	72,0	1,6	1,1	13,6	17,0
Administració pública	13,4	5,4	0,7	22,7	18,5
Educació	6,8	-0,6	0,0	13,3	60,8
Sanitat i serveis socials	7,8	1,8	0,1	37,4	253,1
Total serveis col·lectius	28,0	3,0	0,8	19,9	59,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,0	2,0	15,2	25,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

⁹⁹: El VAB de la construcció al Pallars Sobirà va caure d'un -2,4 %, reflectint com, malgrat l'augment del 2,9 % de l'afiliació total, la de la construcció va davallar d'un -1,1 %.

¹⁰⁰: Les pernотacions a la marca turística dels Pirineus, on s'inclou el Pallars Sobirà, es van mantenir el 2018 en els 1,4 milions de 2017, un resultat millor que la davallada que va presentar Catalunya (del -0,7 %).

¹⁰¹: La producció de plantes farratgeres va augmentar d'un 1,3 % (de 12.980 a 13.146 tones), mentre que les hortalisses van presentar una davallada del -8,7 %, (de 586 a 535 tones); del seu costat, les places de boví a la comarca van créixer d'un 1,9 %.

PLA DE L'ESTANY

El 2018, el VAB del Pla de l'Estany va créixer d'un elevat 2,8 %, per sobre el 2,3 % català, per l'empenta industrial (3,4 %) i, en part, terciària (2,3 %), sectors recolzats amb l'avenç de la construcció (4,0 %) i del primari (2,0 %). Amb aquest resultat del 2018, el Pla de l'Estany ha superat els estralls de la crisi 2007-13, tant en termes d'activitat com d'ocupació: en VAB, el generat en termes constants el 2018 ultrapassa prop del 10 % el del 2007 (un registre força millor que l'augment superior al 6 % de la mitjana catalana), mentre que en afiliació, amb l'avenç del 3,7 % del 2018, els 13.000 afiliats a la comarca han assolit un nivell superior al 5 % dels registrats el 2007, un registre també molt més positiu que la davallada que encara arrossega el conjunt català (del -1,3 %).

L'augment del terciari va ser el resultat d'uns increments prou sòlids dels serveis privats (2,1 %) i, en particular, dels col·lectius (3,1 %), on totes les seves branques (AAPP, educació i sanitat) hi van contribuir prou. En els privats, tot i la moderació comercial i la caiguda de les activitats immobiliàries, la fortalesa de l'hostaleria i de les activitats professionals, científiques i administratives empentaren a l'alça el conjunt. Amb la millora del 2018, el terciari ja ha superat llargament els efectes de la crisi: en VAB, el generat en termes constants el 2018 està un 16,0 % per sobre del produït el 2007, mentre que, pel que fa a l'afiliació, i comptant el fort augment del 2018 (4,1 %), els 7.000 afiliats assolits el 2018 superen els del 2007 en més del 22 %.

El destacat ascens del VAB industrial reflecteix l'important creixement de les branques manufactureres (3,4 %) i, entre les quals representen més pes, els avenços moderats de l'alimentació, begudes i tabac i els més forts augments de maquinària i equip mecànic i metal·lúrgia i productes metàl·lics. Amb aquests registres del 2018, el VAB industrial en termes constants ultrapassa llargament (8,4 %) el del 2007 mentre que, ateses les millores de productivitat del treball, els 4.200 afiliats assolits se situen un -1,2 % per sota els registrats el 2007.

El fort increment de la construcció el 2018 expressa millores en totes les branques, en particular i pel seu pes, en la d'instal·lació i acabats, però també a l'obra civil, a demolició i preparació de terrenys i a edificació i promoció immobiliària. En aquest darrer sector continua la lenta recuperació en la producció de nous habitatges: després de la contracció 2006-15 (dels vora de 590 als 15), el 2018 se n'han iniciat ja 50.¹⁰² Tot i aquestes millores, la duresa de la crisi continua deixant-se sentir en l'afiliació que, el 2018, encara estava un -35 % per sota la del 2007, mentre que el VAB de la construcció, mesurat en termes constants, continua proper al -23 % inferior al registrat el 2007. Finalment, el primari va créixer moderadament, amb un increment de la ramaderia, la principal branca amb vora el 89 % del VAB del sector, on destaca l'increment del porquí.¹⁰³

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PLA DE L'ESTANY. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,8	2,0	0,2	20,0	5,1
Indústria	39,9	3,4	1,3	21,1	19,0
Construcció	6,8	4,0	0,3	5,7	8,9
Serveis (privats i col·lectius)	45,5	2,3	1,1	8,4	16,2
VAB total	100	2,8	2,8	13,6	15,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	7,3	7,8	0,6	6,7	--
Plantes Farratgeres	3,5	15,2	0,5	24,8	--
Ramaderia	89,2	1,6	1,4	21,5	--
Porquí	76,7	2,1	1,6	21,7	--
Boví	5,4	-6,0	-0,3	7,5	--
Forestal i aqüícola	3,6	2,5	0,1	21,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	2,0	2,0	20,0	5,1
Indústries manufactureres	96,6	3,4	3,3	21,6	19,0
Alimentació, begudes i tabac	41,0	1,2	0,5	26,4	29,2
Maquinària i equip mecànic	16,8	7,0	1,2	-0,8	6,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	16,7	7,2	1,2	50,8	17,4
Equip electrònic i òptic	6,0	2,2	0,1	11,3	-6,6
Altres productes minerals no metàl·lics	3,9	-0,1	0,0	34,6	24,1
Energia, aigua i gas	3,4	2,3	0,1	6,9	18,3
2. Total VAB indústria i energia	100	3,4	3,4	21,1	19,0
Edificació i promoció immobiliària	23,6	4,6	1,1	-4,0	--
Instal·lació i acabats	45,0	3,0	1,4	14,8	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,1	3,8	1,0	20,7	--
Obra civil	5,4	11,0	0,6	-23,6	--
3. Total VAB construcció	100	4,0	4,0	5,7	8,9
Comerç	27,5	0,9	0,3	-1,2	7,1
Immobiliàries	11,5	-4,8	-0,6	-8,4	18,3
Hostaleria	9,8	4,0	0,4	39,8	37,8
Transport i magatzematge	8,4	1,4	0,1	19,2	8,3
Profes. cient. admin.	8,2	13,9	1,1	26,5	21,2
Total serveis privats	77,0	2,1	1,6	6,7	13,5
Administració pública	4,9	5,3	0,3	12,2	10,8
Educació	6,1	3,3	0,2	17,6	41,0
Sanitat i serveis socials	12,0	2,0	0,2	15,2	25,5
Total serveis col·lectius	23,0	3,1	0,7	15,0	24,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,3	2,3	8,4	16,2

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹⁰²: El 2018, l'augment del 5,7 % de l'afiliació total al Pla de l'Estany va reflectir el seu fort creixement (4,1 %) a la branca de promoció immobiliària i

edificació i, en particular, l'intens avenç del Règim General a la d'instal·lacions i acabats d'edificis (13,9 %).

¹⁰³: Al Pla de l'Estany, les places del porquí van augmentar d'un lleu 0,2 %.

PLA D'URGELL

El 2018, el VAB del Pla d'Urgell va avançar d'un elevat 3,3 %, pels importants augments experimentats per la indústria (3,4 %) i els serveis (2,9 %), recolzats en una construcció particularment expansiva (augment del 8,0 %), mentre que el primari va créixer suaument (0,4 %). Amb l'increment del VAB el 2018, i l'augment del 5,6 % d'afiliats, els efectes de la crisi comencen a estar pràcticament superats: en VAB, el generat el 2018 en termes constants se situa un 1,2 % per sobre del 2007 (tot i que és un registre pitjor que l'augment superior al 6 % de Catalunya), mentre que els 14.000 afiliats es troben només un -0,8 % per sota, un resultat una mica millor que la pèrdua del -1,3 % de Catalunya.

El prou intens augment del terciari el 2018 expressa, subsectorialment, l'alça dels serveis privats (2,8 %), acompanyada per bons registres dels col·lectius (3,5 %). Entre els primers, el seu increment va tenir lloc malgrat el feble avenç del comerç, per l'efecte positiu de les activitats professionals, científiques i administratives, transports i immobiliàries. De la seva banda, el creixement dels serveis col·lectius va expressar, fonamentalment, el de les AAPP. Amb la millora del 2018, els efectes de la crisi en el terciari estan ja totalment superats: en VAB, en termes constants, el generat el 2018 és ja un 9,8 % superior al del 2007, mentre que, en ocupació i considerant el fort augment de l'afiliació el 2018 (3,5 %), els 8.000 afiliats assolits ultrapassen en un 4,3 % els del 2007.

El fort increment del VAB industrial el 2018 recull l'important creixement de les branques manufactureres (4,3 %), ja que les d'energia, gas i aigua es van contraure moderadament. Entre les primeres, cal destacar els avenços de l'alimentació, begudes i tabac i metal·lúrgia i productes metàl·lics. Amb aquests registres del 2018, l'afiliació a la indústria ha assolit els 3.600, un 0,2 % per sobre la del 2007, mentre que el VAB del sector també ha superat els registres previs a la crisi (augment acumulat 2007-18 del 0,6 %).

El molt intens increment de la construcció el 2018 reflecteix la millora de l'edificació i promoció immobiliària (vora el 40 % del VAB del sector i un increment proper al 12 %), mostrant, entre altres àmbits, una certa recuperació en habitatges iniciats. Aquests, després de la intensa contracció 2006-13 (des de vora 1.400 a només 7), continuen recuperant-se, tot i que lentament, iniciant-se'n 22 el 2018. A l'edificació cal sumar-hi l'avenç de la demolició i preparació de terrenys i la d'instal·lació i acabat d'edificis, mentre l'obra civil queia.¹⁰⁴ Tot i això, l'afiliació el 2018 encara se situa vora un -42 % per sota de la registrada el 2007, mentre que el VAB del sector, en termes constants, arrossega una pèrdua propera al -37 %. Finalment, el primari va créixer moderadament pel descens de l'agricultura, arrossegada per la caiguda de la fruita fresca, mentre que el VAB ramader va créixer recolzat en l'aviram.¹⁰⁵

¹⁰⁴: Al Pla d'Urgell, l'avenç del 12,0 % de l'afiliació a la construcció el 2018 expressa els intensos creixements del total d'afiliats (Règim General i d'autònoms) a promoció immobiliària, i edificació va créixer (9,2 %) i, en particular, els del Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis (21,3 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PLA D'URGELL. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	8,1	0,4	0,0	14,3	-4,9
Indústria	34,4	3,4	1,2	19,5	30,6
Construcció	7,9	8,0	0,6	12,8	21,1
Serveis (privats i col·lectius)	49,6	2,9	1,4	12,0	14,7
VAB total	100	3,3	3,3	14,7	16,8
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	54,7	-1,7	-0,9	8,9	--
Fruites fresques	24,4	-20,9	-5,1	-3,5	--
Ramaderia	45,2	2,9	1,3	22,7	--
Aviram	26,4	4,6	1,2	25,4	--
Porquí	10,2	1,2	0,1	7,9	--
Forestal i aqüícola	0,0	-5,0	0,0	-9,6	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	0,4	0,4	14,3	-4,9
Indústries manufactureres	80,9	4,3	3,5	24,4	33,3
Alimentació, begudes i tabac	31,7	4,8	1,5	24,0	38,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	10,7	9,6	1,0	63,9	63,8
Indústries manufactureres diverses	9,4	3,5	0,3	3,3	15,8
Altres productes minerals no metàl·lics	8,5	1,1	0,1	46,2	62,7
Maquinària i equip mecànic	6,6	9,2	0,6	31,9	56,3
Energia, aigua i gas	19,1	-0,2	0,0	2,0	-6,0
2. Total VAB indústria i energia	100	3,4	3,4	19,5	30,6
Edificació i promoció immobiliària	39,2	11,6	4,6	15,3	--
Instal·lació i acabats	36,6	4,7	1,7	15,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,7	11,4	2,3	12,3	--
Obra civil	4,5	-12,5	-0,6	-10,7	--
3. Total VAB construcció	100	8,0	8,0	12,8	21,1
Comerç	42,5	0,7	0,3	10,3	4,4
Profes. cient. admin.	10,4	14,7	1,5	41,3	56,3
Transport i magatzematge	8,9	3,0	0,3	2,7	6,1
Immobiliàries	7,8	3,3	0,3	7,4	50,9
Hostaleria	7,6	0,8	0,1	10,4	21,3
Total serveis privats	84,8	2,8	2,4	11,6	13,0
Administració pública	5,2	5,7	0,3	17,3	14,5
Educació	4,1	-0,3	0,0	7,3	20,7
Sanitat i serveis socials	5,9	4,1	0,2	18,4	33,5
Total serveis col·lectius	15,2	3,5	0,5	14,7	23,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,9	2,9	12,0	14,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹⁰⁵: Al Pla d'Urgell, la producció de nectarina, pera, poma i préssec va caure conjuntament des de les 103.959 a 92.240 tones entre el 2017 i el 2018; del seu costat, les places d'aviram a la comarca creixien d'un 1,1 %, les de porquí d'un 1,6 % i les de boví d'un 2,5 %.

PRIORAT

La davallada de la indústria el 2018 al Priorat (-0,3 %), un sector que aporta vora un terç de l'activitat de la comarca, i la forta contracció del primari (-10,5 %) donen raó del baix augment del VAB el 2018 (0,3 %), ja que els serveis van augmentar per sobre la mitjana (2,0 %), mentre la construcció ho feia de forma més intensa (5,9 %). Amb aquest resultat del 2018, el Priorat ha superat en termes d'ocupació els registres del 2007, mentre que en activitat encara falta un cert període per reabsorbir totalment els efectes de la recessió. Així, en VAB, l'agregat del 2018 es troba un -6,8 % per sota el del 2007, un valor molt allunyat de l'augment (superior al 6 %) de Catalunya; en canvi, en afiliació i considerant l'1,2 % d'augment del 2018, els 2.000 afiliats estan més del 7 % per sobre dels registres del 2007, un resultat força més positiu que la davallada acumulada a Catalunya (del -1,3 %).

El contingut increment del terciari el 2018 reflecteix el dels serveis privats (la principal branca del sector amb més del 70 % del VAB), que va créixer modestament (1,1 %), mentre que els col·lectius avançaven força més (4,1 %), empenyats per la millora dels oferts per les AAPP i sanitaris. En l'àmbit dels primers, el seu contingut avenç va reflectir dinàmiques contraposades entre el fort augment de l'hostaleria i les activitats professionals, compensades, en part, per les davallades del comerç, les immobiliàries i els transports. Tot i els modestos resultats del 2018, la fortalesa de la recuperació ha situat tant l'activitat com l'ocupació en valors molt superiors als de 2007, deixant al darrere la crisi: el VAB està un 15,3 % per sobre i, en ocupació i incloent-hi l'augment de l'1,7 % de l'afiliació el 2018, els 1.000 afiliats superen els del 2007 en un 18,4 %.

El descens del VAB industrial ha estat el resultat del baix creixement de les manufactures (0,2 %) i de la contracció de les d'energia, gas, aigua i reciclatge (-3,8 %). A les primeres destaquen els moderats augments de l'alimentació, les caigudes de la metal·lúrgia i productes metàl·lics i el fort retrocés del paper i arts gràfiques. Amb això, el balanç 2007-18 a la indústria encara és negatiu: un -6,3 % en VAB, mentre els 600 afiliats se situen un -5,5 % per sota els del 2007.

El fort increment de la construcció el 2018 recull la millora de l'edificació i promoció immobiliària (més del 41 % del VAB del sector i creixement superior al 7 %),¹⁰⁶ tot i que els habitatges iniciats només van ser 3. A l'edificació cal sumar-hi l'avenç de les branques d'instal·lació i acabat d'edificis i de l'obra civil, ja que la demolició i preparació de terrenys es va contreure. Amb això, l'afiliació al 2018 encara se situa més d'un -61 % per sota la del 2007, al temps que el VAB produït en el sector, mesurat en termes constants, està un -48,3 % per sota. Finalment, el primari va davallar, pel descens en la seva principal branca, l'agrícola, on l'augment del raïm no va ser suficient per compensar les caigudes en oliva i fruita seca, mentre que el VAB ramader també va caure, empenyat a la baixa per la forta caiguda de l'aviram.¹⁰⁷

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PRIORAT. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	9,8	-10,5	-1,0	-2,7	-5,6
Indústria	33,2	-0,3	-0,1	12,4	17,2
Construcció	7,1	5,9	0,4	33,1	-10,0
Serveis (privats i col·lectius)	49,9	2,0	1,0	11,1	14,8
VAB total	100	0,3	0,3	11,5	9,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	69,8	-10,6	-7,4	-5,9	--
Raïm	19,7	10,1	2,0	29,4	--
Ramaderia	30,2	-10,3	-3,1	5,6	--
Aviram	24,4	-12,1	-3,0	3,8	--
Conills	3,2	-3,4	-0,1	15,9	--
Forestal i aqüícola	0,0	0,0	0,0	1,6	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-10,5	-10,5	-2,7	-5,6
Indústries manufactureres	87,6	0,2	0,2	15,3	16,9
Alimentació, begudes i tabac	66,6	1,0	0,7	22,5	28,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	14,6	-2,0	-0,3	17,9	-10,3
Paper i arts gràfiques	3,3	-8,9	-0,3	-18,8	-18,8
Cautxú i plàstic	1,4	4,2	0,1	12,5	23,1
Indústries manufactureres diverses	0,9	6,2	0,1	9,7	93,3
Energia, aigua i gas	12,4	-3,8	-0,5	-2,6	45,5
2. Total VAB indústria i energia	100	-0,3	-0,3	12,4	17,2
Edificació i promoció immobiliària	41,2	7,5	3,1	37,0	--
Instal·lació i acabats	27,2	7,3	2,0	14,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,6	-2,9	-0,6	25,6	--
Obra civil	12,0	11,8	1,4	66,3	--
3. Total VAB construcció	100	5,9	5,9	33,1	-10,0
Hostaleria	21,0	5,1	1,1	31,3	34,4
Comerç	16,2	-0,5	-0,1	6,3	10,5
Profes. cient. admin.	10,1	3,3	0,3	23,0	16,6
Immobiliàries	9,3	-2,5	-0,2	-3,2	25,9
Transport i magatzematge	5,2	-1,5	-0,1	-0,6	-9,0
Total serveis privats	70,1	1,1	0,8	11,5	16,2
Administració pública	18,7	5,8	1,1	10,3	8,4
Educació	2,1	-3,4	-0,1	-2,9	-15,6
Sanitat i serveis socials	9,0	2,5	0,2	15,2	23,5
Total serveis col·lectius	29,9	4,1	1,2	10,5	11,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,0	2,0	11,1	14,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹⁰⁶: El 2018, els afiliats a la construcció al Priorat van augmentar d'un baix 0,3 %, a diferència dels de la branca l'edificació i promoció immobiliària, que van créixer a un ritme força superior (del 6,6 %).

¹⁰⁷: Al Priorat, la producció de raïm per a vi va augmentar d'un 7,2 % (de 12.461 a 13.360 tones), malgrat la davallada del -37,7 % en oliva per a oli

(de 6.806 a 4.239 tones) i fruita seca (la producció conjunta d'ametlla i avellana va caure d'un -25,0 %, de 738 a 554 tones); del seu costat, les places d'aviram a la comarca es van reduir d'un -7,3 %.

RIBERA D'EBRE

El 2018, el VAB de la Ribera d'Ebre va créixer d'un lleu 1,5 %, reflectint molt directament la relativament continguda dinàmica de la indústria (1,9 %), la principal branca de la comarca amb més del 85 % del VAB total, mentre els serveis creixien moderadament (1,4 %), la construcció no avançava (0,0 %) i el primari queia fortament (-17,8 %). Tot i aquesta moderació del 2018, i empentat per l'activitat industrial a la recuperació, el VAB de la comarca supera ja (en un 1,2 %) el generat el 2007, una xifra que, tanmateix, és inferior a l'avenç mitjà català (superior al 6 %); en canvi, i tot i l'augment de l'1,7 % de l'afiliació el 2018, la forta contracció de l'ocupació industrial a 2007-13 encara continua pesant sobre el mercat de treball de la comarca, de forma que els 5.000 afiliats a la Ribera d'Ebre el 2018 encara estan un -14,2 % per sota els registrats el 2007, un registre sensiblement pitjor que el català (amb una contracció acumulada 2007-18 del -1,3 %).

El moderat augment del terciari reflecteix la davallada de la seva principal branca, la dels serveis privats (un 62 % del VAB i caiguda del -0,4 %), ja que els serveis col·lectius van créixer fortament (4,3 %), empenyats pels oferts per les AAPP i els sanitaris. Pel que fa als primers, la seva pèrdua va tenir lloc malgrat que el comerç va créixer força (2,6 %), pels dolents resultats a l'hostaleria,¹⁰⁸ activitats recreatives i immobiliàries. Amb aquests registres del 2018, la crisi encara és perceptible en l'àmbit ocupacional (incloent-hi el 2,4 % d'augment de l'afiliació el 2018, els 4.000 afiliats estan encara un -0,3 % per sota els del 2007), mentre que, en termes de VAB, ja s'han superat els seus efectes (en termes constants, es troba, un 5,4 % per sobre el del 2007).

El contingut increment del VAB industrial expressa la caiguda de les manufactures (-1,3 %), però en particular, i atès que aporten més del 97 % del VAB del sector, el creixement de la branca d'energia, aigua i gas (2,0 %). Amb aquests registres del 2018, i tenint en compte la molt positiva dinàmica de l'energia, el balanç 2007-18 en VAB del sector és positiu (un 5,7 %) mentre que els 550 afiliats a la indústria, en canvi, se situen un -47,6 % per sota els del 2007.

El nul creixement de la construcció el 2018 va ser el resultat de dinàmiques oposades d'augment a l'edificació i la promoció immobiliària i a la instal·lació i acabat d'edificis, i davallades a les activitats de demolició i preparació de terrenys i obra civil. En l'àmbit residencial, la recuperació està pràcticament estancada: després de la forta davallada 2007-14 en els habitatges iniciats (dels vora de 750 a 3), el 2018 se'n van començar només 6. Aquests resultats situen els afiliats del sector el 2018 encara més del -52 % per sota els del 2007, mentre que el VAB del sector acumula una contracció 2007-18 del -56 %. Finalment, la forta caiguda del primari expressa la de l'agricultura (vora el 84 % del VAB sectorial), on la fruita fresca va davallar destacadament, i també de la ramaderia, empenyada pel descens de l'aviram.¹⁰⁹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA RIBERA D'EBRE. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	1,7	-17,8	-0,3	-13,3	-6,4
Indústria	85,3	1,9	1,6	10,1	4,4
Construcció	2,5	0,0	0,0	-8,5	-13,7
Serveis (privats i col·lectius)	10,4	1,4	0,1	7,0	17,7
VAB total	100	1,5	1,5	8,7	9,1
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	83,8	-19,9	-16,6	-16,4	--
Fruites fresques	35,1	-22,7	-8,0	-21,0	--
Ramaderia	15,5	-8,3	-1,3	3,9	--
Aviram	12,1	-8,9	-1,1	3,1	--
Conills	1,6	-10,0	-0,2	-2,3	--
Forestal i aqüícola	0,8	9,6	0,1	23,5	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-17,8	-17,8	-13,3	-6,4
Indústries manufactureres	2,9	-1,3	0,0	26,1	10,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,4	-1,2	0,0	16,2	38,7
Alimentació, begudes i tabac	0,6	1,3	0,0	-4,6	-0,5
Indústria química	0,5	-3,1	0,0	79,0	34,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,2	-2,3	0,0	10,3	-15,6
Paper i arts gràfiques	0,1	-9,4	0,0	-26,4	-28,6
Energia, aigua i gas	97,1	2,0	1,9	9,7	-41,6
2. Total VAB indústria i energia	100	1,9	1,9	10,1	4,4
Edificació i promoció immobiliària	9,5	5,1	0,5	0,3	--
Instal·lació i acabats	33,0	6,1	2,0	10,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	42,3	-1,6	-0,7	-8,5	--
Obra civil	15,1	-11,9	-1,8	-37,0	--
3. Total VAB construcció	100	0,0	0,0	-8,5	-13,7
Comerç	23,7	2,6	0,6	4,0	6,3
Profes. cient. admin.	10,3	0,5	0,1	1,4	1,3
Hostaleria	9,1	-2,1	-0,2	16,3	2,9
Artístiques, recreatives i altres serveis	5,4	-6,0	-0,3	2,7	4,2
Immobiliàries	5,3	-8,3	-0,4	-18,2	-13,6
Total serveis privats	61,6	-0,4	-0,3	3,2	6,3
Administració pública	15,4	6,6	1,0	13,8	12,0
Educació	8,0	0,4	0,0	6,8	17,5
Sanitat i serveis socials	15,0	4,0	0,6	16,4	119,5
Total serveis col·lectius	38,4	4,3	1,6	13,5	43,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,4	1,4	7,0	17,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹⁰⁸: Les pernociacions hoteleres a la marca turística de les Terres de l'Ebre van caure amb força el 2018 (d'un -9,2 %), força per sobre la davallada de la reducció del -0,7 % que van experimentar en el conjunt català.

¹⁰⁹: A la Ribera d'Ebre, la producció conjunta de nectarina, pera, poma i préssec es va reduir d'un elevat -34,5 % (de 25.753 a 16.857 tones), mentre les places d'aviram van caure d'un -4,1 %.

RIPOLLÈS

El 2018, el VAB del Ripollès es va incrementar d'un modest 1,6 %, reflectint avenços del 2 % a la indústria i els serveis i caigudes a la construcció (-2,1 %) i el primari (-1,2 %). Amb aquests resultats, el Ripollès encara no ha superat els estralls de la recessió 2007-13 ni en termes d'activitat ni, en particular, d'ocupació, tot i que està a prop d'assolir els registres del 2007. Així, en termes de VAB, el generat en termes constants el 2018 és només un -0,5 % inferior al del 2007, mentre que els aproximadament 10.000 afiliats del 2018 estan un -2,4 % per sota els de 2007.

Sectorialment, la dinàmica del terciari expressa l'alça del VAB dels serveis privats (1,8 %) i la més intensa dels col·lectius (2,9 %), on destaquen tant els oferts per les AAPP com els sanitaris. De la seva banda, els registres del terciari privat expressen creixements en els principals sectors (comerç, hostaleria i activitats professionals i administratives) llevat de les immobiliàries. Amb aquests resultats del 2018, els negatius efectes de la crisi als serveis estan ja més que superats: en VAB real, el generat el 2018 se situa vora un 13 % per sobre del produït el 2007, mentre que, en ocupació i comptabilitzant l'augment del 5,6 % de l'afiliació el 2018, els 7.000 afiliats ultrapassen molt llargament (en més del 21 %) els del 2007.

El moderat increment del VAB industrial reflecteix el de les branques manufactureres i, entre elles, el fort avenç de la més important (la metal·lúrgia i els productes metàl·lics, amb més del 26 % del VAB sectorial), i també de l'equip electrònic i òptic, increments compensats en part pel feble avenç de les indústries alimentàries. Amb aquests registres del 2018, mentre el VAB industrial només està a un 1,2 % del generat el 2007, els 2.600 afiliats assolits, atesos els creixements de productivitat operats a la recuperació, se situen molt lluny encara del 2007 (un -21,4 % per sota).

La davallada de la construcció el 2018 recull la de l'edificació i promoció immobiliària (vora el 31 % del VAB del sector i contracció del -5,5 %) reflectint, entre altres àmbits, la dèbil pulsó de la construcció d'habitatges: després de la caiguda 2006-14 (de més de 700 a només 7), els iniciats el 2018 solament han estat 10. A l'edificació cal sumar-hi les pèrdues a la demolició i preparació de terrenys i els creixements molt baixos o nuls a instal·lació i acabat d'edificis i obra civil.¹¹⁰ Amb aquests nous registres del 2018, la crisi continua deixant-se sentir en el sector, amb una afiliació que encara està un -56 % per sota de la del 2007, al temps que el VAB del sector, mesurat en termes constants, continua un -42 % per sota. Finalment, el primari va davallar per la caiguda de la ramaderia (principal branca amb més del 83 % del VAB del sector), amb un descens important del boví, mentre que el VAB agrícola es va contreure per la caiguda de plantes farratgeres.¹¹¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL RIPOLLÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,4	-1,2	0,0	-0,6	-6,2
Indústria	36,3	2,0	0,7	11,1	0,3
Construcció	7,9	-2,1	-0,2	-0,7	-10,7
Serveis (privats i col·lectius)	53,4	2,0	1,1	8,1	13,8
VAB total	100	1,6	1,6	8,3	7,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	5,6	-13,3	-0,7	-14,6	--
Plantes Farratgeres	4,9	-14,6	-0,7	-13,0	--
Ramaderia	83,3	-1,6	-1,3	8,4	--
Boví	41,6	-4,8	-2,0	9,0	--
Porquí	36,4	2,8	1,0	4,1	--
Forestal i aqüícola	11,1	7,9	0,9	-24,9	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,2	-1,2	-0,6	-6,2
Indústries manufactureres	89,9	2,4	2,1	11,6	-0,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	26,4	4,6	1,2	25,7	4,2
Alimentació, begudes i tabac	22,0	0,2	0,0	-3,0	-6,2
Equip electrònic i òptic	12,0	3,2	0,4	16,6	13,1
Cautxú i plàstic	9,7	-1,7	-0,2	32,4	20,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	5,8	1,7	0,1	12,3	7,2
Energia, aigua i gas	10,1	-1,4	-0,1	5,7	10,8
2. Total VAB indústria i energia	100	2,0	2,0	11,1	0,3
Edificació i promoció immobiliària	30,8	-5,5	-1,7	1,3	--
Instal·lació i acabats	39,3	1,1	0,4	-5,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	7,4	-10,8	-0,8	-2,2	--
Obra civil	22,5	0,0	0,0	35,4	--
3. Total VAB construcció	100	-2,1	-2,1	-0,7	-10,7
Comerç	38,7	2,1	0,8	8,3	19,4
Hostaleria	13,7	2,6	0,4	16,7	18,0
Profes. cient. admin.	6,7	8,3	0,6	15,2	9,7
Immobiliàries	5,8	-9,0	-0,5	-4,8	-3,0
Transport i magatzematge	5,5	0,5	0,0	15,0	11,2
Total serveis privats	77,2	1,8	1,4	10,1	15,5
Administració pública	5,5	7,3	0,4	9,4	10,2
Educació	4,6	-0,7	0,0	-11,0	-6,4
Sanitat i serveis socials	12,7	2,2	0,3	4,5	12,3
Total serveis col·lectius	22,8	2,9	0,7	2,3	8,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,0	2,0	8,1	13,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

110: La davallada del -2,7 % de l'afiliació total al Ripollès el 2018 va reflectir, en particular, la caiguda del -4,9 % a la branca de promoció immobiliària i edificació.

111: Al Ripollès, les places de boví van créixer d'un 2,2 % i les de porcí d'un 1,3 %; del seu costat, la producció conjunta dels principals cultius farratgers va caure d'un -14,2 %, (de 17.906 a 15.357 tones).

SEGARRA

El modest avenç (1,9 %) del VAB de la Segarra el 2018 expressa el de la indústria (1,9 %), el principal sector d'activitat de la comarca amb vora el 66 % del VAB total, mentre tant els serveis (0,9 %) com la construcció (0,4 %) van augmentar poc, al temps que el primari creixia destacadament (8,7 %). Amb aquests registres, el balanç de la crisi i la recuperació està pràcticament saldat: la davallada del VAB a 2007-14 (del -12,6 %) quasi s'ha compensat per l'augment de 2014-18 (de l'14,2 %), de manera que el VAB en termes constants del 2018 està només un -0,2 % per sota el del 2007, un balanç no tant favorable com el de Catalunya (increment 2007-18 superior al 6 %). En l'àmbit laboral, la contracció a la crisi s'ha més que compensat per la fortalesa de la recuperació, de manera que els 10.000 afiliats del 2018 superen en més del 10 % els del 2007, un registre molt més favorable que la davallada mitjana catalana (del -1,3 %).

L'augment del terciari reflecteix el dels serveis privats (0,2 %), ja que els col·lectius avançaren prou intensament (3,5 %); en els primers, el comerç va créixer fortament (2,9 %), així com les activitats professionals, científiques i administratives, però el baix increment a hostaleria i la davallada dels transports van reduir l'avenç agregat. En l'àmbit del terciari públic o parapúblic (educació, sanitat i AAPP), són els serveis oferts per les AAPP aquells que expliquen la seva dinàmica, ja que els educatius van créixer poc i els sanitaris van caure. Tot i la debilitat del 2018, els registres anteriors han permès al sector superar llargament la crisi: en termes del VAB, el del 2018 és ja un 14,7 % superior al del 2007, mentre que en ocupació i incloent-hi l'avenç de l'1,2 % de l'afiliació el 2018, els 4.000 afiliats assolits superen els del 2007 en un 16,2 %.

El contingut creixement del VAB industrial expressa el de les manufactures, on van destacar els avenços a alimentació i metal·lúrgia i productes metàl·lics, i les caigudes a equip electrònic i òptic i altres productes minerals no metàl·lics. Amb els registres del 2018, la indústria encara no s'ha recuperat plenament: el VAB del 2018 està un -5,2 % per sota el del 2007, tot i que els registres són més positius en afiliació (els 5.400 afiliats estan un 15,3 % per sobre).

El pràcticament nul increment de la construcció el 2018 recull la millora de la branca de demolició i preparació de terrenys, i les caigudes de l'obra civil, instal·lació i acabats d'edificis i l'edificació i promoció immobiliària, amb un augment en habitatges iniciats que, després de la davallada 2004-13 (quan es van contreure des dels vora de 500 a només 4), el 2018 han assolit els 79. Tot i això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -52 % per sota de la registrada el 2007, una xifra d'un ordre similar a la caiguda acumulada 2007-18 del VAB del sector. Finalment, l'elevat avenç del primari va ser el resultat de millores tant a la ramaderia, la principal branca amb dos terços del VAB generat, com a l'aviram, que va augmentar moderadament, mentre el porquí creixia amb força; també va contribuir a l'agricultura, amb un fort increment dels cereals.¹¹²

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA SEGARRA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,6	8,7	0,4	-3,7	-5,9
Indústria	65,9	1,9	1,3	15,5	22,7
Construcció	3,7	0,4	0,0	3,2	0,3
Serveis (privats i col·lectius)	25,8	0,9	0,2	6,5	13,0
VAB total	100	1,9	1,9	11,7	15,2
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	31,8	17,4	5,5	-28,9	--
Cereals	23,6	16,3	3,9	-33,8	--
Ramaderia	67,8	4,6	3,1	17,1	--
Aviram	41,6	6,1	2,5	19,4	--
Porquí	19,3	3,7	0,7	9,0	--
Forestal i aqüícola	0,4	9,8	0,0	8,8	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	8,7	8,7	-3,7	-5,9
Indústries manufactureres	95,0	1,9	1,8	15,8	23,0
Alimentació, begudes i tabac	70,9	2,0	1,5	15,9	23,8
Equip electrònic i òptic	4,8	-4,2	-0,2	19,5	-18,7
Altres productes minerals no metàl·lics	4,7	-8,3	-0,4	11,7	-4,5
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,2	8,1	0,3	61,4	45,4
Indústries manufactureres diverses	3,2	5,8	0,2	3,5	32,2
Energia, aigua i gas	5,0	2,3	0,1	10,5	1,0
2. Total VAB indústria i energia	100	1,9	1,9	15,5	22,7
Edificació i promoció immobiliària	32,0	-0,9	-0,3	-2,6	--
Instal·lació i acabats	41,1	-0,7	-0,3	2,2	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,9	10,6	1,9	23,7	--
Obra civil	8,9	-10,6	-0,9	7,1	--
3. Total VAB construcció	100	0,4	0,4	3,2	0,3
Comerç	20,2	2,9	0,6	-1,3	7,2
Transport i magatzematge	17,0	-3,7	-0,6	-0,4	3,6
Profes. cient. admin.	15,2	5,4	0,8	20,2	21,5
Hostaleria	9,2	1,5	0,1	26,9	16,8
Finances	6,1	0,7	0,0	5,0	34,8
Total serveis privats	78,7	0,2	0,1	5,9	11,1
Administració pública	8,3	9,0	0,7	16,2	17,8
Educació	4,8	0,7	0,0	-5,6	4,6
Sanitat i serveis socials	8,2	-0,3	0,0	13,5	32,5
Total serveis col·lectius	21,3	3,5	0,7	9,2	20,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	0,9	0,9	6,5	13,0

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

112: Així, a la Segarra, les places d'aviram van augmentar d'un 2,6 % i d'un 5,7 % en el porquí; del seu costat, la producció conjunta de blat i ordi va créixer d'un 25,2 % (de 121.424 a 152.074 tones).

SEGRIÀ

El 2018, el VAB del Segrià es va incrementar d'un 1,2 %, per sota el 2,6 % mitjà de Catalunya, reflectint en particular els modestos avenços tant de la primera branca de la comarca, els serveis (77 % del VAB generat), que només va avançar d'un 1,6 %, i també de la indústria (1,9 %); al mateix temps, a l'intens increment a la construcció (4,9 %) es va contrarestar la forta davallada del primari (-9,8 %). Amb aquests resultats, el Segrià està ja a punt de superar els negatius efectes de la crisi: en VAB, el generat el 2018 està ja pràcticament a nivell del de 2007 (un -0,3 % per sota), un registre menys positiu que l'augment superior al 6 % de Catalunya, mentre que en el mercat de treball, i després de l'augment de l'afiliació del 2,7 % el 2018, els 96.000 afiliats es situen només un -1,5 % per sota, en línia amb Catalunya.

El contingut avenç del terciari el 2018 reflecteix, subsectorialment, el baix avenç dels serveis privats (0,5 %), els dominants a la comarca (amb més del 71 % del VAB del sector), mentre els col·lectius creixien força més (4,3 %), empenyats pels de les AAPP. En l'àmbit dels primers, el seu contingut increment expressa la caiguda del comerç i les finances i els augments, propers al 2 %, a transports i emmagatzematge, activitats professionals, científiques i administratives i a l'hostaleria. Amb aquest increment del 2018, el terciari ha consolidat ja la sortida del sector dels estralls provocats per la crisi: en VAB, el generat el 2018 ha superat el del 2007 en un 8,6 %, mentre que a afiliació (i incloent-hi l'avenç el 2018 del 2,5 %), els 76.000 afiliats del sector superen els del 2007 en un 6,7 %.

El moderat augment del VAB industrial recull continguts avenços a les manufactures (1,9 %) i més baixos encara a l'energia, aigua, gas i reciclatge (0,9 %). Entre les primeres, llevat de la caiguda del paper i arts gràfiques, i el fort avenç de la maquinària, la tendència general va ser el moderat increment a la important branca de l'alimentació (un 28,5 % del VAB industrial) i de la metal·lúrgia. Amb aquests registres del 2018, mentre el VAB supera en vora del 3 % el del 2007, els 8.300 afiliats a la indústria, gràcies als guanys de productivitat, estan encara un -9,5 % per sota.

El fort increment de la construcció va ser el resultat de l'avenç de l'edificació i promoció immobiliària (més del 30 % del VAB del sector i un creixement superior al 6 %) reflectint, entre altres àmbits, la millora en habitatges iniciats. Aquests, després de la forta davallada 2006-13 (de vora 5.300 a només 57), han assolit els 403 al 2018. A l'edificació cal sumar-hi els avenços de la demolició i preparació de terrenys, instal·lació i acabat d'edificis i l'obra civil.¹¹³ Tot i això, el VAB i l'afiliació del sector el 2018 encara se situen vora un -52 % per sota els registres del 2007. Finalment, la forta contracció del primari va reflectir la de l'agricultura, la principal branca amb més del 70 % del VAB del primari, arrossegada per la de la fruita fresca; del seu costat, la ramaderia va augmentar moderadament pel porquí i l'aviram.¹¹⁴

¹¹³: Al Segrià, el 2018, l'avenç de l'afiliació a la construcció (d'un 7,8 %) expressa augments molt importants als règims generals i d'autònoms a la promoció immobiliària i l'edificació (5,7 %) i l'obra civil (19,1 %), recolzats per avenços també notables del Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis (12,7 %) i demolició i preparació de terrenys (4,3 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL SEGRIÀ. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	4,7	-9,8	-0,5	3,8	2,1
Indústria	11,9	1,6	0,2	19,1	17,3
Construcció	6,0	4,9	0,3	3,6	18,5
Serveis (privats i col·lectius)	77,4	1,6	1,2	9,4	13,5
VAB total	100	1,2	1,2	9,8	13,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	72,0	-14,8	-10,6	-2,1	--
Fruites fresques	53,8	-22,1	-11,9	-4,7	--
Ramaderia	24,5	2,4	0,6	19,1	--
Aviram	10,4	5,0	0,5	22,2	--
Porquí	8,6	1,6	0,1	6,4	--
Forestal i aqüícola	3,6	7,4	0,3	38,2	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-9,8	-9,8	3,8	2,1
Indústries manufactureres	77,9	1,9	1,4	19,5	19,0
Alimentació, begudes i tabac	28,5	1,2	0,3	18,6	21,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	9,3	2,2	0,2	37,8	17,7
Indústries manufactureres diverses	9,0	0,0	0,0	16,6	35,1
Maquinària i equip mecànic	7,5	9,0	0,7	13,8	14,5
Paper i arts gràfiques	5,9	-2,2	-0,1	-13,9	-1,3
Energia, aigua i gas	22,1	0,9	0,2	17,8	7,4
2. Total VAB indústria i energia	100	1,6	1,6	19,1	17,3
Edificació i promoció immobiliària	30,2	6,5	2,0	23,9	--
Instal·lació i acabats	44,0	2,8	1,2	10,0	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	17,5	4,2	0,7	-1,7	--
Obra civil	8,3	11,5	1,0	-42,2	--
3. Total VAB construcció	100	4,9	4,9	3,6	18,5
Comerç	26,2	-0,1	0,0	8,6	7,8
Profes. cient. admin.	10,7	1,8	0,2	13,4	13,5
Transport i magatzematge	8,4	2,0	0,2	24,1	28,7
Hostaleria	6,8	1,9	0,1	25,0	17,1
Finances	6,1	-8,1	-0,5	-30,0	-17,9
Total serveis privats	71,2	0,5	0,3	9,1	11,7
Administració pública	11,7	6,0	0,7	20,8	18,4
Educació	7,0	1,4	0,1	-3,8	11,6
Sanitat i serveis socials	10,1	4,3	0,4	8,6	17,8
Total serveis col·lectius	28,8	4,3	1,2	10,1	16,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,6	1,6	9,4	13,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹¹⁴: Al Segrià, la producció conjunta de nectarina, pera, poma i préssec va caure d'un -22,5 % (de 593.774 a 459.947 tones); del seu costat, les places de porquí van augmentar d'un 2,2 %, mentre les de l'aviram van créixer d'un 1,5 %.

SELVA

El 2,0 % d'augment del VAB a la Selva el 2018 reflecteix, directament, la moderada dinàmica del terciari, el principal sector d'activitat de la comarca (vora el 58 % del VAB), que va avançar d'un 1,8 %, ja que tant la indústria (2,0 %) com la construcció (3,9 %) creixien per sobre, mentre el primari avançava escassament (0,7 %). Amb aquests resultats del 2018, la Selva consolida la recuperació dels efectes de la crisi 2007-13 en activitat, tot i que en ocupació encara no s'han reabsorbid del tot. Així, en relació al VAB en termes constants, el produït a la comarca el 2018 ja supera en un 4,6 % el del 2007; en canvi, tot i el fort augment de l'afiliació del 4,3 % el 2018, els 59.000 afiliats assolits estan un -4,1 % per sota.

El moderat avenç del terciari expressa el dels serveis privats (1,5 %), ja que els col·lectius van créixer més del doble (3,6 %), empenyats tant pels oferts per les AAPP com pels sanitaris. Els registres migrats del terciari privat van ser el resultat d'un baix augment del comerç i la davallada de les immobiliàries, que es van compensar parcialment per l'hostaleria, activitats professionals i administratives i els transports. Els resultats del 2018 consoliden la fortalesa de la recuperació, que ja deixa al darrere els efectes de la crisi 2007-13: en termes de VAB, el generat el 2018 ja supera, en termes constants, en un 21 % el del 2007, mentre que en el mercat de treball (i considerant l'augment de l'afiliació sectorial el 2018, del 4,4 %), els 38.000 afiliats excedeixen en més d'un 10 % els registrats el 2007.

L'ascens del VAB industrial va ser el resultat dels bons resultats de l'alimentació, la principal branca del sector amb més del 30 % del VAB, recolzats en els productes farmacèutics, el tèxtil i la metal·lúrgia, i del baix augment de la química. Amb aquests registres del 2018, el VAB industrial ha pogut superar el generat el 2007 (en un 0,3 %), una fita que, en l'àmbit laboral i atesos els augments de productivitat, encara està força lluny (els 14.900 afiliats se situen un -7,5 % per sota els del 2007).

El fort increment de la construcció el 2018 reflecteix la millora de l'edificació i promoció immobiliària (més del 30 % del VAB del sector i creixement proper al 12 %), reflectint, entre altres àmbits, la millora en habitatges iniciats. Aquests, després de la forta davallada dels habitatges iniciats a 2006-15 (dels més de 5.000 a només 71), el 2018 han assolit els 140. A l'edificació cal sumar-hi els increments, molt més modestos, de les instal·lacions i acabat d'edificis i de la demolició i preparació de terrenys, mentre l'obra civil es contraïa.¹¹⁵ D'aquesta manera, l'afiliació al 2018 encara es troba un -49 % per sota la del 2007, mentre el VAB està un -39,3 % per sota. Finalment, el primari va augmentar moderadament, perquè la lleu caiguda de l'agricultura (empentada per la reducció de la de plantes i flors) va estar compensada per l'increment ramader, recolzat en el porquí.¹¹⁶

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA SELVA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	2,3	0,7	0,0	6,7	6,9
Indústria	33,6	2,0	0,7	14,3	9,9
Construcció	6,2	3,9	0,2	14,1	27,8
Serveis (privats i col·lectius)	57,8	1,8	1,0	16,7	19,8
VAB total	100	2,0	2,0	15,5	17,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	46,8	-0,7	-0,3	-12,3	--
Plantes i flors	36,8	-3,4	-1,3	-5,2	--
Ramaderia	34,8	0,7	0,2	23,3	--
Porquí	25,6	2,2	0,6	26,8	--
Llet	4,0	-8,9	-0,4	17,7	--
Forestal i aqüícola	11,9	2,3	0,3	-9,4	--
Pesca marítima	6,5	8,4	0,5	23,8	--
1. Total VAB primari	100	0,7	0,7	6,7	6,9
Indústries manufactureres	95,0	2,1	2,0	14,3	9,4
Alimentació, begudes i tabac	30,6	2,3	0,7	0,9	6,4
Productes farmacèutics	12,2	4,1	0,5	41,3	44,8
Indústria química	11,1	0,2	0,0	83,9	36,5
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	10,3	1,4	0,1	3,4	-2,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,9	7,4	0,4	50,6	16,8
Energia, aigua i gas	5,0	1,2	0,1	14,1	27,1
2. Total VAB indústria i energia	100	2,0	2,0	14,3	9,9
Edificació i promoció immobiliària	30,1	11,9	3,6	23,1	--
Instal·lació i acabats	40,6	1,2	0,5	6,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	16,1	1,4	0,2	30,3	--
Obra civil	13,2	-2,7	-0,4	1,5	--
3. Total VAB construcció	100	3,9	3,9	14,1	27,8
Hostaleria	25,6	2,3	0,6	28,1	24,6
Comerç	19,9	0,5	0,1	10,0	8,8
Immobiliàries	15,4	-7,8	-1,2	0,6	43,3
Profes. cient. admin.	9,5	13,4	1,3	32,3	27,1
Transport i magatzematge	9,5	5,2	0,5	25,1	34,6
Total serveis privats	88,4	1,5	1,4	17,2	19,4
Administració pública	4,4	5,5	0,2	19,5	17,0
Educació	4,3	0,1	0,0	4,6	17,0
Sanitat i serveis socials	2,9	6,0	0,2	16,2	35,9
Total serveis col·lectius	11,6	3,6	0,4	13,0	22,5
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	1,8	1,8	16,7	19,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹¹⁵: A la Selva, l'avenç de l'afiliació el 2018 (del 6,6 %) reflecteix els intensos increments del total d'afiliats a la promoció immobiliària i l'edificació (12 %), i a instal·lacions i acabat d'edificis (5,4 %), al temps que els afiliats

al Règim General a demolició i preparació de terrenys creixien força menys (1,4 %).

¹¹⁶: A la Selva, la producció de plantes ornamentals va caure d'un -40,9 %, mentre que les places de porcí van augmentar d'un 0,4 %.

SOLSONÈS

El VAB del Solsonès el 2018 avançà d'un elevat 4,0 %, força per sobre el 2,6 % de Catalunya, empenyat pel creixement del 4,2 % de la indústria i el 3,3 % dels serveis, als quals cal afegir la bona dinàmica de la construcció (4,0 %) i el fort increment del primari (9,4 %). Malgrat aquest fort avenç del 2018, l'important pes de la indústria a la comarca (més del 27 % del VAB nominal el 2017) i, en particular, la seva contracció a la crisi, encara es deixa sentir. Així, els anys 2007-14 el VAB comarcal es va contreure d'un elevat -16 %, una caiguda que no ha pogut compensar-se per la millora 2014-18 (augment del 10,9 %). D'aquesta manera, el VAB del 2018 està encara un -7,2 % per sota de l'assolít el 2007, mentre que, incloent l'augment del 3,0 % de l'afiliació el 2018, els 5.000 afiliats resten un -13,9 % per sota, reflectint una crisi ocupacional 2007-13 (contracció de l'afiliació propera al -23 %) força superior a la catalana.

L'augment del terciari el 2018 recull el dels serveis privats (3,8 %) i el menor increment dels col·lectius (2,0 %), on tant els educatius com els sanitaris es van estancar. En l'àmbit dels primers, el seu creixement va tenir lloc tot i l'estancament del comerç, pel de l'hostaleria, transports i activitats professionals, científiques i administratives. Amb la millora del 2018, el VAB terciari deixa ja molt darrere la crisi: en VAB, el generat el 2018 a valors constants supera en un 12,7 % el del 2007; pel que fa a l'afiliació, i tenint en compte l'1,3 % d'avenç del 2018, els 3.000 afiliats assolits superen els del 2007 en vora un 10 %.

El destacat ascens del VAB industrial reflecteix l'important creixement de les branques manufactureres (4,3 %), entre les quals destaquen la metal·lúrgia i els productes metàl·lics (amb un 28,3 % del VAB del sector, que va créixer d'un 9,4 %, aportant 2,7 punts a l'augment del sector).¹¹⁷ El Solsonès va patir una crisi industrial particularment severa: entre 2007 i 2013, el VAB del sector va caure de vora el -21 %, una contracció que no ha pogut eixugar-se per la millora de la recuperació. D'aquesta manera, el canvi 2007-18 en el VAB acumula una caiguda del -11 %, cosa que, ateses les millores de productivitat, es tradueix en què els vora 1.000 afiliats siguin vora un -35 % per sota els del 2007.

El fort increment de la construcció el 2018 expressa el de l'edificació i promoció immobiliària (vora el 53 % del VAB del sector i un creixement del 2,5 %) reflectint, entre altres aspectes, la lleu millora en habitatges iniciats: després de la davallada 2004-14 (de 252 a 2), el 2018 s'han iniciat només 7 habitatges. A l'edificació cal sumar-hi l'avenç de la demolició i preparació de terrenys i l'obra civil, mentre que la d'instal·lació i acabat d'edificis creixia moderadament. Tot i això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -58 % per sota del 2007, mentre el VAB està un -56,8 %. Finalment, el primari creixia arrossegat per la ramaderia, la principal branca (61 % del VAB del sector), per l'increment del porquí, al temps que el VAB agrícola avançava empenyat pels cereals.¹¹⁸

¹¹⁷: L'afiliació a la metal·lúrgia i productes metàl·lics al Solsonès va créixer d'un intens 19,1 %, mentre que l'equip electrònic i òptic va avançar a una taxa sensiblement inferior (d'un 1,8 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL SOLSONÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	5,7	9,4	0,5	10,9	20,6
Indústria	27,3	4,3	1,2	12,0	18,8
Construcció	13,7	4,0	0,5	5,6	2,8
Serveis (privats i col·lectius)	53,3	3,3	1,8	11,4	9,3
VAB total	100	4,0	4,0	10,5	11,6
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	23,8	18,3	4,4	-18,9	--
Cereals	16,2	16,7	2,7	-28,3	--
Ramaderia	60,9	6,2	3,8	19,0	--
Porquí	26,6	3,9	1,0	12,0	--
Aviram	24,4	13,3	3,3	29,4	--
Forestal i aqüícola	15,3	2,8	0,4	8,5	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	9,4	9,4	10,9	20,6
Indústries manufactureres	93,0	4,3	4,0	12,9	18,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	28,3	9,4	2,7	44,8	32,7
Altres productes minerals no metàl·lics	20,4	1,2	0,2	29,4	9,5
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	17,0	1,3	0,2	12,7	4,0
Cautxú i plàstic	7,3	0,6	0,0	10,2	5,1
Alimentació, begudes i tabac	6,4	4,9	0,3	21,1	29,7
Energia, aigua i gas	7,0	3,2	0,2	2,5	20,4
2. Total VAB indústria i energia	100	4,3	4,3	12,0	18,8
Edificació i promoció immobiliària	52,6	2,5	1,3	0,9	--
Instal·lació i acabats	23,3	0,4	0,1	12,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	18,2	10,7	1,9	13,5	--
Obra civil	5,9	11,0	0,7	1,6	--
3. Total VAB construcció	100	4,0	4,0	5,6	2,8
Comerç	20,0	0,0	0,0	-1,3	-1,4
Hostaleria	14,2	2,1	0,3	23,8	19,2
Profes. cient. admin.	12,0	12,9	1,5	17,3	4,1
Transport i magatzematge	10,5	6,8	0,7	8,4	3,3
Artístiques, recreatives i altres serveis	9,3	-3,7	-0,3	40,7	20,7
Total serveis privats	72,4	3,8	2,7	12,7	7,5
Administració pública	7,4	6,0	0,4	20,6	22,5
Educació	8,5	0,5	0,0	-2,3	5,7
Sanitat i serveis socials	11,8	0,7	0,1	9,8	15,0
Total serveis col·lectius	27,6	2,0	0,6	8,2	14,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,3	3,3	11,4	9,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹¹⁸: Al Solsonès, les places de porcí van augmentar d'un 6,1 %; del seu costat, la producció conjunta de blat i ordi es va incrementar d'un elevat 29,9 % (de 38.665 a 50.215 tones).

TARRAGONÈS

Malgrat la forta empenta terciària (augment el 2018 del VAB dels serveis del 3,6 %), l'activitat al Tarragonès va créixer només d'un 2,1 %, per la rellevant caiguda industrial (-2,1 %), un sector que aporta vora una quarta part del VAB, mentre la construcció avançava prou (2,8 %) i el primari augmentava suaument (0,9 %). Amb aquest increment del 2018, la crisi està ja pràcticament superada: la pèrdua 2007-14 (del -10,3 %) ha estat més que superada per la fortalesa de la recuperació 2014-18 (augment del 19,3 %), empençada particularment pels bons resultats de la indústria (fins i tot, amb la contracció d'aquest any). D'aquesta manera, el VAB generat el 2018 en termes constants ultrapassa el del 2007 d'un 7,0 % mentre que, atesos els guanys en productivitat, l'afiliació ha avançat menys: amb l'augment del 3,7 % del 2018, els 125.000 afiliats assolits estan un -0,7 % per sota dels del 2007.

L'augment terciari reflecteix tant el dels serveis privats (3,5 %) com dels col·lectius (3,8 %), per la fortalesa dels oferts per les AAPP i dels sanitaris. En l'àmbit dels primers, tot i el pràcticament nul creixement del comerç i el baix avenç de les immobiliàries, destaquen els forts increments a hostaleria, activitats professionals, científiques i administratives i transports. Amb aquesta nova millora, el sector ha deixat ja definitivament darrere la crisi: en termes del VAB, el generat el 2018 està ja un 12,1 % per sobre el del 2007; i, en relació a l'afiliació i tenint en compte el fort augment del 3,9 % el 2018, els 102.000 afiliats superen en vora el 10 % els del 2007.

La caiguda del VAB industrial incorpora tant el descens de les manufactures (-1,2 %) com, en particular, el de les indústries energètiques, aigua, gas i reciclatge que, amb un 17 % del VAB del sector, es van contreure d'un -6,3 %. A aquesta davallada cal sumar-hi les pèrdues de la química, la metal·lúrgia i productes metàl·lics i del paper i arts gràfiques, mentre les alimentàries creixien moderadament. Malgrat aquests registres del 2018, el balanç 2007-18 de la indústria és marcadament positiu en VAB (un augment acumulat superior al 23 %) que, atesos els guanys de productivitat del sector, es tradueix en un moderat increment en el total d'afiliats (del 2,6 %) fins els 14.400 assolits el 2018.

L'augment de la construcció el 2018 expressa la millora de l'edificació i promoció immobiliària reflectint, entre altres àmbits, la dels habitatges iniciats. Aquests, després de la forta davallada 2006-14 (de més de 5.700 a 33), el 2018 han assolit els 381. A l'edificació cal sumar-hi l'avenç de la demolició i preparació de terrenys i l'obra civil, mentre que la d'instal·lació i acabat d'edificis va presentar un creixement molt baix.¹¹⁹ Tot i això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -56 % per sota la registrada el 2007. Finalment, el primari va augmentar moderadament malgrat la caiguda de l'agricultura (important descens de la fruita seca), ja que el VAB ramader creixia empenyat per l'aviram.¹²⁰

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL TARRAGONÈS. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,3	0,9	0,0	6,3	-10,2
Indústria	24,5	-2,1	-0,5	35,2	5,2
Construcció	6,3	2,8	0,2	9,5	10,6
Serveis (privats i col·lectius)	68,9	3,6	2,5	13,7	19,5
VAB total	100	2,1	2,1	18,4	17,0
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	41,6	-5,9	-2,5	-13,8	--
Fruita seca	9,0	-25,4	-2,3	-22,0	--
Ramaderia	25,0	10,7	2,7	41,6	--
Aviram	22,9	12,1	2,8	46,5	--
Conills	1,0	-9,6	-0,1	-6,2	--
Forestal i aqüícola	4,5	8,9	0,4	-6,6	--
Pesca marítima	28,9	1,0	0,3	24,5	--
1. Total VAB primari	100	0,9	0,9	6,3	-10,2
Indústries manufactureres	82,9	-1,2	-1,0	47,0	4,6
Indústria química	58,0	-1,9	-1,1	70,9	1,7
Indústries manufactureres diverses	8,0	5,7	0,5	16,1	42,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	7,5	-3,3	-0,2	1,0	-7,3
Alimentació, begudes i tabac	2,6	1,7	0,0	6,2	2,5
Paper i arts gràfiques	2,5	-8,4	-0,2	-21,5	-14,2
Energia, aigua i gas	17,1	-6,3	-1,1	2,6	8,5
2. Total VAB indústria i energia	100	-2,1	-2,1	35,2	5,2
Edificació i promoció immobiliària	23,0	3,9	0,9	8,7	--
Instal·lació i acabats	50,5	0,5	0,2	11,7	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	22,2	7,1	1,6	7,7	--
Obra civil	4,3	1,6	0,1	29,4	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	9,5	10,6
Comerç	14,9	0,3	0,0	17,6	16,0
Hostaleria	14,3	3,9	0,6	23,7	21,9
Profes. cient. admin.	12,3	13,2	1,6	34,0	27,5
Immobiliàries	9,5	1,3	0,1	1,2	34,8
Transport i magatzematge	8,5	4,8	0,4	2,3	17,7
Total serveis privats	71,9	3,5	2,5	12,5	17,4
Administració pública	12,7	5,5	0,7	33,9	29,3
Educació	7,3	0,5	0,0	-1,7	8,5
Sanitat i serveis socials	8,1	4,2	0,3	11,9	26,9
Total serveis col·lectius	28,1	3,8	1,1	17,1	23,8
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,6	3,6	13,7	19,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

119: El 2018, l'augment del 3,0 % de l'afiliació a la construcció al Tarragonès expressa els continguts increments dels afiliats al Règim General i d'autònoms de les branques de promoció immobiliària i edificació (3,5 %) i obra civil (1,5 %), recolzats pels avenços del Règim General

d'instal·lacions i acabat d'edificis (2,1 %) i demolició i preparació de terrenys (7,3 %).

120: Al Tarragonès, la producció conjunta d'ametlla i avellana va caure d'un -33,2 % (de 1.960 a 1.308 tones), mentre que les places d'aviram creixen amb força (d'un 69,9 %).

TERRA ALTA

El pràctic estancament del VAB de la Terra Alta el 2018 (lleu descens del -0,3 %), expressa l'increment dels serveis (3,6 %) contrarestat per la davallada de la indústria (-2,1 %), la principal branca de la comarca (més del 49 % del VAB generat); a elles cal afegir la contracció de la construcció (-0,4 %) i del primari (-2,3 %). El domini de la indústria explica que, acumulant els registres 2007-18, encara no s'hagin superat els valors previs a la crisi en termes de VAB, ja que la davallada 2007-14 (caiguda del VAB de la comarca del -16,0 %) no ha pogut compensar-se per la continguda millora de la recuperació 2014-18 (del 7,9 %). D'aquesta manera, el VAB generat el 2018 encara està un -9,4 % per sota el del 2007; en canvi, amb l'augment del 2,1 % de l'afiliació comarcal el 2018, els 3.000 afiliats assolits superen ja en vora un 10 % els del 2007.

El fort augment del terciari a la Terra Alta el 2018 va ser el reflex de l'avenç dels serveis privats (3,0 %) acompanyat de creixements més importants en els col·lectius (5,1 %), empentats per les AAPP i els educatius. En l'àmbit dels privats, el seu augment reflecteix una marcada dualitat entre caigudes de les activitats artístiques i recreatives o finances i baixos augments al comerç, compensat per alces notables a les activitats professionals, científiques i administratives i l'hostaleria. Amb la millora del 2018, els efectes de la crisi estan ja molt darrere: en relació al VAB, el del 2018 supera en vora un 12 % el del 2007; i, respecte de l'afiliació i després de l'augment del 3,9 % del 2018, els 1.000 afiliats del sector superen ja en més del 18 % els del 2007.

El descens del VAB industrial recull tant el pràctic estancament de les manufactures (0,4 %) com la davallada de les produccions d'energia, gas, aigua i reciclatge (-4,1 %), les quals tenen més pes a la comarca (amb vora el 57 % del VAB del sector). Entre les primeres, destaca la contracció del paper i arts gràfiques, compensada pel creixement de l'alimentació, begudes i tabac i de la química. Amb aquests registres del 2018, la indústria salda el període de crisi i recuperació amb resultats encara negatius: en VAB, el generat el 2018 està un -2,8 % per sota el del 2007, mentre que els vora 700 afiliats assolits perden, encara, un -13,6 %.

La contracció de la construcció expressa la de les branques d'edificació i promoció immobiliària i preparació de terrenys, que no van compensar els augments d'instal·lació i acabat d'edificis i l'obra civil. En l'àmbit residencial, els efectes de la crisi continuen molt presents, ja que el 2018 només es van iniciar 11 habitatges. Amb això, no ha de sorprendre que l'afiliació al 2018 encara se situés aproximadament un -56 % per sota la del 2007, mentre el VAB se situa un -51,9 %. Finalment, el primari va davallar pel descens de l'agricultura, on els creixements del raïm no van ser suficients per compensar el descens de l'oliva i en la fruita seca, mentre que el VAB ramader creixia de forma moderada, empentat per l'aviram.¹²¹

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA TERRA ALTA. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	13,6	-2,3	-0,3	5,1	-9,1
Indústria	49,3	-2,1	-1,1	4,9	13,8
Construcció	6,1	-0,4	0,0	2,4	-6,0
Serveis (privats i col·lectius)	30,9	3,6	1,1	8,2	11,8
VAB total	100	-0,3	-0,3	5,7	4,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	68,1	-3,6	-2,4	10,3	--
Vi i most	21,9	14,9	3,3	34,1	--
Ramaderia	31,1	0,4	0,1	-1,2	--
Aviram	25,2	-0,3	-0,1	-2,7	--
Conills	3,9	6,2	0,2	13,7	--
Forestal i aquícola	0,9	-4,2	0,0	0,9	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-2,3	-2,3	5,1	-9,1
Indústries manufactureres	43,1	0,4	0,2	13,2	15,5
Paper i arts gràfiques	15,8	-4,2	-0,7	-4,4	5,1
Alimentació, begudes i tabac	13,4	3,5	0,5	25,0	26,4
Indústria química	3,4	5,0	0,2	66,8	29,6
Equip electrònic i òptic	2,9	5,5	0,2	24,6	53,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,3	2,5	0,1	46,0	28,2
Energia, aigua i gas	56,9	-4,1	-2,3	-1,2	-35,4
2. Total VAB indústria i energia	100	-2,1	-2,1	4,9	13,8
Edificació i promoció immobiliària	28,9	-2,2	-0,6	5,5	--
Instal·lació i acabats	39,8	2,1	0,8	28,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	19,2	-10,2	-2,0	-17,0	--
Obra civil	12,2	11,4	1,4	-46,6	--
3. Total VAB construcció	100	-0,4	-0,4	2,4	-6,0
Comerç	26,1	0,1	0,0	-1,3	-0,4
Hostaleria	20,0	2,7	0,5	14,6	17,3
Profes. cient. admin.	13,8	14,4	2,0	31,1	30,7
Artístiques, recreatives i altres serveis	5,5	-0,9	0,0	0,6	3,6
Finances	3,4	-5,7	-0,2	-13,8	2,9
Total serveis privats	75,4	3,0	2,3	6,8	11,7
Administració pública	17,2	6,2	1,1	14,1	10,0
Educació	4,0	3,3	0,1	14,1	45,8
Sanitat i serveis socials	3,4	1,7	0,1	5,2	2,6
Total serveis col·lectius	24,6	5,1	1,3	12,8	12,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,6	3,6	8,2	11,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

121: A la Terra Alta, el 2018 el raïm per a vi va augmentar d'un 14,9 % (de 35.058 a 40.271 tones), mentre l'oliva per a oli queia de -62,8 % (de 10.656 a 3.968 tones) i l'ametlla i avellana van presentar un descens conjunt del -

13,1 % (de 3.630 a 3.156 tones); del seu costat, les places d'aviram van augmentar d'un 4,3 %.

URGELL

El 2018, el VAB de l'Urgell va créixer d'un 2,5 %, reflectint la positiva dinàmica terciària (2,8 %), la principal branca de la comarca (amb el 50 % del total), mentre la indústria, amb més del 34 % del VAB agregat, creixia prou (2,3 %), el primari ho feia intensament (4,0 %) i la construcció no avançava (0,0 %). Tot i aquests resultats del 2018, el balanç 2007-18 encara està lluny d'assolir els registres d'activitat i ocupació previs a la crisi. Així, tot i que la recessió 2007-14 no va ser particularment severa (davallada del VAB comarcal del -12,9 %), ha estat la més continguda millora 2014-18 (avenç del 10,4 %) la que explica que no s'hagin recuperat els nivells previs a la crisi. D'aquesta manera, el VAB generat el 2018, mesurat en termes constants, encara està un -3,8 % per sota el del 2007, mentre que, incloent-hi l'augment del 3,8 % de l'afiliació el 2018, els 13.000 afiliats són un -5,1 % inferiors als registrats el 2007.

L'augment del terciari el 2018 va ser una combinació de creixements moderats dels serveis privats (2,2 %) i més elevats dels col·lectius (5,0 %), on tant els generats per les AAPP com els sanitaris van avançar prou. En l'àmbit dels primers, el baix augment del comerç i la davallada de l'hostaleria es van veure compensades per les alces dels transports, immobiliàries i les activitats professionals, científiques i administratives. Amb la millora del 2018, el sector ja ha deixat darrera la crisi: en VAB, el 2018 supera en un 6,6 % el del 2007, mentre que en afiliació, i amb l'augment del 3,8 % del 2018, els 7.000 afiliats assolits se situen pràcticament a nivell dels del 2007.

El prou rellevant ascens del VAB industrial reflecteix l'important creixement de les branques manufactureres (2,9 %), entre les quals destaca el prou important increment de l'alimentació, begudes i tabac, els creixements de la metal·lúrgia i productes metàl·lics, cautxú i plàstics i material de transport i el fort retrocés del paper i arts gràfiques. Amb aquesta dinàmica, el balanç 2007-18 de la indústria és prou positiu: un 5 % superior en VAB, mentre que, en el mercat de treball i tenint en compte els guanys de productivitat, els resultats són pitjors: els 3.500 afiliats estan un -0,9 % per sota els del 2007.

L'estancament de la construcció el 2018 recull la caiguda de l'edificació i promoció immobiliària (més del 38 % del VAB del sector), amb només 14 habitatges iniciats el 2018, després de la intensa contracció davallada 2006-14 (de vora els 1.500 a 12). Aquesta davallada es va veure compensada per les millores d'instal·lació i acabats, demolició i preparació de terrenys i obra civil.¹²² Amb aquests registres, no ha de sorprendre que l'afiliació al sector el 2018 encara se situï vora un -52 % per sota de la del 2007, mentre el VAB continua un -55,0 % inferior. Finalment, el fort avenç del primari reflecteix el de la ramaderia, empentada a l'alça per l'aviram i el porquí, i també de l'agricultura, tot i la caiguda de la fruita fresca.¹²³

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'URGELL. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	7,5	4,0	0,3	1,8	8,1
Indústria	34,3	2,3	0,8	17,1	17,4
Construcció	8,2	0,0	0,0	-8,2	-2,7
Serveis (privats i col·lectius)	50,1	2,8	1,4	9,0	11,3
VAB total	100	2,5	2,5	9,6	11,3
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	44,5	6,2	2,7	-3,9	--
Fruites fresques	12,0	-4,6	-0,6	-18,3	--
Ramaderia	55,4	2,2	1,2	7,9	--
Aviram	36,3	3,4	1,2	7,1	--
Porquí	14,2	1,5	0,2	13,4	--
Forestal i aqüícola	0,1	9,7	0,0	-1,1	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	4,0	4,0	1,8	8,1
Indústries manufactureres	85,1	2,9	2,5	19,3	17,9
Alimentació, begudes i tabac	24,7	3,0	0,7	21,9	33,8
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	11,7	7,6	0,9	36,8	18,3
Paper i arts gràfiques	9,8	-6,7	-0,7	-5,7	2,7
Cautxú i plàstic	9,5	4,0	0,4	34,1	45,3
Fabricació de material de transport	8,8	6,7	0,6	23,6	-16,1
Energia, aigua i gas	14,9	-1,2	-0,2	5,5	12,5
2. Total VAB indústria i energia	100	2,3	2,3	17,1	17,4
Edificació i promoció immobiliària	39,9	-4,1	-1,7	-0,2	--
Instal·lació i acabats	38,8	2,4	0,9	11,5	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	11,4	5,5	0,6	-2,5	--
Obra civil	9,8	0,5	0,0	-51,8	--
3. Total VAB construcció	100	0,0	0,0	-8,2	-2,7
Comerç	38,4	0,7	0,3	5,9	5,0
Transport i magatzematge	10,4	4,8	0,5	32,5	30,9
Profes. cient. admin.	8,6	8,7	0,8	18,1	7,6
Immobiliàries	7,4	3,4	0,3	-1,6	12,4
Hostaleria	7,0	-1,2	-0,1	14,5	9,0
Total serveis privats	78,7	2,2	1,7	8,7	8,2
Administració pública	5,8	6,5	0,4	10,6	6,4
Educació	6,2	2,6	0,2	0,7	18,1
Sanitat i serveis socials	9,2	5,6	0,5	19,2	35,2
Total serveis col·lectius	21,3	5,0	1,1	10,2	22,0
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,8	2,8	9,0	11,3

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹²²: El modest increment de l'afiliació total (del 1,4 %) a la construcció de l'Urgell reflecteix la caiguda del -3,6 % de la principal branca, la de promoció immobiliària i edificació.

¹²³: A l'Urgell, les places d'aviram van créixer un 0,1 % i un 2,2 % les de porcí; del seu costat, la producció de nectarina, pera, poma i préssec va retrocedir conjuntament del -2,1 % (de 46.800 a 45.796 tones).

VAL D'ARAN

El 2018, el VAB de la Val d'Aran va avançar d'un 2,7 %, reflectint ritmes prou similars dels serveis (2,7 %), la indústria (2,9 %) i la construcció (2,8 %), però amb menors avenços en el primari (1,9 %). Amb aquest resultat del 2018, la Val d'Aran encara no ha aconseguit superar ni en activitat ni en ocupació els efectes de la crisi: la davallada del VAB 2007-14 (propera al -14 %) no ha pogut compensar-se per la continguda recuperació 2014-18 (augment del 8,9 %). D'aquesta manera, el VAB generat el 2018 es va situar, en termes constants, un -6,2 % per sota el del 2007, mentre que en afiliació a la Seguretat Social, i incloent-hi l'augment del 5,1 % del 2018, els 5.000 afiliats encara són un -5,6 % inferiors als del 2007.

L'augment del terciari el 2018 reflecteix l'increment del 2,4 % dels serveis privats (un 86 % del VAB del sector), i el més intens avenç dels col·lectius (4,0 %). En aquests darrers, la fortalesa dels educatius i, en particular, dels oferts per les AAPP van compensar la davallada dels sanitaris. Entre els primers, el seu creixement reflecteix un increment important a l'hostaleria,¹²⁴ la principal branca de la comarca (33 % del VAB sectorial i augment del 4,5 %) i de les activitats professionals i administratives, juntament amb la davallada de les immobiliàries i el baix creixement del comerç. Amb la millora del 2018, els impactes de la crisi als serveis estan superats: en VAB, el generat el 2018 és ja vora un 11 % superior al del 2007, mentre que en afiliació, i incloent-hi l'intens 5,8 % d'avenç del 2018, els 4.000 afiliats assolits ultrapassen en més d'un 11 % els del 2007.

L'increment del VAB industrial el 2018 expressa el de l'energia, aigua, gas i reciclatge (amb un 87 % del VAB sectorial), que va augmentar d'un 3,4 %, mentre les manufactures es contreien modestament. Amb aquests registres, i atesa la importància de l'energia, el saldo 2007-18 és prou favorable: un -1,5 % en VAB i un -2,9 % en afiliació.

L'avenç de la construcció el 2018, un sector que aporta un 12 % del VAB de la comarca (força per sobre el 5,2 % mitjà de Catalunya) recull la millora de la branca de demolició i preparació de terrenys i, en menor mesura, de la d'instal·lació i acabats i la davallada de l'obra civil. En l'àmbit de la principal branca del sector, el de l'edificació i promoció immobiliària (amb vora el 59 % del VAB), el seu estancament va reflectir les dificultats de la producció de nous habitatges, tot i la modesta millora dels darrers anys: després de la davallada 2004-11 (dels vora de 800 a només 6), el 2018 se'n van iniciar 55. Amb aquesta dinàmica, no ha de sorprendre que tant l'afiliació com el VAB continuïn molt lluny dels valors del 2007 (un -60 % i un -62,8 %, respectivament). Finalment, el primari va créixer moderadament, amb un descens en la seva principal branca, la ramaderia, per la contracció del boví, mentre que el VAB agrícola creixia recolzat en les plantes farratgeres.¹²⁵

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA VAL D'ARAN. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,3	1,9	0,0	0,6	3,4
Indústria	11,8	2,9	0,3	-3,4	33,1
Construcció	12,0	2,8	0,3	11,8	-1,8
Serveis (privats i col·lectius)	75,8	2,7	2,0	7,7	15,4
VAB total	100	2,7	2,7	6,5	13,7
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	2,3	13,6	0,3	-34,5	--
Plantes Farratgeres	2,1	15,6	0,3	-14,7	--
Ramaderia	12,6	-5,8	-0,7	10,2	--
Boví	6,1	-5,3	-0,3	14,9	--
Oví i cabrum	2,9	-1,2	0,0	48,6	--
Forestal i aqüícola	85,1	2,7	2,3	0,8	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	1,9	1,9	0,6	3,4
Indústries manufactureres	13,2	-0,8	-0,1	6,5	11,5
Alimentació, begudes i tabac	5,4	2,3	0,1	8,7	34,1
Altres productes minerals no metàl·lics	3,3	0,2	0,0	36,9	36,8
Paper i arts gràfiques	2,5	-8,8	-0,2	-21,3	-20,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	0,6	-6,6	0,0	15,3	-15,8
Indústria química	0,6	4,6	0,0	72,0	0,0
Energia, aigua i gas	86,8	3,4	3,0	-4,5	96,5
2. Total VAB indústria i energia	100	2,9	2,9	-3,4	33,1
Edificació i promoció immobiliària	58,9	0,3	0,2	20,1	--
Instal·lació i acabats	9,9	2,4	0,2	15,1	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	26,7	10,0	2,7	5,7	--
Obra civil	4,6	-6,6	-0,3	-56,5	--
3. Total VAB construcció	100	2,8	2,8	11,8	-1,8
Hostaleria	32,6	4,5	1,5	10,9	17,2
Immobiliàries	20,3	-3,1	-0,6	7,6	47,1
Artístiques, recreatives i altres serveis	16,8	3,2	0,5	3,5	26,8
Comerç	9,0	0,6	0,0	-5,2	-2,7
Profes. cient. admin.	3,5	13,7	0,5	40,5	27,2
Total serveis privats	85,5	2,4	2,1	7,6	17,2
Administració pública	5,5	8,7	0,5	19,8	12,4
Educació	4,4	3,3	0,1	5,6	9,7
Sanitat i serveis socials	4,7	-1,0	0,0	0,3	1,4
Total serveis col·lectius	14,5	4,0	0,6	8,8	7,7
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,7	2,7	7,7	15,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹²⁴: Les pernoctacions hoteleres a la marca turística de la Val d'Aran (amb marca turística pròpia) van augmentar amb força (d'un 8,3 %, de les 669.000 a les 724.000), un resultat semblantment millor que la davallada mitjana (del -0,7 %) de Catalunya.

¹²⁵: Les places de boví a la comarca es van mantenir en el mateix nivell que a 2017; pel que fa a la producció conjunta dels principals cultius farratgers, aquests augmentaren d'un 18,7 % (de 716 a 850 tones).

VALLÈS OCCIDENTAL

El 2018, el VAB del Vallès Occidental es va incrementar d'un 2,5 %, empenyat per la indústria (2,6 %), mentre els serveis creixien prou (2,2 %), així com la construcció (6,1 %), i el primari es contraïa (-1,6 %). La importància industrial dona raó de la disparitat entre VAB i ocupació quan es considera el balanç de la crisi i la recuperació: mentre a 2007-13, la caiguda del VAB comarcal va ser propera al -12 %, a 2013-18 la millora ha estat substancial (i de vora el 18 %), de forma que el VAB generat el 2018 supera ja en un 3,8 % el del 2007. En canvi, en el mercat de treball i ateses les millores de productivitat, amb l'increment del 4,3 % de l'afiliació el 2018, els 338.000 afiliats es situen encara un -2,5 % per sota els registrats el 2007.

L'augment del terciari el 2018 reflecteix creixements més intensos dels serveis col·lectius (3,6 %) que dels privats (2,0 %), empenyats aquests per la fortalesa dels oferts per les AAPP i els serveis sanitaris. En l'àmbit del terciari privat, el seu avenç és una mitjana entre les caigudes de finances, el nul avenç de les immobiliàries, el baix creixement del comerç i els prou intensos increments a activitats professionals, científiques i administratives i a l'hostaleria. Amb aquesta dinàmica del 2018, es reforça la sortida de la crisi del sector, amb un VAB que, en termes reals, es troba el 2018 ja un 16,2 % per sobre el del 2007, mentre que, en relació al mercat de treball (i incloent l'avenç del l'afiliació del 4,4 % el 2018), els 277.000 afiliats ja assolits superen en un 14 % els registrats el 2007.

L'increment del VAB industrial al Vallès Occidental el 2018 recull l'important creixement de la metal·lúrgia i productes metàl·lics, la maquinària i l'equip mecànic i el més moderat avenç dels productes farmacèutics i del tèxtil, mentre la química cau una mica. Amb aquests registres del 2018, mentre que en VAB produït el balanç de la crisi i la recuperació 2007-18 és positiu (un augment de l'1,4 %), les millores de productivitat operades a la indústria situen els 81.200 afiliats un -22,5 % per sota els registrats el 2007.

L'avenç de la construcció expressa, en particular, el creixement d'edificació i promoció immobiliària (un 31 % del VAB sectorial i un creixement del 12 %), que aporta vora 4 punts del creixement total del 6,1 %, reflectint la marcada recuperació de la construcció d'habitatges que, després de la forta davallada 2006-13 (des de més de 16.700 a només 226), han assolit els 2.514 el 2018. A aquest sector s'hi van sumar també els avenços de la branca de demolició i preparació de terrenys i, en menor mesura, d'obra civil, i instal·lació i acabat d'edificis.¹²⁶ Tot i aquesta millora del 2018, els efectes de la crisi 2007-18 a la construcció són particularment visibles, tant en el mercat de treball (l'afiliació està un -44 % per sota) com en VAB (un -48,0 %). Finalment, el primari va davallar moderadament, arrossegat per la caiguda del porquí, parcialment compensada per l'alça dels cereals.¹²⁷

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL VALLÈS OCCIDENTAL. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,1	-1,6	0,0	-9,1	1,9
Indústria	27,6	2,6	0,7	23,1	11,8
Construcció	5,2	6,1	0,3	23,3	37,2
Serveis (privats i col·lectius)	67,1	2,2	1,5	15,0	24,7
VAB total	100	2,5	2,5	17,7	22,4
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	13,5	5,6	0,8	-16,9	--
Cereals	3,9	15,7	0,6	-12,1	--
Ramaderia	59,2	-2,4	-1,4	-7,2	--
Porquí	31,9	-0,9	-0,3	-1,3	--
Boví	12,3	1,4	0,2	-9,7	--
Forestal i aqüícola	27,3	-3,5	-1,0	-9,1	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,6	-1,6	-9,1	1,9
Indústries manufactures	95,3	2,8	2,7	23,2	11,7
Indústria química	15,4	-0,1	0,0	63,7	11,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	13,7	6,5	0,9	40,4	12,8
Productes farmacèutics	12,1	2,6	0,3	23,2	20,5
Maquinària i equip mecànic	8,4	6,8	0,6	4,5	10,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	6,8	2,0	0,1	12,9	8,2
Energia, aigua i gas	4,7	-2,3	-0,1	19,9	15,8
2. Total VAB indústria i energia	100	2,6	2,6	23,1	11,8
Edificació i promoció immobiliària	31,3	12,0	3,8	42,3	--
Instal·lació i acabats	44,8	1,0	0,5	6,9	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	16,2	10,3	1,7	39,8	--
Obra civil	7,7	3,0	0,2	37,3	--
3. Total VAB construcció	100	6,1	6,1	23,3	37,2
Comerç	25,7	0,8	0,2	9,8	14,6
Profes. cient. admin.	13,9	6,8	1,0	33,2	31,9
Immobiliàries	13,4	0,0	0,0	-1,3	52,9
Hostaleria	7,3	2,1	0,2	45,8	32,8
Finances	6,2	-1,2	-0,1	-1,8	11,1
Total serveis privats	84,0	2,0	1,7	15,8	22,8
Administració pública	3,0	9,5	0,3	26,7	76,7
Educació	7,0	1,1	0,1	4,3	17,7
Sanitat i serveis socials	6,0	3,5	0,2	11,9	27,2
Total serveis col·lectius	16,0	3,6	0,6	10,9	32,4
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,2	2,2	15,0	24,7

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

¹²⁶: El 2018, l'avenç de l'afiliació a la construcció als règims general i d'autònoms al Vallès Occidental (del 6,5 %) expressa l'intens creixement (12,7 %) de la promoció immobiliària i edificació, recolzat en el de l'obra civil (2,9 %) i en els avenços del Règim General a instal·lacions i acabat d'edificis (4,8 %) i demolició i preparació de terrenys (11,9 %).

¹²⁷: Al Vallès occidental, les places de porcí el 2018 van créixer d'un lleu 0,2 %, mentre que la producció conjunta de blat i ordi va augmentar del 9,4 % (de 8.197 a 8.964 tones).

VALLÈS ORIENTAL

El 2018, el VAB del Vallès Oriental va créixer d'un 2,9 %, per sobre el 2,6 % català, reflectint la dinàmica industrial (3,2 %), una branca que genera vora el 39 % del VAB, recolzada en els serveis (2,5 %) i la construcció (5,0 %), mentre el primari queia (-1,2 %). La dependència industrial de l'activitat explica la disparitat entre VAB i ocupació en el balanç de la crisi i la recuperació. Així, en VAB, el generat en termes constants el 2018 superava en un 8,0 % el del 2007; en canvi, en ocupació, i considerant l'augment del 3,4 % de l'afiliació el 2018, els 146.000 afiliats de la comarca es situen encara un -4,0 % per sota els del 2007.

L'augment del terciari expressa el dels serveis privats (2,4 %) i també dels col·lectius (2,9 %), aquests darrers empenyats, fonamentalment, per la millora de les AAPP, tot i que també els educatius i els sanitaris van contribuir al creixement del sector. En el terciari privat, el seu avenç va reflectir la moderació comercial i de les immobiliàries, i la fortalesa de les activitats professionals, científiques i administratives i de l'hostaleria. Amb la millora del 2018, el VAB terciari ha superat llargament els registres previs a la crisi: en termes de VAB, està un 17,4 % per sobre els de 2007, mentre que, pel que fa a l'afiliació i comptabilitzant l'increment del 3,1 % del 2018, els 93.000 afiliats assolits al sector superen en vora un 14 % els registrats el 2007.

El destacat ascens del VAB industrial reflecteix l'important creixement de les manufactures (3,2 %), on pràcticament totes les més importants branques han crescut de forma elevada. Aquests són els casos de la química, la metal·lúrgia i productes metàl·lics i dels productes farmacèutics, mentre que el cautxú i plàstics va avançar moderadament i el paper i arts gràfiques va retrocedir. Aquests registres del 2018 s'han sumat a una recuperació particularment positiva (augment del VAB del sector 2013-18 proper al 30 %), de forma que el balanç de la crisi i recuperació (2007-18) és francament positiu en VAB (un augment acumulat de l'11,5 %); en canvi, i atesa la forta progressió de la productivitat del treball, els 41.200 afiliats del 2018 estan un -17,0 % per sota dels registrats el 2007.

El fort increment de la construcció el 2018 recull la millora de les branques d'instal·lació i acabat d'edificis, demolició i preparació de terrenys i obra civil, juntament amb la d'edificació i promoció immobiliària. Aquesta darrera reflecteix la creixent recuperació de la construcció residencial que, després de la forta davallada dels habitatges iniciats 2005-14 (de quasi 6.300 a només 68), ha permès iniciar 827 nous habitatges el 2018.¹²⁸ Tot i això, l'afiliació al 2018 encara se situa vora un -49 % per sota de la registrada el 2007 i el VAB un -39,2 %. Finalment, la contracció del primari reflecteix la caiguda de la ramaderia, empenyada a la baixa per l'aviram, mentre que l'agricultura creix, recolzada en les produccions de plantes i flors.¹²⁹

¹²⁸: Al Vallès Oriental, el 2018 l'afiliació a la construcció va créixer d'un 5,8 %, recolzada en els prou intensos increments de promoció immobiliària i edificació (6,7 %) i obra civil (4,8 %) i, en particular, pels del Règim General

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL VALLÈS ORIENTAL. 2013-2018 (PEL VAB NOMINAL % SOBRE EL TOTAL I SOBRE EL DE CADA BRANCA PRODUCTIVA; CANVI ANUAL REAL DEL VAB EN % I APORTACIÓ SECTORIAL EN PUNTS PERCENTUALS (PP); I CANVI ACUMULAT 2013-2018 DEL VAB CONSTANT I DE L'AFILIACIÓ EN %)

	Pesos 2017 s/ total VAB nominal 1	Creixement real VAB 2018		Canvi acumulat (%) 2013-2018	
		Creixement 2	Contribució 3=1*2/100	VAB	Afiliació
A. Grans sectors					
Primari	0,7	-1,2	0,0	-5,4	-4,1
Indústria	38,8	3,2	1,3	29,7	13,8
Construcció	5,1	5,0	0,3	20,2	24,2
Serveis (privats i col·lectius)	55,4	2,5	1,4	17,3	25,1
VAB total	100	2,9	2,9	21,8	21,5
B. Detall principals branques productives					
Agricultura	24,0	9,9	2,4	-6,7	--
Plantes i flors	17,4	10,2	1,8	-3,1	--
Ramaderia	71,2	-4,8	-3,4	-5,0	--
Aviram	24,4	-0,1	0,0	-3,7	--
Porquí	23,8	-8,7	-2,1	-4,6	--
Forestal i aquícola	4,8	-2,6	-0,1	-10,6	--
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	0,0	--
1. Total VAB primari	100	-1,2	-1,2	-5,4	-4,1
Indústries manufactureres	96,4	3,2	3,1	30,2	13,9
Indústria química	25,4	4,3	1,1	95,6	42,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	12,1	6,8	0,8	43,3	15,2
Productes farmacèutics	9,6	4,1	0,4	23,1	28,5
Cautxú i plàstic	9,0	1,1	0,1	9,0	10,0
Paper i arts gràfiques	6,3	-1,9	-0,1	-6,2	7,3
Energia, aigua i gas	3,6	3,6	0,1	19,5	12,4
2. Total VAB indústria i energia	100	3,2	3,2	29,7	13,8
Edificació i promoció immobiliària	24,0	7,6	1,8	26,2	--
Instal·lació i acabats	44,9	2,4	1,1	14,4	--
Demolició, terrenys i altres especialitzacions	25,9	7,3	1,9	43,5	--
Obra civil	5,3	5,0	0,3	-21,3	--
3. Total VAB construcció	100	5,0	5,0	20,2	24,2
Comerç	31,3	0,8	0,2	18,3	16,3
Immobiliàries	15,5	1,4	0,2	3,6	27,7
Profes. cient. admin.	13,2	7,2	1,0	51,4	72,0
Hostaleria	6,5	1,9	0,1	20,9	22,5
Artístiques, recreatives i altres serveis	6,3	-0,8	0,0	20,3	17,4
Total serveis privats	82,7	2,4	2,0	18,7	27,4
Administració pública	5,0	5,2	0,3	13,3	10,3
Educació	6,0	1,6	0,1	13,3	30,9
Sanitat i serveis socials	6,2	2,3	0,1	9,3	14,6
Total serveis col·lectius	17,3	2,9	0,5	11,6	17,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	17,3	25,1

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu.

d'instal·lacions i acabat d'edificis (11 %) i demolició i preparació de terrenys (7,4 %).

¹²⁹: Les places d'aviram a la comarca van caure d'un -12,1 %; del seu costat, la producció de plantes ornamentals va augmentar d'un 3,0 %.

TAULA 3.1. CREIXEMENT DEL VAB PB COMARCAL PER SECTORS. 2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	1,8	0,5	3,9	4,5	2,4
Alt Empordà	2,5	-0,3	3,5	3,3	2,7
Alt Penedès	9,5	0,6	4,3	1,6	1,6
Alt Urgell	4,8	-0,3	4,6	1,6	1,5
Alta Ribagorça	2,3	1,7	-5,4	3,9	2,7
Anoia	3,8	0,6	2,5	1,9	1,5
Bages	-6,0	3,0	4,9	3,1	2,9
Baix Camp	-10,0	-6,2	5,8	2,3	-0,3
Baix Ebre	-2,5	0,5	6,2	3,3	2,5
Baix Empordà	3,8	0,1	6,3	2,3	2,6
Baix Llobregat	-5,5	1,1	5,4	4,9	4,0
Baix Penedès	4,7	2,1	6,4	2,9	3,0
Barcelonès	2,6	-0,3	4,2	3,0	2,7
Berguedà	1,7	2,4	2,1	2,9	2,6
Cerdanya	-2,5	2,1	0,6	2,6	2,2
Conca de Barberà	-8,1	1,6	2,8	1,5	1,3
Garraf	10,3	1,5	4,4	4,5	4,0
Garrigues	-1,7	0,5	3,4	1,2	0,5
Garrotxa	5,6	2,3	2,8	2,0	2,3
Gironès	5,4	2,2	4,0	-0,2	0,4
Maresme	3,7	0,9	7,5	3,5	3,3
Moianès	3,8	1,2	0,9	2,3	1,8
Montsià	1,5	1,2	-0,1	2,3	1,7
Noguera	2,6	0,6	3,7	2,9	2,3
Osona	-0,3	3,8	5,2	-0,3	1,6
Pallars Jussà	4,7	3,4	2,4	1,1	2,2
Pallars Sobirà	-2,8	3,0	-2,4	2,0	1,8
Pla d'Urgell	0,4	3,4	8,0	2,9	3,3
Pla de l'Estany	2,0	3,4	4,0	2,3	2,8
Priorat	-10,5	-0,3	5,9	2,0	0,3
Ribera d'Ebre	-17,8	1,9	0,0	1,4	1,5
Ripollès	-1,2	2,0	-2,1	2,0	1,6
Segarra	8,7	1,9	0,4	0,9	1,9
Segrià	-9,8	1,6	4,9	1,6	1,2
Selva	0,7	2,0	3,9	1,8	2,0
Solsonès	9,4	4,3	4,0	3,3	4,0
Tarragonès	0,9	-2,1	2,8	3,6	2,1
Terra Alta	-2,3	-2,1	-0,4	3,6	-0,3
Urgell	4,0	2,3	0,0	2,8	2,5
Val d' Aran	1,9	2,9	2,8	2,7	2,7
Vallès Occidental	-1,6	2,6	6,1	2,2	2,5
Vallès Oriental	-1,2	3,2	5,0	2,5	2,9
Catalunya	-0,4	1,1	4,7	2,9	2,6

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall comarcal estimació BBVA.

TAULA 3.2. APORTACIONS SECTORIALS A LA VARIACIÓ DEL VAB PB COMARCAL. 2018
(DADES EN PUNTS PERCENTUALS¹)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	0,0	0,3	0,2	1,9	2,4
Alt Empordà	0,1	0,0	0,4	2,3	2,7
Alt Penedès	0,3	0,2	0,2	0,8	1,6
Alt Urgell	0,3	-0,1	0,3	1,0	1,5
Alta Ribagorça	0,0	0,4	-0,4	2,7	2,7
Anoia	0,1	0,2	0,2	1,0	1,5
Bages	-0,2	1,0	0,3	1,7	2,9
Baix Camp	-0,1	-2,0	0,4	1,4	-0,3
Baix Ebre	-0,2	0,1	0,6	2,0	2,5
Baix Empordà	0,1	0,0	0,7	1,8	2,6
Baix Llobregat	0,0	0,2	0,3	3,5	4,0
Baix Penedès	0,0	0,5	0,4	2,0	3,0
Barcelonès	0,0	0,0	0,1	2,6	2,7
Berguedà	0,2	0,6	0,2	1,6	2,6
Cerdanya	0,0	0,1	0,1	2,0	2,2
Conca de Barberà	-0,3	0,9	0,2	0,5	1,3
Garraf	0,0	0,2	0,5	3,3	4,0
Garrigues	-0,4	0,1	0,3	0,4	0,5
Garrotxa	0,2	1,1	0,1	0,9	2,3
Gironès	0,1	0,3	0,2	-0,2	0,4
Maresme	0,0	0,2	0,5	2,6	3,3
Moianès	0,3	0,5	0,1	0,9	1,8
Montsià	0,1	0,4	0,0	1,2	1,7
Noguera	0,3	0,2	0,4	1,4	2,3
Osona	0,0	1,5	0,3	-0,1	1,6
Pallars Jussà	0,2	1,2	0,3	0,6	2,2
Pallars Sobirà	0,0	1,0	-0,2	1,1	1,8
Pla d'Urgell	0,0	1,2	0,6	1,4	3,3
Pla de l'Estany	0,2	1,3	0,3	1,1	2,8
Priorat	-1,0	-0,1	0,4	1,0	0,3
Ribera d'Ebre	-0,3	1,6	0,0	0,1	1,5
Ripollès	0,0	0,7	-0,2	1,1	1,6
Segarra	0,4	1,3	0,0	0,2	1,9
Segrià	-0,5	0,2	0,3	1,2	1,2
Selva	0,0	0,7	0,2	1,0	2,0
Solsonès	0,5	1,2	0,5	1,8	4,0
Tarragonès	0,0	-0,5	0,2	2,5	2,1
Terra Alta	-0,3	-1,1	0,0	1,1	-0,3
Urgell	0,3	0,8	0,0	1,4	2,5
Val d'Aran	0,0	0,3	0,3	2,0	2,7
Vallès Occidental	0,0	0,7	0,3	1,5	2,5
Vallès Oriental	0,0	1,3	0,3	1,4	2,9
Catalunya	0,0	0,2	0,2	2,1	2,6

1: Dades arrodonides a un decimal, per la qual poden haver-hi diferències lleus en la suma respecte el total.
Font: Estimació BBVA.

TAULA 3.3. CREIXEMENT DEL VAB PB¹ COMARCAL. 2015-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Comarca	2015	2016	2017	2018
Alt Camp	3,5	2,1	3,3	2,4
Alt Empordà	3,9	3,6	2,9	2,7
Alt Penedès	2,0	3,6	3,2	1,6
Alt Urgell	2,3	1,7	2,2	1,5
Alta Ribagorça	3,4	2,4	3,7	2,7
Anoia	4,1	3,0	3,1	1,5
Bages	2,4	1,4	4,8	2,9
Baix Camp	5,5	4,7	3,3	-0,3
Baix Ebre	3,8	3,4	2,8	2,5
Baix Empordà	3,1	2,4	2,5	2,6
Baix Llobregat	4,6	3,7	3,7	4,0
Baix Penedès	3,5	3,8	4,7	3,0
Barcelonès	2,0	2,8	2,4	2,7
Berguedà	4,4	1,9	2,3	2,6
Cerdanya	3,5	3,3	5,0	2,2
Conca de Barberà	3,6	4,0	3,8	1,3
Garraf	2,7	5,2	2,8	4,0
Garrigues	3,0	2,8	3,2	0,5
Garrotxa	5,9	2,6	4,8	2,3
Gironès	4,1	3,2	2,1	0,4
Maresme	3,2	3,8	4,9	3,3
Moianès	5,3	2,2	4,1	1,8
Montsià	4,5	4,1	4,6	1,7
Noguera	-0,5	2,7	3,4	2,3
Osona	6,2	4,8	6,4	1,6
Pallars Jussà	4,3	-0,6	-0,5	2,2
Pallars Sobirà	5,4	-0,8	1,4	1,8
Pla d'Urgell	2,9	3,3	4,1	3,3
Pla de l'Estany	3,0	3,3	3,5	2,8
Priorat	3,3	4,5	4,0	0,3
Ribera d'Ebre	16,9	3,5	-5,9	1,5
Ripollès	3,7	1,7	1,9	1,6
Segarra	6,3	1,0	4,3	1,9
Segrià	1,3	2,1	4,1	1,2
Selva	4,2	3,4	3,9	2,0
Solsonès	1,8	2,3	2,5	4,0
Tarragonès	8,1	4,3	3,6	2,1
Terra Alta	4,3	2,9	0,8	-0,3
Urgell	0,8	3,1	3,8	2,5
Val d'Aran	6,2	0,2	-0,3	2,7
Vallès Occidental	4,0	3,8	4,5	2,5
Vallès Oriental	5,4	3,8	4,4	2,9
Catalunya	3,4	3,2	3,2	2,6

1: A la Ribera d'Ebre el VAB energètic a 2014 pesa un 96,4 % del VAB industrial, a 2015 la comarca presenta un destacat augment del VAB industrial per una important alça en la producció d'energia elèctrica nuclear.

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall comarcal estimació BBVA.

TAULA 3.4. PES DE CADA SECTOR EN EL TOTAL DEL PIB COMARCAL. 2018
(ORDENACIÓ DECREIXENT SEGONS LA IMPORTÀNCIA DE CADA SECTOR EN EL PIB TOTAL DE CADA COMARCA EN %. BASE 2010)

Primari	Indústria	Construcció	Serveis
25,6 Garrigues	85,3 Ribera d'Ebre	15,0 Cerdanya	85,4 Barcelonès
13,6 Terra Alta	65,9 Segarra	13,7 Solsonès	79,2 Gironès
12,0 Noguera	57,3 Conca de Barberà	12,0 Val d'Aran	78,4 Cerdanya
11,6 Berguedà	49,5 Alt Camp	11,4 Noguera	77,4 Segrià
9,8 Priorat	49,3 Terra Alta	11,2 Baix Empordà	76,0 Baix Empordà
8,1 Pla d'Urgell	48,5 Garrotxa	11,1 Pallars Jussà	75,8 Val d'Aran
7,8 Pla de l'Estany	43,4 Moianès	10,7 Garraf	73,8 Garraf
7,6 Baix Ebre	42,0 Alt Penedès	10,4 Alt Empordà	72,9 Maresme
7,5 Urgell	39,9 Pla de l'Estany	10,0 Berguedà	72,7 Catalunya
7,4 Moianès	39,6 Osona	9,8 Garrigues	71,2 Baix Llobregat
6,2 Montsià	38,8 Vallès Oriental	9,7 Baix Ebre	70,2 Alt Empordà
5,9 Alt Urgell	36,3 Anoia	9,2 Pallars Sobirà	69,3 Baix Penedès
5,7 Solsonès	36,3 Ripollès	8,5 Moianès	69,3 Alta Ribagorça
5,5 Alt Empordà	35,0 Pallars Jussà	8,2 Urgell	68,9 Tarragonès
5,1 Osona	34,7 Bages	7,9 Ripollès	67,1 Vallès Occidental
5,0 Pallars Jussà	34,4 Pla d'Urgell	7,9 Pla d'Urgell	62,4 Alt Urgell
4,7 Segrià	34,3 Urgell	7,8 Conca de Barberà	60,7 Baix Camp
4,6 Segarra	33,6 Selva	7,5 Alta Ribagorça	59,9 Baix Ebre
4,0 Conca de Barberà	33,2 Montsià	7,4 Alt Urgell	57,8 Selva
3,0 Garrotxa	33,2 Priorat	7,2 Anoia	57,2 Pallars Sobirà
3,0 Alt Penedès	32,0 Pallars Sobirà	7,1 Priorat	56,1 Bages
2,7 Baix Empordà	31,5 Baix Camp	7,0 Montsià	55,4 Vallès Oriental
2,7 Bages	29,2 Garrigues	6,8 Pla de l'Estany	54,2 Berguedà
2,5 Anoia	27,6 Vallès Occidental	6,8 Maresme	53,9 Anoia
2,5 Alt Camp	27,4 Noguera	6,7 Baix Penedès	53,6 Montsià
2,4 Ripollès	27,3 Solsonès	6,6 Baix Camp	53,4 Ripollès
2,3 Selva	24,5 Tarragonès	6,5 Bages	53,3 Solsonès
2,0 Cerdanya	24,3 Alt Urgell	6,3 Tarragonès	50,4 Osona
1,7 Ribera d'Ebre	24,2 Berguedà	6,2 Selva	50,1 Urgell
1,6 Alta Ribagorça	22,9 Baix Penedès	6,2 Baix Llobregat	49,9 Priorat
1,6 Pallars Sobirà	22,7 Baix Ebre	6,1 Terra Alta	49,8 Alt Penedès
1,3 Baix Camp	22,6 Baix Llobregat	6,0 Segrià	49,6 Pla d'Urgell
1,2 Gironès	21,6 Alta Ribagorça	5,6 Gironès	49,3 Noguera
1,1 Catalunya	21,0 Catalunya	5,3 Alt Penedès	49,0 Pallars Jussà
1,0 Maresme	19,3 Maresme	5,2 Vallès Occidental	45,5 Pla de l'Estany
1,0 Baix Penedès	15,1 Garraf	5,2 Catalunya	43,8 Garrotxa
0,7 Vallès Oriental	13,9 Gironès	5,1 Vallès Oriental	43,6 Alt Camp
0,4 Garraf	13,8 Alt Empordà	4,9 Osona	40,8 Moianès
0,3 Val d'Aran	11,9 Segrià	4,7 Garrotxa	35,4 Garrigues
0,3 Tarragonès	11,8 Val d'Aran	4,5 Alt Camp	30,9 Terra Alta
0,1 Baix Llobregat	11,1 Barcelonès	3,7 Segarra	30,9 Conca de Barberà
0,1 Vallès Occidental	10,0 Baix Empordà	3,4 Barcelonès	25,8 Segarra
0,0 Barcelonès	4,6 Cerdanya	2,5 Ribera d'Ebre	10,4 Ribera d'Ebre

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall comarcal estimació BBVA.

TAULA 3.5. CREIXEMENT DEL PIB COMARCAL PER SECTORS. 2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %. ORDRE DECREIXENT)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
10,3	Garraf	4,3 Solsonès	8,0 Pla d'Urgell	4,9 Baix Llobregat	4,0 Garraf
9,5	Alt Penedès	3,8 Osona	7,5 Maresme	4,5 Garraf	4,0 Baix Llobregat
9,4	Solsonès	3,4 Pla d'Urgell	6,4 Baix Penedès	4,5 Alt Camp	4,0 Solsonès
8,7	Segarra	3,4 Pallars Jussà	6,3 Baix Empordà	3,9 Alta Ribagorça	3,3 Maresme
5,6	Garrotxa	3,4 Pla de l'Estany	6,2 Baix Ebre	3,6 Tarragonès	3,3 Pla d'Urgell
5,4	Gironès	3,2 Vallès Oriental	6,1 Vallès Occidental	3,6 Terra Alta	3,0 Baix Penedès
4,8	Alt Urgell	3,0 Pallars Sobirà	5,9 Priorat	3,5 Maresme	2,9 Bages
4,7	Pallars Jussà	3,0 Bages	5,8 Baix Camp	3,3 Baix Ebre	2,9 Vallès Oriental
4,7	Baix Penedès	2,9 Val d'Aran	5,4 Baix Llobregat	3,3 Solsonès	2,8 Pla de l'Estany
4,0	Urgell	2,6 Vallès Occidental	5,2 Osona	3,3 Alt Empordà	2,7 Alt Empordà
3,8	Moianès	2,4 Berguedà	5,0 Vallès Oriental	3,1 Bages	2,7 Barcelonès
3,8	Baix Empordà	2,3 Urgell	4,9 Bages	3,0 Barcelonès	2,7 Alta Ribagorça
3,8	Anoia	2,3 Garrotxa	4,9 Segrià	2,9 Berguedà	2,7 Val d'Aran
3,7	Maresme	2,2 Gironès	4,7 Catalunya	2,9 Baix Penedès	2,6 Baix Empordà
2,6	Noguera	2,1 Cerdanya	4,6 Alt Urgell	2,9 Catalunya	2,6 Berguedà
2,6	Barcelonès	2,1 Baix Penedès	4,4 Garraf	2,9 Pla d'Urgell	2,6 Catalunya
2,5	Alt Empordà	2,0 Selva	4,3 Alt Penedès	2,9 Noguera	2,5 Vallès Occidental
2,3	Alta Ribagorça	2,0 Ripollès	4,2 Barcelonès	2,8 Urgell	2,5 Baix Ebre
2,0	Pla de l'Estany	1,9 Segarra	4,0 Pla de l'Estany	2,7 Val d'Aran	2,5 Urgell
1,9	Val d'Aran	1,9 Ribera d'Ebre	4,0 Solsonès	2,6 Cerdanya	2,4 Alt Camp
1,8	Alt Camp	1,7 Alta Ribagorça	4,0 Gironès	2,5 Vallès Oriental	2,3 Noguera
1,7	Berguedà	1,6 Segrià	3,9 Selva	2,3 Baix Empordà	2,3 Garrotxa
1,5	Montsià	1,6 Conca de Barberà	3,9 Alt Camp	2,3 Pla de l'Estany	2,2 Pallars Jussà
0,9	Tarragonès	1,5 Garraf	3,7 Noguera	2,3 Baix Camp	2,2 Cerdanya
0,7	Selva	1,2 Montsià	3,5 Alt Empordà	2,3 Moianès	2,1 Tarragonès
0,4	Pla d'Urgell	1,2 Moianès	3,4 Garrigues	2,3 Montsià	2,0 Selva
-0,3	Osona	1,1 Baix Llobregat	2,8 Conca de Barberà	2,2 Vallès Occidental	1,9 Segarra
-0,4 Catalunya	1,1 Catalunya	1,1 Catalunya	2,8 Tarragonès	2,0 Ripollès	1,8 Pallars Sobirà
-1,2	Vallès Oriental	0,9 Maresme	2,8 Val d'Aran	2,0 Priorat	1,8 Moianès
-1,2	Ripollès	0,6 Noguera	2,8 Garrotxa	2,0 Pallars Sobirà	1,7 Montsià
-1,6	Vallès Occidental	0,6 Alt Penedès	2,5 Anoia	2,0 Garrotxa	1,6 Ripollès
-1,7	Garrigues	0,6 Anoia	2,4 Pallars Jussà	1,9 Anoia	1,6 Osona
-2,3	Terra Alta	0,5 Alt Camp	2,1 Berguedà	1,8 Selva	1,6 Alt Penedès
-2,5	Cerdanya	0,5 Baix Ebre	0,9 Moianès	1,6 Alt Penedès	1,5 Alt Urgell
-2,5	Baix Ebre	0,5 Garrigues	0,6 Cerdanya	1,6 Segrià	1,5 Anoia
-2,8	Pallars Sobirà	0,1 Baix Empordà	0,4 Segarra	1,6 Alt Urgell	1,5 Ribera d'Ebre
-5,5	Baix Llobregat	-0,3 Barcelonès	0,0 Ribera d'Ebre	1,5 Conca de Barberà	1,3 Conca de Barberà
-6,0	Bages	-0,3 Alt Urgell	0,0 Urgell	1,4 Ribera d'Ebre	1,2 Segrià
-8,1	Conca de Barberà	-0,3 Priorat	-0,1 Montsià	1,2 Garrigues	0,5 Garrigues
-9,8	Segrià	-0,3 Alt Empordà	-0,4 Terra Alta	1,1 Pallars Jussà	0,4 Gironès
-10,0	Baix Camp	-2,1 Tarragonès	-2,1 Ripollès	0,9 Segarra	0,3 Priorat
-10,5	Priorat	-2,1 Terra Alta	-2,4 Pallars Sobirà	-0,2 Gironès	-0,3 Baix Camp
-17,8	Ribera d'Ebre	-6,2 Baix Camp	-5,4 Alta Ribagorça	-0,3 Osona	-0,3 Terra Alta

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall comarcal estimació BBVA.

TAULA 3.6. VAB PB PER GRANS EIXOS TERRITORIALS. 2016-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL I PARTICIPACIÓ SOBRE CATALUNYA EN %)

Àmbit	2018	Participació sobre Catalunya		
	Creixement	2015	2016	2017
1. Eix Metropolità	2,9	71,6	72,1	71,6
2. Barcelonès	2,7	40,9	40,7	39,7
3=1-2. Resta Eix Metropolità	3,1	30,7	31,3	31,9
4=5 a 10. Resta de Catalunya	1,8	28,4	27,9	28,4
5. Eix Gironí	1,7	8,7	8,6	8,7
6. Comarques Centrals	2,2	5,1	5,1	5,3
7. Camp de Tarragona	1,5	7,5	7,4	7,5
8. Terres de l'Ebre	1,8	2,1	2,0	2,0
9. Pla de Lleida	1,7	4,2	4,1	4,1
10. Comarques de Muntanya	2,2	0,7	0,7	0,7
11=1+4. Catalunya	2,6	100,0	100,0	100,0

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall territorial estimació BBVA.

TAULA 3.7. CREIXEMENT DEL VAB PB PER GRANS EIXOS TERRITORIALS. 2015-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Àmbit	Taxa mitjana 2015-2018	2015	2016	2017	2018
Eix Metropolità	3,1	2,9	3,2	3,2	2,9
Resta de Catalunya					
Eix Gironí	2,9	4,0	3,1	2,9	1,7
Comarques Centrals	3,5	4,2	2,9	4,9	2,2
Camp de Tarragona	3,9	6,4	4,2	3,6	1,5
Terres de l'Ebre	3,5	8,6	3,6	-0,1	1,8
Pla de Lleida	2,4	1,7	2,3	4,0	1,7
Comarques de Muntanya	2,3	4,1	1,1	1,9	2,2
Catalunya	3,1	3,4	3,2	3,2	2,6

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall territorial estimació BBVA.

TAULA 3.8. CREIXEMENT DEL VAB PB A LES COMARQUES DELS DIFERENTS EIXOS TERRITORIALS I SECTORS. 2018 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Comarca	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Penedès	9,5	0,6	4,3	1,6	1,6
Baix Llobregat	-5,5	1,1	5,4	4,9	4,0
Barcelonès	2,6	-0,3	4,2	3,0	2,7
Garraf	10,3	1,5	4,4	4,5	4,0
Maresme	3,7	0,9	7,5	3,5	3,3
Vallès Occidental	-1,6	2,6	6,1	2,2	2,5
Vallès Oriental	-1,2	3,2	5,0	2,5	2,9
Eix Metropolità	3,4	1,2	5,1	3,2	2,9
Alt Empordà	2,5	-0,3	3,5	3,3	2,7
Baix Empordà	3,8	0,1	6,3	2,3	2,6
Garrotxa	5,6	2,3	2,8	2,0	2,3
Gironès	5,4	2,2	4,0	-0,2	0,4
Pla de l'Estany	2,0	3,4	4,0	2,3	2,8
Ripollès	-1,2	2,0	-2,1	2,0	1,6
Selva	0,7	2,0	3,9	1,8	2,0
Eix Gironí	2,9	1,8	4,1	1,4	1,7
Alt Camp	1,8	0,5	3,9	4,5	2,4
Baix Camp	-10,0	-6,2	5,8	2,3	-0,3
Baix Penedès	4,7	2,1	6,4	2,9	3,0
Conca de Barberà	-8,1	1,6	2,8	1,5	1,3
Priorat	-10,5	-0,3	5,9	2,0	0,3
Tarragonès	0,9	-2,1	2,8	3,6	2,1
Camp de Tarragona	-4,6	-2,5	4,1	3,2	1,5
Anoia	3,8	0,6	2,5	1,9	1,5
Bages	-6,0	3,0	4,9	3,1	2,9
Berguedà	1,7	2,4	2,1	2,9	2,6
Moianès	3,8	1,2	0,9	2,3	1,8
Osona	-0,3	3,8	5,2	-0,3	1,6
Solsonès	9,4	4,3	4,0	3,3	4,0
Comarques Centrals	-0,4	2,8	4,1	1,7	2,2
Garrigues	-1,7	0,5	3,4	1,2	0,5
Noguera	2,6	0,6	3,7	2,9	2,3
Pla d'Urgell	0,4	3,4	8,0	2,9	3,3
Segarra	8,7	1,9	0,4	0,9	1,9
Segrià	-9,8	1,6	4,9	1,6	1,2
Urgell	4,0	2,3	0,0	2,8	2,5
Pla de Lleida	-3,2	1,9	4,3	1,8	1,7
Baix Ebre	-2,5	0,5	6,2	3,3	2,5
Montsià	1,5	1,2	-0,1	2,3	1,7
Ribera d'Ebre	-17,8	1,9	0,0	1,4	1,5
Terra Alta	-2,3	-2,1	-0,4	3,6	-0,3
Terres de l'Ebre	-3,0	1,4	3,2	2,8	1,8
Alt Urgell	4,8	-0,3	4,6	1,6	1,5
Alta Ribagorça	2,3	1,7	-5,4	3,9	2,7
Cerdanya	-2,5	2,1	0,6	2,6	2,2
Pallars Jussà	4,7	3,4	2,4	1,1	2,2
Pallars Sobirà	-2,8	3,0	-2,4	2,0	1,8
Val d'Aran	1,9	2,9	2,8	2,7	2,7
Comarques de Muntanya	2,8	2,1	1,5	2,3	2,2
Catalunya	-0,4	1,1	4,7	2,9	2,6

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall territorial estimació BBVA.

TAULA 3.9. EVOLUCIÓ DEL VAB PB PER GRANS EIXOS TERRITORIALS I SECTORS. 2015-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Àmbit	Variació anual				Mitjana del període
	2015	2016	2017	2018	2015-2018
Sector Primari					
Eix Metropolità	-3,8	2,4	0,1	3,4	0,5
Eix Gironí	0,2	0,2	3,0	2,9	1,6
Comarques Centrals	-3,6	2,9	3,2	-0,4	0,5
Camp de Tarragona	-2,1	2,2	2,1	-4,6	-0,6
Terres de l'Ebre	-3,6	10,5	0,6	-3,0	1,1
Pla de Lleida	-6,1	6,5	8,2	-3,2	1,4
Comarques de Muntanya	-2,9	3,6	-0,9	2,8	0,6
Catalunya	-3,4	4,1	3,7	-0,4	1,0
Indústria					
Eix Metropolità	4,0	4,2	5,2	1,2	3,7
Eix Gironí	4,7	2,2	3,8	1,8	3,1
Comarques Centrals	4,8	2,0	7,3	2,8	4,2
Camp de Tarragona	13,7	5,3	4,3	-2,5	5,2
Terres de l'Ebre	15,6	3,0	-2,9	1,4	4,3
Pla de Lleida	6,3	2,8	6,3	1,9	4,3
Comarques de Muntanya	9,8	-2,0	-3,4	2,1	1,6
Catalunya	5,7	3,8	4,8	1,1	3,8
Construcció					
Eix Metropolità	6,6	5,8	6,8	5,1	6,1
Eix Gironí	3,3	4,7	6,3	4,1	4,6
Comarques Centrals	4,5	3,1	5,3	4,1	4,3
Camp de Tarragona	2,2	6,1	2,4	4,1	3,7
Terres de l'Ebre	-0,6	2,9	6,6	3,2	3,0
Pla de Lleida	-5,1	1,8	0,6	4,3	0,4
Comarques de Muntanya	-4,4	3,5	3,2	1,5	0,9
Catalunya	4,5	5,2	5,8	4,7	5,0
Serveis					
Eix Metropolità	2,5	2,8	2,5	3,2	2,8
Eix Gironí	4,0	3,3	2,3	1,4	2,7
Comarques Centrals	4,3	3,6	3,3	1,7	3,2
Camp de Tarragona	3,8	3,6	3,5	3,2	3,5
Terres de l'Ebre	3,6	3,5	2,4	2,8	3,1
Pla de Lleida	1,8	1,8	3,2	1,8	2,1
Comarques de Muntanya	4,0	1,7	3,4	2,3	2,9
Catalunya	2,8	2,9	2,6	2,9	2,8
Total					
Eix Metropolità	2,9	3,2	3,2	2,9	3,1
Eix Gironí	4,0	3,1	2,9	1,7	2,9
Comarques Centrals	4,2	2,9	4,9	2,2	3,5
Camp de Tarragona	6,4	4,2	3,6	1,5	3,9
Terres de l'Ebre	8,6	3,6	-0,1	1,8	3,5
Pla de Lleida	1,7	2,3	4,0	1,7	2,4
Comarques de Muntanya	4,1	1,1	1,9	2,2	2,3
Catalunya	3,4	3,2	3,2	2,6	3,1

Font: Dades de Catalunya a partir d'Idescat, detall territorial estimació BBVA.

TAULA 3.10. CREIXEMENT DEL VAB PB COMARCAL PER GRANS SECTORS 2007-2013
(TAXES REALS DE VARIACIÓ ACUMULADA EN %)

Àmbit	VAB total	VAB Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	-11,0	4,7	-12,3	66,8	-14,7	-59,3	0,6	-3,1	12,6
Alt Empordà	-9,1	11,4	-9,4	48,8	-20,6	-53,4	1,4	-0,7	11,3
Alt Penedès	-15,4	9,8	-13,5	23,8	-14,2	-61,5	-3,7	-7,9	16,4
Alt Urgell	-11,8	25,6	-12,7	76,5	-23,5	-48,6	-1,7	-5,5	9,5
Alta Ribagorça	-15,5	-20,1	0,1	14,4	-19,3	-43,0	-9,0	-13,8	14,3
Anoia	-17,9	13,7	-21,9	31,9	-24,9	-63,7	2,4	0,2	10,1
Bages	-14,7	1,2	-15,8	58,4	-24,4	-55,5	-0,4	-5,2	15,6
Baix Camp	-9,0	-42,2	5,7	21,7	-13,1	-66,5	0,5	-2,9	15,0
Baix Ebre	-13,7	-10,0	-11,7	40,7	-18,2	-54,0	-2,8	-5,9	7,5
Baix Empordà	-11,4	15,9	-21,9	8,6	-25,9	-56,4	2,9	1,4	9,2
Baix Llobregat	-10,4	-29,8	-22,3	-15,9	-22,3	-44,3	3,9	2,2	13,4
Baix Penedès	-17,3	-6,3	-21,3	60,6	-26,2	-66,4	1,3	-2,3	17,3
Barcelonès	-1,7	-14,1	-15,5	7,9	-19,5	-40,5	3,8	2,7	9,0
Berguedà	-15,9	1,6	-19,0	-2,7	-24,2	-56,2	1,6	-0,9	8,6
Cerdanya	-10,6	17,1	-16,1	23,7	-26,8	-49,5	6,4	4,4	14,9
Conca de Barberà	-19,0	26,8	-25,0	48,7	-25,9	-56,3	0,2	-3,4	10,1
Garraf	-16,2	-8,7	-21,8	20,1	-26,8	-68,7	-0,8	-3,4	10,2
Garrigues	-14,6	-14,6	-17,1	16,0	-20,2	-45,5	1,0	-3,3	11,7
Garrotxa	-8,5	31,6	-11,4	29,0	-14,1	-47,7	3,8	1,5	11,3
Gironès	-9,4	21,8	-10,7	10,9	-14,2	-48,0	-3,1	-7,4	10,1
Maresme	-11,9	-35,2	-16,7	17,8	-18,1	-59,8	0,6	-1,6	9,7
Moianès	-5,7	-6,5	-6,8	-7,8	-6,7	-44,8	-2,5	-9,3	16,2
Montsià	-22,4	2,5	-26,9	64,6	-29,4	-64,9	-2,4	-6,8	16,7
Noguera	-8,7	25,8	-20,0	36,0	-25,0	-39,9	4,3	0,4	15,9
Osona	-13,7	-5,6	-16,7	19,4	-18,0	-52,1	-2,2	-5,6	10,0
Pallars Jussà	-7,8	24,0	12,9	31,6	-13,3	-48,4	1,6	-3,7	11,7
Pallars Sobirà	-16,6	11,5	2,3	28,6	-13,5	-54,1	-1,7	-6,3	17,2
Pla d'Urgell	-11,8	-9,6	-15,8	40,7	-19,1	-43,8	-2,0	-4,1	8,2
Pla de l'Estany	-3,2	35,4	-10,5	29,6	-13,5	-27,0	7,0	4,9	12,7
Priorat	-16,4	-21,6	-16,7	20,4	-20,4	-61,2	3,7	-1,6	14,3
Ribera d'Ebre	-6,9	-31,6	-4,0	-1,4	-24,0	-52,2	-1,5	-7,6	12,9
Ripollès	-8,1	12,2	-11,0	38,3	-17,0	-41,7	4,2	2,3	10,5
Segarra	-10,7	54,4	-17,9	1,6	-18,4	-52,4	7,6	5,0	15,5
Segrià	-9,1	-9,3	-13,6	23,6	-16,7	-53,3	-0,7	-3,6	7,3
Selva	-9,5	11,8	-12,3	22,6	-13,8	-46,8	3,7	2,5	9,5
Solsonès	-16,0	15,1	-20,6	24,4	-21,5	-59,1	1,2	-2,8	13,0
Tarragonès	-9,6	-25,0	-8,7	-5,1	-10,5	-53,5	-1,5	-5,1	11,2
Terra Alta	-14,2	-19,8	-7,3	68,8	-17,2	-53,1	3,3	-1,2	19,5
Urgell	-12,3	7,0	-10,3	32,7	-12,6	-51,0	-2,2	-6,2	12,4
Val d'Aran	-11,9	15,9	2,0	24,4	-18,5	-66,8	2,9	0,2	16,9
Vallès Occidental	-11,8	-14,4	-17,6	4,3	-18,8	-57,9	1,0	0,1	5,7
Vallès Oriental	-11,4	-13,7	-14,1	21,1	-15,3	-49,4	0,1	-3,5	16,7
Eixos									
Eix Metropolità	-6,5	-28,7	-17,2	6,4	-19,1	-49,4	2,9	1,5	9,6
Eix Gironí	-9,6	9,7	-12,4	23,9	-16,1	-49,4	0,5	-1,9	10,2
Comarques Centrals	-14,9	-4,7	-17,3	39,1	-21,8	-56,0	-0,3	-4,0	12,2
Camp de Tarragona	-10,8	-26,2	-6,7	11,6	-14,6	-60,1	-0,5	-4,1	13,1
Terres de l'Ebre	-14,6	-25,0	-11,6	1,3	-24,7	-58,0	-2,3	-6,3	11,4
Pla de Lleida	-10,0	5,4	-15,4	27,1	-18,1	-50,2	-0,3	-3,3	8,7
Comarques de Muntanya	-11,5	15,7	-3,6	31,4	-21,3	-52,3	1,6	-1,6	13,0
Demarcacions									
Barcelona	-7,2	-15,9	-17,2	11,5	-19,4	-50,2	2,8	1,3	9,8
Girona	-9,6	9,7	-12,4	23,9	-16,2	-49,4	0,6	-1,7	10,3
Lleida	-10,4	5,9	-14,3	30,5	-18,5	-51,1	-0,2	-3,4	9,4
Tarragona	-11,7	-25,2	-8,4	6,7	-17,1	-59,8	-0,8	-4,4	12,8
Catalunya	-7,6	-2,6	-15,7	10,5	-19,0	-51,5	2,2	0,3	10,2

Font: Estimació BBVA.

TAULA 3.11. CREIXEMENT DEL VAB PB COMARCAL PER GRANS SECTORS 2013-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ ACUMULADA EN %)

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	13,3	-0,1	14,6	-29,0	17,6	-5,7	15,6	17,8	8,0
Alt Empordà	12,2	11,6	14,7	17,1	13,7	18,2	11,0	11,0	11,6
Alt Penedès	8,6	1,1	14,6	11,9	14,6	22,7	4,1	3,2	7,4
Alt Urgell	8,1	18,7	4,1	-3,6	6,8	5,5	9,1	9,6	7,8
Alta Ribagorça	16,1	8,3	4,5	3,1	13,8	9,1	21,5	24,6	7,5
Anoia	11,4	6,8	5,8	1,6	6,5	17,2	14,5	15,2	12,6
Bages	12,8	-3,7	13,3	-27,9	24,2	8,3	13,7	13,5	14,1
Baix Camp	13,3	-12,6	9,9	2,0	20,3	23,4	14,6	16,7	6,8
Baix Ebre	9,9	6,6	8,0	-2,0	11,0	14,8	10,0	9,3	12,1
Baix Empordà	11,7	4,0	8,5	-7,2	11,6	27,6	10,3	10,2	11,1
Baix Llobregat	21,8	1,4	24,9	18,7	25,3	34,8	19,6	20,3	15,4
Baix Penedès	16,2	-0,4	25,9	2,8	29,6	24,9	13,2	13,4	12,4
Barcelonès	13,0	3,4	15,3	13,9	15,7	22,3	12,4	13,5	7,7
Berguedà	11,1	12,7	10,5	9,6	11,2	7,4	11,7	12,3	10,2
Cerdanya	13,6	4,8	5,9	9,0	2,5	2,2	16,1	16,7	15,2
Conca de Barberà	14,9	-18,4	18,8	7,9	19,9	21,3	11,6	12,6	9,0
Garraf	16,4	20,9	16,9	10,2	17,6	32,9	14,6	14,5	15,0
Garrigues	9,8	13,4	10,3	8,6	13,1	13,9	6,4	4,5	10,3
Garrotxa	17,7	12,8	19,9	6,2	20,7	9,3	16,4	17,6	12,1
Gironès	10,1	10,3	13,4	12,7	13,5	20,8	8,8	5,7	16,6
Maresme	16,4	-34,3	19,7	12,2	20,1	31,0	15,4	16,5	11,8
Moianès	18,2	0,6	25,6	-12,9	26,3	18,2	15,0	13,2	19,4
Montsià	15,5	-3,2	20,8	-10,1	24,0	12,2	14,8	13,7	18,4
Noguera	6,4	2,0	10,3	-2,2	15,5	-21,3	13,3	13,6	12,0
Osona	22,5	12,9	31,0	-2,8	33,3	17,9	17,5	19,9	10,7
Pallars Jussà	1,7	-8,2	-2,3	-4,0	12,0	1,2	5,9	2,3	10,5
Pallars Sobirà	5,3	-2,8	-0,8	-1,5	6,1	-14,5	15,2	13,6	19,9
Pla d'Urgell	14,7	14,3	19,5	2,0	24,4	12,8	12,0	11,6	14,7
Pla de l'Estany	13,6	20,0	21,1	6,9	21,6	5,7	8,4	6,7	15,0
Priorat	11,5	-2,7	12,4	-2,6	15,3	33,1	11,1	11,5	10,5
Ribera d'Ebre	8,7	-13,3	10,1	9,7	26,1	-8,5	7,0	3,2	13,5
Ripollès	8,3	-0,6	11,1	5,7	11,6	-0,7	8,1	10,1	2,3
Segarra	11,7	-3,7	15,5	10,5	15,8	3,2	6,5	5,9	9,2
Segrià	9,8	3,8	19,1	17,8	19,5	3,6	9,4	9,1	10,1
Selva	15,5	6,7	14,3	14,1	14,3	14,1	16,7	17,2	13,0
Solsonès	10,5	10,9	12,0	2,5	12,9	5,6	11,4	12,7	8,2
Tarragonès	18,4	6,3	35,2	2,6	47,0	9,5	13,7	12,5	17,1
Terra Alta	5,7	5,1	4,9	-1,2	13,2	2,4	8,2	6,8	12,8
Urgell	9,6	1,8	17,1	5,5	19,3	-8,2	9,0	8,7	10,2
Val d'Aran	6,5	0,6	-3,4	-4,5	6,5	11,8	7,7	7,6	8,8
Vallès Occidental	17,7	-9,1	23,1	19,9	23,2	23,3	15,0	15,8	10,9
Vallès Oriental	21,8	-5,4	29,7	19,5	30,2	20,2	17,3	18,7	11,6
Eixos									
Eix Metropolità	15,5	-13,9	20,9	15,2	21,5	25,9	13,8	14,9	9,3
Eix Gironí	12,4	10,0	15,0	10,8	15,5	18,3	11,1	10,3	14,2
Comarques Centrals	15,8	7,6	18,3	-15,1	23,6	12,5	14,9	15,8	12,5
Camp de Tarragona	16,2	-6,8	22,9	1,2	32,8	13,8	14,0	14,0	13,9
Terres de l'Ebre	10,7	0,9	11,4	8,4	18,7	10,8	11,3	10,2	14,2
Pla de Lleida	10,1	5,6	16,6	8,6	18,6	-0,3	9,7	9,4	10,4
Comarques de Muntanya	8,0	5,9	0,1	-2,5	6,9	3,5	11,5	11,6	10,9
Demarcacions									
Barcelona	15,5	-1,7	20,6	9,9	21,8	24,7	13,9	14,9	9,5
Girona	12,5	9,9	14,9	10,7	15,4	17,7	11,2	10,5	14,2
Lleida	9,6	5,7	14,1	4,0	17,8	0,4	9,7	9,4	10,3
Tarragona	15,0	-2,2	19,0	4,9	30,2	13,2	13,6	13,4	13,9
Catalunya	14,9	4,7	19,5	7,1	21,8	20,4	13,5	14,2	10,4

Font: Estimació BBVA.

TAULA 3.12. CREIXEMENT DEL VAB PB COMARCAL PER GRANS SECTORS 2007-2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ ACUMULADA EN %)

Àmbit	VAB total	Primari	Indústria total	Energètic i altres	Indústria manufacturera	Construcció	Serveis total	Serveis privats	Serveis col·lectius
Comarques									
Alt Camp	0,8	4,6	0,5	18,5	0,3	-61,6	16,3	14,1	21,6
Alt Empordà	1,9	24,4	3,8	74,2	-9,7	-45,0	12,5	10,2	24,1
Alt Penedès	-8,2	11,0	-1,0	38,6	-1,7	-52,8	0,2	-4,9	25,1
Alt Urgell	-4,7	49,1	-9,1	70,1	-18,3	-45,8	7,3	3,5	18,1
Alta Ribagorça	-1,9	-13,5	4,6	18,0	-8,2	-37,8	10,5	7,3	22,9
Anoia	-8,5	21,4	-17,4	34,1	-20,0	-57,5	17,3	15,4	24,0
Bages	-3,8	-2,5	-4,6	14,1	-6,2	-51,8	13,3	7,6	32,0
Baix Camp	3,1	-49,4	16,1	24,2	4,5	-58,6	15,1	13,2	22,9
Baix Ebre	-5,1	-4,1	-4,7	37,8	-9,2	-47,2	6,9	2,8	20,5
Baix Empordà	-1,0	20,6	-15,2	0,7	-17,3	-44,4	13,4	11,7	21,3
Baix Llobregat	9,1	-28,8	-2,9	-0,2	-2,6	-24,9	24,2	22,9	30,9
Baix Penedès	-3,9	-6,7	-0,9	65,1	-4,4	-58,1	14,7	10,8	31,8
Barcelonès	11,0	-11,1	-2,6	23,0	-6,8	-27,2	16,7	16,6	17,5
Berguedà	-6,5	14,5	-10,6	6,6	-15,7	-53,0	13,5	11,3	19,8
Cerdanya	1,6	22,7	-11,2	34,8	-24,9	-48,4	23,6	21,9	32,4
Conca de Barberà	-6,9	3,4	-10,9	60,4	-11,2	-47,0	11,8	8,7	20,0
Garraf	-2,4	10,4	-8,6	32,4	-13,9	-58,5	13,7	10,6	26,7
Garrigues	-6,3	-3,1	-8,6	25,9	-9,7	-38,0	7,5	1,1	23,2
Garrotxa	7,8	48,4	6,2	36,9	3,6	-42,9	20,8	19,4	24,7
Gironès	-0,3	34,3	1,2	24,9	-2,6	-37,1	5,5	-2,1	28,3
Maresme	2,6	-57,4	-0,3	32,1	-1,6	-47,3	16,1	14,6	22,7
Moianès	11,4	-5,9	17,1	-19,7	17,8	-34,8	12,1	2,6	38,7
Montsià	-10,4	-0,8	-11,7	48,0	-12,4	-60,6	12,0	5,9	38,2
Noguera	-2,8	28,2	-11,8	33,0	-13,4	-52,7	18,1	14,0	29,8
Osona	5,7	6,5	9,1	16,1	9,2	-43,5	15,0	13,2	21,8
Pallars Jussà	-6,2	13,9	10,3	26,3	-2,8	-47,8	7,6	-1,5	23,4
Pallars Sobirà	-12,2	8,3	1,5	26,7	-8,3	-60,8	13,2	6,5	40,5
Pla d'Urgell	1,2	3,2	0,6	43,6	0,7	-36,6	9,8	7,0	24,0
Pla de l'Estany	9,9	62,5	8,4	38,5	5,2	-22,8	16,0	12,0	29,6
Priorat	-6,8	-23,6	-6,3	17,2	-8,2	-48,3	15,3	9,7	26,3
Ribera d'Ebre	1,2	-40,7	5,7	8,2	-4,2	-56,2	5,4	-4,6	28,1
Ripollès	-0,5	11,6	-1,2	46,1	-7,3	-42,1	12,6	12,6	13,0
Segarra	-0,2	48,7	-5,2	12,2	-5,5	-50,9	14,7	11,2	26,1
Segrià	-0,3	-5,8	2,9	45,6	-0,5	-51,6	8,6	5,1	18,1
Selva	4,6	19,3	0,3	39,9	-1,5	-39,3	21,0	20,1	23,7
Solsonès	-7,2	27,7	-11,0	27,4	-11,3	-56,8	12,7	9,5	22,2
Tarragonès	7,0	-20,2	23,4	-2,6	31,6	-49,2	12,1	6,7	30,3
Terra Alta	-9,4	-15,6	-2,8	66,7	-6,3	-51,9	11,8	5,5	34,8
Urgell	-3,8	8,9	5,0	40,0	4,2	-55,0	6,6	1,9	23,9
Val d'Aran	-6,2	16,7	-1,5	18,8	-13,1	-62,8	10,9	7,8	27,2
Vallès Occidental	3,8	-22,1	1,4	25,1	0,0	-48,0	16,2	15,9	17,2
Vallès Oriental	8,0	-18,3	11,5	44,7	10,2	-39,2	17,4	14,6	30,2
Eixos									
Eix Metropolità	8,0	-38,6	0,0	22,5	-1,7	-36,3	17,2	16,7	19,8
Eix Gironí	1,7	20,7	0,7	37,2	-3,2	-40,1	11,7	8,2	25,9
Comarques Centrals	-1,5	2,6	-2,2	18,0	-3,4	-50,6	14,6	11,1	26,3
Camp de Tarragona	3,7	-31,2	14,6	13,0	13,4	-54,6	13,4	9,3	28,7
Terres de l'Ebre	-5,5	-24,3	-1,6	9,9	-10,6	-53,5	8,7	3,3	27,2
Pla de Lleida	-0,9	11,2	-1,3	38,0	-2,9	-50,3	9,3	5,8	20,0
Comarques de Muntanya	-4,5	22,6	-3,5	28,1	-15,8	-50,6	13,3	9,8	25,4
Demarcacions									
Barcelona	7,2	-17,3	-0,2	22,6	-1,9	-38,0	17,1	16,4	20,3
Girona	1,7	20,6	0,6	37,2	-3,3	-40,4	11,9	8,5	26,0
Lleida	-1,7	11,9	-2,2	35,6	-4,0	-50,9	9,4	5,7	20,7
Tarragona	1,6	-26,8	9,0	11,9	7,9	-54,5	12,7	8,4	28,4
Catalunya	6,2	2,0	0,8	18,4	-1,3	-41,6	15,9	14,6	21,7

Font: Estimació BBVA.

Conclusions finals: el 2018, l'empenta terciària reforça el domini de l'AMB

L'exercici del 2018 conté una doble característica definitiva, particularment visible quan es consideren els mesos transcorreguts del 2019: de manifesta continuïtat i de cert trencament en les forces que han impulsat el creixement. Una continuïtat amb els anys anteriors de forta recuperació, de forma que, tenint-los en compte, aquesta s'estén ja sis anys. Amb l'avenç de l'activitat de l'exercici, de fet, s'han tancat alguns dels *gaps* generats per la duresa de la crisi (en particular en el VAB generat total i en el dels serveis, en especial els col·lectius), de forma que la majoria de les comarques catalanes han deixat enrere la pitjor part de les recessions de finals dels dos mil i primers anys de la dècada actual. Tanmateix, juntament amb aquest element, és cert que les forces que, des de la demanda, han estat impulsant aquesta ja prou dilatada recuperació s'han modificat amb certa profunditat. I, lògicament, aquests canvis a la demanda s'han traduït en modificacions a l'oferta de certa entitat. A continuació, es comenten breument aquests dos elements i com la seva dinàmica ha afectat el creixement comarcal del país.

En primer lloc, i pel que fa a la millora de l'activitat del 2018 i a l'enllaç amb la recuperació encetada el 2014, el tret més destacable és la consolidació del nivell generat del VAB que, mesurat en termes constants, supera ja en un 6,2 % el registrat el 2007. Des d'aquest punt de vista, i de forma agregada, la crisi està ja superada. Tanmateix, aquesta afirmació no es pot generalitzar ni a tots els territoris ni a tots els sectors. Sectorialment, el gran guanyador d'aquesta recuperació és el terciari: de forma conjunta (serveis privats i col·lectius), el VAB del 2018 en termes constants ultrapassa el del 2007 en vora el 16 %; en canvi, a l'altre extrem, el de la construcció continua a l'entorn del -42 %, mentre que el primari (2,0 %) i el conjunt de la indústria (0,8 %) escassament el superen. A més, i aquest aspecte no és menor a efectes de la distribució territorial

d'aquesta millora, les indústries manufactureres continuen per sota (-1,3 %), mentre el VAB de l'energia, aigua, gas i reciclatge el supera molt llargament (18,4 %); finalment, els serveis privats han avançat per sota els col·lectius (14,6 % i 21,7 %), de manera que són aquests darrers aquells que millor han superat el període 2007-18.

Tanmateix, els guanys de productivitat, en particular a la indústria, però també en determinats sectors terciaris, situen l'ocupació, llevat de la dels serveis, lluny dels valors previs a la crisi. En particular, l'ocupació a Catalunya (mesurada per l'afiliació) es trobava el 2018 un -1,3 % per sota la del 2007, una mitjana que reflectia augments de l'11 % aproximadament en el terciari, però contraccions encara molt notables a la indústria (properes al -20 %) i, en particular, a la construcció (no allunyades del -50 %). En suma, la superació de la crisi s'està saldant, tot i les millores de la indústria i de la construcció dels darrers anys, en una creixent terciarització de l'activitat que subministra un particular avantatge a aquelles comarques on aquesta ja pesava més històricament.

En segon terme, i en relació als canvis a la demanda i l'oferta operats el 2018, el tret essencial que els defineix és l'alentiment industrial i la reemergència terciària com a sector que lidera el creixement, tot i que acompanyat per una construcció que lentament va agafant un cert protagonisme. Les raons d'aquests canvis apunten essencialment a les noves condicions internacionals, molt menys favorables a l'expansió de les exportacions industrials i a una certa contenció de les turístiques. Addicionalment, comencen a deixar-se sentir els efectes de la revolució tecnològica i de les comunicacions en la dinàmica d'un sector crític per a moltes comarques, el del comerç, que el 2018, i tenint en compte la finalització de l'embassament del consum dels pitjors anys de la recessió i l'alentiment de la demanda interna, ha contemplat una marcada frenada en el seu creixement. En suma, mentre les activitats professionals, científiques i administratives creixien amb força (per sobre del 10 %), i els transports i comunicacions (l'altra cara d'aquesta nova activitat comercial vinculada a l'Internet) avançava prou (4,1 %),¹³⁰ el comerç avançava modestament (0,6 %). En canvi, l'hostaleria creixia moderadament (2,2 %) i les activitats immobiliàries, probablement reflectint una fase inicial de la recuperació del sector, avançaven també dèbilment (1,7 %). Aquesta

130: De fet, en termes d'afiliació, mentre el creixement de la del comerç ha estat d'un modest 1,5 %, els afiliats al Règim General de la Seguretat Social

al subsector del transport de mercaderies per carretera i serveis de mudances (codi 494 de la CNAE-2009) van créixer d'un 4,0 %.

percepció d'un sector de la construcció en expansió inicial (amb un avenç del 4,7 %) es reforça per la fortalesa de la branca d'edificació i promoció immobiliària, que és la que més creix (d'un elevat 8,7 %) i per la recuperació en la iniciació de nous habitatges (que el 2018 van assolir els 14.517, molt per sobre el mínim de 3.036 del 2013, encara que un registre molt allunyat del màxim de 2006). Finalment, en l'àmbit industrial, el modest creixement de les manufactures (1,7 %) expressa davallades a la química, augments modestos a les indústries alimentàries i creixements més sòlids a productes farmacèutics, metal·lúrgia i productes metàl·lics i fabricació de material de transport; tot això, a més, amb davallades al sector energètic.

La suma d'aquestes forces (la creixent terciarització i el canvi en les tendències de l'oferta) donen lloc a un 2018 en què el territori de més gran creixement és el de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, no solament perquè és l'àrea del país on els serveis privats més aporten a la generació del VAB (el 62,9 % del 2017 supera de molt el 47,2 % de la resta del país, exclòs el mateix eix metropolità), sinó perquè la seva particular estructura terciària, més esbiaixada als serveis professionals i científics, i uns creixements més intensos a aquesta darrera branca i a les activitats immobiliàries i els transports i comunicacions, li han conferit el 2018 una prima addicional. A més, el sector industrial ha crescut més intensament que a la mitjana catalana. En suma, les comarques de l'AMB són les que més han avançat el 2018 (d'un 2,9 %), de forma que presenten, en general, augments del VAB superiors a la mitjana catalana del 2,6 %, liderats pel Garraf (4,0 %) i el Baix Llobregat (4,0 %), als quals segueixen el Maresme (3,3 %), el Vallès Oriental (2,9 %), el Barcelonès (2,7 %) i, ja per sota la mitjana catalana, el Vallès Occidental (2,5 %). Aquest resultat reforça el domini metropolità, tot i que caldrà veure com els propers exercicis, i a mesura que la recuperació maduri i el creixement del turisme interior i de la construcció residencial a ell vinculada prengui més intensitat, si aquesta tendència es consolida o, el que és més probable, es reverteix parcialment.

A les comarques metropolitanes de Barcelona segueixen, amb augments del VAB per sota ja de la mitjana catalana, les Centrals (2,2 %) i les de Muntanya (2,2 %), combinant, en grau divers i per diferents motius, avenços del VAB industrial prou rellevants (a les Comarques Centrals, d'un elevat 2,8 % i a les de Muntanya d'un 2,1 %), juntament amb increments relativament continguts dels serveis i

prou importants de la construcció. Així, els avenços del VAB de les comarques centrals van des del 4,0 % del Solsonès a l'1,5 % de l'Anoia, passant pel 2,9 % del Bages, el 2,6 % del Berguedà, l'1,8 % del Moianès i l'1,6 % de l'Osona; del seu costat, a les Comarques de Muntanya, del 2,7 % de l'Alta Ribagorça i la Val d'Aran, a l'1,5 % de l'Alt Urgell, passant pel 2,2 % del Pallars Jussà i Cerdanya, i l'1,8 % de Pallars Sobirà, mentre que la resta de comarques d'aquest eix van créixer per sota la mitjana del país). A aquests conjunts cal sumar-hi, entre les comarques que més van augmentar el VAB el 2018, i per combinacions diverses dels distints sectors, les del Pla d'Urgell (3,3 %), el Baix Penedès (3,0 %), el Pla de l'Estany (2,8 %), l'Alt Empordà (2,7 %) i el Baix Empordà (2,6 %).

En definitiva, el mapa de màxim creixement del país (per sobre la seva mitjana) dibuixa un conjunt de comarques agrupades al nord del país (Alt i Baix Empordà més Pla de l'Estany), a l'entorn de l'AMB (Maresme, Vallès Oriental, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf) i al voltant dels Pirineus (més a l'est al Solsonès i el Berguedà, i més a l'oest a l'Alta Ribagorça i la Val d'Aran). A aquests caldria afegir-hi les del Baix Penedès i el Pla d'Urgell.

Aquesta relació mostra un mapa un tant inconnex i molt diferenciat de, per exemple, el del 2017, quan el dominant va ser un creixement industrial que permetia definir un mapa molt més clar i continuat (des de les Comarques Centrals a l'AMB i al Camp de Tarragona). La seva mateixa desconexió entre els diferents grups de comarques que més han augmentat constitueix un indicador del canvi que s'ha operat a les forces impulsores del creixement comarcal el 2018, de forma que apareixen comarques amb increments del seu VAB prou rellevants, reflectint combinacions diverses entre augments d'algunes branques industrials, dels serveis privats o col·lectius, de la construcció i, fins i tot, del primari. Finalment, per la importància de la seva població i activitat, cal destacar que totes les capitals de demarcació, llevat del Barcelonès, han crescut per sota la mitjana de Catalunya i, en alguns casos, de forma molt acusada. Així, el Tarragonès ha presentat un augment del 2,1 %, que pràcticament dobla el del Segrià (1,2 %) i que deixa molt endarrere el del Gironès (0,4 %). Els casos del Segrià i el Gironès reflecteixen avenços migrats de la principal branca d'aquestes comarques (els serveis privats, amb un 55,1 % i un 56,6 % del total del VAB comarcal, respectivament) que van créixer molt poc, penalitzats per caigudes o baixos avenços del

comerç i increments moderats o fins i tot reculades de les activitats professionals, científiques i administratives. En canvi, en el cas del Tarragonès, que va presentar una forta empenta terciària, va ser la davallada de la indústria, reforçada per la contracció de la producció d'energia, la responsable final del contingut creixement del VAB.

Tot i la dispersió citada, els resultats de les principals comarques de l'AMB, llevat del Vallès Occidental, dominen el panorama, reflectint el seu pes més substancial en activitat terciària, el seu particular biaix a certes branques dels serveis privats i, lògicament, la més forta empenta dels serveis que han presentat els resultats del 2018. Com es pot comprovar, tant la dispersió territorial de les comarques amb un creixement més gran com les raons que han impulsat els continguts augments de les capitals de demarcació, indiquen que el creixement de l'oferta a Catalunya el 2018 es troba en un cert *impasse*, amb canvis de certa entitat en alguns sectors manufacturers, i a les principals branques terciàries, indicatius del canvi de cicle que les tensions globals semblen estar generant.

Caldrà esperar els resultats del 2019, i més enllà, per comprovar si algunes de les noves tendències que s'han apuntat aquest 2018 es consoliden o, pel contrari, donen lloc a un nou patró de creixement territorial menys dispers, tant en l'àmbit territorial com en el sectorial.

Fonts estadístiques utilitzades

COMISSIÓ NACIONAL DELS MERCATS I LA COMPETÈNCIA

(mensual). Fuentes de Energía Renovables, Cogeneración y Residuos de Producción de Energía Eléctrica en España. Madrid. <http://www.cnmc.es>

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ

— (anual). Superfícies, rendiments i produccions comarcals dels conreus agrícoles. Estadístiques. Estructura i producció. Estadístiques agrícoles. Estadístiques definitives de conreus. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Avanç Renda Agrària de Catalunya 2017. Estadístiques i observatoris. Renda agrària. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Explotacions ramaderes i places de bestiar per comarques a Estadístiques. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Lliuraments de llet crua de vaca a primers compradors a Estadístiques. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Evolució cens ponedores i producció d'ous per a consum humà a Estadístiques. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Enquesta de sacrifici anual a Catalunya i demarcacions territorials a Estadístiques. Estadístiques ramaderes. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

— (anual). Producció aquícola i pesca per espècies i llotges. Estadístiques. Pesca i aquicultura. Barcelona: Generalitat de Catalunya. http://agricultura.gencat.cat

— (anual). Xarxa Comptable Agrària de Catalunya (XCAC). Estadístiques i observatoris. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://agricultura.gencat.cat/>

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

— (trimestral). Habitatges iniciats, acabats, per superfície i tipologia. Indicadors i estadístiques d'habitatge. Estadístiques de construcció i mercat immobiliari. Construcció d'habitatges. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://habitatge.gencat.cat>

EUROSTAT (anual). Value added, Forestry and logging, a National accounts (ESA 2010) <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

EUROPEAN COMMISSION, ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS, AMECO. Economic databases and indicators, <http://ec.europa.eu/>

INSTITUT CATALÀ D'ENERGIA

— (mensual). Butlletí de conjuntura energètica a Catalunya. L'energia elèctrica a Catalunya. Producció bruta d'energia elèctrica de l'antic règim ordinari a Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

— (mensual). Full mensual dels principals indicadors de l'energia a Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <http://www.gencat.cat/icaen>

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA

— (anual). Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB). Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). Indicadors d'estructura econòmica. Índex de producció industrial. Per seccions i divisions. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica. Indicador de clima industrial (ICI). Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). Indicadors de conjuntura econòmica. Matriculació de turismes. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (mensual). Índex de preus de consum. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). Ocupats i valor afegit brut (cost de factors). Idescat a partir de dades de l'enquesta industrial d'empreses de l'INE. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual i trimestral). Macromagnituds (PIB). Base 2010. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). Pesca marítima. Per ports. Comarques, àmbits i províncies. Anuari estadístic de Catalunya. Agricultura, ramaderia i pesca. Pesca. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

— (anual). Despesa declarada. Turisme a Catalunya dels residents a la resta de l'Estat. Turistes estrangers. Turisme dels residents de Catalunya. Barcelona. <http://www.idescat.cat>

INSTITUT NACIONAL D'ESTADÍSTICA

— (trimestral). Encuesta de Población Activa. Madrid.
<http://www.ine.es>

— (anual). Estadística estructural de empresas: sector
industria. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). Estadística estructural de empresas: sector
comercio. Madrid. <http://www.ine.es>

— (anual). Estadística estructural de empresas: sector
servicios. Madrid. <http://www.ine.es>

**MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓ I MEDI
AMBIENT. SECRETARIA GENERAL TÈCNICA. SUBDIRECCIÓ
GENERAL D'ESTADÍSTICA** (anual). SERVICIO DE
ESTADÍSTICAS DE LA PESCA. Encuesta Económica
Acuicultura. Principales resultados. Años 2009-2013.
Madrid. <http://www.magrama.gob.es>

MINISTERI DE FOMENT

— (trimestral). Transacciones de vivienda Madrid: Govern
d'Espanya. <http://www.fomento.gob.es>

— (anual). Estructura de la construcción. Madrid: Govern
d'Espanya. <http://www.fomento.gob.es>

MINISTERI D'INDÚSTRIA, COMERÇ I TURISME

— (anual) Datacomex. Estadísticas del Comercio Exterior.
Madrid: Govern d'Espanya.
<http://www.datacomex.comercio.es>

— (anual) Energía Eléctrica. Registro de instalaciones.
Productores en Régimen Ordinario. Govern d'Espanya.
<http://www.minetur.gob.es>

— (anual) Energía Eléctrica. Registro de instalaciones.
Registro de Productores de energías renovables,
cogeneración y residuos. Madrid: Govern d'Espanya.
<http://www.minetur.gob.es>

MINISTERI D'HISENDA (anual). Presupuestos Generales del
Estado. Anexos de inversiones reales y programación
plurianual. Distribución regionalizada por comunidades
autónomas. Tomo I. Madrid: Govern d'Espanya.
<http://www.minhap.gob.es>

OBSERVATORI DEL TREBALL I MODEL PRODUCTIU

— (trimestral). Mercat de treball. Afiliació a la Seguretat
Social. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
<http://observatorit treball.gencat.cat/ca/>

— (trimestral). Mercat de treball. Atur registrat. Barcelona:
Generalitat de Catalunya.
<http://observatorit treball.gencat.cat/ca/>

Annexos

TAULA A.1. VAB PB DE LES PRINCIPALS PRODUCCIONS AGRÍCOLES, RAMADERES, FORESTALS I DE PESCA PER DEMARCACIONS. 2018 (TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
Produccions agrícoles					
Cereals	16,1	1,7	15,2	14,4	13,6
Plantes industrials	12,5	37,6	29,5	-13,2	25,7
Plantes farratgeres	16,9	15,1	13,3	-13,7	13,9
Hortalisses	-8,7	-1,9	-5,6	-8,7	-7,4
Plantes i flors	8,4	2,7	10,2	1,6	5,3
Patates	-6,7	-12,6	-10,8	-12,6	-10,2
Fruita fresca	5,7	-8,0	-21,3	-21,8	-20,2
Fruita seca	-24,5	25,7	-1,9	-23,5	-16,5
Cítrics	-11,3	0,0	0,0	10,9	10,8
Raïm	14,4	2,2	14,8	9,7	12,0
Oliva	-32,6	22,5	-32,2	-36,4	-33,8
Vi i most	12,3	1,8	12,6	8,2	10,2
Oli d'oliva	-41,1	28,3	-40,4	-45,8	-42,4
Produccions ramaderes					
Boví	-0,2	-5,0	-4,0	-2,8	-2,0
Porquí	-2,7	3,1	1,8	-7,1	0,3
Equí	-18,8	-1,2	-19,0	-18,0	-17,7
Oví i cabrum	4,1	2,0	-2,2	-3,8	1,9
Aviram	1,1	18,0	6,1	-3,6	2,2
Conills	4,6	-12,6	-9,1	-10,6	-7,9
Altres prod. agríc.i ram.	-6,5	-8,4	0,7	2,5	-3,4
VAB agrícola	7,6	4,6	-7,9	-4,8	-2,2
VAB ramader	-1,8	2,0	3,5	-3,8	0,2
VAB forestal	0,0	5,3	7,0	3,6	3,6
VAB pesquer	8,8	3,0	0,0	6,4	5,9
VAB primari	0,8	2,8	-2,5	-3,6	-0,4

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA (últimes dades disponibles, provisionals de setembre de 2018).

TAULA A.2. IPI PER SUBSECTORS A CATALUNYA.2015-2018
(TAXES DE CREIXEMENT ANUAL EN %)

	2015	2016	2017	2018
Índex general (IPI)	2,6	3,1	3,7	0,8
Indústries manufactureres	2,7	3,3	3,6	1,7
Aliments begudes i tabac	2,8	1,5	-1,4	1,4
Tèxtil, confecc., cuir, calçat	-0,9	14,8	9,7	0,8
Paper, arts gràfiques i suports enregistrament	1,0	-3,6	-1,1	-3,0
Química	3,8	1,7	4,6	-0,5
Farmacèutics	2,5	7,0	5,6	2,3
Cautxú i plàstic	8,7	4,8	4,5	-0,7
Minerals no metàl·lics	5,2	1,1	5,7	-8,0
Metal·lúrgia i prod. metàl·lics	4,4	3,5	8,3	3,9
Equips elèctrics, electrònics i òptics	2,8	2,9	4,3	2,8
Maquinària i equips mecànics	0,9	8,6	3,2	7,3
Material de transport	-3,2	2,2	-1,1	3,3
Altres indústries manufactureres	7,1	1,3	8,3	3,8
Indústries extractives	2,7	-9,8	4,7	2,8
Energia elèctrica gas, vapor d'aigua i aire condicionat	2,6	0,1	3,5	-6,9
Subministrament d'aigua	-3,9	8,7	8,2	-5,7

Font: Idescat.

TAULA A.3. PRODUCCIÓ BRUTA D'ENERGIA ELÈCTRICA A CATALUNYA. 2017-2018
(EN GW I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

	2017	2018	Variació
1. Producció bruta d'energia elèctrica en règim ordinari	36.413	33.650	-7,6
1.1. Hidroelèctrica règim ordinari	2.962	4.291	44,9
1.2. Tèrmica convencional	8.196	7.407	-9,6
1.3. Nuclear	25.255	21.952	-13,1
2. Vendes a xarxa de les centrals elèctriques de règim especial	9.880	10.185	3,1
2.1. Energies no renovables	5.274	5.193	-1,5
2.1.1 Cogeneració	4.816	4.961	3,0
2.1.2 Residus	265	232	-12,6
2.1.3 Biomasa	193	182	-6,1
2.2. Energies renovables	4.257	4.382	3,0
2.2.1 Hidroelèctrica	899	1.190	32,3
2.2.2 Solar	506	458	-9,5
2.2.3 Eòlica	2.851	2.734	-4,1
3=2+1. Catalunya	46.294	43.835	-5,3

1: Inclouen els cicles combinats.

Font: BBVA a partir de dades de l'Institut Català de l'Energia, i de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia.

TAULA A.4. ESTRUCTURA DE LA PRODUCCIÓ INTERNA DE LA CONSTRUCCIÓ A CATALUNYA. 2015-2018
(PESOS SOBRE EL TOTAL I VARIACIÓ INTERANUAL EN TERMES REALS I MITJANA DE LA VARIACIÓ INTERANUAL EN % I CANVI EN PUNTS PERCENTUALS)

	2015	2016	2017	Canvi 2015 - 2017
Percentatge sobre el total				
1. Promoció immobiliària i construcció d'edificis	28,8	31,0	32,4	3,6
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	47,4	46,0	43,9	-3,6
3. Demolició, terrenys i altres espec.	16,3	15,6	16,7	0,4
4. Obra civil	7,5	7,3	7,0	-0,4
5= 1 a 4. Total construcció	100	100	100	0,0

	2015	2016	2017	2018	Canvi anual 2015 - 2018
Variació interanual en termes constants					
1. Promoció immobiliària i construcció d'edificis	6,8	7,6	7,4	8,7	7,6
2. Instal·lacions i acabat d'edificis	3,2	4,4	3,7	1,2	3,1
3. Demolició, terrenys i altres especialitzacions	8,1	3,5	9,4	6,8	6,9
4. Obra civil	-1,8	4,8	4,6	3,4	2,7
5= 1 a 4. Total construcció	4,5	5,2	5,8	4,7	5,0

Font: VAB de la construcció total a partir d'Idescat, detall subsectorial estimació BBVA.

TAULA A.5. VIATGERS I GRAU D'OCUPACIÓ EN ESTABLIMENTS HOTELERS A CATALUNYA. 2013-2018
(VALORS ABSOLUTS EN MILERS DE PERSONES I GRAU D'OCUPACIÓ EN %)

	Catalunya			Grau d'ocupació
	Total	Viatgers turisme domèstic	Viatgers turisme estrang.	
Dades anuals¹				
2013	16.208	5.951	10.257	60,5
2014	16.774	6.367	10.407	61,1
2015	17.686	6.935	10.751	63,4
2016	19.094	7.439	11.655	67,1
2017	19.772	7.454	12.318	68,8
2018	20.088	7.372	12.715	68,1
Detall Mensual 2017				
Gener	927	383	545	49,5
Febrer	1.021	422	599	59,0
Març	1.387	586	800	60,4
Abril	1.647	615	1.033	63,5
Maig	1.956	628	1.329	66,3
Juny	2.176	775	1.401	72,3
Juliol	2.381	834	1.547	77,7
Agost	2.466	890	1.576	81,9
Setembre	2.099	712	1.388	76,4
Octubre	1.789	599	1.190	68,9
Novembre	1.118	421	697	60,9
Desembre	1.077	481	597	51,5

1: Dades anuals a partir de les dades d'estructura d'Idescat, dades mensuals a partir de les dades de conjuntura; donat el caràcter provisional de les últimes dades, poden discrepar lleument les dades anuals i mensuals.

Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat.

TAULA A.6. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE CATALUNYA PER TIPOLOGIA DE BÉNS. 2015-2018
 (MILIONS D'EUROS CORRENTS)

	Exportacions				Imports				Saldo			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I Animals vius i productes del regne animal	3.079	3.387	3.621	3.490	1.766	1.885	2.069	2.089	1.313	1.501	1.552	1.400
II Productes del regne vegetal	1.833	1.829	1.810	1.816	3.832	3.630	3.858	3.681	-1.999	-1.801	-2.049	-1.864
III Greixos, olis i derivats i cerees	807	877	895	835	618	574	643	596	190	303	252	239
IV Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	3.382	3.530	3.635	3.702	3.451	3.592	3.556	3.594	-69	-61	79	108
V Productes minerals	2.160	1.834	3.443	2.893	6.552	5.139	7.127	8.878	-4.391	-3.305	-3.684	-5.985
VI Prod. de les indústries químiques i derivats	12.170	12.488	13.169	13.426	12.852	12.709	13.635	15.206	-683	-222	-466	-1.780
VII Plàstic, cautxú i les seves manufactures	4.997	4.931	5.461	5.866	4.481	4.476	4.985	5.295	516	456	476	571
VIII Pells, cuirs i les seves manufactures	798	779	830	843	793	818	835	819	5	-40	-5	25
IX Fusta, suro i les seves manufactures	234	231	231	245	271	291	306	339	-37	-59	-75	-94
X Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.825	1.811	1.785	1.900	1.465	1.406	1.391	1.510	361	405	395	390
XI Matèries tèxtils i les seves manufactures	4.814	4.584	4.857	4.892	6.928	7.245	7.504	7.530	-2.114	-2.662	-2.647	-2.638
XII Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	354	321	338	333	914	918	1.008	949	-560	-597	-670	-616
XIII Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	638	664	685	732	667	707	744	754	-29	-43	-59	-22
XIV Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	373	355	378	356	230	272	233	245	143	83	145	111
XV Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.853	3.771	4.316	4.478	4.464	4.210	5.020	5.317	-611	-438	-704	-839
XVI Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	8.341	8.553	8.780	9.238	12.023	13.038	13.433	13.831	-3.682	-4.485	-4.653	-4.594
XVII Material de transport	11.035	11.762	11.231	12.008	9.940	11.349	12.187	13.434	1.095	414	-955	-1.426
XVIII Òptica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	1.132	1.188	1.251	1.150	2.653	2.784	2.809	2.940	-1.521	-1.596	-1.558	-1.790
XIX Armes i municions	49	45	42	38	10	11	11	15	39	34	31	24
XX Mercaderies i productes diversos	1.132	1.375	1.885	1.989	1.867	2.144	2.831	2.689	-734	-769	-946	-700
XXI Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	29	45	34	35	14	10	13	14	15	34	21	21
Sense codificació	849	783	968	1.361	387	417	409	454	462	366	559	907
Total	63.885	65.142	69.647	71.624	76.178	77.627	84.606	90.178	-12.293	-12.485	-14.959	-18.554

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA A.7. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE BARCELONA PER TIPOLOGIA DE BÉNS. 2015-2018
 (MILIONS D'EUROS CORRENTS)

	Exportacions				Imports				Saldo			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I Animals vius i productes del regne animal	1.563	1.737	1.849	1.689	1.474	1.587	1.717	1.728	89	150	132	-40
II Productes del regne vegetal	699	703	725	793	2.839	2.675	3.013	2.845	-2.140	-1.972	-2.287	-2.051
III Greixos, olis i derivats i cerees	373	397	409	402	511	480	553	498	-137	-82	-144	-95
IV Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	2.174	2.296	2.303	2.355	2.675	2.808	2.756	2.889	-501	-512	-453	-534
V Productes minerals	1.047	742	1.402	1.414	2.748	2.134	2.391	3.306	-1.701	-1.393	-989	-1.893
VI Prod. de les indústries químiques i derivats	10.132	10.577	11.276	11.412	10.664	10.686	11.460	12.954	-531	-109	-184	-1.542
VII Plàstic, cautxú i les seves manufactures	3.154	3.194	3.430	3.580	3.620	3.649	4.021	4.171	-466	-455	-591	-591
VIII Pells, cuirs i les seves manufactures	726	714	753	758	727	763	774	746	-1	-49	-21	12
IX Fusta, suro i les seves manufactures	122	115	116	121	168	176	182	202	-46	-61	-66	-81
X Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	1.441	1.411	1.384	1.450	1.053	1.008	1.003	1.070	388	404	381	380
XI Matèries tèxtils i les seves manufactures	4.340	4.136	4.358	4.357	6.591	6.818	7.008	6.882	-2.251	-2.682	-2.650	-2.525
XII Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	317	294	304	293	866	866	956	882	-549	-572	-652	-589
XIII Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	474	506	502	559	516	549	575	592	-42	-43	-73	-32
XIV Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	343	319	302	307	214	255	213	229	129	64	89	78
XV Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	3.482	3.397	3.903	4.042	3.873	3.627	4.266	4.498	-391	-230	-363	-456
XVI Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	6.420	6.571	6.821	7.374	10.699	11.247	11.446	11.978	-4.278	-4.676	-4.624	-4.604
XVII Material de transport	10.605	11.301	10.723	11.510	9.156	10.469	11.030	12.114	1.449	831	-306	-604
XVIII Òptica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	1.099	1.154	1.214	1.110	2.553	2.582	2.612	2.790	-1.453	-1.428	-1.399	-1.680
XIX Armes i municions	45	39	38	34	9	10	10	10	36	30	28	25
XX Mercaderies i productes diversos	855	903	1.038	1.052	1.406	1.542	2.152	2.065	-551	-638	-1.114	-1.013
XXI Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	26	40	31	34	14	10	12	13	12	31	19	21
Sense codificació	729	644	785	1.154	300	314	317	353	429	330	468	801
Total	50.167	51.189	53.667	55.802	62.674	64.252	68.466	72.813	-12.507	-13.063	-14.799	-17.011

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA A.8. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE GIRONA PER TIPOLOGIA DE BÉNS. 2015-2018
 (MILIONS D'EUROS CORRENTS)

	Exportacions				Imports				Saldo			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I Animals vius i productes del regne animal	1.192	1.303	1.415	1.387	181	182	207	218	1.011	1.121	1.208	1.169
II Productes del regne vegetal	211	223	221	182	196	188	183	140	15	35	38	42
III Greixos, olis i derivats i cerees	9	9	12	9	9	8	8	9	0	2	4	-1
IV Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	492	483	555	587	193	182	191	185	299	301	365	402
V Productes minerals	73	66	82	88	16	12	17	17	57	54	64	71
VI Prod. de les indústries químiques i derivats	543	580	688	624	361	344	363	378	182	236	325	246
VII Plàstic, cautxú i les seves manufactures	302	285	340	348	314	302	343	395	-12	-17	-3	-47
VIII Pells, cuirs i les seves manufactures	44	39	46	47	30	24	28	32	15	14	18	15
IX Fusta, suro i les seves manufactures	97	101	97	103	53	58	60	70	44	43	37	34
X Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	216	235	223	253	162	179	173	192	54	55	50	61
XI Matèries tèxtils i les seves manufactures	203	201	237	240	126	144	173	175	77	58	64	65
XII Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	16	13	19	24	16	18	19	20	0	-6	0	4
XIII Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	38	39	41	47	33	34	37	41	5	5	4	5
XIV Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	6	6	6	6	11	12	15	11	-5	-6	-9	-5
XV Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	151	159	180	197	161	171	252	261	-11	-12	-72	-64
XVI Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	704	635	688	716	233	264	264	299	471	371	424	417
XVII Material de transport	210	206	230	219	103	131	160	168	106	75	70	52
XVIII Òptica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	16	17	16	16	27	29	30	33	-11	-13	-14	-17
XIX Armes i municions	0	0	0	0	1	1	0	0	-1	0	0	0
XX Mercaderies i productes diversos	82	94	93	100	64	57	76	86	19	37	18	14
XXI Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	2	1	2	1	0	0	1	1	2	1	1	0
Sense codificació	32	33	43	47	11	12	16	20	21	21	27	28
Total	4.640	4.729	5.233	5.241	2.302	2.352	2.614	2.750	2.338	2.377	2.619	2.491

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA A.9. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE LLEIDA PER TIPOLOGIA DE BÉNS. 2015-2018
 (MILIONS D'EUROS CORRENTS)

	Exportacions				Imports				Saldo			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I Animals vius i productes del regne animal	224	257	241	292	60	62	76	77	163	195	165	215
II Productes del regne vegetal	551	576	563	549	215	200	182	187	335	375	381	363
III Greixos, olis i derivats i cerees	281	318	342	310	67	55	49	65	214	264	292	245
IV Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	250	228	234	233	90	105	91	98	160	123	142	136
V Productes minerals	8	7	7	10	5	2	2	2	3	5	5	8
VI Prod. de les indústries químiques i derivats	64	69	78	87	66	74	69	70	-1	-5	9	17
VII Plàstic, cautxú i les seves manufactures	26	29	34	34	54	59	74	88	-28	-29	-40	-53
VIII Pells, cuirs i les seves manufactures	11	9	10	9	4	4	3	4	7	6	7	5
IX Fusta, suro i les seves manufactures	6	8	9	10	12	14	18	16	-6	-6	-9	-6
X Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	55	60	71	84	26	28	32	34	29	32	40	50
XI Matèries tèxtils i les seves manufactures	22	20	23	23	25	29	27	34	-3	-9	-4	-11
XII Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	4	5	9	7	8	13	14	16	-4	-8	-5	-8
XIII Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	39	42	43	17	14	13	12	9	25	29	31	9
XIV Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	23	28	35	40	0	0	1	0	23	28	34	40
XV Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	62	52	64	70	64	54	52	66	-3	-2	12	4
XVI Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	120	123	154	150	118	112	119	128	2	10	36	22
XVII Material de transport	46	40	49	54	43	36	43	54	4	4	6	0
XVIII Òptica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	7	7	10	11	8	10	13	12	-2	-3	-3	-1
XIX Armes i municions	5	5	5	4	0	0	0	0	5	5	4	4
XX Mercaderies i productes diversos	64	68	76	80	28	18	15	34	36	50	61	46
XXI Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sense codificació	3	3	5	8	0	0	1	2	2	3	4	6
Total	1.869	1.954	2.061	2.083	908	888	893	993	962	1.066	1.168	1.090

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA A.10. EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE TARRAGONA PER TIPOLOGIA DE BÉNS. 2015-2018
 (MILIONS D'EUROS CORRENTS)

	Exportacions				Imports				Saldo			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I Animals vius i productes del regne animal	100	90	117	122	51	55	69	66	50	35	48	56
II Productes del regne vegetal	373	328	301	291	582	567	481	509	-209	-239	-181	-218
III Greixos, olis i derivats i cerees	144	151	132	114	31	32	33	24	113	119	99	89
IV Prods. alimentaris, begudes, vinagre i tabac	465	524	543	528	493	497	518	423	-28	27	25	105
V Productes minerals	1.031	1.019	1.953	1.382	3.782	2.991	4.717	5.552	-2.751	-1.972	-2.764	-4.170
VI Prod. de les indústries químiques i derivats	1.430	1.262	1.126	1.302	1.762	1.606	1.741	1.804	-332	-343	-615	-502
VII Plàstic, cautxú i les seves manufactures	1.515	1.423	1.658	1.904	493	466	547	641	1.022	957	1.110	1.263
VIII Pells, cuirs i les seves manufactures	17	17	21	29	32	28	30	37	-15	-11	-9	-8
IX Fusta, suro i les seves manufactures	9	8	8	10	37	43	46	51	-28	-35	-38	-41
X Pasta fusta o cel·lulosa; paper, cartró i resid.	113	105	107	113	223	192	183	214	-110	-87	-76	-101
XI Matèries tèxtils i les seves manufactures	249	226	239	272	186	255	295	439	63	-29	-56	-167
XII Calçat, barrets, paraigües, plomes artificials	17	9	6	9	24	20	19	32	-7	-12	-13	-23
XIII Manufactures de pedra, guix, ciment; prods. ceràmics i vidre	87	77	98	108	105	111	119	112	-18	-34	-21	-4
XIV Pedres i metalls preciosos; bijuteria i monedes	1	2	36	2	5	5	4	5	-4	-4	32	-2
XV Metalls comuns i manufact. d'aquests metalls	158	163	170	169	365	358	451	492	-207	-195	-281	-323
XVI Màquines, material elèctric, aparells so i imatge	1.097	1.225	1.117	998	973	1.415	1.605	1.427	124	-190	-488	-429
XVII Material de transport	174	216	229	224	638	713	955	1.098	-464	-497	-726	-874
XVIII Òptica, fotografia i cinema, rellotgeria, música	10	10	12	12	65	163	154	105	-55	-153	-142	-93
XIX Armes i municions	0	0	0	0	1	0	1	4	-1	0	-1	-4
XX Mercaderies i productes diversos	132	309	677	757	369	527	588	505	-237	-218	89	252
XXI Objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat	2	3	1	0	0	0	0	0	1	2	1	0
Sense codificació	86	102	136	152	77	91	76	80	9	12	60	72
Total	7.210	7.269	8.686	8.498	10.295	10.134	12.633	13.621	-3.085	-2.865	-3.947	-5.124

Font: BBVA a partir de dades de Datacomex.

TAULA A.11. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS¹ DE LA SEGURETAT SOCIAL A CATALUNYA PER SECTORS PRODUCTIUS. 2017-2018 (MITJANA ANUAL DEL NOMBRE D'AFILIATS¹ EN MILERS I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2017	2018	2018
Primari	32,7	32,7	-0,2
Indústries extractives	2,5	2,5	0,8
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	5,2	5,1	-2,1
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	25,2	25,8	2,4
Alimentació, begudes i tabac	82,4	84,8	2,9
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	34,8	35,1	1,1
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enregistrament	40,6	41,2	1,5
Química i refi de petroli	34,6	35,5	2,9
Productes farmacèutics	23,3	24,4	4,8
Cautxú i plàstics	23,3	23,8	1,9
Altres minerals no metàl·lics	11,3	11,6	2,6
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	61,3	62,5	2,0
Productes informàtics, electrònics i elèctrics	20,4	20,9	2,3
Maquinària i equips mecànics	29,0	29,8	2,9
Material de transport	44,2	45,4	2,7
Manufactures diverses	33,8	35,9	6,1
Construcció	190,0	199,8	5,2
Comerç i reparació	586,5	595,5	1,5
Transport i emmagatzematge	162,5	170,8	5,1
Hostaleria	262,5	270,9	3,2
Informació i comunicacions	103,1	110,3	7,0
Finances i assegurances	64,1	64,7	1,0
Immobiliàries	30,8	32,4	5,1
Activitats professionals, científiques i administratives	474,7	493,8	4,0
Activitats artístiques, recreatives i altres	167,4	172,8	3,2
AAPP i Seguretat Social	190,9	202,3	6,0
Educació	159,3	164,8	3,5
Sanitat i serveis socials	270,4	284,5	5,2
Total	3.167,0	3.279,6	3,6

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i autònoms de la Seguretat Social.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA A.12. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS¹ DE LA SEGURETAT SOCIAL A LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA PER SECTORS PRODUCTIUS. 2017-2018 (MITJANA ANUAL DEL NOMBRE D'AFILIATS¹ EN MILERS I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2017	2018	2018
Primari	8,3	8,2	-0,8
Indústries extractives	1,7	1,7	1,0
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	2,9	2,8	-2,1
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	18,0	18,4	2,1
Alimentació, begudes i tabac	46,9	47,6	1,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	28,3	28,5	0,6
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enregistrament	30,2	30,7	1,6
Química i refi de petroli	25,1	25,9	3,0
Productes farmacèutics	21,1	22,0	4,7
Cautxú i plàstics	18,1	18,5	2,0
Altres minerals no metàl·lics	7,0	7,1	1,7
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	47,3	48,0	1,4
Productes informàtics, electrònics i elèctrics	17,5	18,0	2,6
Maquinària i equips mecànics	22,6	23,3	2,7
Material de transport	38,7	39,9	3,0
Manufactures diverses	25,0	26,6	6,1
Construcció	130,0	137,0	5,4
Comerç i reparació	446,7	454,3	1,7
Transport i emmagatzematge	126,7	133,7	5,6
Hostaleria	179,6	184,1	2,5
Informació i comunicacions	93,8	100,2	6,9
Finances i assegurances	53,0	53,7	1,3
Immobiliàries	25,3	26,6	5,0
Activitats professionals, científiques i administratives	394,4	411,6	4,4
Activitats artístiques, recreatives i altres	128,9	133,2	3,3
AAPP i Seguretat Social	132,6	139,1	4,9
Educació	130,2	134,9	3,6
Sanitat i serveis socials	210,4	220,8	4,9
Total	2.410,5	2.496,4	3,6

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i autònoms de la Seguretat Social.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA A.13. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS¹ DE LA SEGURETAT SOCIAL A LA DEMARCACIÓ DE GIRONA PER SECTORS PRODUCTIUS. 2017-2018 (MITJANA ANUAL DEL NOMBRE D'AFILIATS¹ EN MILERS I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2017	2018	2018
Primari	4,8	4,8	-0,1
Indústries extractives	0,3	0,3	3,1
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	0,4	0,4	2,4
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	2,6	2,7	3,0
Alimentació, begudes i tabac	17,2	17,8	3,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	3,3	3,4	4,6
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enregistrament	4,5	4,6	1,5
Química i refi de petroli	1,7	1,8	2,7
Productes farmacèutics	1,7	1,8	5,0
Cautxú i plàstics	2,2	2,2	0,9
Altres minerals no metàl·lics	1,4	1,4	1,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,6	5,8	3,3
Productes informàtics, electrònics i elèctrics	1,6	1,7	3,6
Maquinària i equips mecànics	3,7	3,9	4,7
Material de transport	1,3	1,3	-1,0
Manufactures diverses	2,5	2,7	4,9
Construcció	25,7	27,0	5,0
Comerç i reparació	57,0	58,3	2,2
Transport i emmagatzematge	12,2	12,6	3,3
Hostaleria	39,4	41,3	4,9
Informació i comunicacions	3,5	3,8	7,6
Finances i assegurances	4,4	4,4	-0,1
Immobiliàries	2,9	3,1	4,8
Activitats professionals, científiques i administratives	32,7	32,2	-1,6
Activitats artístiques, recreatives i altres	15,8	16,2	3,0
AAPP i Seguretat Social	20,9	23,7	13,7
Educació	10,1	10,4	3,4
Sanitat i serveis socials	21,7	23,0	6,3
Total	301,1	312,5	3,8

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i autònoms de la Seguretat Social.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA A.14. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS¹ DE LA SEGURETAT SOCIAL A LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA PER SECTORS PRODUCTIUS. 2017-2018 (MITJANA ANUAL DEL NOMBRE D'AFILIATS¹ EN MILERS I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2017	2018	2018
Primari	12,9	12,9	0,0
Indústries extractives	0,2	0,2	-9,0
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	0,5	0,5	-0,8
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	1,3	1,4	4,0
Alimentació, begudes i tabac	10,2	10,8	6,5
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,3	1,4	4,4
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enregistrament	1,8	1,8	-0,3
Química i refí de petroli	0,4	0,5	4,8
Productes farmacèutics	0,1	0,1	4,4
Cautxú i plàstics	0,9	0,9	4,3
Altres minerals no metàl·lics	1,3	1,4	7,3
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	2,8	3,0	8,2
Productes informàtics, electrònics i elèctrics	0,8	0,7	-6,9
Maquinària i equips mecànics	1,3	1,3	5,2
Material de transport	0,6	0,6	12,8
Manufactures diverses	1,9	2,0	4,9
Construcció	13,0	13,7	4,9
Comerç i reparació	32,8	32,6	-0,7
Transport i emmagatzematge	9,4	9,7	3,0
Hostaleria	12,6	12,9	2,8
Informació i comunicacions	2,5	2,7	9,8
Finances i assegurances	2,7	2,6	-2,0
Immobiliàries	0,6	0,7	7,1
Activitats professionals, científiques i administratives	15,2	15,5	2,0
Activitats artístiques, recreatives i altres	7,2	7,4	2,4
AAPP i Seguretat Social	14,4	15,0	4,4
Educació	6,7	7,0	4,0
Sanitat i serveis socials	14,4	15,3	6,5
Total	169,8	174,8	2,9

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i autònoms de la Seguretat Social.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA A.15. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS¹ DE LA SEGURETAT SOCIAL A LA DEMARCACIÓ DE TARRAGONA PER SECTORS PRODUCTIUS. 2017-2018 (MITJANA ANUAL DEL NOMBRE D'AFILIATS¹ EN MILERS I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Sector	Afiliats		Taxes de variació
	2017	2018	2018
Primari	6,7	6,7	-0,1
Indústries extractives	0,3	0,4	3,4
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	1,4	1,4	-3,7
Aigua, sanejament, residus i descontaminació	3,3	3,4	3,3
Alimentació, begudes i tabac	8,1	8,4	4,2
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,9	1,9	0,1
Fusta, paper, arts gràfiques i suports enregistrament	4,1	4,1	0,9
Química i refi de petroli	7,3	7,5	2,2
Productes farmacèutics	0,4	0,4	4,9
Cautxú i plàstics	2,2	2,2	1,3
Altres minerals no metàl·lics	1,6	1,7	4,1
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,6	5,7	3,0
Productes informàtics, electrònics i elèctrics	0,5	0,5	2,0
Maquinària i equips mecànics	1,4	1,3	-1,2
Material de transport	3,6	3,6	-0,2
Manufactures diverses	4,3	4,6	7,4
Construcció	21,3	22,2	4,3
Comerç i reparació	50,0	50,3	0,5
Transport i emmagatzematge	14,3	14,8	3,7
Hostaleria	31,0	32,5	4,9
Informació i comunicacions	3,3	3,5	6,6
Finances i assegurances	4,0	4,0	0,2
Immobiliàries	1,9	2,0	5,6
Activitats professionals, científiques i administratives	32,4	34,5	6,4
Activitats artístiques, recreatives i altres	15,5	15,9	2,5
AAPP i Seguretat Social	23,0	24,4	6,1
Educació	12,3	12,5	2,1
Sanitat i serveis socials	24,0	25,4	5,9
Total	285,6	295,9	3,6

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i autònoms de la Seguretat Social.
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA B.1. CAPTURES ALS PRINCIPALS CENTRES PESQUERS CATALANS. 2016-2018
(VALORS ABSOLUTS EN TONES CAPTURADES I TAXES DE VARIACIÓ EN %)

	Valors absoluts			Taxes de variació	
	2016	2017	2018	2017	2018
Arenys de Mar	2.243	1.967	1.951	-12,3	-0,8
Badalona	12	11	13	-7,2	15,3
Barcelona	3.345	2.944	3.169	-12,0	7,6
Vilanova i la Geltrú	3.259	3.067	3.624	-5,9	18,2
Demarcació de Barcelona	8.859	7.988	8.756	-9,8	9,6
Blanes	2.795	2.536	2.682	-9,3	5,8
L'Escala	1.683	1.673	1.353	-0,6	-19,1
Llançà	629	606	668	-3,8	10,4
Palamós	1.515	1.469	2.127	-3,1	44,8
Port de la Selva	129	104	132	-19,7	26,5
Roses	1.521	1.351	1.254	-11,2	-7,2
Sant Feliu de Guíxols	1.085	685	939	-36,9	37,0
Demarcació de Girona	9.358	8.424	9.156	-10,0	8,7
L'Ametlla de Mar	1.430	1.160	1.181	-18,9	1,8
L'Ampolla	187	153	179	-18,1	17,2
Cambrils	1.331	1.085	1.280	-18,5	18,0
Les Cases d'Alcanar	225	194	200	-13,5	3,0
Deltebre	263	209	225	-20,7	7,8
Sant Carles de la Ràpita	2.854	2.512	2.685	-12,0	6,9
Tarragona	4.416	3.649	3.597	-17,4	-1,4
Torredembarra	24	49	44	109,6	-10,1
Demarcació de Tarragona	10.730	9.011	9.391	-16,0	4,2
Catalunya	28.947	25.423	27.303	-12,2	7,4

Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat.

TAULA B.2. HABITATGES EN CONSTRUCCIÓ PER COMARQUES. 2016-2018
 (NOMBRE D'HABITATGES EN CONSTRUCCIÓ I TAXA DE CREIXEMENT INTERANUAL EN PERCENTATGE)

Comarca	Nombre d'habitatges			Variació (%)	
	2016	2017	2018	2017	2018
Alt Camp	15	25	27	66,7	8,0
Alt Empordà	494	518	564	4,9	8,9
Alt Penedès	149	155	386	4,0	149,0
Alt Urgell	12	13	13	8,3	0,0
Alta Ribagorça	4	7	10	75,0	42,9
Anoia	142	224	195	57,7	-12,9
Bages	161	207	140	28,6	-32,4
Baix Camp	229	302	400	31,9	32,5
Baix Ebre	182	71	87	-61,0	22,5
Baix Empordà	513	560	569	9,2	1,6
Baix Llobregat	1.897	3.497	4.447	84,3	27,2
Baix Penedès	138	143	67	3,6	-53,1
Barcelonès	4.545	5.655	6.824	24,4	20,7
Berguedà	34	31	23	-8,8	-25,8
Cerdanya	100	143	143	43,0	0,0
Conca de Barberà	20	13	41	-35,0	215,4
Garraf	472	633	954	34,1	50,7
Garrigues	22	11	21	-50,0	90,9
Garrotxa	99	97	192	-2,0	97,9
Gironès	339	485	713	43,1	47,0
Maresme	859	1.382	1.900	60,9	37,5
Moianès	22	15	27	-31,8	80,0
Montsià	68	78	186	14,7	138,5
Noguera	104	37	21	-64,4	-43,2
Osona	169	359	445	112,4	24,0
Pallars Jussà	14	11	6	-21,4	-45,5
Pallars Sobirà	6	6	38	0,0	533,3
Pla d'Urgell	59	29	33	-50,8	13,8
Pla de l'Estany	42	64	87	52,4	35,9
Priorat	4	3	5	-25,0	66,7
Ribera d'Ebre	8	9	10	12,5	11,1
Ripollès	37	46	29	24,3	-37,0
Segarra	17	39	113	129,4	189,7
Segrià	303	363	561	19,8	54,5
Selva	230	292	273	27,0	-6,5
Solsonès	52	21	25	-59,6	19,0
Tarragonès	343	363	579	5,8	59,5
Terra Alta	7	9	17	28,6	88,9
Urgell	76	49	32	-35,5	-34,7
Val d'Aran	60	20	67	-66,7	235,0
Vallès Occidental	2.061	2.947	4.252	43,0	44,3
Vallès Oriental	385	725	1.335	88,3	84,1
Catalunya	14.493	19.657	25.857	35,6	31,5

1: Estimació pròpia.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat.

TAULA B.3. PREU DE VENDA DE LES COMPRAVENDES REGISTRADES PER COMARQUES I CATALUNYA¹. 2018 (€/M² CONSTRUÏT I TAXA DE VARIACIÓ ANUAL)

Comarca	Habitatge nou €/m ²	Habitatge usat €/m ²	Total €/m ²	Habitatge nou % anual	Habitatge usat % anual	Total % anual
Alt Camp	822	1.046	1.037	-36,1	-1,2	-5,7
Alt Empordà	1.812	1.862	1.858	6,0	-0,7	-0,2
Alt Penedès	1.259	1.207	1.217	2,8	1,6	1,9
Alt Urgell	949	998	988	-36,3	25,6	9,8
Alta Ribagorça	--	1.125	1.125	--	-0,3	-0,3
Anoia	1.125	1.012	1.033	26,1	4,1	7,6
Bages	1.123	1.114	1.116	22,4	2,1	5,9
Baix Camp	1.332	1.442	1.432	9,2	8,5	8,5
Baix Ebre	791	1.169	1.142	9,8	10,1	9,3
Baix Empordà	2.185	1.976	2.005	17,8	-0,2	2,1
Baix Llobregat	2.572	2.271	2.317	20,5	5,9	8,1
Baix Penedès	1.378	1.285	1.302	3,2	0,6	0,7
Barcelonès	3.365	3.322	3.327	3,8	4,3	4,2
Berguedà	1.359	907	947	0,1	-2,2	1,1
Cerdanya	3.071	2.503	2.599	33,2	7,8	12,1
Conca de Barberà	--	713	713	--	-4,2	-5,2
Garraf	3.043	2.425	2.456	33,4	2,5	4,2
Garrigues	605	515	529	--	-7,5	-4,9
Garrotxa	1.149	1.143	1.146	6,1	4,4	5,1
Gironès	1.666	1.581	1.606	-6,3	8,0	3,8
Maresme	2.298	1.986	2.048	24,7	6,9	10,3
Moianès	1.219	1.187	1.197	19,0	-11,7	-3,3
Montsià	681	771	766	-18,8	-0,7	-1,7
Noguera	876	665	684	20,6	4,1	5,3
Osona	1.493	1.245	1.287	10,0	2,3	3,0
Pallars Jussà	--	701	701	--	-8,0	-8,0
Pallars Sobirà	--	1.197	1.197	--	13,2	10,8
Pla d'Urgell	1.295	1.351	1.329	42,8	8,6	25,9
Pla de l'Estany	604	679	667	10,4	11,4	10,6
Priorat	--	1.075	1.075	--	27,5	28,9
Ribera d'Ebre	919	668	689	64,6	14,7	18,6
Ripollès	810	1.431	1.386	-36,5	-6,1	-6,7
Segarra	335	712	586	-70,0	-13,0	-30,0
Segrià	958	838	874	-3,8	-4,8	-3,0
Selva	1.527	1.619	1.611	38,2	10,1	10,8
Solsonès	980	1.091	1.077	1,4	19,1	17,0
Tarragonès	1.490	1.463	1.467	-4,9	4,3	2,9
Terra Alta	647	775	731	34,7	3,7	8,4
Urgell	637	724	697	-19,7	5,8	-2,9
Val d'Aran	2.371	2.347	2.349	-12,5	-6,1	-6,9
Vallès Occidental	2.259	1.939	1.980	11,8	15,3	15,4
Vallès Oriental	1.605	1.603	1.603	7,6	9,3	9,0
Catalunya	2.104	2.067	2.073	7,5	3,3	3,8

1: Preu de venda de les compravendes registrades al Col·legi de Registradors de la Propietat, Béns Mobles i Mercantils.
Font: Estimació BBVA a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat.

TAULA B.4. AFILIATS AL RÈGIM GENERAL I AUTÒNOMS DE LA SEGURETAT SOCIAL PER COMARQUES I PER SECTORS. 2018 (VALORS ABSOLUTS¹ EN MITJANA DE PERSONES AFILIADES DURANT L'ANY I TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Comarca	Afiliats					Taxes de variació interanual				
	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total	Primari	Indústria	Constr.	Serveis	Total
Alt Camp	534	6.373	1.058	10.321	18.285	-2,7	0,2	3,5	6,5	3,8
Alt Empordà	973	5.504	4.752	36.548	47.776	-2,9	1,0	3,3	3,0	2,7
Alt Penedès	828	12.665	2.548	22.860	38.901	0,0	1,4	5,1	3,5	2,8
Alt Urgell	481	901	609	4.159	6.150	-1,6	-0,3	4,8	1,9	1,6
Alta Ribagorça	83	95	145	986	1.308	-3,8	-0,5	-12,3	6,5	2,8
Anoia	506	9.322	2.836	21.139	33.803	0,1	0,8	5,1	3,5	2,8
Bages	843	17.619	4.378	44.966	67.807	4,8	2,9	4,4	6,5	5,4
Baix Camp	1.016	9.294	5.367	49.257	64.933	-1,2	1,8	7,1	3,0	3,1
Baix Ebre	1.359	3.448	2.457	17.646	24.911	1,6	3,3	5,2	6,0	5,3
Baix Empordà	732	3.960	6.561	33.912	45.164	0,6	1,1	6,4	3,6	3,8
Baix Llobregat	493	52.092	23.696	231.992	308.274	-12,5	2,7	7,7	4,8	4,6
Baix Penedès	276	4.035	2.406	18.543	25.260	3,2	4,4	5,7	3,4	3,7
Barcelonès	499	94.782	48.531	1.116.945	1.260.757	0,0	0,8	4,1	3,1	3,0
Berguedà	583	2.119	1.385	7.366	11.453	-1,6	3,7	-0,2	1,6	1,6
Cerdanya	286	297	1.045	5.977	7.604	0,9	1,5	0,3	1,9	1,6
Conca de Barberà	393	3.448	497	3.299	7.636	0,8	5,4	0,6	2,8	3,7
Garraf	105	4.098	3.191	29.438	36.832	-1,4	4,9	2,9	4,2	4,1
Garrigues	1.211	1.168	584	2.616	5.579	-1,7	6,1	1,4	-0,2	0,9
Garrotxa	519	9.122	1.624	12.874	24.139	2,8	5,3	2,5	3,5	4,1
Gironès	699	11.272	5.974	87.690	105.634	0,0	3,4	5,7	4,1	4,1
Maresme	850	19.605	10.046	106.320	136.820	0,1	0,3	6,4	5,3	4,6
Moianès	159	1.499	385	2.094	4.137	-0,6	3,3	2,6	1,6	2,2
Montsià	1.157	4.230	1.382	12.657	19.425	-0,5	3,9	1,9	3,5	3,2
Noguera	1.958	2.140	1.200	7.069	12.367	1,3	3,4	3,0	1,0	1,6
Osona	2.180	22.669	4.131	39.587	68.566	0,8	4,0	3,2	1,9	2,6
Pallars Jussà	537	231	453	2.643	3.864	-1,6	5,4	-9,4	0,9	-0,5
Pallars Sobirà	189	125	265	1.870	2.448	-1,2	-0,4	-1,1	4,1	2,9
Pla d'Urgell	1.236	3.639	1.245	7.973	14.093	-0,3	10,8	12,0	3,5	5,6
Pla de l'Estany	528	4.184	1.247	6.932	12.891	0,3	3,1	5,7	4,1	3,7
Priorat	394	599	196	1.246	2.435	1,3	0,7	0,3	1,7	1,2
Ribera d'Ebre	504	554	569	3.527	5.154	0,4	-1,4	2,2	2,4	1,7
Ripollès	301	2.553	652	6.592	10.098	-0,7	2,6	-2,7	5,6	4,1
Segarra	841	5.433	498	3.670	10.442	-0,2	6,8	-1,4	1,2	3,8
Segrià	4.662	8.266	6.625	76.103	95.655	0,0	2,0	7,8	2,5	2,7
Selva	748	14.850	5.104	38.500	59.202	0,4	3,5	6,6	4,4	4,3
Solsonès	581	1.028	530	2.951	5.089	3,9	7,8	2,9	1,3	3,0
Tarragonès	325	14.405	7.901	101.890	124.522	0,5	2,7	3,0	3,9	3,7
Terra Alta	767	705	367	1.497	3.336	-2,0	3,7	0,8	3,9	2,1
Urgell	1.109	3.478	1.035	7.366	12.987	0,9	7,0	1,4	3,2	3,8
Val d'Aran	46	151	486	4.091	4.774	-1,1	1,9	1,1	5,8	5,1
Vallès Occidental	421	81.222	25.014	276.651	383.307	-8,1	3,5	6,5	4,4	4,3
Vallès Oriental	764	41.219	10.873	92.887	145.743	0,0	3,7	5,8	3,1	3,4
Catalunya	32.672	484.397	199.842	2.562.642	3.279.552	-0,2	2,7	5,2	3,7	3,6

1: Afiliats comarcalitzables al Règim General i de la mineria i el carbó i autònoms.

Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA B.5. ATUR REGISTRAT PER COMARQUES I SECTORS PRODUCTIUS. 2018
(MITJANA ANUAL D'ATURATS¹ I TAXES DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

Comarca	Primari		Indústria		Construcció		Serveis		SOA ²		Total	
	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa	Aturats	Taxa
Alt Camp	200	-15,9	421	-2,7	182	-10,7	1.595	-6,7	196	-1,9	2.594	-6,8
Alt Empordà	339	-13,1	484	-1,2	760	-12,2	5.554	-9,4	510	-4,0	7.647	-9,0
Alt Penedès	286	-26,4	854	-6,5	343	-14,0	3.537	-11,3	336	-9,6	5.356	-11,6
Alt Urgell	38	-12,8	59	-30,1	99	-8,6	562	-13,1	40	-12,4	798	-14,1
Alta Ribagorça	2	-30,4	4	-36,7	19	-10,1	64	-15,1	3	145,5	91	-14,0
Anoia	170	-11,4	1.357	-11,5	485	-12,6	4.848	-12,0	728	-4,1	7.588	-11,2
Bages	3	1,2	10	-8,4	48	-8,6	235	-9,2	5	-1,9	300	-8,4
Baix Camp	167	-3,3	1.501	-7,4	905	-16,3	6.291	-9,0	638	3,7	9.501	-8,6
Baix Ebre	465	-10,0	908	-14,1	1.163	-17,8	8.218	-20,0	847	-9,1	11.601	-17,3
Baix Empordà	446	-11,6	513	-11,7	385	-13,3	2.661	-11,0	290	-8,7	4.296	-11,3
Baix Llobregat	233	-12,8	465	-12,5	831	-15,7	4.522	-13,0	374	-6,0	6.425	-12,7
Baix Penedès	253	-14,2	4.772	-12,4	3.380	-11,5	29.246	-8,8	2.722	-1,3	40.373	-9,1
Barcelonès	208	-7,4	662	-10,6	753	-12,4	5.567	-10,6	467	-3,1	7.658	-10,3
Berguedà	511	-11,7	9.157	-10,3	8.549	-19,0	84.950	-11,1	6.670	8,6	109.838	-10,3
Cerdanya	42	-41,1	309	-35,9	171	-9,1	1.236	-10,5	165	-22,0	1.922	-12,2
Conca de Barberà	5	-24,1	15	-14,0	63	-12,4	366	-4,8	6	-18,4	455	-9,1
Garraf	36	-17,5	143	-10,9	62	-14,5	520	-10,6	38	-8,0	799	-11,0
Garrigues	122	-7,6	715	-8,8	757	-24,3	6.255	-10,5	422	10,6	8.272	-10,2
Garrotxa	110	-22,0	120	-9,9	62	-7,4	415	-9,8	44	-19,4	751	-10,5
Gironès	37	-17,0	425	-7,0	137	-13,4	1.350	-9,6	105	-6,6	2.053	-9,8
Maresme	296	-14,9	921	-10,2	1.011	-13,0	6.374	-12,8	739	-5,4	9.341	-12,0
Moianès	10	4,4	117	2,5	27	-11,4	321	-15,1	19	-7,7	493	-10,4
Montsià	512	-11,0	3.546	-11,2	2.231	-18,2	17.280	-16,1	1.520	-12,3	25.088	-14,8
Noguera	398	0,6	530	-6,1	275	-9,7	2.448	-23,1	208	11,8	3.859	-13,8
Osona	285	-13,0	201	-7,7	149	-16,7	1.095	-13,6	164	-5,1	1.893	-11,6
Pallars Jussà	149	-26,0	1.620	-5,8	512	-24,3	4.438	-2,3	918	-21,1	7.637	-8,8
Pallars Sobirà	36	-24,7	39	-34,8	59	-5,3	375	-13,5	33	-44,7	541	-15,1
Pla d'Urgell	7	-6,0	9	-9,1	16	-15,8	182	-18,3	3	10,8	217	-12,7
Pla de l'Estany	283	-9,9	172	-9,3	77	-8,1	866	-11,2	119	-33,7	1.517	-12,2
Priorat	57	3,0	176	-10,8	78	-24,2	721	-11,2	56	10,2	1.088	-7,8
Ribera d'Ebre	85	-5,7	64	1,2	19	-12,0	204	-11,3	29	-2,8	402	-8,5
Ripollès	238	-16,2	118	-10,9	94	-14,9	627	-12,4	62	-13,8	1.139	-12,4
Segarra	24	-2,1	214	-10,0	65	-22,9	580	-16,0	46	-9,4	929	-13,6
Segrià	50	-0,2	196	3,4	53	-9,6	424	-21,6	71	13,0	795	-14,2
Selva	1.509	-4,6	711	-9,3	877	-12,9	7.594	-10,2	708	-6,9	11.399	-10,1
Solsonès	236	-11,7	979	-6,1	767	-29,0	6.500	-16,3	462	-7,1	8.945	-15,1
Tarragonès	25	-12,3	88	-6,4	47	-16,7	262	-8,5	34	1,4	455	-8,7
Terra Alta	297	17,1	1.098	-20,1	1.460	-20,2	10.467	-8,5	1.090	-11,0	14.412	-9,0
Urgell	52	-5,7	49	-5,5	38	-16,8	213	-11,9	22	-8,5	373	-10,3
Val d'Aran	240	-48,1	239	2,0	130	-15,6	1.035	-5,9	138	-29,0	1.783	-8,5
Vallès Occidental	367	-10,4	7.502	-12,8	4.814	-14,4	33.857	-11,2	4.045	-1,5	50.585	-11,1
Vallès Oriental	277	-19,5	3.447	-12,9	1.636	-14,4	14.972	-13,2	1.454	-9,0	21.786	-13,1
Catalunya³	9.106	-9,4	44.930	-10,5	33.586	-13,7	278.824	-11,5	26.548	-3,6	392.992	-11,0

1: Aturats (SOC) comarcalitzables.

2: Sense ocupació anterior, inclou els no classificats i els que busquen primera ocupació.

3: El total d'aturats a Catalunya no ha de coincidir necessàriament amb la suma dels totals de les comarques degut a la existència d'atur no comarcalitzable.

Font: Font: BBVA a partir de dades de l'Idescat

TAULA B.6. DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE L'OCUPACIÓ PER GRANDÀRIA D'EMPRESA. 2017-2018
(PES DELS AFILIATS¹ SOBRE EL TOTAL DE CATALUNYA A CADA TRAM DE GRANDÀRIA D'EMPRESA EN % I CANVI EN PUNTS PERCENTUALS)

	Gran empresa (més de 500 treb.)			Empresa mitjana (de 51 a 500 treb.)			Empresa petita (d'11 a 50 treb.)			Empresa molt petita (de 0 a 10 treb.)		
	Pes comarcal		Canvi 2017- 2018	Pes comarcal		Canvi 2017- 2018	Pes comarcal		Canvi 2017- 2018	Pes comarcal		Canvi 2017- 2018
	2017	2018		2017	2018		2017	2018		2017	2018	
Alt Camp	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0
Alt Empordà	0,3	0,2	0,0	0,9	0,9	0,0	1,8	1,8	0,0	2,3	2,3	0,0
Alt Penedès	0,3	0,4	0,1	1,4	1,4	0,0	1,4	1,4	0,0	1,4	1,4	0,0
Alt Urgell	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Alta Ribagorça	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Anoia	0,2	0,2	0,1	1,0	0,9	-0,1	1,3	1,4	0,1	1,4	1,3	0,0
Bages	1,9	2,0	0,2	1,8	1,9	0,0	2,2	2,2	0,0	2,1	2,1	0,0
Baix Camp	1,1	1,0	0,0	2,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,4	2,4	0,0
Baix Ebre	0,1	0,1	0,1	0,8	0,8	0,0	0,7	0,7	0,0	1,1	1,1	0,0
Baix Empordà	0,3	0,2	0,0	0,9	0,9	0,0	1,6	1,6	0,0	2,1	2,2	0,0
Baix Llobregat	6,7	6,8	0,1	11,0	11,4	0,4	10,2	10,1	0,0	8,9	8,9	-0,1
Baix Penedès	0,2	0,3	0,0	0,7	0,6	0,0	0,8	0,9	0,1	1,1	1,1	0,0
Barcelonès	59,3	57,9	-1,4	38,9	38,3	-0,6	33,4	33,2	-0,2	31,0	31,2	0,2
Berguedà	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,4	0,4	0,0	0,6	0,6	0,0
Cerdanya	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,4	0,4	0,0
Conca de Barberà	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Garraf	0,3	0,3	0,0	0,7	0,8	0,1	1,1	1,1	0,0	1,8	1,8	0,0
Garrigues	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Garrotxa	0,3	0,3	0,1	0,8	0,8	0,0	0,9	0,9	0,0	0,9	0,9	0,0
Gironès	3,2	3,2	0,0	3,7	3,7	0,0	3,3	3,3	0,0	2,8	2,8	0,0
Maresme	2,6	3,0	0,4	3,0	3,0	0,0	4,2	4,2	-0,1	5,7	5,7	0,0
Moianès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Montsià	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0	0,6	0,7	0,0	0,9	0,9	0,0
Noguera	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,2	0,0	0,5	0,5	0,0	0,7	0,7	0,0
Osona	1,6	1,7	0,1	1,7	1,7	0,0	2,1	2,2	0,0	2,7	2,6	-0,1
Pallars Jussà	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Pallars Sobirà	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Pla d'Urgell	0,0	0,0	0,0	0,4	0,5	0,1	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0
Pla de l'Estany	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0	0,6	0,6	0,0	0,5	0,5	0,0
Priorat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Ribera d'Ebre	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0
Ripollès	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,4	0,0
Segarra	0,6	0,6	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Segrià	1,8	1,7	-0,1	3,5	3,5	0,0	3,1	3,1	0,0	3,0	3,0	0,0
Selva	0,3	0,5	0,2	1,8	1,8	-0,1	2,2	2,3	0,0	2,2	2,2	0,0
Solsonès	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Tarragonès	3,9	3,8	0,0	4,9	4,9	0,0	3,7	3,7	0,0	3,0	3,0	0,0
Terra Alta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Urgell	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	0,0	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0
Val d'Aran	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Vallès Occidental	11,9	12,4	0,5	12,1	12,1	-0,1	12,2	12,1	-0,1	10,8	10,8	0,0
Vallès Oriental	2,0	1,8	-0,1	4,5	4,6	0,1	5,5	5,6	0,1	5,1	5,1	0,0
Catalunya	100,0	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0		100,0	100,0	

1: Afiliats al Règim General i autònoms de la Seguretat Social (autònoms inclosos dins la categoria "Empresa molt petita").
Font: BBVA a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

TAULA C.1. ESTRUCTURA DEL VAB PB DEL SECTOR PRIMARI PER COMARQUES I PER PRODUCTES. 2017
(EN % DEL TOTAL COMARCAL¹)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	74,3	25,2	0,5	0,0	1,1	0,3	0,5	0,9	0,0	0,1	1,1	10,3	0,0	29,0	1,8	26,7	2,2	0,2	0,1	0,1	0,2	22,0	0,4	2,5	100
Alt Empordà	16,1	77,0	1,0	6,0	2,7	0,3	3,9	1,1	2,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,8	0,2	0,7	0,3	4,8	66,2	0,0	0,2	2,4	0,2	3,2	100
Alt Penedès	65,9	33,6	0,5	0,0	0,3	0,1	0,1	0,9	3,1	0,1	1,1	0,1	0,0	30,9	0,3	28,5	0,3	2,7	1,3	0,1	0,7	27,8	0,2	0,8	100
Alt Urgell	19,8	65,2	15,0	0,0	2,4	0,1	11,7	2,2	1,0	0,9	1,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	6,3	3,0	0,1	0,6	5,8	0,1	49,3	100
Alta Ribagorça	33,2	46,7	20,1	0,0	0,0	0,0	22,6	5,0	0,0	1,4	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,9	0,0	0,7	7,9	0,2	0,0	1,0	100
Anoia	21,2	77,9	0,9	0,0	7,2	2,3	0,8	0,7	0,0	0,0	0,6	0,3	0,0	4,6	0,2	4,2	0,2	4,4	40,8	0,1	0,4	30,8	0,7	0,6	100
Bages	5,4	92,4	2,2	0,0	3,1	0,3	0,6	0,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	12,0	59,0	0,2	0,6	19,3	0,4	0,9	100
Baix Camp	47,6	47,3	0,8	4,3	0,1	0,1	0,2	18,9	7,5	0,3	0,9	9,1	1,7	0,3	3,6	0,3	4,5	0,1	0,0	0,1	0,2	41,6	2,8	2,7	100
Baix Ebre	41,8	51,9	0,4	5,9	5,1	0,0	0,1	6,7	1,5	0,1	0,6	0,4	19,3	0,0	3,5	0,0	4,3	0,2	0,0	0,0	0,2	47,6	1,0	3,3	100
Baix Empordà	23,6	63,8	4,0	8,5	4,1	0,5	3,4	2,5	6,2	0,2	5,8	0,0	0,0	0,2	0,1	0,2	0,1	2,7	54,9	0,0	0,3	2,5	0,2	3,3	100
Baix Llobregat	80,5	9,3	5,9	4,3	0,6	0,0	0,9	60,9	8,4	0,2	5,9	0,0	0,0	1,2	0,6	1,1	0,7	1,6	1,2	1,1	1,1	2,4	0,1	1,8	100
Baix Penedès	83,7	15,4	0,5	0,4	0,4	0,1	0,1	11,1	0,0	0,6	0,8	0,4	0,1	33,3	2,6	30,7	3,1	0,1	0,1	0,1	0,5	13,2	0,3	1,4	100
Barcelonès	1,6	0,2	58,9	39,4	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Berguedà	3,7	92,0	4,3	0,0	1,6	0,2	1,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	60,7	0,2	0,9	8,9	0,2	3,0	100
Cerdanya	10,5	81,5	8,1	0,0	2,9	0,4	5,5	0,3	0,0	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,3	10,4	0,6	0,7	0,1	0,2	25,2	100
Conca de Barberà	63,4	35,9	0,7	0,0	10,1	1,5	2,0	0,5	0,0	0,0	0,6	2,2	0,0	23,2	0,9	21,3	1,1	0,5	0,1	0,0	0,2	32,3	0,7	2,0	100
Garraf	28,9	2,8	2,7	65,6	0,5	0,0	0,4	4,0	1,3	0,4	1,5	0,0	0,0	10,6	0,1	9,8	0,1	0,0	0,0	1,0	0,9	0,8	0,0	0,2	100
Garrigues	27,3	72,7	0,1	0,0	3,0	0,2	2,5	0,3	0,0	0,0	7,6	1,7	0,0	0,6	4,9	0,5	6,0	1,3	7,4	0,0	0,1	59,2	0,5	4,3	100
Garrotxa	11,4	77,4	11,2	0,0	2,0	0,5	7,2	0,8	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,5	56,5	0,0	0,3	2,6	0,9	6,5	100
Gironès	34,5	59,6	5,9	0,0	1,7	0,7	7,0	4,0	19,9	0,0	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	43,2	0,0	0,1	3,8	0,3	7,7	100
Maresme	82,4	9,9	2,2	5,5	0,2	0,1	0,8	20,1	59,5	1,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	1,2	1,9	0,2	0,1	5,2	0,1	1,1	100
Moianès	5,4	93,3	1,2	0,0	2,7	0,2	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	63,9	0,5	1,1	9,6	0,5	0,5	100
Montsià	66,3	18,0	3,0	12,7	11,2	0,0	0,3	7,1	8,8	0,0	1,1	0,2	28,7	0,0	3,9	0,0	4,8	0,1	0,1	0,0	0,1	15,8	0,9	1,0	100
Noguera	53,7	46,1	0,2	0,0	18,4	1,2	9,0	5,9	0,4	0,1	16,8	0,6	0,0	0,4	0,3	0,4	0,4	3,0	21,7	0,0	0,2	14,4	0,7	6,2	100
Osona	5,0	92,8	2,2	0,0	1,3	0,2	3,1	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,2	69,5	0,2	0,5	2,3	0,2	5,9	100
Pallars Jussà	48,5	44,4	7,1	0,0	16,5	2,2	15,5	6,2	0,0	0,1	0,3	2,5	0,0	1,7	0,8	1,6	1,0	5,8	20,4	0,1	1,6	11,7	0,4	4,5	100
Pallars Sobirà	31,7	56,1	12,2	0,0	0,6	0,0	19,4	7,9	0,0	3,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	30,3	0,0	1,3	5,0	0,0	0,0	19,5	100
Pla d'Urgell	54,7	45,2	0,0	0,0	10,1	0,1	17,6	1,7	0,6	0,0	24,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1,5	10,2	0,0	0,1	26,4	0,0	6,9	100
Pla de l'Estany	7,3	89,2	3,6	0,0	1,2	0,8	3,5	1,0	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	76,7	0,0	0,2	2,7	0,1	4,0	100
Priorat	69,8	30,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,7	0,0	0,2	4,2	6,4	0,0	19,7	8,9	18,2	11,0	0,2	0,0	0,1	0,2	24,4	3,2	2,1	100
Ribera d'Ebre	83,8	15,5	0,8	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	13,9	0,0	35,1	3,3	1,0	4,4	9,6	4,1	11,8	0,2	0,1	0,0	0,5	12,1	1,6	1,1	100
Ripollès	5,6	83,3	11,1	0,0	0,0	0,0	4,9	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,6	36,4	0,2	0,9	0,2	0,2	3,7	100
Segarra	31,8	67,8	0,4	0,0	23,6	4,8	1,3	0,5	0,0	0,1	0,0	0,5	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	2,6	19,3	0,0	0,1	41,6	0,9	3,3	100
Segrià	72,0	24,5	3,6	0,0	4,7	0,3	6,9	0,9	0,7	0,0	53,8	0,9	0,0	1,1	0,8	1,0	0,9	2,5	8,6	0,0	0,1	10,4	0,2	2,8	100
Selva	46,8	34,8	11,9	6,5	0,8	0,4	4,5	3,1	36,8	0,4	0,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	25,6	0,0	0,2	1,7	0,3	4,2	100
Solsonès	23,8	60,9	15,3	0,0	16,2	3,3	3,8	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	26,6	0,0	0,9	24,4	1,5	2,1	100
Tarragonès	41,6	25,0	4,5	28,9	0,5	0,1	0,0	7,3	6,3	0,7	0,6	9,0	0,2	5,9	2,0	5,5	2,4	0,0	0,0	0,1	0,1	22,9	1,0	2,0	100
Terra Alta	68,1	31,1	0,9	0,0	0,0	0,0	1,0	0,6	0,0	0,1	3,1	8,6	0,0	21,9	5,6	20,2	6,9	0,1	0,1	0,0	0,3	25,2	3,9	1,5	100
Urgell	44,5	55,4	0,1	0,0	11,6	1,3	6,8	2,1	2,2	0,5	12,0	1,4	0,0	2,4	0,9	2,2	1,1	1,6	14,2	0,0	0,1	36,3	0,4	2,7	100
Val d'Aran	2,3	12,6	85,1	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	6,1	0,0	1,5	2,9	0,0	0,0	2,2	100
Vallès Occidental	13,5	59,2	27,3	0,0	3,9	0,3	2,7	3,2	0,9	0,0	0,9	0,1	0,0	0,4	0,4	0,3	0,5	12,3	31,9	1,6	1,6	11,1	0,3	0,5	100
Vallès Oriental	24,0	71,2	4,8	0,0	1,4	0,2	3,3	0,7	17,4	0,2	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2	0,1	15,9	23,8	0,5	0,9	24,4	0,3	5,3	100
Catalunya	37,9	55,9	3,45	2,76	4,26	0,46	3,88	3,48	6,1	0,15	9,23	0,95	1,86	2,71	1,02	2,49	1,26	5,53	29,2	0,11	0,34	16,3	0,5	3,9	100

¹: Per a les comarques costaneres, el subsector d'aqüicultura s'inclou dins del de la pesca, i per a les comarques interiors dins del forestal.

(1) Agrícola; (2) Ramader; (3) Forestal; (4) Pesca; (5) Cereals; (6) Plantes industrials; (7) Plantes farratgeres; (8) Hortalisses; (9) Plantes i flors; (10) Patates; (11) Fruïtes fresques; (12) Fruïta seca; (13) Cítrics; (14) Raïm; (15) Oliva; (16) Vi i most; (17) Oli d'oliva; (18) Boví; (19) Porquí; (20) Equí; (21) Oví i cabrum; (22) Aviram; (23) Conills; (24) Altres productes agraris.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA.

TAULA C.2. CREIXEMENT DEL VAB PB DEL SECTOR PRIMARI PER COMARQUES I PER PRODUCTES. 2018
(TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %¹)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	Total
Alt Camp	4,1	-5,0	-4,5	0,0	4,9	-15,4	-17,3	1,0	0,0	3,2	-20,3	-25,0	-9,8	14,7	-38,0	12,5	-47,8	0,9	-8,0	-15,3	-2,4	-4,9	-36,1	3,4	1,8
Alt Empordà	5,1	2,7	0,0	-6,4	-4,3	37,2	16,9	1,9	14,4	-17,6	-7,3	25,1	0,0	1,9	20,3	1,6	25,5	-4,6	3,1	3,0	3,4	20,6	-15,1	-8,1	2,5
Alt Penedès	13,1	2,5	0,0	0,0	18,8	-7,1	18,4	-8,3	0,0	-17,5	11,2	-24,7	-13,8	15,9	-37,1	13,5	-46,6	2,1	-1,0	-16,3	7,0	2,8	0,3	-2,0	9,5
Alt Urgell	4,9	2,5	14,9	0,0	-14,9	-11,9	15,7	-5,4	-4,6	-5,7	-23,6	-25,4	0,0	15,6	-12,5	13,3	-15,8	-4,5	4,5	-19,0	0,1	19,6	-1,5	1,3	4,8
Alta Ribagorça	12,8	-4,1	0,0	0,0	0,0	37,8	17,8	1,3	0,0	2,7	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,4	0,0	-19,1	-1,2	3,3	0,0	-5,0	2,3
Anoia	6,7	3,0	-1,2	0,0	17,4	-7,4	17,5	0,8	0,0	-18,9	4,0	-25,0	0,0	5,1	-35,1	4,4	-44,1	-0,7	1,7	-14,4	7,2	5,1	12,9	0,3	3,8
Bages	12,6	-7,5	9,0	0,0	16,5	35,6	18,6	-7,6	0,0	3,4	22,4	-24,0	0,0	14,5	-34,2	12,4	-43,0	-3,7	-9,3	-16,9	-2,9	-4,2	-22,5	-4,3	-6,0
Baix Camp	-15,8	-6,5	-1,5	12,8	15,8	-15,9	-17,3	-9,4	-1,0	-8,3	-22,1	-24,0	10,7	14,7	-38,4	12,6	-48,2	3,2	-7,8	-20,9	3,8	-6,4	-13,7	2,4	-10,0
Baix Ebre	-2,1	-3,9	8,2	5,9	15,1	-16,2	16,2	-9,1	-1,3	-18,4	-21,3	-22,7	11,0	17,3	-34,2	14,8	-43,0	-4,9	-7,8	-20,6	-9,2	-3,4	-36,1	1,8	-2,5
Baix Empordà	5,8	1,4	9,4	12,8	2,3	37,9	17,8	1,2	13,5	-17,2	-7,9	29,2	0,0	2,4	32,9	2,0	41,4	-5,1	2,3	3,3	1,7	5,1	-31,7	-8,0	3,8
Baix Llobregat	-7,2	-5,0	9,4	4,5	16,7	40,4	16,8	-9,5	-2,1	2,7	1,6	-25,3	0,0	14,7	-33,6	12,5	-42,2	0,1	-1,1	-20,9	5,2	-7,8	19,3	-6,6	-5,5
Baix Penedès	6,3	-4,7	0,0	0,0	-13,5	-14,5	17,3	-8,8	0,0	-18,4	-23,3	-22,9	10,5	15,2	-37,6	13,0	-47,3	-9,9	-7,3	-16,4	-6,0	-4,6	-9,9	6,2	4,7
Barcelonès	1,0	-11,8	-2,7	10,6	-13,8	-17,5	0,0	0,7	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	16,1	0,0	13,7	0,0	0,0	0,0	-20,8	7,3	0,0	0,0	-5,3	2,6
Berguedà	16,9	1,2	-0,3	0,0	18,3	37,0	15,6	-10,1	0,0	3,7	21,2	0,0	0,0	-16,6	0,0	-14,2	0,0	1,8	0,2	-19,5	3,7	9,4	19,7	-6,8	1,7
Cerdanya	4,5	-4,5	8,8	0,0	-15,1	35,2	17,1	2,5	0,0	-17,4	24,0	0,0	0,0	17,4	0,0	14,8	0,0	-3,7	2,0	-3,1	5,1	26,5	-14,7	-8,9	-2,5
Conca de Barberà	-9,3	-6,1	5,3	0,0	18,6	-13,5	-15,2	0,5	0,0	-18,4	6,1	-25,0	0,0	-14,5	-32,8	-12,3	-41,2	-4,3	-4,7	-15,8	-0,1	-7,5	36,1	0,0	-8,1
Garraf	7,3	-3,8	-3,3	12,8	15,5	-13,8	-9,1	-10,1	0,0	-17,7	-21,8	-26,5	0,0	15,6	-36,7	13,3	-46,1	0,0	0,0	-18,1	7,0	1,5	19,0	7,6	10,3
Garrigues	-17,8	4,3	0,0	0,0	15,0	-8,6	15,6	1,2	0,0	-18,9	-21,9	-8,8	0,0	15,6	-32,4	13,3	-40,8	-4,5	0,6	-18,9	-2,5	5,4	-1,9	-0,3	-1,7
Garrotxa	14,7	3,8	8,2	0,0	15,3	37,8	16,0	-7,7	16,6	-18,4	-21,5	0,0	0,0	16,6	-39,5	14,2	-49,6	-5,5	6,5	-6,5	1,8	23,9	-19,6	-8,5	5,6
Gironès	9,7	2,6	8,1	0,0	15,9	38,3	14,6	1,0	9,7	-18,4	-21,0	22,3	0,0	3,8	36,6	3,2	46,0	-5,7	3,4	9,7	2,8	22,6	40,9	-8,4	5,4
Maresme	4,4	-2,3	8,4	1,7	13,4	34,8	16,1	-8,6	8,9	-3,8	22,1	-23,0	-13,1	-16,8	11,4	-14,3	14,3	0,3	-1,0	-19,9	-1,3	-2,0	4,4	-6,5	3,7
Moianès	17,4	3,0	8,3	0,0	15,7	40,2	18,5	3,1	22,8	-18,5	0,0	26,2	0,0	9,6	-36,6	8,2	-46,0	4,4	1,9	-21,0	-1,0	8,4	16,7	1,2	3,8
Montsià	0,9	-1,8	2,0	9,3	14,0	-16,0	-16,1	-7,4	4,9	3,5	-22,8	8,1	10,7	17,3	-36,6	14,7	-46,0	5,5	-6,4	-15,1	-5,4	-2,1	2,0	2,2	1,5
Noguera	0,6	5,0	7,4	0,0	15,2	35,5	16,3	-9,4	-4,6	2,6	-21,8	-0,4	0,0	15,1	-31,9	12,9	-40,1	-4,3	1,9	-18,8	-3,4	14,5	-10,9	0,8	2,6
Osona	14,8	-1,1	-0,6	0,0	12,8	35,0	17,2	-10,5	-4,0	-17,2	0,0	0,0	0,0	18,3	-5,1	15,6	-6,5	1,5	-1,2	-21,8	7,1	0,4	18,6	-7,2	-0,3
Pallars Jussà	9,3	0,9	-3,1	0,0	15,8	31,6	15,8	-10,3	0,0	-18,4	25,5	-11,1	0,0	0,8	-20,4	0,7	-25,6	-4,0	0,5	-19,0	-0,8	5,1	-1,8	-0,7	4,7
Pallars Sobirà	-2,8	-2,8	-2,9	0,0	-14,9	-3,4	1,3	-9,1	0,0	-13,1	27,6	0,0	0,0	16,5	0,0	14,1	0,0	-4,6	0,0	-19,1	-1,9	0,0	0,0	1,0	-2,8
Pla d'Urgell	-1,7	2,9	-5,0	0,0	13,9	37,7	15,8	-1,7	-4,3	-18,3	-20,9	23,4	0,0	0,0	-34,6	0,0	-43,5	-4,3	1,2	-18,3	-5,3	4,6	-1,9	1,0	0,4
Pla de l'Estany	7,8	1,6	2,5	0,0	-12,9	37,4	15,2	-9,3	0,0	-14,7	32,6	0,0	0,0	-15,6	34,1	-13,3	42,8	-6,0	2,1	0,0	-1,8	15,9	-15,7	-8,2	2,0
Priorat	-10,6	-10,3	0,0	0,0	-12,1	36,6	-17,0	-8,5	0,0	-7,7	-23,1	-24,9	0,0	10,1	-36,4	8,6	-45,8	-4,7	-7,4	-15,5	-3,7	-12,1	-3,4	-1,4	-10,5
Ribera d'Ebre	-19,9	-8,3	9,6	0,0	-14,2	36,3	-16,4	0,0	-2,8	3,5	-22,7	-12,8	11,1	15,0	-37,2	12,8	-46,7	-4,4	-11,6	-15,0	-4,2	-8,9	-10,0	-0,4	-17,8
Ripollès	-13,3	-1,6	7,9	0,0	-18,7	-17,2	-14,6	0,0	0,0	-3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,8	2,8	-1,8	0,8	21,0	-15,6	-8,7	-1,2
Segarra	17,4	4,6	9,8	0,0	16,3	34,4	16,1	-10,1	0,0	-18,5	25,2	-7,1	0,0	14,2	-32,8	12,1	-41,2	-3,8	3,7	-18,4	-3,4	6,1	-1,9	0,2	8,7
Segrià	-14,8	2,4	7,4	0,0	15,9	12,4	8,8	0,9	15,2	-18,3	-22,1	4,1	0,0	15,4	-31,9	13,1	-40,1	-3,8	1,6	-18,6	-2,3	5,0	0,2	0,8	-9,8
Selva	-0,7	0,7	2,3	8,4	16,7	37,7	15,2	-7,2	-3,4	-8,8	26,5	26,4	0,0	14,2	-13,0	12,1	-16,3	-5,7	2,2	-0,1	1,4	16,1	-27,7	-8,4	0,7
Solsonès	18,3	6,2	2,8	0,0	16,7	32,6	18,0	-7,1	0,0	-15,2	0,0	0,0	0,0	15,0	-32,0	12,8	-40,2	-4,5	3,9	-18,8	-0,6	13,3	-18,3	0,4	9,4
Tarragonès	-5,9	10,7	8,9	1,0	-16,2	-11,9	6,6	-9,6	8,3	-18,4	20,1	-25,4	12,4	14,4	-34,2	12,3	-43,0	0,0	-6,2	-20,7	-3,7	12,1	-9,6	12,9	0,9
Terra Alta	-3,6	0,4	-4,2	0,0	23,7	36,8	-17,5	0,1	0,0	2,8	-22,0	-23,5	0,0	14,9	-38,0	12,7	-47,8	-9,1	-5,4	-15,3	-2,2	-0,3	6,2	-0,3	-2,3
Urgell	6,2	2,2	9,7	0,0	15,2	36,9	15,9	-3,4	14,4	-17,3	-4,6	-3,8	0,0	15,4	-33,8	13,1	-42,6	-3,0	1,5	-20,8	-8,0	3,4	-36,1	-0,8	4,0
Val d'Aran	13,6	-5,8	2,7	0,0	0,0	0,0	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,2	0,0	-13,0	0,0	-5,3	0,0	-19,2	-1,2	0,0	0,0	-3,9	1,9
Vallès Occidental	5,6	-2,4	-3,5	0,0	15,7	38,6	17,3	-3,3	-1,2	0,0	20,0	-26,3	0,0	-16,8	-34,9	-14,3	-43,9	1,4	-0,9	-16,9	10,0	-11,5	19,0	-2,3	-1,6
Vallès Oriental	9,9	-4,8	-2,6	0,0	17,0	34,0	16,4	-9,7	10,2	-17,4	3,7	-24,1	0,0	-15,3	-16,3	-13,0	-20,5	-5,4	-8,7	-16,6	1,8	-0,1	-8,4	-6,4	-1,2
Catalunya	-2,2	0,2	3,6	5,9	13,6	25,7	13,9	-7,4	5,3	-10,2	-20,2	-16,5	10,8	12,0	-33,8	10,2	-42,4	-2,0	0,3	-17,7	1,9	2,2	-7,9	-3,4	-0,4

¹: Per a les comarques costaneres, el subsector d'aqüicultura s'inclou dins del de la pesca, i per a les comarques interiors dins del forestal.

(1) Agrícola; (2) Ramader; (3) Forestal; (4) Pesca; (5) Cereals; (6) Plantes industrials; (7) Plantes farratgeres; (8) Hortalisses; (9) Plantes i flors; (10) Patates; (11) Fruïtes fresques; (12) Fruïta seca; (13) Cítrics; (14) Raïm; (15) Oliva; (16) Vi i most; (17) Oli d'oliva; (18) Boví; (19) Porquí; (20) Equí; (21) Oví i cabrum; (22) Aviram; (23) Conills; (24) Altres productes agraris.

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA.

TAULA C.3. ESTRUCTURA DEL VAB PB INDUSTRIAL PER COMARQUES I PER SUBSECTORS. 2017
 (EN % SOBRE EL TOTAL COMARCAL)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	8,7	2,6	19,9	17,9	0,0	3,0	8,9	9,4	2,3	3,1	16,3	4,0	3,8	100
Alt Empordà	23,4	1,0	6,0	3,2	0,0	0,8	3,6	7,6	5,4	8,6	5,7	7,0	27,7	100
Alt Penedès	33,3	1,1	11,5	12,4	3,4	7,0	5,0	6,4	0,1	2,4	12,3	3,7	1,3	100
Alt Urgell	30,3	0,5	3,2	0,1	0,0	0,2	0,9	4,8	37,2	0,1	0,0	2,4	20,3	100
Alta Ribagorça	7,4	0,7	1,1	1,8	0,0	0,0	0,0	2,8	0,1	0,0	0,0	0,3	85,8	100
Anoia	5,1	17,8	18,7	3,5	0,0	4,1	1,9	19,0	0,4	7,5	5,0	4,1	13,0	100
Bages	14,8	7,7	3,5	8,6	0,6	4,0	2,1	14,5	2,6	8,3	14,5	5,3	13,6	100
Baix Camp	11,3	2,3	0,8	7,0	2,3	1,4	0,7	4,6	0,5	4,2	6,1	2,5	56,4	100
Baix Ebre	11,0	0,5	12,1	14,8	0,7	20,6	0,8	7,4	0,2	1,0	0,3	8,4	22,2	100
Baix Empordà	19,3	1,3	20,3	3,8	0,0	7,9	10,0	12,8	0,7	1,3	0,8	7,8	14,1	100
Baix Llobregat	12,9	2,8	6,3	18,8	8,6	4,4	2,4	13,8	4,9	6,0	7,6	6,6	5,0	100
Baix Penedès	14,6	6,4	2,0	2,5	3,0	9,4	23,3	12,9	0,7	1,4	5,1	8,4	10,3	100
Barcelonès	5,6	3,1	4,1	12,6	14,9	1,3	3,2	3,5	4,8	3,7	18,0	4,7	20,3	100
Berguedà	21,9	20,8	15,8	0,5	0,0	0,1	1,1	7,0	1,1	4,8	2,6	13,3	11,0	100
Cerdanya	18,8	1,0	12,5	0,0	0,0	0,0	1,4	8,4	0,3	1,9	0,0	3,7	52,1	100
Conca de Barberà	28,4	0,8	3,8	1,3	0,1	3,0	10,0	13,3	0,0	2,0	23,4	5,0	8,9	100
Garraf	7,6	1,3	2,8	6,4	0,0	3,8	0,7	13,6	22,9	8,4	11,6	11,4	9,5	100
Garrigues	20,2	8,7	2,7	1,9	0,0	6,1	7,3	8,3	0,0	2,9	1,3	1,0	39,6	100
Garrotxa	37,3	4,8	7,9	8,9	5,5	7,4	3,5	6,0	2,3	9,4	0,1	2,4	4,5	100
Gironès	29,4	5,3	8,2	6,1	9,1	1,1	1,3	8,7	1,5	10,3	1,1	3,9	13,9	100
Maresme	10,2	23,5	3,6	15,3	13,3	1,9	0,9	10,1	3,2	6,6	0,8	5,8	4,8	100
Moianès	65,0	19,8	1,8	0,1	0,0	2,1	2,9	2,0	0,5	2,8	0,0	2,1	0,9	100
Montsià	24,0	3,5	7,1	23,4	1,3	1,1	6,8	7,0	0,0	1,4	1,0	15,8	7,6	100
Noguera	21,6	3,0	2,4	3,4	0,0	0,0	21,0	4,5	0,6	6,0	0,3	12,0	25,2	100
Osona	42,2	3,1	3,0	3,9	1,4	2,4	0,8	15,5	3,2	12,5	0,4	6,9	4,4	100
Pallars Jussà	8,6	0,1	1,3	0,2	0,0	0,1	0,3	1,1	0,2	0,2	0,0	1,2	86,8	100
Pallars Sobirà	3,6	0,2	5,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,7	0,0	1,0	0,0	0,7	88,1	100
Pla d'Urgell	31,7	0,9	6,1	1,7	1,8	3,0	8,5	10,7	0,0	6,6	0,3	9,4	19,1	100
Pla de l'Estany	41,0	1,1	1,6	3,1	0,0	0,9	3,9	16,7	6,0	16,8	2,3	3,3	3,4	100
Priorat	66,6	0,6	3,3	0,0	0,0	1,4	0,0	14,6	0,0	0,2	0,0	0,9	12,4	100
Ribera d'Ebre	0,6	1,4	0,1	0,5	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	97,1	100
Ripollès	22,0	5,8	2,2	1,9	0,0	9,7	0,1	26,4	12,0	4,9	0,0	5,0	10,1	100
Segarra	70,9	3,1	0,4	0,0	0,1	1,1	4,7	4,2	4,8	1,5	0,9	3,2	5,0	100
Segrià	28,5	4,7	5,9	4,8	1,4	1,4	3,7	9,3	0,8	7,5	0,9	9,0	22,1	100
Selva	30,6	10,3	3,9	11,1	12,2	3,4	2,8	5,9	3,1	5,9	2,9	2,9	5,0	100
Solsonès	6,4	17,0	2,5	0,0	0,0	7,3	20,4	28,3	3,4	3,1	0,0	4,4	7,0	100
Tarragonès	2,6	1,4	2,5	58,0	0,2	0,4	0,4	7,5	0,6	0,8	0,4	8,0	17,1	100
Terra Alta	13,4	1,8	15,8	3,4	0,0	0,3	1,4	2,3	2,9	0,3	0,8	0,6	56,9	100
Urgell	24,7	3,9	9,8	5,5	0,0	9,5	1,4	11,7	3,6	4,1	8,8	2,2	14,9	100
Val d'Aran	5,4	0,3	2,5	0,6	0,0	0,0	3,3	0,6	0,2	0,0	0,0	0,3	86,8	100
Vallès Occidental	6,6	6,8	6,6	15,4	12,1	5,3	2,3	13,7	5,1	8,4	6,5	6,5	4,7	100
Vallès Oriental	5,4	4,8	6,3	25,4	9,6	9,0	2,3	12,1	5,6	5,8	4,6	5,5	3,6	100
Catalunya	13,2	5,0	5,5	14,7	8,1	3,7	2,8	9,4	3,8	5,6	7,8	5,5	14,9	100

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refi de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) Minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electrònics i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport, indústries manufactureres diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.4. CREIXEMENT COMARCAL DEL VAB PB INDUSTRIAL PER SUBSECTORS. 2018
 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL EN %)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	1,6	-2,7	-2,8	2,3	-4,2	-4,0	0,2	7,8	6,2	8,5	-1,7	-1,2	-2,9	0,5
Alt Empordà	-0,3	3,8	5,5	4,9	0,0	4,2	0,0	-6,5	-2,9	-2,5	6,6	5,6	-2,6	-0,3
Alt Penedès	1,3	-5,7	-1,3	-2,6	2,3	4,1	-2,1	6,7	-2,1	6,5	-1,1	1,0	-4,5	0,6
Alt Urgell	0,9	6,1	-8,8	5,7	0,0	0,7	-0,2	-5,7	-2,8	3,0	0,0	6,1	4,1	-0,3
Alta Ribagorça	1,7	-5,7	-9,8	-8,2	0,0	0,0	0,0	6,6	-5,7	0,0	0,0	6,6	2,0	1,7
Anoia	2,3	0,2	-3,2	2,0	0,0	4,1	0,3	1,8	6,5	6,8	-2,3	-0,1	0,0	0,6
Bages	1,6	1,5	5,2	-0,1	0,7	2,5	-0,4	3,0	-2,5	9,1	4,8	1,9	3,0	3,0
Baix Camp	1,2	-2,9	-7,9	2,2	1,1	0,4	-3,6	8,3	-3,0	3,7	4,5	0,7	-12,7	-6,2
Baix Ebre	1,9	-1,9	-7,8	-0,2	0,9	0,5	-0,4	7,7	6,1	-4,1	2,1	5,5	0,8	0,5
Baix Empordà	1,2	0,3	-4,0	-3,4	0,0	0,6	-1,9	7,6	-0,2	8,9	0,7	5,6	-4,0	0,1
Baix Llobregat	0,6	-1,9	2,0	-1,5	4,2	-2,8	-2,3	-6,2	5,5	8,8	7,1	5,9	3,0	1,1
Baix Penedès	1,3	2,7	5,3	4,3	0,7	2,0	-4,1	7,7	6,2	5,5	7,2	5,4	3,0	2,1
Barcelonès	0,5	-1,4	-3,4	-1,6	1,6	1,4	-8,1	-2,4	2,2	2,9	2,7	2,6	-3,4	-0,3
Berguedà	1,2	2,5	4,9	4,6	0,0	5,5	0,7	3,2	-3,4	-2,9	6,6	0,1	5,1	2,4
Cerdanya	0,9	5,8	-5,4	0,0	0,0	0,0	-3,9	7,4	2,7	3,0	0,0	5,7	3,3	2,1
Conca de Barberà	3,5	-1,3	-8,2	-2,4	0,0	4,4	-4,5	0,6	0,0	-2,5	6,4	-0,2	-2,6	1,6
Garraf	3,1	-0,2	-3,2	-0,2	0,0	4,2	0,0	9,9	-0,3	9,0	-0,1	-5,7	-1,8	1,5
Garrigues	2,6	1,4	-8,2	4,8	0,0	-2,4	0,0	8,1	0,0	9,9	8,0	7,1	-2,6	0,5
Garrotxa	2,6	5,5	-7,6	-0,1	1,6	2,4	-2,8	7,3	0,9	9,5	3,4	0,7	2,4	2,3
Gironès	1,9	5,6	-1,5	-2,7	0,6	4,3	-2,7	6,5	5,9	8,7	8,2	0,2	-0,7	2,2
Maresme	-4,5	1,6	0,5	-2,1	1,8	-0,8	2,1	6,9	3,0	6,7	4,8	1,7	-7,8	0,9
Moianès	1,2	2,3	-0,8	0,4	0,0	4,5	0,4	-0,3	5,5	-2,7	-3,7	-2,3	-2,3	1,2
Montsià	2,4	0,8	0,8	-2,6	-2,4	-0,2	0,8	0,1	2,7	8,8	1,7	5,5	1,9	1,2
Noguera	1,8	5,7	4,9	-8,1	0,0	0,7	-7,9	3,8	8,4	9,0	1,1	5,6	1,7	0,6
Osona	2,5	2,4	5,4	-1,3	2,7	2,2	-7,8	6,6	6,2	6,9	2,3	5,7	-0,1	3,8
Pallars Jussà	3,2	6,6	-3,8	-9,5	0,0	0,7	-0,1	-8,9	2,7	3,0	0,0	5,9	3,7	3,4
Pallars Sobirà	0,6	6,1	-3,3	5,5	0,0	0,0	1,8	0,6	0,0	3,0	0,0	-5,6	3,6	3,0
Pla d'Urgell	4,8	1,3	-1,4	0,4	0,2	-2,6	1,1	9,6	2,7	9,2	7,3	3,5	-0,2	3,4
Pla de l'Estany	1,2	-0,8	-2,9	-2,2	0,0	4,3	-0,1	7,2	2,2	7,0	7,8	5,8	2,3	3,4
Priorat	1,0	-5,7	-8,9	0,0	0,0	4,2	0,0	-2,0	0,0	3,0	0,0	6,2	-3,8	-0,3
Ribera d'Ebre	1,3	-1,2	-9,4	-3,1	0,0	0,7	-5,9	-2,3	6,2	3,0	0,0	3,3	2,0	1,9
Ripollès	0,2	1,7	-7,6	-1,7	0,0	-1,7	-9,6	4,6	3,2	9,9	9,9	6,1	-1,4	2,0
Segarra	2,0	5,6	-8,5	4,9	0,0	4,0	-8,3	8,1	-4,2	9,1	9,2	5,8	2,3	1,9
Segrià	1,2	1,1	-2,2	4,5	1,7	4,0	0,3	2,2	-0,8	9,0	0,9	0,0	0,9	1,6
Selva	2,3	1,4	-2,8	0,2	4,1	-1,3	-8,5	7,4	6,1	5,9	-1,6	2,1	1,2	2,0
Solsonès	4,9	1,3	-1,2	0,0	0,0	0,6	1,2	9,4	5,3	9,0	-3,7	2,6	3,2	4,3
Tarragonès	1,7	0,3	-8,4	-1,9	4,8	4,1	0,6	-3,3	3,2	-1,7	7,0	5,7	-6,3	-2,1
Terra Alta	3,5	3,1	-4,2	5,0	0,0	0,7	-7,9	2,5	5,5	-3,2	-0,7	5,7	-4,1	-2,1
Urgell	3,0	5,7	-6,7	-5,2	0,0	4,0	0,2	7,6	7,0	6,1	6,7	5,5	-1,2	2,3
Val d'Aran	2,3	-6,4	-8,8	4,6	0,0	0,0	0,2	-6,6	2,7	0,0	0,0	0,8	3,4	2,9
Vallès Occidental	2,6	2,0	-7,9	-0,1	2,6	2,3	-2,4	6,5	5,2	6,8	6,7	5,5	-2,3	2,6
Vallès Oriental	0,7	0,1	-1,9	4,3	4,1	1,1	-2,6	6,8	0,6	8,5	0,2	5,4	3,6	3,2
Catalunya	1,5	0,9	-2,9	-0,3	2,4	1,1	-3,9	3,1	2,9	6,6	3,5	4,0	-2,6	1,1

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refi de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) Minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electrònics i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport, indústries manufactureres diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.5. ESTRUCTURA DEL VAB PB DEL SECTOR CONSTRUCCIÓ PER COMARQUES I PER SUBSECTORS. 2017 (EN % SOBRE EL TOTAL COMARCAL)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	Total
Alt Camp	16,8	47,2	16,5	19,5	100
Alt Empordà	61,3	20,2	10,0	8,5	100
Alt Penedès	33,0	45,0	15,8	6,1	100
Alt Urgell	18,5	49,0	19,1	13,5	100
Alta Ribagorça	30,7	35,2	26,9	7,2	100
Anoia	35,2	47,8	10,1	6,9	100
Bages	20,3	45,6	28,0	6,0	100
Baix Camp	37,5	45,3	14,4	2,8	100
Baix Ebre	46,9	33,0	13,2	6,9	100
Baix Empordà	47,9	28,8	21,4	1,9	100
Baix Llobregat	19,7	55,7	17,3	7,4	100
Baix Penedès	38,0	31,3	25,4	5,3	100
Barcelonès	28,9	48,8	14,2	8,1	100
Berguedà	26,0	43,2	22,7	8,1	100
Cerdanya	55,2	28,5	8,7	7,7	100
Conca de Barberà	33,8	24,9	23,5	17,8	100
Garraf	70,3	19,5	8,6	1,7	100
Garrigues	35,0	33,1	19,8	12,0	100
Garrotxa	41,2	46,2	11,3	1,3	100
Gironès	34,7	47,1	11,5	6,7	100
Maresme	45,1	34,1	16,9	3,9	100
Moianès	66,5	18,3	14,7	0,5	100
Montsià	39,7	36,4	17,2	6,8	100
Noguera	45,1	19,8	24,8	10,3	100
Osona	45,2	38,1	12,1	4,6	100
Pallars Jussà	10,8	29,2	48,7	11,3	100
Pallars Sobirà	10,4	19,2	49,4	21,0	100
Pla d'Urgell	39,2	36,6	19,7	4,5	100
Pla de l'Estany	23,6	45,0	26,1	5,4	100
Priorat	41,2	27,2	19,6	12,0	100
Ribera d'Ebre	9,5	33,0	42,3	15,1	100
Ripollès	30,8	39,3	7,4	22,5	100
Segarra	32,0	41,1	17,9	8,9	100
Segrià	30,2	44,0	17,5	8,3	100
Selva	30,1	40,6	16,1	13,2	100
Solsonès	52,6	23,3	18,2	5,9	100
Tarragonès	23,0	50,5	22,2	4,3	100
Terra Alta	28,9	39,8	19,2	12,2	100
Urgell	39,9	38,8	11,4	9,8	100
Val d'Aran	58,9	9,9	26,7	4,6	100
Vallès Occidental	31,3	44,8	16,2	7,7	100
Vallès Oriental	24,0	44,9	25,9	5,3	100
Catalunya	30,1	46,8	16,0	7,1	100

(1) Promoció immobiliària i edificació; (2) Instal·lacions i acabat d'edificis; (3) Demolició, terrenys i altres; (4) Obra civil.
 Font: Estimació BBVA.

TAULA C.6. CREIXEMENT COMARCAL DEL VAB PB DEL SECTOR CONSTRUCCIÓ PER SUBSECTORS. 2018
 (TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Alt Camp	3,9	1,6	-4,8	0,3	11,6	13,3
Alt Empordà	3,5	4,8	6,6	0,4	3,0	-10,7
Alt Penedès	4,3	5,0	7,1	1,4	10,9	-5,7
Alt Urgell	4,6	5,7	12,3	1,4	10,3	-2,2
Alta Ribagorça	-5,4	-5,0	-9,1	3,8	-11,8	-11,3
Anoia	2,5	1,8	3,9	2,7	-10,0	11,5
Bages	4,9	4,5	8,0	-1,0	10,9	11,1
Baix Camp	5,8	5,7	12,1	1,9	0,9	10,8
Baix Ebre	6,2	5,9	12,0	0,4	-2,3	11,4
Baix Empordà	6,3	6,2	6,8	2,4	10,3	11,7
Baix Llobregat	5,4	4,9	7,7	2,2	10,4	11,5
Baix Penedès	6,4	6,8	8,1	2,4	10,4	-0,6
Barcelonès	4,2	4,3	11,6	0,2	3,5	3,4
Berguedà	2,1	1,3	-5,3	0,7	10,0	11,3
Cerdanya	0,6	1,1	0,3	-0,3	10,1	-4,9
Conca de Barberà	2,8	0,7	-0,6	3,4	-0,2	12,5
Garraf	4,4	4,6	5,1	0,4	10,3	-11,5
Garrigues	3,4	2,4	-0,7	0,7	10,6	11,1
Garrotxa	2,8	2,8	2,5	1,2	10,4	1,0
Gironès	4,0	5,1	11,7	1,9	-1,5	-11,8
Maresme	7,5	7,8	11,5	1,4	10,7	0,1
Moianès	0,9	0,9	-0,3	1,3	5,9	0,0
Montsià	-0,1	0,4	-4,0	4,1	2,9	-7,5
Noguera	3,7	5,4	4,0	2,8	9,9	-11,0
Osona	5,2	4,9	7,4	0,0	11,1	10,9
Pallars Jussà	2,4	3,5	-0,5	-7,4	10,8	-6,2
Pallars Sobirà	-2,4	-3,0	2,2	6,5	-7,8	0,0
Pla d'Urgell	8,0	8,9	11,6	4,7	11,4	-12,5
Pla de l'Estany	4,0	3,6	4,6	3,0	3,8	11,0
Priorat	5,9	5,1	7,5	7,3	-2,9	11,8
Ribera d'Ebre	0,0	2,2	5,1	6,1	-1,6	-11,9
Ripollès	-2,1	-2,7	-5,5	1,1	-10,8	0,0
Segarra	0,4	1,5	-0,9	-0,7	10,6	-10,6
Segrià	4,9	4,3	6,5	2,8	4,2	11,5
Selva	3,9	4,9	11,9	1,2	1,4	-2,7
Solsonès	4,0	3,6	2,5	0,4	10,7	11,0
Tarragonès	2,8	2,8	3,9	0,5	7,1	1,6
Terra Alta	-0,4	-2,0	-2,2	2,1	-10,2	11,4
Urgell	0,0	-0,1	-4,1	2,4	5,5	0,5
Val d'Aran	2,8	3,2	0,3	2,4	10,0	-6,6
Vallès Occidental	6,1	6,4	12,0	1,0	10,3	3,0
Vallès Oriental	5,0	5,0	7,6	2,4	7,3	5,0
Catalunya	4,7	4,8	8,7	1,2	6,8	3,4

(1) Construcció total; (2) Edificació total; (3) Promoció immobiliària i edificació; (4) Instal·lacions i acabat d'edificis; (5) Demolició, terrenys i altres; (6) Obra civil.
 Font: Estimació BBVA.

TAULA C.7. ESTRUCTURA DEL VAB PB DEL SECTOR SERVEIS PER COMARQUES I PER SUBSECTORS. 2017
 (EN % SOBRE EL TOTAL COMARCAL)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	24,6	17,8	8,6	1,1	1,3	9,1	13,0	3,3	4,4	6,0	10,8	78,8	21,2	100
Alt Empordà	26,5	5,9	19,6	1,3	2,0	19,9	6,3	6,1	4,9	2,8	4,6	87,6	12,4	100
Alt Penedès	29,3	11,1	8,2	1,6	2,1	11,9	8,4	5,9	6,3	6,3	9,1	78,3	21,7	100
Alt Urgell	21,7	13,9	17,5	1,6	1,0	5,6	7,7	6,1	10,3	4,9	9,7	75,1	24,9	100
Alta Ribagorça	14,6	7,3	37,0	0,3	0,0	3,0	6,4	18,1	10,7	1,6	1,0	86,7	13,3	100
Anoia	27,2	5,6	7,6	3,2	2,3	13,3	11,7	5,6	6,2	8,0	9,2	76,5	23,5	100
Bages	28,3	5,9	6,3	1,3	1,8	9,5	11,9	5,8	8,5	7,1	13,5	70,9	29,1	100
Baix Camp	23,3	5,2	13,2	3,5	4,6	11,6	10,8	9,5	3,8	5,7	9,0	81,5	18,5	100
Baix Ebre	29,2	5,0	12,5	1,6	2,6	8,8	7,0	5,7	8,1	5,6	13,9	72,4	27,6	100
Baix Empordà	18,3	2,7	23,2	0,9	1,6	29,1	6,9	4,4	5,1	3,2	4,5	87,2	12,8	100
Baix Llobregat	25,6	12,7	8,4	4,7	2,9	15,0	11,4	4,6	3,9	5,0	5,7	85,4	14,6	100
Baix Penedès	18,9	8,3	14,6	0,8	1,3	19,1	15,7	6,5	5,6	4,6	4,4	85,4	14,6	100
Barcelonès	14,8	5,4	7,8	8,6	5,8	17,5	14,8	5,8	5,5	6,6	7,4	80,5	19,5	100
Berguedà	22,8	3,9	13,4	1,0	2,5	6,1	17,5	4,9	8,5	7,2	12,0	72,2	27,8	100
Cerdanya	10,7	5,4	19,3	0,9	1,1	22,7	9,2	7,1	4,9	4,4	14,4	76,3	23,7	100
Conca de Barberà	26,7	3,7	15,6	0,9	2,3	6,4	8,9	8,7	8,9	8,1	9,7	73,2	26,8	100
Garraf	18,5	3,6	17,6	1,4	1,8	21,6	9,3	5,8	5,3	6,7	8,3	79,7	20,3	100
Garrigues	22,9	5,1	8,7	1,2	3,4	6,5	8,6	6,7	12,5	7,1	17,3	63,1	36,9	100
Garrotxa	31,0	6,4	11,0	1,4	2,2	9,1	9,8	8,1	4,3	5,7	10,9	79,1	20,9	100
Gironès	18,2	5,7	6,7	2,6	7,6	9,7	15,4	5,6	12,1	6,5	9,9	71,5	28,5	100
Maresme	21,9	5,1	12,8	1,9	1,8	17,5	8,6	6,1	5,8	6,7	11,7	75,8	24,2	100
Moianès	24,0	2,9	16,9	0,9	2,4	14,2	5,7	4,3	10,3	5,2	13,3	71,3	28,7	100
Montsià	30,4	4,7	14,2	0,9	2,8	10,0	10,1	4,3	6,9	5,3	10,5	77,3	22,7	100
Noguera	34,9	16,3	9,5	1,5	2,4	7,2	6,2	3,3	8,2	5,3	5,1	81,3	18,7	100
Osona	31,3	6,5	7,5	3,7	1,9	9,7	11,4	5,9	4,2	9,6	8,3	77,9	22,1	100
Pallars Jussà	18,6	2,5	12,5	0,5	2,3	6,7	8,1	3,6	12,5	5,7	27,0	54,9	45,1	100
Pallars Sobirà	12,7	2,3	29,7	1,0	0,9	8,1	4,7	12,6	13,4	6,8	7,8	72,0	28,0	100
Pla d'Urgell	42,5	8,9	7,6	2,5	2,1	7,8	10,4	3,0	5,2	4,1	5,9	84,8	15,2	100
Pla de l'Estany	27,5	8,4	9,8	1,7	2,9	11,5	8,2	7,0	4,9	6,1	12,0	77,0	23,0	100
Priorat	16,2	5,2	21,0	0,9	2,4	9,3	10,1	5,0	18,7	2,1	9,0	70,1	29,9	100
Ribera d'Ebre	23,7	4,8	9,1	0,8	2,1	5,3	10,3	5,4	15,4	8,0	15,0	61,6	38,4	100
Ripollès	38,7	5,5	13,7	0,9	1,3	5,8	6,7	4,7	5,5	4,6	12,7	77,2	22,8	100
Segarra	20,2	17,0	9,2	0,9	6,1	4,8	15,2	5,4	8,3	4,8	8,2	78,7	21,3	100
Segrià	26,2	8,4	6,8	3,8	6,1	5,5	10,7	3,7	11,7	7,0	10,1	71,2	28,8	100
Selva	19,9	9,5	25,6	1,3	1,4	15,4	9,5	5,9	4,4	4,3	2,9	88,4	11,6	100
Solsonès	20,0	10,5	14,2	0,7	0,7	5,1	12,0	9,3	7,4	8,5	11,8	72,4	27,6	100
Tarragonès	14,9	8,5	14,3	1,7	4,5	9,5	12,3	6,2	12,7	7,3	8,1	71,9	28,1	100
Terra Alta	26,1	2,5	20,0	0,7	3,4	3,2	13,8	5,5	17,2	4,0	3,4	75,4	24,6	100
Urgell	38,4	10,4	7,0	0,6	2,4	7,4	8,6	3,9	5,8	6,2	9,2	78,7	21,3	100
Val d'Aran	9,0	1,9	32,6	0,4	1,0	20,3	3,5	16,8	5,5	4,4	4,7	85,5	14,5	100
Vallès Occidental	25,7	5,4	7,3	6,1	6,2	13,4	13,9	6,0	3,0	7,0	6,0	84,0	16,0	100
Vallès Oriental	31,3	6,3	6,5	1,6	2,0	15,5	13,2	6,3	5,0	6,0	6,2	82,7	17,3	100
Catalunya	19,9	6,5	9,2	5,8	4,7	15,3	13,1	5,8	5,8	6,3	7,6	80,3	19,7	100

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.8. CREIXEMENT COMARCAL DEL VAB PB DEL SECTOR SERVEIS PER SUBSECTORS. 2018
 (TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

Comarca	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Alt Camp	2,6	6,8	-1,3	-1,4	-1,0	6,4	14,1	-6,0	6,2	0,5	2,2	5,0	2,5	4,5
Alt Empordà	0,4	3,3	3,0	3,4	-2,0	6,3	12,9	-0,7	5,0	1,4	1,2	3,3	2,7	3,3
Alt Penedès	1,3	0,4	2,9	7,7	-9,4	1,4	2,4	-0,4	5,4	1,5	2,7	1,2	3,1	1,6
Alt Urgell	0,8	3,0	1,3	3,1	1,9	-8,5	4,2	-1,2	6,8	-0,2	2,3	0,9	3,7	1,6
Alta Ribagorça	0,2	2,3	0,2	7,3	0,0	9,6	14,0	9,2	7,2	-3,6	5,7	3,6	5,8	3,9
Anoia	1,1	6,7	1,7	8,3	-0,9	-0,8	-0,9	6,5	5,7	0,5	3,6	1,6	3,1	1,9
Bages	0,4	2,2	1,7	7,1	-1,5	-1,9	14,2	0,8	9,7	1,2	1,6	2,8	3,9	3,1
Baix Camp	0,2	1,7	3,6	7,4	-6,1	-2,9	13,3	1,4	5,2	0,8	2,9	2,2	2,7	2,3
Baix Ebre	0,2	0,8	3,0	7,1	-4,8	9,3	13,1	0,2	9,8	1,3	1,9	3,0	4,1	3,3
Baix Empordà	0,6	4,9	2,3	3,5	-3,0	0,6	13,6	2,3	5,0	1,3	1,6	2,3	2,9	2,3
Baix Llobregat	0,8	6,5	1,8	7,0	1,3	9,0	13,1	1,6	9,4	1,1	-0,5	5,3	2,7	4,9
Baix Penedès	0,4	-0,5	1,0	7,0	2,3	-0,7	14,4	0,7	4,7	0,9	3,8	2,9	3,2	2,9
Barcelonès	0,5	4,1	1,8	7,0	-3,5	0,7	12,9	-1,0	-1,2	1,1	3,2	3,5	1,3	3,0
Berguedà	-0,1	0,6	3,7	0,4	1,9	9,7	5,5	0,5	6,5	0,7	1,7	3,0	2,9	2,9
Cerdanya	0,7	6,5	2,7	7,3	0,7	3,2	5,0	6,1	3,5	2,4	-2,1	3,5	-0,1	2,6
Conca de Barberà	0,4	-6,7	1,6	7,1	2,6	-4,0	6,1	0,3	6,0	1,6	2,7	0,8	3,5	1,5
Garraf	1,0	0,9	4,5	2,1	-2,6	8,2	13,7	-0,6	4,8	1,2	1,8	5,0	2,3	4,5
Garrigues	-0,3	-2,4	4,2	7,4	-9,1	8,8	4,3	-2,6	4,1	-0,9	0,3	1,1	1,4	1,2
Garrotxa	0,6	3,7	4,2	7,3	-8,9	-3,7	9,5	-0,8	4,8	0,6	3,9	1,7	3,2	2,0
Gironès	0,8	0,2	5,2	7,4	-4,6	0,3	-13,6	-2,5	9,4	1,3	4,1	-2,6	5,7	-0,2
Maresme	0,5	1,9	1,8	3,8	1,0	6,3	13,1	-3,1	9,7	1,2	2,7	3,4	4,0	3,5
Moianès	-0,4	-7,5	1,9	7,8	-9,9	9,8	1,8	-4,1	6,3	3,4	2,5	1,6	4,0	2,3
Montsià	0,3	6,6	4,2	7,4	-3,3	-7,8	12,9	-0,5	8,8	2,0	0,7	1,9	3,5	2,3
Noguera	-1,4	6,7	3,3	7,0	-9,0	9,0	13,0	-2,1	5,9	1,7	2,2	2,7	3,7	2,9
Osona	0,9	7,1	1,3	0,7	-1,0	0,5	-13,5	-1,9	5,4	1,6	1,0	-1,0	2,1	-0,3
Pallars Jussà	0,3	-0,6	-0,4	8,1	1,6	-1,1	1,6	-1,6	6,9	1,4	0,5	0,1	2,4	1,1
Pallars Sobirà	0,4	1,0	5,1	-2,2	3,5	-9,3	13,4	-2,6	5,4	-0,6	1,8	1,6	3,0	2,0
Pla d'Urgell	0,7	3,0	0,8	1,5	-5,5	3,3	14,7	0,2	5,7	-0,3	4,1	2,8	3,5	2,9
Pla de l'Estany	0,9	1,4	4,0	7,2	-9,1	-4,8	13,9	5,7	5,3	3,3	2,0	2,1	3,1	2,3
Priorat	-0,5	-1,5	5,1	7,9	-6,6	-2,5	3,3	-3,0	5,8	-3,4	2,5	1,1	4,1	2,0
Ribera d'Ebre	2,6	-2,1	-2,1	7,7	2,4	-8,3	0,5	-6,0	6,6	0,4	4,0	-0,4	4,3	1,4
Ripollès	2,1	0,5	2,6	-3,1	1,9	-9,0	8,3	3,5	7,3	-0,7	2,2	1,8	2,9	2,0
Segarra	2,9	-3,7	1,5	-7,9	0,7	-8,3	5,4	-6,4	9,0	0,7	-0,3	0,2	3,5	0,9
Segrià	-0,1	2,0	1,9	7,3	-8,1	2,2	1,8	-0,9	6,0	1,4	4,3	0,5	4,3	1,6
Selva	0,5	5,2	2,3	4,9	0,9	-7,8	13,4	0,1	5,5	0,1	6,0	1,5	3,6	1,8
Solsonès	0,0	6,8	2,1	0,9	3,3	9,4	12,9	-3,7	6,0	0,5	0,7	3,8	2,0	3,3
Tarragonès	0,3	4,8	3,9	2,0	-3,9	1,3	13,2	-1,5	5,5	0,5	4,2	3,5	3,8	3,6
Terra Alta	0,1	8,1	2,7	8,1	-5,7	-8,5	14,4	-0,9	6,2	3,3	1,7	3,0	5,1	3,6
Urgell	0,7	4,8	-1,2	7,3	-2,3	3,4	8,7	0,1	6,5	2,6	5,6	2,2	5,0	2,8
Val d'Aran	0,6	6,7	4,5	4,5	2,2	-3,1	13,7	3,2	8,7	3,3	-1,0	2,4	4,0	2,7
Vallès Occidental	0,8	2,2	2,1	5,5	-1,2	0,0	6,8	-0,3	9,5	1,1	3,5	2,0	3,6	2,2
Vallès Oriental	0,8	6,8	1,9	4,9	1,0	1,4	7,2	-0,8	5,2	1,6	2,3	2,4	2,9	2,5
Catalunya	0,6	4,1	2,2	6,6	-3,0	1,7	10,3	-0,6	3,6	1,1	2,8	3,0	2,5	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.9. CREIXEMENT DEL VAB PB PRIMARI, 2014 -2018, PER COMARQUES
 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL I MITJANA EN %)

Comarca	VAB PB Primari					
	2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
Alt Camp	0,0	-4,7	0,1	2,2	0,7	1,8
Alt Empordà	2,2	4,4	-0,4	0,4	4,3	2,5
Alt Penedès	0,4	-9,7	-1,9	3,5	0,7	9,5
Alt Urgell	3,6	9,2	-1,3	4,6	0,6	4,8
Alta Ribagorça	1,7	4,7	-7,0	3,5	5,0	2,3
Anoia	1,4	-3,0	-3,9	8,6	1,6	3,8
Bages	-0,5	3,8	-10,3	2,9	7,0	-6,0
Baix Camp	-2,5	-3,0	-3,1	-0,8	4,2	-10,0
Baix Ebre	1,4	-0,6	-2,5	11,1	1,5	-2,5
Baix Empordà	0,8	1,6	-3,1	1,9	-0,1	3,8
Baix Llobregat	0,6	2,9	-8,1	14,5	-0,9	-5,5
Baix Penedès	0,1	-10,2	3,5	3,9	-1,5	4,7
Barcelonès	0,7	1,3	1,0	1,7	-3,1	2,6
Berguedà	2,4	7,1	-0,3	2,0	1,7	1,7
Cerdanya	1,0	6,3	0,6	0,2	0,3	-2,5
Conca de Barberà	-3,8	-10,2	-5,2	4,7	-0,4	-8,1
Garraf	4,1	8,3	-5,2	12,1	-4,7	10,3
Garrigues	2,6	6,8	-3,0	5,7	5,5	-1,7
Garrotxa	2,5	2,3	5,5	-1,9	0,8	5,6
Gironès	2,0	2,4	-1,4	0,1	3,6	5,4
Maresme	-7,0	-32,8	-3,2	-1,0	-1,8	3,7
Moianès	--	--	--	-3,7	1,0	3,8
Montsià	-0,4	-8,5	-6,2	12,3	-1,1	1,5
Noguera	0,5	-4,5	-6,7	5,2	6,0	2,6
Osona	2,5	8,7	-0,7	1,9	3,0	-0,3
Pallars Jussà	-1,5	-4,7	-8,2	5,1	-4,6	4,7
Pallars Sobirà	-0,6	0,5	-2,0	0,0	1,5	-2,8
Pla d'Urgell	2,9	5,4	-7,1	9,1	6,6	0,4
Pla de l'Estany	3,8	7,4	4,4	-1,2	6,1	2,0
Priorat	-0,4	-1,1	4,2	1,5	4,0	-10,5
Ribera d'Ebre	-2,4	-2,5	1,5	8,0	-1,3	-17,8
Ripollès	-0,1	1,8	-2,9	-2,9	4,9	-1,2
Segarra	-0,5	-7,4	-7,3	5,7	-2,3	8,7
Segrià	1,1	1,4	-6,4	6,6	13,8	-9,8
Selva	1,3	1,3	2,0	1,1	1,5	0,7
Solsonès	2,3	2,9	-6,6	8,0	-2,3	9,4
Tarragonès	1,3	1,0	-5,4	7,8	2,2	0,9
Terra Alta	1,1	5,6	-5,7	4,3	3,7	-2,3
Urgell	0,5	-2,2	-6,1	7,1	-0,5	4,0
Val d'Aran	0,2	-4,6	1,9	5,6	-3,7	1,9
Vallès Occidental	-1,8	-3,9	-7,1	2,6	0,9	-1,6
Vallès Oriental	-1,0	-3,8	-5,6	1,6	3,7	-1,2
Catalunya	1,0	0,9	-3,4	4,1	3,7	-0,4

Font: Estimació BBVA a partir de dades del DARPA.

TAULA C.10. CREIXEMENT DEL VAB PB INDUSTRIAL. 2014-2018, PER COMARQUES
 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL I MITJANA EN %)

Comarca	VAB PB Industrial					
	2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
Alt Camp	2,8	2,5	6,0	0,6	4,3	0,5
Alt Empordà	2,8	1,7	5,4	4,1	3,1	-0,3
Alt Penedès	2,8	0,7	4,6	3,8	4,2	0,6
Alt Urgell	0,9	-3,7	5,6	1,5	1,2	-0,3
Alta Ribagorça	1,0	-3,0	10,0	-0,5	-3,1	1,7
Anoia	1,2	-2,5	3,6	0,8	3,3	0,6
Bages	2,5	2,1	1,8	-0,4	6,3	3,0
Baix Camp	2,1	-1,9	9,9	5,7	2,8	-6,2
Baix Ebre	1,6	-2,5	7,4	0,7	1,8	0,5
Baix Empordà	1,7	1,4	0,5	0,8	5,5	0,1
Baix Llobregat	4,6	4,8	7,5	3,5	6,0	1,1
Baix Penedès	4,7	4,8	5,9	3,0	8,0	2,1
Barcelonès	2,9	4,9	1,2	5,3	3,5	-0,3
Berguedà	2,1	-2,2	6,8	0,4	2,9	2,4
Cerdanya	1,2	4,6	-0,3	-0,9	0,3	2,1
Conca de Barberà	3,5	1,9	3,4	5,1	5,5	1,6
Garraf	3,2	2,6	4,0	5,0	2,9	1,5
Garrigues	2,1	-4,1	8,2	2,1	3,7	0,5
Garrotxa	3,7	1,1	7,9	1,0	6,5	2,3
Gironès	2,5	2,8	3,6	3,2	0,9	2,2
Maresme	3,7	5,1	1,7	1,9	8,9	0,9
Moianès	4,7	4,0	8,2	4,4	5,7	1,2
Montsià	3,9	0,9	9,2	1,6	6,5	1,2
Noguera	2,1	-4,8	6,5	3,2	4,7	0,6
Osona	5,6	0,6	8,1	5,0	10,6	3,8
Pallars Jussà	-0,2	-7,7	12,1	-3,6	-5,3	3,4
Pallars Sobirà	0,1	-6,4	13,5	-3,5	-6,1	3,0
Pla d'Urgell	3,7	-1,7	6,7	3,3	6,7	3,4
Pla de l'Estany	3,9	-0,8	6,4	5,5	5,3	3,4
Priorat	2,4	-1,9	5,5	5,5	3,2	-0,3
Ribera d'Ebre	2,4	-6,9	19,8	3,8	-6,7	1,9
Ripollès	2,1	-0,9	5,6	0,5	3,5	2,0
Segarra	3,0	-3,6	10,3	0,6	5,9	1,9
Segrià	3,6	1,0	4,4	3,6	7,3	1,6
Selva	2,7	2,2	3,9	1,6	3,9	2,0
Solsonès	2,3	-1,7	1,2	1,2	6,8	4,3
Tarragonès	6,5	2,3	21,3	6,6	4,4	-2,1
Terra Alta	1,1	-7,2	9,9	4,3	0,7	-2,1
Urgell	3,2	0,5	2,9	3,8	6,7	2,3
Val d'Aran	-0,4	-8,1	11,9	-3,0	-5,9	2,9
Vallès Occidental	4,2	5,0	3,9	3,6	6,1	2,6
Vallès Oriental	5,4	4,5	8,4	4,4	6,3	3,2
Catalunya	3,6	2,8	5,7	3,8	4,8	1,1

1: A la Ribera d'Ebre, el VAB energètic el 2014 pesa un 96,4 % del VAB industrial, i el 2015 la comarca presenta un destacat augment del VAB industrial per una important alça en la producció d'energia elèctrica nuclear. Al Tarragonès, el 2014 el VAB de la indústria química pesa un 49,2 % del VAB industrial, el creixement elevat del VAB industrial el 2015 reflecteix un elevat augment en aquesta branca.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.11. CREIXEMENT DEL VAB PB DE LA CONSTRUCCIÓ. 2014-2018, PER COMARQUES
 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL I MITJANA EN %)

Comarca	VAB PB Construcció					
	2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
Alt Camp	-1,0	-7,2	-7,2	5,5	-0,1	3,9
Alt Empordà	3,4	-2,0	4,4	5,7	5,6	3,5
Alt Penedès	4,2	3,9	3,5	5,9	3,3	4,3
Alt Urgell	1,1	0,5	-5,9	3,6	2,9	4,6
Alta Ribagorça	1,8	4,1	1,1	2,7	6,7	-5,4
Anoia	3,3	-2,2	3,0	4,9	8,2	2,5
Bages	1,7	-8,3	3,8	2,3	6,0	4,9
Baix Camp	4,3	2,6	3,3	5,8	4,0	5,8
Baix Ebre	2,9	-5,5	0,0	5,1	8,8	6,2
Baix Empordà	5,0	1,4	5,0	4,2	8,1	6,3
Baix Llobregat	6,2	8,0	5,4	5,7	6,4	5,4
Baix Penedès	4,6	7,2	-2,6	4,5	7,7	6,4
Barcelonès	4,1	-0,9	6,5	4,7	6,2	4,2
Berguedà	1,5	-4,3	7,3	2,0	0,4	2,1
Cerdanya	0,6	-8,6	0,6	5,7	4,5	0,6
Conca de Barberà	4,0	2,2	5,0	6,7	2,9	2,8
Garraf	5,9	-2,2	9,5	9,6	8,5	4,4
Garrigues	2,7	-1,0	9,6	3,6	-2,0	3,4
Garrotxa	1,8	-2,0	0,0	5,1	3,3	2,8
Gironès	3,9	-0,4	2,5	5,1	8,3	4,0
Maresme	5,7	-4,4	8,1	8,3	8,9	7,5
Moianès	3,5	2,0	13,9	1,2	-0,3	0,9
Montsià	2,4	2,0	-1,4	2,3	9,2	-0,1
Noguera	-4,4	-8,3	-15,8	1,4	-3,0	3,7
Osona	3,4	-2,9	4,0	4,1	6,5	5,2
Pallars Jussà	0,3	1,3	-8,5	2,8	3,7	2,4
Pallars Sobirà	-2,7	5,2	-18,3	1,8	0,0	-2,4
Pla d'Urgell	2,5	-4,6	5,7	2,6	1,0	8,0
Pla de l'Estany	1,1	-2,8	0,1	2,5	1,9	4,0
Priorat	5,9	1,6	7,5	5,8	8,8	5,9
Ribera d'Ebre	-1,7	-0,5	-0,6	-3,0	-4,7	0,0
Ripollès	-0,1	-2,3	4,3	1,8	-2,3	-2,1
Segarra	0,7	-4,7	5,7	0,0	2,1	0,4
Segrià	0,8	0,8	-5,3	1,6	1,8	4,9
Selva	2,7	-2,8	2,6	4,4	5,4	3,9
Solsonès	1,2	-2,8	8,2	0,7	-4,0	4,0
Tarragonès	1,9	-4,5	3,9	6,6	0,7	2,8
Terra Alta	0,5	3,7	-1,2	0,0	0,3	-0,4
Urgell	-1,6	-4,7	-6,6	2,7	0,4	0,0
Val d'Aran	2,3	5,3	-0,5	2,2	1,5	2,8
Vallès Occidental	4,4	-6,8	9,0	6,8	7,0	6,1
Vallès Oriental	3,8	-4,7	3,8	7,2	7,9	5,0
Catalunya	3,8	-1,1	4,5	5,2	5,8	4,7

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.12. CREIXEMENT DEL VAB PB DELS SERVEIS. 2014-2018
 (TAXES REALS DE VARIACIÓ INTERANUAL I MITJANA EN %)

VAB PB Serveis

Comarca	2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
Alt Camp	2,9	1,5	2,8	3,3	2,7	4,5
Alt Empordà	2,1	-2,2	3,8	3,4	2,4	3,3
Alt Penedès	0,8	-3,6	0,3	3,3	2,4	1,6
Alt Urgell	1,8	0,6	2,6	1,4	2,7	1,6
Alta Ribagorça	4,0	5,3	1,5	3,5	5,8	3,9
Anoia	2,8	0,7	5,0	3,9	2,3	1,9
Bages	2,6	0,9	3,0	2,4	3,6	3,1
Baix Camp	2,8	0,2	3,7	4,1	3,5	2,3
Baix Ebre	2,0	-2,8	3,7	3,1	2,4	3,3
Baix Empordà	2,0	0,3	3,4	2,4	1,5	2,3
Baix Llobregat	3,6	3,5	3,6	3,5	2,7	4,9
Baix Penedès	2,5	-1,2	3,5	3,9	3,5	2,9
Barcelonès	2,4	2,3	2,0	2,4	2,1	3,0
Berguedà	2,2	-0,3	3,5	2,7	2,5	2,9
Cerdanya	3,1	-0,4	4,2	3,4	5,6	2,6
Conca de Barberà	2,2	2,0	4,6	1,7	1,3	1,5
Garraf	2,8	0,5	2,1	4,8	2,0	4,5
Garrigues	1,3	-0,9	1,5	1,5	3,0	1,2
Garrotxa	3,1	1,5	4,5	4,2	3,3	2,0
Gironès	1,7	-0,5	4,4	3,1	1,8	-0,2
Maresme	2,9	0,0	3,4	4,1	3,6	3,5
Moianès	2,8	3,4	3,2	1,5	3,9	2,3
Montsià	2,8	0,0	3,5	4,8	3,5	2,3
Noguera	2,5	2,9	1,1	2,1	3,6	2,9
Osona	3,3	2,4	5,7	5,0	3,6	-0,3
Pallars Jussà	1,2	-0,5	1,7	0,9	2,6	1,1
Pallars Sobirà	2,9	-0,7	5,6	0,8	6,8	2,0
Pla d'Urgell	2,3	1,4	2,1	2,6	2,5	2,9
Pla de l'Estany	1,6	0,8	0,8	2,3	1,9	2,3
Priorat	2,1	-0,5	1,2	4,2	3,8	2,0
Ribera d'Ebre	1,4	0,6	3,7	1,6	-0,3	1,4
Ripollès	1,6	-0,7	2,6	2,8	1,2	2,0
Segarra	1,3	2,4	-0,1	1,4	1,8	0,9
Segrià	1,8	0,7	1,9	1,6	3,3	1,6
Selva	3,1	1,1	4,6	4,4	3,8	1,8
Solsonès	2,2	0,2	2,2	2,6	2,6	3,3
Tarragonès	2,6	-1,4	4,1	3,3	3,6	3,6
Terra Alta	1,6	0,1	2,7	1,5	0,2	3,6
Urgell	1,8	-0,6	1,4	2,2	3,0	2,8
Val d'Aran	1,5	-2,2	6,5	0,4	0,4	2,7
Vallès Occidental	2,8	0,9	3,7	3,7	3,6	2,2
Vallès Oriental	3,2	4,1	3,6	3,2	2,8	2,5
Catalunya	2,6	1,6	2,8	2,9	2,6	2,9

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.13. CREIXEMENT I ESTRUCTURA DEL VAB PB INDUSTRIAL PER GRANS EIXOS TERRITORIALS I PER SUBSECTORS (ESTRUCTURA EN % SOBRE EL PIB SECTORIAL I TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2017														
Eix Metropolità	8,4	5,2	5,6	16,2	11,7	4,1	2,6	9,6	5,0	5,7	10,3	5,7	9,8	100
Eix Gironí	30,4	5,8	6,6	7,3	6,7	3,8	3,2	9,0	3,4	8,2	2,0	3,9	9,9	100
Comarques Centrals	25,6	8,6	6,4	5,1	0,8	3,2	1,8	15,3	2,4	9,5	6,0	5,9	9,2	100
Camp de Tarragona	9,0	2,1	4,2	29,5	1,0	1,9	3,7	7,6	0,8	2,3	5,9	5,6	26,5	100
Terres de l'Ebre	7,0	1,6	4,0	7,0	0,3	3,5	1,5	2,7	0,2	0,5	0,3	4,3	67,2	100
Pla de Lleida	36,9	3,7	4,7	3,0	0,8	2,8	6,4	8,1	1,9	5,2	1,8	6,8	18,1	100
Comarques de Muntanya	13,8	0,3	3,5	0,3	0,0	0,1	0,9	2,6	10,1	0,4	0,0	1,4	66,6	100
Catalunya	13,2	5,0	5,5	14,7	8,1	3,7	2,8	9,4	3,8	5,6	7,8	5,5	14,9	100
Creixement 2018														
Eix Metropolità	0,8	0,6	-3,2	0,0	2,5	1,0	-4,6	2,5	3,2	6,6	3,5	4,2	-2,5	1,2
Eix Gironí	1,8	2,9	-3,0	-0,4	2,7	0,8	-3,6	5,6	2,8	6,8	3,0	3,2	-1,0	1,8
Comarques Centrals	2,2	1,3	0,8	-0,2	2,1	2,8	-1,3	4,4	2,9	7,3	3,7	3,3	1,7	2,8
Camp de Tarragona	1,7	-0,7	-4,6	-1,3	1,3	0,9	-2,7	2,3	3,3	3,4	3,1	4,1	-10,1	-2,5
Terres de l'Ebre	2,3	-0,2	-4,4	-1,6	-1,4	0,4	0,1	3,5	5,5	3,5	1,4	5,5	1,7	1,4
Pla de Lleida	2,3	3,0	-3,2	0,3	1,1	2,2	-3,8	5,8	-0,5	8,8	6,0	2,7	0,3	1,9
Comarques de Muntanya	1,4	3,6	-5,9	-1,5	0,0	0,7	-0,4	-2,1	-2,7	3,0	0,0	4,9	3,5	2,1
Catalunya	1,5	0,9	-2,9	-0,3	2,4	1,1	-3,9	3,1	2,9	6,6	3,5	4,0	-2,6	1,1

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refí de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) Minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electrònics i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport, indústries manufacturades diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.14. CREIXEMENT I ESTRUCTURA DEL VAB PB DEL SECTOR SERVEIS PER GRANS EIXOS TERRITORIALS I PER SUBSECTORS (ESTRUCTURA EN % SOBRE EL PIB SECTORIAL I TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2017														
Eix Metropolità	19,0	6,4	8,1	7,0	5,0	16,5	13,7	5,7	4,9	6,4	7,2	81,4	18,6	100
Eix Gironí	21,3	6,0	15,4	1,7	4,0	15,6	10,7	5,7	7,6	4,8	7,1	80,5	19,5	100
Comarques Centrals	28,6	6,0	7,7	2,5	2,0	10,1	11,9	5,8	6,6	8,1	10,8	74,5	25,5	100
Camp de Tarragona	18,3	8,0	13,8	2,0	4,0	10,9	12,2	7,0	9,1	6,5	8,1	76,2	23,8	100
Terres de l'Ebre	29,0	4,8	13,1	1,3	2,6	8,7	8,6	5,2	8,7	5,6	12,4	73,3	26,7	100
Pla de Lleida	28,6	9,3	7,2	3,2	5,2	5,9	10,3	3,7	10,5	6,5	9,5	73,4	26,6	100
Comarques de Muntanya	13,6	5,7	23,0	0,8	1,2	14,9	6,9	9,7	7,9	4,7	11,5	75,8	24,2	100
Catalunya	19,9	6,5	9,2	5,8	4,7	15,3	13,1	5,8	5,8	6,3	7,6	80,3	19,7	100
Creixement 2018														
Eix Metropolità	0,6	4,4	1,9	6,7	-2,6	2,0	11,7	-0,7	1,9	1,1	2,8	3,4	2,0	3,2
Eix Gironí	0,7	2,7	3,1	6,1	-4,1	0,0	-1,8	-0,5	7,8	1,1	3,5	0,6	4,6	1,4
Comarques Centrals	0,7	4,9	1,8	3,8	-1,1	0,0	1,3	0,6	7,6	1,2	1,8	1,2	3,1	1,7
Camp de Tarragona	0,4	3,8	3,3	4,6	-4,3	-0,1	13,3	-0,3	5,4	0,6	3,6	3,1	3,5	3,2
Terres de l'Ebre	0,4	2,7	3,1	7,2	-3,8	1,1	11,7	-0,7	8,7	1,5	1,8	2,4	4,0	2,8
Pla de Lleida	0,0	2,5	1,8	6,8	-7,6	2,9	3,8	-1,2	6,0	1,4	4,0	1,0	4,1	1,8
Comarques de Muntanya	0,6	4,1	3,0	4,6	1,6	-0,4	6,2	3,1	6,3	1,5	-0,3	2,3	2,2	2,3
Catalunya	0,6	4,1	2,2	6,6	-3,0	1,7	10,3	-0,6	3,6	1,1	2,8	3,0	2,5	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activitats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

TAULA C.15. CREIXEMENT I ESTRUCTURA DEL VAB PB INDUSTRIAL PER DEMARCACIONS I PER SUBSECTORS (ESTRUCTURA EN % SOBRE EL PIB SECTORIAL I TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2017														
Barcelona	10,6	5,7	5,7	14,8	10,3	4,0	2,5	10,3	4,6	6,2	9,8	5,7	9,8	100
Girona	30,3	5,7	6,6	7,2	6,7	3,8	3,1	9,0	3,3	8,2	2,0	3,9	10,1	100
Lleida	33,3	3,7	4,4	2,6	0,7	2,6	6,2	8,1	2,9	4,5	1,6	6,1	23,3	100
Tarragona	8,4	2,0	4,1	22,6	0,8	2,4	3,0	6,1	0,6	1,7	4,2	5,2	38,9	100
Catalunya	13,2	5,0	5,5	14,7	8,1	3,7	2,8	9,4	3,8	5,6	7,8	5,5	14,9	100
Creixement 2018														
Barcelona	1,2	0,7	-2,6	0,0	2,5	1,2	-4,4	2,8	3,1	6,7	3,5	4,0	-2,0	1,4
Girona	1,8	2,9	-3,1	-0,4	2,7	0,8	-3,6	5,6	2,8	6,8	3,0	3,2	-0,9	1,8
Lleida	2,2	2,8	-3,4	0,3	1,1	2,0	-3,2	5,9	-1,2	8,7	6,0	2,8	1,4	2,0
Tarragona	1,9	-0,6	-4,5	-1,3	1,0	0,7	-2,3	2,5	3,5	3,4	3,1	4,4	-3,9	-1,3
Catalunya	1,5	0,9	-2,9	-0,3	2,4	1,1	-3,9	3,1	2,9	6,6	3,5	4,0	-2,6	1,1

(1) Aliments, begudes i tabac; (2) Tèxtil, cuir i calçat; (3) Paper i arts gràfiques; (4) Química i refí de petroli; (5) Productes farmacèutics; (6) Cautxú i plàstic; (7) Minerals no metàl·lics; (8) Metal·lúrgia i productes metàl·lics; (9) Productes informàtics, electrònics, i òptics; (10) Maquinària i equipament mecànic; (11) Material de transport, indústries manufactureres diverses; (12) Mobles, reparació i instal·lació i indústries diverses; (13) Extractives, energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat, aigua i residus.

Font: Estimació BBVA

TAULA C.16. CREIXEMENT I ESTRUCTURA DEL VAB PB DEL SECTOR SERVEIS PER DEMARCACIONS I PER SUBSECTORS (ESTRUCTURA EN % SOBRE EL PIB SECTORIAL I TAXES REALS DE CREIXEMENT INTERANUAL EN %)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	Total
Estructura 2017														
Barcelona	19,4	6,4	8,1	6,8	4,9	16,2	13,6	5,7	5,0	6,5	7,4	81,1	18,9	100
Girona	21,1	6,0	15,5	1,7	3,9	15,8	10,7	5,7	7,5	4,8	7,3	80,4	19,6	100
Lleida	27,0	9,0	9,2	2,9	4,7	6,4	9,9	4,6	10,4	6,4	9,6	73,6	26,4	100
Tarragona	19,8	7,5	13,7	1,9	3,8	10,6	11,7	6,8	9,1	6,4	8,7	75,8	24,2	100
Catalunya	19,9	6,5	9,2	5,8	4,7	15,3	13,1	5,8	5,8	6,3	7,6	80,3	19,7	100
Creixement 2018														
Barcelona	0,6	4,4	1,9	6,7	-2,6	2,0	11,3	-0,7	2,3	1,2	2,7	3,3	2,1	3,1
Girona	0,7	2,8	3,0	6,1	-4,1	0,1	-1,7	-0,3	7,7	1,1	3,2	0,7	4,4	1,4
Lleida	0,1	2,6	2,2	6,7	-7,3	1,8	4,3	-0,5	6,1	1,3	3,6	1,1	4,0	1,9
Tarragona	0,4	3,7	3,3	4,9	-4,2	0,0	13,1	-0,4	5,9	0,7	3,2	3,0	3,6	3,1
Catalunya	0,6	4,1	2,2	6,6	-3,0	1,7	10,3	-0,6	3,6	1,1	2,8	3,0	2,5	2,9

(1) Comerç; (2) Transports i emmagatzematge; (3) Hostaleria; (4) Informació i comunicacions; (5) Activitats financeres i d'assegurances; (6) Activitats immobiliàries; (7) Activitats professionals, científiques i administratives; (8) Activitats artístiques, recreatives i altres serveis; (9) AAPP i defensa; Seguretat Social obligatòria; (10) Educació; (11) Activats sanitàries i de serveis socials; (12) Serveis privats; (13) Serveis col·lectius.

Font: Estimació BBVA.

AVÍS LEGAL

El present document, elaborat pel Departament de BBVA Research, té caràcter divulgatiu i conté dades, opinions o estimacions referides a la data d'aquest, d'elaboració pròpia o procedents de fonts o basades en fonts que considerem fiables, sense que hagin estat objecte de verificació independent per BBVA. BBVA, per tant, no ofereix garantia, expressa o implícita, quant a la seva precisió, integritat o correcció.

Les estimacions que aquest document pot contenir han estat realitzades segons metodologies generalment acceptades i han de prendre's com a tals, és a dir, com a previsions o projeccions. L'evolució històrica de les variables econòmiques (positiva o negativa) no garanteix una evolució equivalent en el futur.

El contingut d'aquest document està subjecte a canvis sense avís previ en funció, per exemple, del context econòmic o de les fluctuacions del mercat. BBVA no assumeix cap compromís d'actualitzar el contingut del document o de comunicar els canvis que s'hi puguin realitzar.

BBVA no assumeix cap responsabilitat per qualsevol pèrdua, directa o indirecta, que pogués resultar de l'ús d'aquest document o del seu contingut.

Ni el present document, ni el seu contingut, constitueixen una oferta, invitació o sol·licitud per adquirir, desinvertir o obtenir cap interès en actius o instruments financers, ni poden servir de base per a cap contracte, compromís o decisió de cap tipus.

Especialment respecte a la inversió en actius financers que poguessin estar relacionats amb les variables econòmiques que aquest document pugui desenvolupar, els lectors han de ser conscients que en cap cas han de fer servir aquest document com a base per prendre les seves decisions d'inversió i que les persones o entitats que potencialment els puguin oferir productes d'inversió seran les que tenen l'obligació legalment de proporcionar-los tota la informació que necessitin per prendre aquesta decisió.

El contingut del present document està protegit per la legislació de propietat intel·lectual. Queda expressament prohibida la seva reproducció, transformació, distribució, comunicació pública, posada a disposició, extracció, reutilització, reenviament o la utilització de qualsevol tipus, per qualsevol mitjà o procediment, exceptuant els casos en què estigui legalment permès o sigui autoritzat expressament per BBVA.

INTERESSATS DIRIGIR-SE A:

BBVA Research: Carrer Azul, 4. Edifici de la Vela - 4^a i 5ª plantes. 28050 Madrid (Espanya).
Tel.: +34 91 374 60 00 i +34 91 537 70 00 / Fax: +34 91 374 30 25
bbvaresearch@bbva.com www.bbvaresearch.com

